

АНТ СКАЛАНДИС, ХАРИ ХАРИСЪН СВЯТ НА СМЪРТТА 4

Част 4 от „Свят на смъртта“

Превод от руски: Атанас П. Славов, 2001

chitanka.info

ЗАВРЪЩАНЕ В СВЕТА НА СМЪРТТА

ПЪРВА ГЛАВА

Отвратително резкият сигнал за външна връзка проряза тишината в диспечерската стая, където в този момент най-близо до пулта бе Язон дин Алт. Звукът бе пронизителен като отчаяния вик на прострелян, но все още атакуващ шипокрил и всички присъстващи пирянци по инерция насочиха пистолетите си към главния дисплей, по който течеше пълна информация от космодрума „Велф“. Не е за вярване, но и на четиримата едновременно им се стори, че бездушният зумер предава и крайното раздражение, с което някакъв пътник на кораб в орбита около Пир натиска клавиша за повикване. Очевидно бойците от патрулния катер вече му бяха обяснили, че кацането на планетата е забранено за неподготвените по специален начин кораби, но пристигналият отдалече гост не се бе задоволил с това и сега настояваше да установи контакт с висшето ръководство.

Провървя му, че до пулта се оказа именно Язон, най-уравновесеният човек в цялата компания.

Неудържимо настойчивият собственик на космическия кораб се представи като Ривърд Бервик и заяви, че работата е спешна, а той смята да разговаря само с лидерите на Пир и затова веднага трябвало да му дадат разрешение за кацане, защото той, Ривърд Бервик, нямал намерение да общува с някакъв си случаен диспечер.

— Кажете, уважаеми^[1] — меко прекъсна емоционалното му изявление Язон, — Ривърд е някакво странно име или искате допълнително да подчертаете нуждата от уважение към вашата персона?

Бервик не можа да отговори нищо, чуваше се само как се задъхва от възмущение, а Язон продължи:

— Ние уважаваме всички хора във Вселената, но и към себе си изискваме подобаващо отношение. Аз, разбира се, в този момент изпълнявам ролята на космодиспечер, но се казвам Язон дин Алт, ако това име ви говори нещо. Разберете, на Пир живеят малко хора и висшето ръководство рядко се заседава в кабинетите. А те, между прочем, изобщо не са уютни. Ние най-често се занимаваме с насъщни

проблеми — безопасност, строителство, снабдяване. Така, а сега кажете, какъв е проблемът ви, Ривърд Бервик.

— Наистина се казвам Ривърд — поуспокои топката неканеният гост. — Така или иначе ще ви разкажа историята на живота си, но повярвайте, сега трябва незабавно да се срещнем и да поговорим на четири очи, а не в ефира! Още повече, че за доказателство за вече съм ви превел два милиона кредита в Междузвездната банка.

— О, пространствен мрак! Трябваше с това да започнете! Момент, Бервик!

Язон бързо се свърза с банката и получи на екрана потвърждение за думите на странния посетител — парите бяха там още от сутринта.

— Отлично — констатира Язон. — Ей сега ще ви доведем, но на наш кораб. Извинете, но тук, на този свят инструкциите трябва да се спазват.

Бервик прие предложението без излишни думи и се изключи.

— Не е ли малко прибързано да каниш тук един напълно непознат, Язон?

Въпросът бе зададен от Кърк Пир, един от най-старите и най-уважавани жители на планетата. Пирянциите никога не бяха имали централизирана власт, малобройното население на единствения голям град и няколкото миньорски селища се ръководеше от група хора, които бяха по-скоро военен съвет, отколкото правителство. Но след като старанията на Язон доведоха до пълноправно членство на планетата в Лигата на Световете, Кърк бе принуден да приеме титлата „премиер“ и на официалните събирания да играе ролята на пръв човек в държавата. Но даже активното участие в междузвездната политика не успя да накара Кърк да се отърси от старото пирянско недоверие към чужденците. Колко години вече го превъзпитаваше най-добрият му приятел Язон дин Алт! Сега бившият знаменит комарджия, мошеник-екстрасенс номер едно в Галактиката, изпълняваше на възраждащата се планета Пир едновременно функциите на министър на икономиката, на финансите, на правосъдието, на културата и образованието. Във всеки случай, така той обичаше да се представя понякога.

— Помисли — каза Кърк, — не е ли по-добре ние да излетим в орбита и да поговорим с този самоуверен тип?

— Мисля, че не е по-добре — усмихна се Язон. — Това вече сме го правили. Настина, тогава никой не беше превел пари на сметката на

Пир...

Кърк си спомни старата история с коварното отвличане на Язон и даде разрешение за кацане. В края на краищата на собствена територия си е по-спокойно.

— Добре де — някак неохотно каза Кърк, — нека го посрещне Мета.

Мета беше първата в историята пирянка, обикнала чуждопланетец. Преди много години беше спасила живота на Язон, възпирайки безмилостната ръка на свой озлобен сънародник. Оказа се, че е спасявала родната си планета. Както всяка жена, Мета се доверяваше повече на гласа на сърцето си, отколкото на доводите на разума, но като пирянка тя много трудно преодоляваше приетия заедно с майчиното мляко воински кодекс на честта, според който интересите на Пир и пирянциите стояха много по-високо от живота на отделния човек, още повече на другопланетец! Ето защо, спасявайки неведнъж Язон от неминуема гибел, тя едва след доста време си даде сметка, че прави това от любов. Мета стана първата жена от Пир, опознала великото и древно, но и забравено в много от световите чувство.

След по-малко от пет минути Мета излетя със своя лек крайцер „Темучин“. Този кораб беше напълно пригоден за пътуване из цялата Галактика в джъм-режим. На обикновените околопланетни скорости беше изключително икономичен, така че най-често го използваха за совалка.

Коленете на Бервик се разтрепериха от страх от картината, която се ширна пред очите му на Пир. Множество летящи, пълзящи и подскачащи противни твари атакуваха приземилия се кораб с особено настървение, което напоследък винаги нарастваше след сеанси на далечна връзка и преговори с кораби в орбита. Откак пирянциите построиха новия си град, незащитен както преди с непристъпен от цялата планета Периметър и поради това получил гордото име Отворения, център на агресията неочаквано стана космодрумът, наречен в чест на последния от синовете на Кърк — този, който загина, спасявайки живота на Язон. Новите мутации на страховитите пирянски организми изведнъж започнаха да реагират с особена ярост на мощните източници на излъчване в радиочестотния диапазон. Какво означаваше това не бяха установили дори и най-добрите специалисти, занимаващи се с местната форма на живот. Но мерки за усиление на

охраната на пристигащите и отлитащи кораби бяха предприети веднага. Нещо повече, за да изолират максимално Отворения от телепатическите вълни на ненавист, пирианците построиха подземно шосе, което служеше за главна транспортна артерия между града и космодрума. А и въздушното пространство на планетата се използваше само в изключителни случаи.

Мета напълно изключи планетарния двигател и като затвори херметичната преграда на шлюза, предложи на Бервик да си сложи скафандър, ако е прекалено ужасен, като не пропусна да му обясни, че ще се наложи да измине само няколко метра. Бервик гордо отказа, за което навярно веднага съжали. За да могат двамата да преминат от кораба във въдехода и от въдехода в диспечерската зала на космодрума, се наложи Мета да влезе в истинска битка, което хвърли Бервик в униние и ужас. А войнствената пирианка нарочно не беше използвала телескопичната стълба — искаше да даде възможност на госта поне за няколко секунди да подиша въздуха на Истинския Свят на Смъртта, за не му се стори прекалено сладък живота — както се казва.

Впрочем, изглежда за дълбокоуважаемия Бервик животът отдавна вече не беше безоблачен и сладък. Той постоянно беше сериозен, даже мрачен, а сега и изплашен, затова отново стана твърде раздражителен. Беше на около четиридесет години, висок и плещест, изискано облечен, целият излъчваше важност. Този човек явно бе свикнал с доста високото си положение в обществото, а то, както е известно, задължава. Бервик се справи с треперенето на ръцете и слабостта в коленете удивително бързо за чуждопланетец. Потънал в предложеното му като на гост най-удобно кресло, той измъкна от вътрешния си джоб пура, с достойнство отрязва крайчеца ѝ със специално приспособление, служещо едновременно и за копче на ръкава му, и я запали от пръстена си, явно със скрита вътре лазерна запалка. Цялата диспечерска зала се изпълни с лекия меден аромат на скъпия тютюн.

Мета улови жално проблесналия копнеж в погледа на Язон, насочен към пурата. Пръстите на великия играч нервно барабаняха по пулта до клавиатурата.

— Препоръчаха ми вас в самата цитадела на древната Космическа Империя — Земята. Ако не греша, именно Пир притежава

най-силния военен звездолет в Галактиката. Освен това именно вие сте прочути като най-добри и опитни бойци.

Язон беше поласкан от всички тези превъзходни степени. Та нали и него сега го причисляваха към обитателите на Света на Смъртта. Наистина, след дългите години на съвместни сражения той бе станал почти пириянец — духом и дори телом. След своето трето завръщане тук Язон дин Алт вече практически не усещаше двойната гравитация, мускулите му заякнаха достатъчно и само по бързина на реакциите отстъпваше на родените на Пир.

— Аз съм пълномощен представител на Големия Съвет в Консорциума от планети на Зелената Клонка — най-последно се представи с цялата си титла Бервик.

Язон, разбира се, беше чувал някога за Зелената Клонка, но самият Консорциум беше сравнително млада организация и беше крайно любопитно да се узнае повече за нейните проблеми. Съдбата никога досега не беше завличала безстрашния космически скитник в такива далечни краища.

Зелената Клонка, наречена така от земните астрономи още преди хилядолетия, беше звездно струпване встрани от Галактиката и действително приличаше на тъничък стрък, досущ като двойноизпъкналото зрънце леща, изведнъж прораснало в чернозема на междузвездното пространство. Около слънцеподобните светила на Зелената Клонка се въртяха доста планети с подходящи за живот условия, заради които някои от тях бяха усвоени много отдавна. Тези светове днес се бяха превърнали предимно в солидни търговски и промишлени центрове, доста важни за едно толкова отдалечено огнище на цивилизацията. Някои от заселените сравнително неотдавна млади планети все още бяха доста агресивни и враждуваха помежду си, но и там приближаваше период на стабилност и процъфтяване. Локални войни и конфликти избухваха все по-рядко. И най-главното — поради относителната им близост една до друга, нито една от планетите на Зелената Клонка не беше засегната от регреса на мрачната Епоха на Израждането. Навсякъде технологичното ниво бе почти еднакво, което в края на краищата доведе до създаването на организация като Консорциума.

Отдалечеността от раздираното от противоречия и разпри човечеството позволи на Зелената Клонка да се превърне в извънредно

богат край, в благословено място, което мнозина в Галактиката считаха за легенда, измислена от романтиците, нещо като градините на Едем, а едрите бизнесмени, които знаеха пътя дотам, единодушно смятаха региона за идеално място за сключване на изгодни сделки и осъществяване на умопомрачителни проекти.

Сякаш нищо не предвещавало беда, докато веднъж пилоти от междузвездните полети, а след тях и наблюдатели от най-далечния преден пост на Зелената Клонка — планетата Юктис, не обърнали внимание на Нещо, задаващо се от дълбокия космос. От междугалактическото пространство към световите на Консорциума бавно, но неотстъпно се приближавал обект, който отначало даже не посмели да нарекат небесно тяло — толкова неопределен изглеждал той на екраните на най-мощните радари и телескопи. Излъчването, съпровождащо феномена било твърде непостоянно, при това понякога обектът се държал като абсолютно черно тяло — в буквалния смисъл на познатия от физиката термин. Т.е. не излъчвал абсолютно нищо и ако приборите умеели да се изразяват образно, щели били да кажат, че приближаващото към Юктис тяло изглежда по-черно и от най-тъмната междузвездна пустош.

Но и това не било най-важното. Космическият обект излъчвал страх. Да, този път не във физическия, а в психологическия смисъл. Та нали „лъчите на страха“ не се улавяли и от най-съвършената техника, дори от настроените на стандартна биовълна пси-транслатори. Но хората, докоснали се до зловещата тайна, ясно усещали действието на тези загадъчни лъчи не само на наблюдателните постове на Юктис, но и в други светове от Зелената Клонка. Над планетарното благоденствие надвиснала реална заплаха. Непонятният и зловещ междупланетен странник се приближавал.

Преди седмица излъчването от неизучения обект станало относително устойчиво и астрономите от Юктис успели да идентифицират предмета като нещо средно между малка планета и голям астероид с невероятно висока сила на притегляне, 0,7–0,8 g, и то при такива миниатюрни размери! Няма атмосферна обвивка, затова пък целият бил покрит с дебел слой лед, не позволяващ да се направи спектрален анализ на скалните породи, което можело да хвърли светлина върху причините за голямата гравитация. Най-общо казано,

извън всякакви съмнения било, че астероидът идва от друга галактика. Чужд свят. Замръзнал свят.

Колко ли милиарда години са му били нужни, за да прекоси невъобразимата бездна на пространството със скоростта на допотопна химическа ракета? Какви същества, какви сили са задали направлението на полета му? Какво крие в себе си мрачният древен астероид?

Всички тези въпроси тревожели умовете на учените и управниците на световите от Зелената Клонка, но най-силно от всичко ги вълнувал страхът — лепкав, черен, неконтролируем страх, който неизменно се промъквал в съзнанието на всеки, дръзнал да погледне в изображението на тъмния диск. А той вече непрекъснато присъствал на екраните на апаратурата за наблюдение! Никой не знаел как може да бъде победен този страх и затова, въпреки явната заплаха, никой не се решавал да предприеме активни действия.

Още повече, че учените били готови да изследват всичко, включително и този инстинктивен ужас. Тези, които се занимават с наука, не познават страха от неизвестното — неизвестността само ги увлича и вдъхновява. А този разтърсващ трепет, този потрес, който предизвиквал непознатия обект, бил нещо съвсем особено. Самото чувство нямало аналог в обитаемата част на Вселената, където поначало било пълно с всякакви ужасии и опасности.

И все пак: да се изследва или да се унищожи?

Извънредното съвещание на Лигата на Световите с участието на водещите технологично развити планети на Галактиката постановило — първо: строго да се засекрети самият факт на откриването на „обект 001“ (такова безлично название било дадено на чуждогалактическият астероид); второ: да се поддържа непрекъснато наблюдение над него при непрекъснати смени на персонала за избягване на психически травми; и трето: да се поиска помощ от най-добрите специалисти по извънредни ситуации в Галактиката, т.е. от пиряните. Още повече, че ако се търсела аналогия, нищо не приличало повече на тези „лъчи на черния страх“ от телепатичната неприязън на пирянските организми. Някой дори се бил осмелил да предположи, че става въпрос за едно и също явление, само дето на Пир то се наблюдавало в по-слаба форма.

— Страхът и паниката не трябва да се разпространяват — завърши своя разказ Бервик, — но трябва да се предприемат незабавно

някои решителни стъпки. Заплашена е не само Зелената Клонка, заплашена е, според нас, цялата Галактика.

— Аз ще си запаля — съобщи Язон високо след паузата, настъпила в стаята.

— Нали беше спрял — едно му напомни Мета.

— Да, но това е особен случай — възрази Язон.

— Какъв особен случай — просто във въздуха замириса на скъпа пура — сряза го Мета.

— Аз въобще не пуша пури! — заоправдава се Язон като хлапак. — Ти поне знаеш, само цигари...

И в този момент Кърк удари по масата с огромната си лапа и чашите с минерална вода подскочиха и издрънчаха.

— Какви ги приказвате, приятели?! Да не би да си нямаме други проблеми?

---

[1] revered на английски означава уважаеми (Бел.прев.) ↑

ВТОРА ГЛАВА

Бервик счете за свой дълг да поясни, че двата милиона кредита, преведени на сметката на пирянците, са сума, събрана от представителите на Консорциума набързо, при това в условия на строга секретност — за всяка част от парите е трябвало да се съчинява отделна легенда. При решаване на проблема като цяло можело да бъдат отделени много повече средства.

— Давам си сметка, че преведените пари може да не стигнат даже за началния етап на една такава мащабна операция — каза Бервик, — но много разчитам на здравия разум на пирянците и на някои други особености на вашия характер. Според разпространеното в Галактиката мнение парите не са най-важното нещо за жителите на Света на Смъртта.

Всички мълчаливо се съгласиха с това. И тогава Ривърд Бервик им пусна запис, направен преди два дни от патрулен катер, приближил се максимално близко до обект 001. Разделителната способност на мониторите позволяваше да се видят даже някакви тъмни петна под ледената шапка на бавно въртящото се кълбо. Разбира се, те трябваше да бъдат изучени по-подробно, засега правеше впечатление друго: простицкото съчетание от светлинни импулси, излъчвани от дисплея, предизвикваше в душите на пирянците дълбок ирационален страх. Даже Язон вече неволно стискаше озовалия се в ръката му пистолет и само с неимоверно усилие на волята се удържаше да не го насочи към екрана. Какво ли им беше на Кърк, Мета и Бручо?!

„Юнаци — с уважение си помисли Язон за ветераните от пирянските битки, — преди две години биха направили на пух и прах пулта за управление на космодрума, а чак след това биха му мислили. А днес вече — нищо, сдържат се!“

Да, дългото общуване с Язон и животът на планетата Щастие сред съвсем други реалности не бяха минали безследно за Кърк и Мета. А колкото до Бручо... той е особен случай.

Бручо, най-видният лекар и биолог на планетата, ръководил дълги години центъра за преподавателска подготовка на пирянците, а също така и

всички изследвания върху най-удивителната в Галактиката флора и фауна, не влязъл в групата от сто шестдесет и осем доброволци, тръгнали да усвояват поредния непокорен свят. Той бил решен докрай да се посвети на Пир и да вземе участие в последното и най-страшно сражение за последния затворен град на планетата. В тази битка, да не кажем клане, заради упорството на непримиримите граждани, загинали почти петнадесет хиляди души. Смятали и Бручо за загинал. Изпратените от горската резиденция, основана от старейшината Рес, спасители открили в лабораториите оцелелите като по чудо безценни материали, събирани от най-добрия биолог през целия му живот. Но Бручо не бил загинал. Спасил се, защото, за разлика от мнозина, можел не само да стреля. Той най-добре от всички познавал навиците на коварните пирянски твари и когато боеприпасите му свършили съвсем, съумял да се промъкне през пролука в Периметъра... Почти месец се скитал из джунглата, а враждебната природа ставала все по-малко опасна за него. Невероятно, но факт: в края на краищата Бручо се научил да общува с дивите животни. Хората, владеещи тази способност, още отдавна били наречени „говорители“. При това умението да се „говори“ със зверовете си е вроден талант. Обаче Бручо, с помощта на огромните си познания, съзнателно развил в себе си това качество.

Да, сега Бервик виждаше — тези, които го посъветваха да дойде тук, не бяха сгрешили. Пирянциите действително са единствената раса във Вселената, за която страхът не е подтискащо, а стимулиращо чувство, нещо, което незабавно преминава в ярост. А пирянецът в състояние на ярост винаги атакува. И сега те приглушено ръмжаха като тигър преди скок. Сега нищо не можеше да възпре тези тримата, щом вече бяха видели новата непозната опасност. Беше им отправено предизвикателство и те, разбира се, бяха готови да го приемат. Всъщност вече го бяха приели, преди да са се договорили за срокове, пари и други условия.

За щастие на пирянциите, Язон бе с тях, а авторитетът му на тази планета беше и си оставаше безспорен. Като опитен играч и бизнесмен, той вежливо, но твърдо накара всички да млъкнат и се зае да преговаря с Бервик.

След бегла преценка на мащабите на бедствието, на енергийните разходи и човешките ресурси, които ще трябва да се привлекат, Язон

започна пазарлъка от цифрата сто двадесет и пет милиарда кредита и накрая се споразумяха с Бервик за осемдесет и два. Пирянците просто не биха се и сетили за такива суми. От този момент между Консорциума на най-богатите светове от Зелената Клонка и ръководството на планетата Пир в лицето на Язон дин Алт беше подписан вероятно най-грандиозният договор в историята на Галактиката. Но си струваше. Да не е шега това — сблъсък с неизвестен враг от друга галактика! Освен това от всеки клиент трябва да се изстиска максимум. Валиден беше общият принцип: можеш ли да плащаш — плащай! Язон всеки път се опитваше да втълпява тази проста истина на Кърк и Мета. Но напразно — те, както и преди умееха предимно да стрелят. Но затова пък как!

За рискованото пътешествие до самия край на цивилизования свят, разбира се, беше нужен най-добрият кораб на пирянците, който Бервик, очевидно като познавач, определяше като най-могъщия в Галактиката — това бе линкорът „Арго“, построен още в древната империя и придобит от пирянците преди няколко години, след като доблестната група на Язон освободи това консервирано за пет хиляди години чудовище от плена на суеверни страхове. Това беше една доста забавна история.

За отблъскване на сериозна атака от Космоса на земяните им потрѣбва оставеният на синхронна орбита отдавна забравен гигантски кораб с уникални бойни характеристики. Проблемът бе в това, че линкорът с не особено оригиналното име „Недетруебла“ (преведено от официалния език на империята, есперанто като „Неразрушимият“) бе напълно автоматизиран, но безнадеждно забравен, без условия сигнал-парола не допускаше никого до себе си. За него всеки външен обект беше вражески.

Командващият земния флот адмирал Джукич по същото време бе и президент на Земята, защото най-древната планета и прародина на човечеството беше превърната в една огромна военна база. Именно затова Джукич сключваше договора с пирянците. Язон чувстваше колко важен е за земяните консервирания линкор и успя да изкръпка солидно заплащане — цял милиард кредита. За такава пачка и увлечени в хазартен плам Язон и Кърк сториха практически

невъзможното — промъкнаха се в кораба-убиец. Обаче и линкорът се оказа костелив орех — в случай на непредвидено проникване в командната рубка, се включваше таймер за самоунищожение. И героите щяха да бъдат застигнати от сигурна гибел, ако не беше щастливата случайност. Третият член на групата беше Мета. Заедно със специалиста-дешифровчик тя успя да разгадае паролата и да я изпрати три секунди преди очаквания взрив.

След като получиха парите си, те се готвеха да отлетят обратно към все по-успешно заселваната планета Щастие, но стана така, че тъкмо тогава Звездната Орда се приближи твърде много до Земята. Пирянциите усетиха новата опасност и станаха като деца, които не могат да бъдат откъснати от нова шарена играчка. Язон успя само да склучи набързо нов договор с адмирал Джукич. Онова, което може да изкопчи този път от стиснатия земянин, беше обещанието в случай на победа линкорът „Арго“ да остане за пирянциите. Това беше първоначалното му древно име, което Язон беше изровил от бордовия архив.

Кърк, Мета и Язон тогава практически ръководеха всички космически сили на Земята и разбира се, спечелиха битката, като напълно разбиха Звездната Орда — многочислена, агресивна, но лошо организирана ескадра от истински бандити, безчинстващи из Галактиката от няколко години. Земяните самохвално кръстиха тази твърде локална битка Пета Галактическа Война, а Язон и приятелите му скромно се върнаха у дома. Само че не на Щастие, а на Пир. По пътя внезапно, но някак естествено дойде решението да употребят спечелените пари за строеж на нов град и космодрум на родната планета. Язон изведнъж проумя, че вече счита тази планета за своя втора родина. По пътя те ремонтираха линкора и доста го модернизираха. Така че сега това беше ултрамодерен боен звездолет, притежаващ всички нови системи оръжия и подготвен за всякакви изненади... Язон обаче си даваше сметка, че не всичко може да се предвиди. И изглежда там, край границите на далечните светове от Зелената Клонка, ги чакаше именно непредвидимото...

Силна тревога обхвана Язон. Да воюва за цялата Галактика? Е чак пък толкова, по-скоро лично за себе си. И за приятелите — особено за Мета! Разбира се, любимата му амазонка беше изпълнена с решимост да се справи сама с всеки враг, но достатъчни ли щяха да

бъдат общите им сили там, където всичко, абсолютно всичко, ще бъде съвсем различно?

Скокът през пространството в джъм-режим завърши успешно. В обзорните екрани блестеше непозната огърлица от зелени искри. След това Мета коригира полета, като програмира курс право към обекта на изследване и Язон в същия миг усети най-силното главоболие, което бе изпитвал през живота си.

Виж ти какво се оказва! Тази същата непонятна сила, която хвърля всички в ужас, при него — уникалния телепат, минал пирянската школа и десетки пъти на различни планети надничал в очите на смъртта — при него това загадъчно Нещо предизвиква елементарна физическа болка! Даже от такова разстояние. Какво ли ще му се наложи да изпита, когато доближат съвсем обект 001? Ще издържи ли?

Обаче всички останали членове на екипажа дори не трепнаха при изменение курса на кораба и Язон реши засега да не споделя с никого своите усещания и догадки. Още повече, че пристъпът на мигрената постепенно отслабна и у него се зароди съмнение — от това ли бе причинен пристъпът?

Болката се върна много по-късно: когато започнаха да изучават повърхността на замръзналият планетоид, от орбитата си само на няколко километра над леда.

Спектралният анализ бе показал само, че горният слой от ледената шапка е обикновена застинала вода, мътна, но с типични за кислородните светове примеси. Тази обвивка не можеше да бъде твърде стара, защото ледът се изпарява доста бързо във вакуум, но под първия слой прозираше втори — проницаем като стъкло, твърд като стомана, а по химически състав все същата вода, чист водороден оксид! Но кристалната структура на невиждания лед се различаваше от структурата на обикновения, така както елмазът се отличава от графита. Тази вода сякаш бе замръзнала по съвършено различни физически закони и възрастта на монокристала, сковал в здрава броня целият планетоид, наброяваше милиарди години. Той явно не се беше изпарявал и не беше ерозирал от междузвездния прах. Обаче и най-простите изчисления показваха, че и този пласт лед, както и ледът над

него, ще се стопи лесно веднага щом астероидът доближи до някое от горещите светила на Зелената Клонка.

А дотогава оставаше не повече от седмица. Точно на пътя на астероида бе звездата GF13-9 — слънце от тип „В“ без планетна система. Сблъсъкът с нея не заплашваше никой от обитаемите светове, по-скоро самият замръзнал астероид бе застрашен от изгаряне в пламъка на светилото. Но той щеше да се размрази доста преди това. Какви ли чудовища щяха тогава да изплуват от дълбините на събудения океан?

Никой не искаше просто да седят и да чакат тяхното появяване, още повече, че стана абсолютно ясно: именно тези загадъчни тъмни предмети, застинали в дълбините на леда, излъчват колосалната по интензивност енергия на страха.

Почти веднага бе взето решение: кацане на повърхността, вземане на проби, частично стапяне на ледената обвивка, вероятно сондажи, а при наличие на осмислени сигнали — опит за контакт. Последната задача я постави, естествено, Язон, като строго забрани на пирянциите да стрелят без негова заповед или без абсолютно явна заплаха за живота на хората. Не му се вярваше много, че пирянциите ще съумеят да спазят заповедта му и въпреки усилилото се главоболие, напираше сам да отиде на астероида. Обаче Кърк успя да го разубеди и аргументите му се оказаха изненадващо разумни:

— Приятелю, твоите бойни рефлексии все пак доста отстъпват на нашите. Освен това ти си ни нужен тук, горе, за координатор, ако искаш, докато там, в екстремните условия, опасявам се, ще пречиш.

Това бяха страшно много думи за Кърк и то в такива минути. Сразен от красноречието му, Язон се съгласи да остане на линкора, но веднага предложи да съпровожда десантчиците с помощта на своя персонален робот-дубльор. Имитационните дубльори, наричани разговорно „имити“, бяха сравнително неотдавнашно и доста скъпо изобретение, което всъщност представляваше идеално управляема чрез непосредствени мозъчни импулси хуманоидна машина, снабдена със специален контур за прецизна обратна връзка, т.е. с негова помощ изследователят можеше да възприема с петте си сетива всеки обект, при което опасните въздействия автоматически се филтрираха.

Пирянциите помърмориха известно време дори и срещу такова присъствие, но нямаше как — нали Кърк сам бе изтъкнал ролята на

координатора и в крайна сметка катерът понесе към планетоида шестима, в това число и робота.

Недоволство предизвика и изискването на медицинската група, ръководена от пирянския лекар Тека, всички десантчици да бъдат инжектирани със специален препарат, понижаващ възприемчивостта към страх и съответно притъпяващ и агресивността. Най-дълго се наложи да увещават Мета. Но и тя като размисли, се съгласи. Подходящите думи намери, разбира се, Язон:

— Как не проумяваш такава елементарна военна хитрост? Може ли още в първия бой да разкриеш всичките си козове? Запазете си максимума ярост за следващия път.

Както и да е — дори и успокоени от новите транквиланти, те бяха готови за смъртоносна, отчаяна атака. Кацането върху астероида приличаше по-скоро на падане и Язон искрено се радваше, че на тези претоварвания бе подложен имитът, а не самият той.

Само дето нямаше кого да атакуват. Обект 001 приличаше най-вече на гробище. Едно такова летящо „memento mori“. „Помни смъртта“ — като че тези думи най-точно характеризираха мрачните дълбини под краката на пирянциите. Леден некропол. Вледеняващ ужас.

Десантната група се беше подготвила добре за кацането върху замръзналия астероид: освен обикновения пистолет всеки бе въоръжен с лазерен ледорез, а специално пригодените подметки на обувките бяха снабдени с автономно подгриване и шипове с променлива геометрия. А какво е да ходиш по лед с обикновени обувки би трябвало да знае всеки, който се е родил на планета, където макар и рядко има зима.

Замразеният свят не обърна никакво внимание на пришълците, нахлули в неговите предели. Горещите шипове на подметките и яростните погледи се забиваха в леда, но в него не се забелязваха никакви признаци на живот. Наистина дълбоко в него прозираше нещо, но нито власинка, нито частица вещество не помръдна под дебелото стъкло на ледената обвивка, дори при най-активното и старателно облъчване в широк диапазон — от оптически до гама лъчи. Организмите, проспали милиони години, не желаеха да реагират нито на ултразвуково сондиране, нито на мощни магнитни полета. А всъщност защо пък бяха решили, че това са организми?

— Водорасли някакви в замръзнало езеро — недоволстваше Троу, търсейки подходящо описание на това, което виждаше отдолу. —

Как да те чуят!

— По-скоро прилича на струпани, смачкани червеи и насекоми — възрази Кърк. — Каква гнусотия само!

— А на мен това ми прилича на мозък — неочаквано каза Мета. — Изхвъркнал от нечия спукана кратуна мозък.

— Каква странна мисъл! — удиви се Язон. — Защо мозък? Вие май прекалено дълго водите война само с биологични обекти. Затова и асоциациите ви са такива. Тази кайма под нас действително напомня протоплазма. Но такова сравнение е доста примитивно. На вас не ви достига фантазия.

Отправена към един пириянец, подобна фраза си е направо оскърбление и Язон искрено се зарадва, че до Кърк в този момент е имитът му, а не той самият. Но Кърк се сдържа и Язон продължи:

— Лично на мен ми се струва, че това все пак е машина, гигантски суперкомпютър, направен от съвършено непознати материали и по непознати на нас принципи. Може би и затова го възприемаме като враждебен обект. Но уверявам ви — това е нещо изкуствено направено, артефакт, както са казвали древните. Нека все пак да се опитаме да влезем в контакт, пък ако ще и събеседникът ни засега да е въображаем. Да му изпратим универсалния модулиран сигнал.

— То няма да разбере — възрази Бручо, с което категорично отрече възможността субстанцията, която се мержелееше отдолу под леда, да им е брат по разум.

— Аз мисля друго — контрира го Язон. — То вече встъпи в контакт. Отговорете ми, не усещате ли страх?

— Не ни е до това сега — промърмори Кърк.

— Не така — усмихна се Язон съжалявайки, че имитът не може да предаде усмивката му. — Докато излъчваше страх, на всички ви беше „до това“! Но сега излъчването е преустановено. Аз най-добре знам — главата не ме боли.

— Голям контакт — изфуча Бручо. — Примитивен периодичен процес. Ще видиш, че скоро ще почне пак! И няма никакъв смисъл да глезим това заледено блато.

— И все пак опитайте! — продължи да упорства Язон. — Отрицателният резултат е също резултат. Вие като учен, Бручо, трябва да разбирате, че с високоорганизираната материя е много по-

конструктивно да се води диалог, отколкото да ѝ се бият електрошокове като при опити с жаби.

Бручо с нежелание се съгласи и Стан — главният свързочник на пиряниците — включи предавателите. Той транслираше на различни честоти към дълбините на астероида отначало SOS, а после и стандартните позивни, предхождащи всяко важно съобщение: „ДО ВСИЧКИ, ДО ВСИЧКИ, ДО ВСИЧКИ!“ Предаваше ги на междузвездния код, който не бе сменян от хилядолетия и беше известен на всеки в Галактиката. Както и досега, ефектът беше нулев.

В този момент в шлемофоните се разнесе гласът на Арчи — астрофизикът от Юктис, включен в експедицията по настояване на Бервик:

— Внимание! Две новини от нашата изследователска група. Първо, установихме причината за появата на горния слой лед. Астероидът едва се е разминал с комета, която наблюдавахме преди половин година. А „хиперледът“, както условно го нарекохме, след стапяне и вторично замръзване кристализира по обичайния за нашата вселена начин.

— Вие искате да кажете, че този планетоид е пристигнал при нас не просто от съседна галактика, а от някаква друга Вселена? — запита Язон.

— Много е вероятно. Само чуйте втората новина! Коригираните изчисления на скоростта и полетната траектория на обект 001 дават възможност да се направи еднозначен извод: той не се движи по законите на небесната механика. Движи се като управляем апарат!

Смисълът на казаното бавно достигаше до съзнанието, но тревогата в гласа на Арчи се предаде на пиряниците и блесналите в ръцете им пистолети отново бяха готови да стрелят, а лекарствата, инжектирани в кръвта им, едва удържаха новият пристъп ярост.

„Ако след минути не предприемат никакви активни операции — помисли си Язон, — не гарантирам за адекватността на приятелите си от Света на Смъртта.“

Начаса взе решение. Съгласуването с Кърк, Бервик и Бручо му отне не повече от тридесет секунди.

— Напред, приятели! Преминаваме към следващата фаза на изследванията.

Минута преди включването в ефир на Арчи Мета беше забелязала сравнително неголям, не повече от метър и не по-малко от тридесет сантиметра в диаметър обект, който по форма напомняше гигантско косматозърно или личинка на насекомо. Този представител на местната флора (или фрагмент от технологична схема?) беше единственият отделен предмет в цялата обследвана до този момент територия...

— Бързо изрежете това страшилище заедно с леда и го пригответе за товарене на кораба — разпореди се Язон. — Това е нашият най-добър шанс да се ориентираме в обстановката.

Колко яростно се нахвърлиха пирянциите със своите лазерни резачи върху ледената повърхност. Макар и по този начин, те нападаха! Все пак вземаха от планетоида ценен трофей, а може би и истински пленник.

През това време на линкора бяха приготвили всичко за посрещането на опасния чужденец. Петтонният блок беше вкаран на апарели в студения товарен трюм и първо бе нарязан на известно количество блокчета и плочи за провеждане на експерименти. Трябва да се отбележи, че хиперледът притежаваше всички свойства на твърд, но все пак пластичен метал. После космическото чудовище, запечатано в здрава обвивка от безцветна стъклостомана и поставено в специален склад за особено опасни радиоактивни и химически материали, бе подложено на бавно затопляне. Стотици прибори следяха този процес. И хората също го наблюдаваха. Кърк настоя в склада до херметична прозрачна сфера да присъстват поне трима пирянци. Бяха предвидени достатъчно мощни защитни средства, предпазващи от всички видове опасности, известни на пирянциите. А що се отнася до нестандартните ситуации... Коя автоматика би реагирала по-адекватно от живия човек, още повече, ако става дума за коренен жител на Света на Смъртта.

Язон отново бе принуден да се съгласи с Кърк: изследваха абсолютно неизвестен обект, за който нямаша информация в паметта и на най-големия от компютрите на „Арго“. Реално погледнато, такава информация нямаше и откъде да се намери.

Кърк, Троу и Мета напрегнато очакваха нови събития и прекрасно разбираха, че те едва ли ще бъдат от приятните.

Но времето минаваше и нищо не се случваше. Приборите безстрастно регистрираха плавната промяна на температурата, налягането, химическия състав на атмосферата вътре в стъклометалната обвивка. А прочутият артефакт, разположен по средата, все повече заприличваше на полугнило дърво, което дълго е плавало по реката и накрая е заседнало в някой блатист залив и се е покрило с тиня и мъх. Нима тази епопея ще завърши с глупав куриоз?

Язон забеляза, че нито той, нито някой около него усеща страх, по-скоро изпитва отвращение и погнуса... И главоболието не се обаждаше. Нима наистина загадъчното психоизлъчване беше преустановено?

Минутите изглеждаха часове. Накрая приборите отчетоха прекъсване на нагряването, защото температурата на обекта в херметичната обвивка се бе изравнила с околната в помещението на склада. Мокрият предмет лежеше в голямата локва и не даваше никакви признаци на живот.

Пръв не се стърпя Кърк. Не че направи крачка или протегна ръка, той просто се наведе напред, към врага. Враг ли? Разбира се, враг! Всяка неизвестност е враждебна. Пирянците не умееха и, навярно, вече няма и да се научат да мислят по друг начин. Мощната фигура на Кърк се наклони в посока към загадъчното физическо тяло под полусферата. Доста по-късно, и то при забавеното преглеждане на записа, всички видяха това движение.

Но в същата секунда прогърмя взрив и практически веднага изстрел. Или изстрелът беше по-рано и бе причинил взрива? Тогава никой не разбра кой от звуците беше пръв. Още повече, че в следващите секунди загърмяха другите два пистолета — в ръцете на Троу и Мета. Херметичната обвивка се разлетя на парчета, миризмата на горяща пластмаса и стопен метал изпълни склада. И само шепа пепел димеше на мястото на унищожения артефакт сред изсъхналата, кипяща само по краищата локва.

Кърк лежеше на пода сгърчен, държеше се за хълбока и между пръстите му се процеждаше кръв.

ТРЕТА ГЛАВА

За щастие раната не бе сериозна. В организма на Кърк не беше попаднала ни най-малка частица от чуждото тяло. Тънкият еластичен скафандър за висша защита бе пробит от късче стъкlostомана. Даже не късче, а идеално топче с полирана повърхност — като че ли го бяха изрязвали с мощен лазер. Целият дуел между човека и чудовището бе продължил не повече от секунда и за да се изясни последователността на събитията трябваше на няколко пъти да превъртат записа при най-ниската скорост на забавяне на кадъра.

Работната версия за случилото се изглеждаше примерно така. Отвъдгалактическото устройство (да, все пак устройство, а не организъм!) бе възприело явната заплаха, излъчена конкретно от Кърк и във вътрешността на „мокромто дърво“ се бяха активизирали енергетични вериги. То действително не бе излъчвало страх — нито когато го бяха открили, нито когато го бяха отделили от планетоида и цялата тази енергия на ненавистта, събрана в дяволските му акумулатори, се бе концентрирала в един-единствен лъч с непонятна засега природа. Устройството бе набелязало целта и лъчът я бе поразил. За по-нататъшните планове на чужденеца можеше само да се гадае.

Разбира се, дори уникалната реакция на Кърк не би могла да се сравни със скоростта на реагиране на биоелектрическата схема, затова той не бе смогнал да избегне раната, но беше успял да отвърне. А последвалите шест куршума дум-дум от двата пистолета довършиха делото. Между другото, учените не изключваха възможността артефактът да е бил програмиран да се самоунищожи. Прекалено малко остана от него след взрива — пепел, дим, газ и никакви химически чудеса. Един от физиците напълно логично подозираше наличие на заряд антивещество в тая чудесия.

Ами ако целият този планетоид е натъпкан с антивещество като коледна гъска с ябълки? Не е шега! Траекторията на движението му е непредсказуема. Черното му излъчване, без съмнение, е опасно за психиката. А ледената кора се топи изключително бързо. И за ученик е

ясно, че евентуален сблъсък на такъв обект с обитаема планета би заплашил с гибел милиони хора. Поели ангажимент пред Консорциума, пирянците не можеха да допуснат трагедия, те трябваше да действат незабавно. Дори вътре да няма никакво антивещество, все едно — има нещо откровено враждебно за човека.

Да, сам по себе си „черният страх“ можеше да бъде считан за някаква абстрактна същност, да бъде предмет на изследвания от онези „луди“, които във всички времена са били готови да удовлетворят своето любопитство, рискувайки живота си. Но сега ситуацията се бе променила и стана опасна. Раненият Кърк — това не бе вече абстракция, а много конкретна проява на чужда зла воля. Нещо беше обявило война на пирянците. И това нещо беше малка частица от безумния кошмар, скрит в ледените дълбини.

У пирянците не остана и сянка от съмнение, че трябва да унищожат планетоида, още повече, че енергетичните възможности на линкора „Арго“ позволяваха това. А експериментът по унищожаването на фрагмента от замръзналия свят протече почти благополучно. Та нали най-важното — анихилацията на сложното устройство — мина без никакви съществени последствия. Продуктите от разпада му не бяха отровни, а запечатаните в леда „събрата на загиналия“ не реагираха с нито едно движение, с нито един електронен импулс на взрива, избухнал на борда на „Арго“. Равнодушието на замразените обитатели към схватката в кораба беше потвърдено и от Стен и Бручо, които бяха останали на планетоида до последния момент.

И все пак Язон им заповяда да се върнат на кораба. Официално — за да участват в общото съвещание. Но в действителност той виждаше скрита опасност в по-нататъшното пребиваване върху повърхността на астероида и накрая остави там само един наблюдаващ робот с по-примитивна от тази на имита конструкция. Много неща още не разбираше, но се досещаше, че всичко е много по-сложно, отколкото са в състояние да си представят пирянците. Във всяка нова заплаха те виждаха само аналог на собствената си злонамерена флора и фауна, само дете небивалите чудовища им изглеждаха малко по-отровни и по-зъбати. А физиците от Юктис, обратно, подходяха към проблема прекалено механично, не признаваха одушевеността и най-вече разумността на замразения в леда феномен. Бяха склонни да

оценят и управляемостта на движението на астероида като случайно съвпадение на множество природни фактори.

Истината беше накъде по средата и до нея непременно трябваше да се стигне. Язон беше категорично против безразсъдното унищожаване на целия планетоид, та там се криеше чуждо знание, но не му достигаха аргументи, за да убеди останалите в своята правота.

Неочаквано на негова страна застана братът на Ривърд Бервик и президент на една от планетите от Консорциума Артър Бервик. До началото на своята политическа кариера Артър е бил един от водещите химици в световите от Зелената Клонка и сега по-бързо от другите схвана колко грандиозно откритие за човечеството се явява „хиперледът“. Производството му в условията на нашата Галактика не изглеждаше възможно, но приложението му би могло да бъде толкова широко, че стойността на един тон от това вещество Артър оценяваше на не по-малко от милион кредита. Разбира се, на пиряните този аргумент се стори още по-несериозен, отколкото Язоновия стремеж към знания и като се взеха предвид всички „за“ и „против“, то практически не изигра никаква роля.

За щастие физиците констатираха в скоростта на обект 001 значително забавяне. Така взривяването на планетоида можеше да се отложи и изследванията да продължат, но в края на краищата друг изход не намериха. Даже евакуацията на планетите, близки до звездата FG13-9, не спасяваше положението. Това беше прекалено дълго, прекалено скъпо и най-важното — кой би могъл да предскаже по-нататъшното поведение на измъкналите се от леда чудовища. Избяването им едно по едно би било много по-трудно, ако се стигне до това.

С една дума, участниците в съвещанието се разотидоха и разлетяха по своите планети с намерение да се съберат отново след ликвидацията на зловещия астероид и да обсъдят окончателните резултати. Такъв финал напълно съответстваше на условията на сключения договор, при това се икономисваха значителни средства, а пиряните начело с Язон можеха да напуснат Зелената Клонка с чиста съвест и с претърпкани с пари джобове. Това ако не е победа, това ако не е успех!

Но Язон беше мрачен както никога. Подчинявайки се на общото решение, той изпрати на астероида четири спецкоманди да разположат

на повърхността в точно изчислени от учените точки тридесет и две мощни планетарни бомби с верижно действие. В обикновено вещество те предизвикваха ядрена реакция и всяка маса за броени секунди се превръщаше в детониращ атомен заряд. Единственото, за което успя да се наложи Язон, бе да заменят часовниковите механизми на взривателите с дистанционни детонатори, виждайки в това последна възможност да бъде променена съвместната присъда, произнесена от пирянциите и Консорциума. Или поне да отсрочи нейното изпълнение. Той отчаяно се надяваше, че през останалите три дни ще научат нещо принципино ново за замръзналия свят.

Малцина бяха онези, които биха се занимавали още с изследвания, но Язон се нуждаеше от съюзници и като разбираше, че няма да успее да уговори Кърк, той реши да поговори с Мета. Все пак тя беше за него най-близкия човек, при това през последните години характерът ѝ се поизмени. Мета стана по-разсъдлива и добра, а тя и преди умееше в критична минута да се държи не само като пирянка, но и като жена — и то любяща жена.

— Мета — започна Язон без предисловия, — да отидем с теб на този астероида, докато още е цял. Повярвай ми, наистина е необходимо да разберем същността на тамошното зло и нашия страх.

— А, не — каза Мета. — Единственото, което ни е необходимо — това е да си получим парите и по-бързо да се върнем в своя свят. Представям си какво става там. Ние сме си нужни вкъщи, Язон, и не искам да рискувам повече тук.

Язон онемя от учудване. Няколко секунди просто не можа да каже нито дума.

— Ти? Се страхуваш? Да рискуваш? — проговори най-сетне той. — На коя планета си родена, скъпа?

— Родена съм на Пир — отвърна Мета студено, но отвътре вече кипваше. — Точно затова искам да се върна там жива.

— И отново по цял ден да убиваш безкрайно мутираци твари?

— И отново да убивам омразните твари — упорито повтори Мета.

— А, така ли?! — извика Язон, изпълвайки се на свой ред с гняв. — Е, тогава знай, скъпа, че тайната на победата над твоите любими твари е заровена тук — в ледовете на обект 001 и като го унищожите, ти и всички пирянци ще загубят окончателно. Да, да!

Аргументът подейства. От изненада Мета леко зяпна и Язон, за да не ѝ даде възможност да се опомни, трябваше спешно да измисли какво да говори по-нататък. Защото блъфираше и репликата му беше пълна импровизация.

— Откъде знаеш? — въздъхна накрая Мета.

— Докато вие гърмите по всичко наоколо с прехвалените си пистолети, аз се занимавам със сериозни изследвания. Установих несъмнена прилика, дори идентичност, между страха, предизвикван от пиринската фауна и страха, който това ледено царство внушава.

— Е и? — невъзмутимо каза Мета.

— Ами такава — и двете психоявления са уникални в нашата Галактика.

При тези думи върху лицето на разкошната блондинка се появи едва забележима усмивка, още неуверена, но вече злорада. Мета изглежда бе уловила същността на казаното от Язон. Той реши да затвърди успеха си и добави:

— И не само това. Има още един фактор, който потвърждава правотата на моята хипотеза. Микроелементният състав на останките от унищожения чужденец с точност до третия знак съвпада със състава на тъканите на животните и растенията от нашата планета.

Той специално каза „нашата“. За тази солидарност с нейния свят го беше обикнала вероятно Мета. И сега тази „вълшебна“ думичка бе последната капка. Тя вече му вярваше безрезервно. И ако в първото твърдение на Язон (по повод на страха) имаше определена логика и свежата идея му се стори и на самия него конструктивна, то резултатите от химическия анализ той безсрамно измисли. Мета лесно можеше да провери и тогава... Язон прогони от главата си опасенията, като се надяваше, че за подозрения и контролни опити просто няма да остане време.

И той не се излъга. Мета, неговата любима Мета оставаше вярна на себе си, тя вече се бе запалила по новата идея и напираше за сражение.

— Кой освен теб знае за връзката на обект 001 с Пир?

Това беше единственото, за което попита.

— Никой. Само ти и аз.

— Прекрасно. Летим двамата.

— По принцип съм съгласен — кимна Язон. — Не си струва да раздуваме щата на новата изследователска група и все пак... Ще ни потрябва като минимум трети. Нужен ни е истински учен в този екип.

— Троу — без да се замисля, отсече Мета.

Язон не се и съмняваше, че тя ще назове тъкмо името на младия пирянец с невероятни за тяхната полувоенна планета енциклопедични познания и удивително гъвкав търсец ум. Физически Троу бе колкото Язон и Мета заедно и имаше само един недостатък — беше прекалено рязък, направо свиреп към враговете. Язон наум го наричаше пирянец на квадрат или двукратен пирянец. Не е много подходящо в тази ситуация това качество, но... какво да се прави. Добродетелите на Троу натежаха.

— Добре — съгласи се Язон. — Гответе се още отсега. И знаеш ли, не го посвещавай засега във всички наши тайни.

— Ти си прав и аз помислих за това — усмихна се Мета. — А план за действие имаш ли?

— Разбира се — отвърна Язон. — И в него не влиза широко оповестяване на нашата внезапна експедиция.

Мета се спря позамислена до вратата.

— Боиш се, че Кърк и другите ще бъдат против?

— В края на краищата може би не, но е сигурно, че ще загубим ценно време.

Мета се замисли още по-дълбоко. Върна се и седна в креслото, скръстила ръце зад главата си, даже притворила очи — така обикновено се съсредоточаваше върху най-важното, като отхвърляше дребните детайли.

— Добре — каза тя след минута. — Реших. Ще летим тримата и тайно, както искаш. Но ще бъдем във вид на нашите имити. Защото тайният полет си е особено голям риск. Ако нещо се случи още в първите минути, те просто няма как да ни помогнат.

Сега вече Язон се замисли дълбоко. Разбра, че ако е съдено да се случи нещо наистина гадно, на тях тримата никой не би могъл да помогне — нито роботите, нито предупреждения екипаж на „Арго“, нито всички светове на Зелената Клонка... „Предпазливия и бог го пази“, както са казвали древните. Значи Мета е права. Все ще успее лично да посети ледената планета, ако всичко тръгне по план.

— Съгласен — рече Язон. — Иди да извикаш Троу. Ние ще нагласим контролните апарати на имитите в една каюта, например моята, и ще изпратим роботите незабавно.

Мета вече беше тръгнала към вратата, но ненадейно се хвърли в обятията на Язон, като че ли се прощаваше с него преди дълъг път.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Малкият космически катер с екипаж три имита притежаваше двойна система за управление — едната за манипулаторите на роботите, а другата — за дистанционните сигнали от кораба. При това, в случай на извънредна необходимост, дистанционният контрол можеше да се поема от четвърти човек — всеки, който имаше достъп до централния пулт, без да е зависим от имитационните работи, в които се бяха „настанили“ Язон, Мета и Троу. Тази хитра система бе измислена от Язон, заразен от необичайната предпазливост на Мета. Разбира се, тя беше права. Леденият планетоид криеше в себе си маса изненади, а всеки, имал поне веднъж работа с имит, знаеше колко е трудно да излезеш от шок, ако си изключил блокиращото устройство заради пълнотата на информацията и не успяваш да го включиш, когато предаваните от робота усещания преминават прага на безопасност за психиката. Те се готвеха за това. Съвсем скоро се оказа, че е трябвало да се готвят съвсем за друго. Но можеше ли всичко да се предвиди?

Язон нарочно избра мястото за кацане по-далеч от заледената равнина, където първата група десантчици бе изрязала ледения куб с чудовището. Първо, не си струваше да изкушават съдбата на едно и също място, а второ, искаше им се да разберат защо след като по-голямата част от повърхността е застинала като спокойно море, в отделни участъци се виждат струпвания на блокове, сякаш там е вилняла истинска буря. При пълното отсъствие на атмосфера бурите, естествено, бяха невъзможни. Значи нещо друго от вътрешността на планетоида беше надигнало ледената кора. Впрочем, беше решено бомбите да се монтират именно в такива точки. Язон бе взел това предвид, в плановете му не влизаше среща с монтажниците на взривното оборудване.

Полетът протече нормално почти до самото кацане, но след това приборите регистрираха мощни магнитни смущения и катерът престана да ги слуша. Мощно енергийно излъчване елиминира

управляващите сигнали от кораба и кацането стана по нов, строго зададен курс. Кой го бе задал? Кой?!

Язон не успя да си отговори на този сложен въпрос. А и приземяването стана толкова стремително. Но за щастие контролът над забилата се в леда техника не беше напълно изгубен. Входните люкове се отвориха веднага щом получиха съответен сигнал. Трите имита изскочиха почти едновременно като древни полицаи, пристигнали на местопрестъплението. С това и свърши аналогията, защото по-нататъшните събития хвърлиха доблестните „рейнджъри“ в пълно недоумение и смут. Намираха се в подножието на огромна отвесна скала, чезнеща в тъмнината на беззвездното небе и само прожекторите им и мощният фар на катера изтръгваха от мрака синкавия проблясък на полупрозрачния лед. Изведнъж стената се разтроши и се разлетяха милиарди блестящи късчета, досущ както взривна вълна помита дебело стъкло. Язон дори си помисли, че предсрочно е започнала операцията по взривяването на астероида.

И тогава от дълбините на образувалия се пролом се появи черна безформена фигура. Тя беше така безкрайно черна, какъвто изглеждаше върху екраните дискът на астероида по време на далечната локация и излъчваше също такъв непреодолим ужас. Трудно беше да се сравни с нещо цялата тази безсмислица.

— Истинска черна дупка! — прошепна Троу. — Вижете — пълно отсъствие на всякакви излъчвания!

— Да, ама тая дупка чупи леда и крачи направо към нас, т.е. към нашите имити — отбеляза Язон.

— Но това не може да бъде! — успя да извика Троу, преди имитът на Мета пръв да открие огън с всички оръжия едновременно.

Пирянците никога не чакаха команда „огън“. А заповедта „остави“ изпълняваха веднага, след като им свършеха боеприпасите.

— Ама това е глупаво! — буквално стенеше Язон. — Прекратете! Спрете!

Настина беше истинска нелепост да се стреля, когато куршумите дум-дум, лазерните лъчи и даже високотемпературната плазма изчезват в нищото, фигурата застина няколко секунди като скала от черен лабрадор, но това не приличаше на уплаха или отстъпление, по-скоро на лек размисъл преди следващата крачка. Не се наложи да чакат дълго. След секунди тримата се убедиха — абсолютно черното тяло

изобщо не бе дупка в пространството, не бе кондензат на силови полета или още по-малко фантом. Черният колос бе напълно материален. Той изхвърли напред две подобия на пипала като две огромни ръчища с тежки юмруци и ги стовари върху невежливите пришълци. Едното от тях направи катера на смачкана тенекия, а другото хвана имитите и ги прибра в своите мрачни дълбини. Може би ги беше направило на прах, но това никой нямаше да научи, защото връзката с роботите веднага прекъсна. И слава богу, защото никой не искаше да изпита върху гърба си цялата гама от подобни усещания. Още по-голям късмет беше, че успяха да заснемат всичко с контролните камери и апаратурата отчете, че изображението е предадено без загуби направо в паметта на корабния компютър.

Язон, Мета и Трой бързо се изключиха от вече безполезните имитационни апарати и преминаха към наблюдение чрез външните прибори на „Арго“.

В епицентъра на събитията ставаше нещо нередно. Последната аудиоинформация, предадена в мозъка на смелчаците и техните загинали имити, беше чудовищна, дяволска какафония от звуци — едновременно ниски и високи тонове от долната и горната граница на слуховия диапазон с мощност, достигаща прага на болката на слуха. Сега, когато предаването бе прекъснало, всичко наоколо потъна в абсолютна вакуумна тишина.

Процесът продължи удивително бурно. Изглеждаше, като че ли в планетоида е пробита дупка и през нея в безвъздушното пространство изтича като гъсто мастило във вода този чудовищен мрак. Само че не със скоростта на течност, а с бързината на растяща над земята атомна гъба. Настъплението на тази тъмнина към кораба ставаше обратно на всички познати на хората физически закони, което всяваше особен ужас. Това, което в началото изглеждаше като човекоподобна фигура, сега бе подобно на облак-октопод, на разбягващи се в различни посоки пукнатини, като че ли самото пространство се беше напукало като плоска картинка и сега бавно чезнеше в настъпващия кошмар от лепкав безнадежден мрак.

Такъв ужас и отвращение, каквито изпитваха в този момент, никой от тримата не беше изпитвал досега през живота си. И беше съвсем ясно, че няма къде да се скрият, че чернотата ще ги настигне навсякъде, че за тази субстанция бронята на линкора „Арго“ е като

яйчена черупка или прозрачна мрежа, че смъртта е неизбежна и навярно вече са умрели, а всичко това е просто другата реалност — Страшният Съд или... обикновено безумие. Защото такова нещо просто не можеше да съществува.

Язон запомни обърнатите към него очи на Мета. Тази безстрашна, уверена в себе си амазонка за миг се беше превърнала в малко уплашено момиченце. Интересно, на какво приличаше той самият? И само на лицето на Троу сияеше бясно любопитство, преминаващо в маниакален хазарт и неутолима жажда за мъст.

„Не е на добро това“ — успя да помисли Язон.

Сетне всичко изчезна. Последното, което той чу, беше свистенето на изтичащия от каютата през огромна пробойна въздух.

ПЕТА ГЛАВА

Старият Кърк непоносимо страдаше от безделието. Не му беше за пръв път да чака зарастване на рани, но тази незначителна дупчица в меките тъкани и мизерната пукнатинка в реброто, който знае защо му бяха дотегнали както никога. Можеше да се движи, даже ставаше и се разхождаше, само дето не разбираше защо. Нормална война с астероида не избухваше, а да се занимава с научни изследвания Кърк не обичаше от малък. Освен това бе привикнал да командва, а тук постоянно имаше много хора с по-високи чинове от неговия. Де да беше само Язон дин Алт, а то някакъв си Бервик, който изисква уважение към себе си неизвестно защо, че и цяла банда откачени специалисти във всички области на знанието. Кърк усещаше необичайна за себе си апатия и сънливост. Улови се, че с тъга мисли как годинките си казват думата.

Почти цяло денонощие се беше въртял на болничното легло, като се мръщеше при всяко невнимателно обръщане на тялото си, заради рязката болка в хълбока. Затънали в суетнята около подготовката за взрива, приятелите му не идваха толкова често. От време на време се обаждаха по интеркома, но после и апаратът над леглото му замлъкна за дълго. Тъповатият медицински робот не докладваше за събитията навън. Кърк не на шега се разтревожи и реши сам да търси връзка. Първият, когото той намери, бе Бручо.

— Бручо, какво правят всички там?

— Готвят планетоида за унищожение. Освен това Язон и група учени още се опитват нещо да изследват.

— А Мета къде е? Защо не отговаря на повикванията?

— Доколкото знам, Мета в момента е в каютата на Язон.

Каятата на Язон обаче не отговаряше и това никак не хареса на Кърк. Най-лесно беше да прати там робот или някой от младите бойци, но Кърк взе друго решение. Той стана и противно на всяка логика, само по интуиция, облече скафандър. Закопча се в движение и като проверяваше изправността на оръжията и системите за безопасност, старият воин бързо крачеше по коридорите. На болката в хълбока

въобще не обръщаше внимание, като че ли тя вече беше изчезнала. А тревогата в душата му нарастваше с всяка секунда.

Пирянциите отдавна бяха привикнали да се доверяват повече на интуицията, отколкото на логиката. Логиката е нещо прекалено бавно. Само непознатото шесто чувство, само дългогодишният навик да се вслушва в своя вътрешен глас можеше да подсказже на пирянеца дали да натиска спусъка когато пистолетът от само себе си озовал се в ръката, е насочен към неизвестна опасност.

Разбира се, вратата се оказа затворена отвътре и миг преди да я удари с рамо, Кърк чу звук, който можеше да бъде разбран само по един-единствен начин. От каютата стремително изтичаше въздух! Сирената за обща тревога реагира на спадналото в отсека налягане секунда след него. Ветеранът от пирянските войни вече беше затворил херметичния си шлем и атакуваше вратата.

Но трябва да се признае, че древните земяни бяха правили вратите си много по-здрави, отколкото тези на съвременните космолети. Очевидно бе, че имперците от онези времена са конструирали звездолетите си предвиждайки бойни действия дори вътре в кораба. Титаничната сила на Кърк все пак не беше безкрайна и той съумя да попадне вътре едва, когато пренебрегна честолюбието си и изряза бравата с лазерния пистолет. Отворът със свистене засмука въздуха от коридора, някъде далеч зад гърба му хлопнаха херметичните прегради, изолиращи отсека. В каютата нямаше никой, а в стената насреща зееше дупка с формата на почти правилна звезда с десет лъча. Голям отвор. Но човек, още повече в скафандър, едва ли би могъл да се провре през него, без да се одере в остриите клинове.

Кърк погледна навън. В отразената светлина на насочените към ледената повърхност прожектори на „Арго“ се кълбеше отдалечаващ се черен облак. Тази кошмарна субстанция с нереална бързина се всмукваше в гигантска пукнатина далече долу, като дим, прибиращ се в лулата, ако видеозаписът бъде пуснат отзад напред.

Кърк сграбчи остриите зъби, стърчащи по краищата на пробойната и от ярост огъна дебелията звездолетна броня на древния линкор.

Автоматичните камери бяха заснели старта на катера и всичко, случило се по-късно. И така, по записите можаха да възстановят доста точно инцидента, ако не се смята това, че изображенията на черното петно, заснети от различни точки, никак не се стиковаха в един образ. Проекциите не съвпадаха. За това явление физиците имаха две хипотези: или под действието на излъчването камерите са се разсинхронизирали, или са се натъкнали на рядкото явление — електронен фантом. С две думи: техниката е започнала да халюцинира. Още по-лошо беше това, че отвличането на тримата от каютата не беше регистрирано от нито един прибор. Оставаше им само да гадаят в кой именно момент са загинали Мета, Язон и Троу, били ли са те замразени и задушени още в каютата или са били погребани живи в черната маса, която ги бе отнесла в открития космос. По оцелелите аудиозаписи можеше да се съди, че не са стреляли и крещяли в последните секунди преди смъртта. А че става дума именно за смърт, почти никой не се съмняваше. Поне така им се струваше, докато Стан не взе думата.

— Виж, най-съществен в тая история ми изглежда фактът, че за пръв път сме получили истински модулиран сигнал от планетоида. И този сигнал не само е успял да изझे управление на катера, но явно е съдържал и някаква допълнителна информация, за съжаление засега неразшифрована от специалистите. Но ние сме длъжни да я декодираме и ще го направим преди да пристъпим към унищожаването на обект 001. Защото, ако това е бил ответен опит за контакт, не бива да се изключва вероятно елементарно вземане в плен на нашите хора. Кой от вас може да гарантира, че Язон, Мета и Троу са мъртви?

— Наистина — зарази се от неговите съмнения опитния биолог Бручо, — за констатиране на физическа смърт не би било зле да се видят труповете, а в светлината на случилото се...

И всички заговориха. А в каюткомпанията бяха насъбрани не по-малко от двадесет и пет души, примерно половината от тези, които бяха на първото съвещание. Именно от тези хора сега зависеше понататъшната съдба на целия проект.

— Вие да не искате да отмените унищожението на този кошмар?! Предлагате да нарушим договора и да подложим на смъртоносна заплаха всички светове от Зелената Клонка, а може би и цялата Галактика?! — изрева Кърк. — Ако можеха да ви чуят тримата ни

изчезнали братя! Те... те, без да се замислят биха дали живота си за спасението на останалите! Всъщност и това са направили... — тихо добави той.

— Ние не знаем това със сигурност — упорито повтори Бручо. — Всеки има право да се разпорежда със своя живот. С живота на друг — не бива.

Кърк не намери отговор и засумтя. Отново взе думата Стан:

— Имаме предположение, че замръзналият свят съществува в друг мащаб на времето. Ето защо на сигнала SOS, предаден от Язон по време на най-първото кацане, може да са дали отговор едва сега. И съответно после да е бил приземен катерът, както при авария. Може би просто са искали да помогнат. Разбирате ли? А ние както винаги сме открили огън. Е, и те са преминали към следващия, по-активен етап на установяването на контакта. Ние просто сме задължени да участваме в диалога, ако искаме да спасим нашите приятели. Само че за това ни е нужно време. Кажете, колко остава до взрива?

— Подготовката на бомбите ще бъде завършена след осем часа — доложи Клиф, ръководителят на монтажниците.

— Това го знам. Арчи, аз питам колко още можем да чакаме.

— Ами-и... — позапъна се младият физик от Юктис. — Взривът може да бъде отложен за не повече от едно денонощие. Никой не може да гарантира последствията при по-продължително отлагане.

В каюткомпанията увисна гробна тишина. Какво ли би могло да се каже при това положение? Навярно всеки мислеше за нещо свое. И самият Стен едва ли вярваше, че е възможно установяване на контакт за някакви си шестдесет часа. Виж, Язон действително вярваше, защото както винаги знаеше малко повече от другите, но сега го нямаше сред тях и от това на пиряниците им стана много тъжно. Кърк усети, че е готов да полети към астероида сам и да загине в неравен бой, което си беше чиста хлапация, та не се реши да огласява мислите си. Клиф беше най-младият и ако трябваше сам да решава, би взривил планетоида след осем часа, пък каквото ще да става. Бручо тънеше в догадки и съжаляваше за пропуснатите възможности. Доктор Тека страдаше от гадното предчувствие, че скоро ще трябва обилно да се поти в корабната лечебница. Нещо му подсказваше, че раненият Кърк е само първата лястовичка, а интуицията рядко лъжеше пиряниците.

И в това тържествено мълчание заговори Ривърд Бервик, който знае защо изправил се в цял ръст.

— Господа — с присъщата си излишна помпозност в гласа произнесе действителният член на Съвета на Консорциума, — разрешете да обявя връчването на извънредните пълномощия по нашия проект лично на мен. С дадената ми власт имам правото да постъпя така.

— Извинете — интересува се щурманът Дорф, изпълняващ длъжността капитан на линкора в отсъствието на Мета. — Не бихте ли уточнили за каква власт става дума?

— Разбира се — каза Бервик, — но първо ще ви разясня значението на своя пост. Заповед за унищожаването на обект 001 ще дам само аз и то едва тогава, когато го сметна за нужно.

— Т.е. вие отменяте вашата собствена поръчка — не се сдържа Кърк. — В такъв случай съгласно договора ние имаме право да получим кеш половината от обозначената в пети раздел сума и незабавно да поемем курс към родната планета.

— Вие не ме слушате внимателно, Кърк. Аз въобще не отменям поръчката. Вашият кораб и всички негови мощности, както и преди, ми трябва за изпълнението на задачата, но още повече ми трябва Язон дин Алт и докато съществува надежда за неговото спасяване, ще трябва да изследваме астероида, а не да го унищожаваме.

— И все пак — обади се този път Бручо. — Кой ви упълномощи да вземате такива решения?

— Специалният Корпус на Лигата на Световете — тържествено обяви Бервик и измъкна от вътрешния си джоб голяма пластмасова карта, която проблясна с ярката си холограма на преливаща петолъчна звезда.

— Само това ни липсваше — глухо промърмори Кърк.

А наум добави: „Отидоха ни паричките! Къде си, Язон?“

ШЕСТА ГЛАВА

Свестиха се в пълна тъмнина. Миришеше на влага, беше много студено и въздухът беше недостатъчен, за да се диша с пълни гърди. Язон се опипа и установи, че всички приспособления върху изпокъсания му лек скафандър за щастие са налице. Даже пистолетът си беше там. Първо включи фенера. Видя как трепна лежащата до него Мета. А Трой объркано седна и се огледа. Неговият скафандър беше пострадал най-много — метализираната тъкан направо висеше като безформени парцали по тялото му.

Помещението бе миниатюрно, грапавият под плавно преминаваше в също такъв грапав таван и всичко това напомняше не толкова затворническа килия, колкото пещера на диво животно. По-късно обаче забеляза идеално равен процеп с овален контур — очевидно врата. И тази врата започна да се отваря, като че ли отстъпваше пред погледа на Язон. Принципът на действието ѝ си остана непонятен, защото касата на вратата не само се освобождаваше от „запушалката“, но и по странен начин се разширяваше. Така се разминават листчетата на диафрагма в обектив. Кошмарните чудеса продължаваха. А когато не разбираш по какви закони действа врагът, е почти безполезно да се бориш с него. Язон не се и опитваше. Той мечтаеше само за едно — да си изясни в края на краищата, поне най-общо, какво става наоколо. Едва тогава би имало шанс да се измъкнат оттук. Засега такъв шанс не виждаше и той се въздържаше от каквито и да е действия. Може да беше грешка и това, че включи фенерчето? Но след като вече има светлина, да я гасиш е още по-глупаво.

Язон търпеливо изчакваше и се бореше с все същия отвратителен страх. Изглежда бе посвикнал с него и даже не усещаше главоболие. А Мета беше в шоково състояние. Навярно така бе по-добре, във всеки случай тя не планираше никакви решителни стъпки в близко време. Което не можеше да се каже за Трой.

Язон не успя да възпре младия пирянски учен. Той изстреля в разширяващия се отвор ослепителна за всички плазмена струя и като отговор в тясното помещение нахлуха блестящи метални ръце. Нещо

като манипулатори — те бяха пет или шест и приличаха на неестествено издължени човешки ръце с петопръсти длани. Стоманените ръце мълниеносно обезоръжиха Троу, смъкнаха от него остатъците от скафандъра и го обездвижиха с вещ натиск върху болезнените точки. След това се появи още една ръка с остър като скалпел среден пръст и се зае да разрязва коремната кухина на пирянеца.

Троу закрепя, но нито Язон, нито Мета имаха сили да помръднат. Беше като в детски кошмар и по-късно Язон така и не можа да си спомни дали го бе парализирал същият този страх, или имаше допълнително лъчево въздействие.

А блестящият хромиран манипулатор измъкваше един по един органите на Троу и ги предаваше по конвейера от ръце навън от помещението. Троу вече не крещеше, а хриптеше. И когато кошмарния скалпел отвори лявата страна на гърдния му кош и се приготви да изреже сърцето, Язон и Мета едновременно се овладяха и, без да се наговарят, едновременно поразиха с точни изстрели главата на Троу. Нямаше никакъв смисъл да стрелят в стоманените ръце, нито пък в техния стопанин. Вече го бяха заливали с огън там, на повърхността. А Троу... Бедният Троу! Нямаха сили да гледат агонията на своя приятел. И освен това, може би несъзнателно ги движеше решимостта да не дадат на чуждите, страшни ръце поне главата на Троу, поне неговия мозък. Това наистина би могло да бъде опасно.

И в този миг помещението сякаш се разшири от изстрелите им, появилото се изведнъж слабо светлинно излъчване направи ненужно фенерчето, манипулаторите заедно с останките на Троу се изтеглиха назад и тяхното място зае същата онази черна фигура. Този път тя бе доста по-малка на ръст и повече напомняше сянка на човекоподобна маймуна — прегърбена, плещеста, с виновно сгушена в раменете глава. Да, именно тази дума „виновно“ — мина през ума на Язон, защото черната фигура вече не излъчваше страх. Цялата си враждебност загадъчното същество като че беше изразходвало за нещастния Троу, а сега това чудовище стоеше пред тях и като че ли искаше извинение като провинило се хлапе.

Всичко беше напълно побъркващо и Язон, наистина на границата на лудостта, изкрещя дълга фраза, съставена предимно от най-мръсни

псувни, които беше научил още като дете от механиците на космодрума.

Абсолютно черната маймуна изведнъж заскимтя, забуха, отначало басово, после все по-тънко, квичашо. Язон не схвана веднага, че тя просто подбира тон, подражавайки на гласа му. След като усвои звуковия ред, страшилището пристъпи към имитация на отделни думи, а накрая възпроизведе цялата фраза абсолютно точно. В друга ситуация това навярно щеше да е смешно, но сега... не, дори и страшно не беше, но Язон панически очакваше връщането на Страх. Подобно чувство е познато на всеки, който е преживял сериозна болест или раняване — очакването на болката е по-мъчително от самата болка.

А черното чудовище междувременно продължаваше да експериментира с фразата на Язон, този път произнасяйки я отзад напред със сочен актьорски баритон, отначало по групи думи, после по отделни думи и звукове. Пълна абракадабра. Язон не издържа и извика:

— Кой си ти? Какво си?

Той специално се постара да формулира въпроса си максимално кратко, за да не слуша лингвистичните упражнения на чужденеца.

Настъпи доста дълго мълчание.

„Възприе нещо — зарадва се Язон. — Обмисля отговора.“

Но беше рано да се радва.

— Кой какво ти, ти какво кой, кой ти какво, какво ти кой... — закаканиза съвсем механично гласът.

Язон изстена от отчаяние.

Бледото разплакано лице на Мета беше неузнаваемо. Никога не беше виждал своята амазонка такава. Повалена, сломена, нещастна, тя даже не стискаше пистолета си в ръка! Беше победила логиката? Едва ли. Беше я победил чуждият ужас, който я бе мачкал през цялото време. А какво помагаше на Язон повече или по-малко да запази присъствие на духа? Той трябваше да разбере това! Да разбере и да го използва, за да спаси Мета и себе си!

Мислите му бяха объркани и той си спомни как ги слагаше в ред. Цигарите! За негова радост пакетът се оказа на мястото си — в левия нагръден джоб. В очите на Мета прочете желание да му направи забележка, но гордата пирянка нямаше сили за това.

Язон запуши и в тясното помещение стана по-светло.

„Интересна илюзия — помисли той. — От изпълняването на желания на света става по-светло.“

Колко приятно беше да вдиша чудесния тютюнев дим след дългите минути на нечовешко напрежение! „А колко минути всъщност? — запита сам себе си той — А и минути ли бяха — може би часове? Или дни?“ Даде си сметка, че все така абсолютно никак не разбира как е попаднал тук. Още по-безсмислено бе да пита Мета. Беше в каютата, имаше пробойна в стената и... толкоз. По-нататък — тъмнина и тишина. После тоя кошмар с Трой...

„Но вече всичко е нормално — мярна му се идиотската, свършено безпочвена мисъл. — Сега всичко ще се оправи.“

Изведнъж разбра, че както е дръпнал от цигарата, така си и стои със затворени очи. Нещо му пречеше да ги отвори, някакъв защитен рефлекс. Вече от нищо не се страхуваше. А не трябваше да отваря очи по съвсем друга причина. Някой му готвеше изненада, както на хлапе по Нова Година и да гледа предварително беше просто неприлично. Не е хубаво, Язон, не е честно, не е красиво да надничаш. Той и не надничаше, но вече ясно усещаше аромата на хвойна, портокали и шоколадови бонбони. Дишаше леко, свободно и дори през стиснатите клепачи усещаше, че в помещението е съвсем светло.

„Време е!“ — каза сам на себе си той и отведнъж отвори широко очи.

Мета объркано го гледаше и се усмихваше.

— Как успя да се разбереш с него?

— Аз?... С него? — шашна се Язон. — Къде е той?

— Той си отиде щом стана прекалено светло — поясни Мета. — Но направи всичко, за да ни е приятно.

— Наистина — учудено се огледа Язон.

Той почти беше допушил цигарата си и търсеше място, където да хвърли фасата. Защото сега затворническата им килия изглеждаше абсолютно чиста. Стените и тавана се бяха изгладили, а подът се бе издигнал в нещо, напомнящо удобни и меки кресла. Вратата беше придобила по-привична за околото форма и размер, беше се появила дръжка. И най-важното, беше топло, лееше се мека, зеленикава, успокояваща светлина.

Язон се надигна и подозрително огледа във всички ъгли. Не забрави да погледне и ръчния си часовник. По неговото индивидуално време бяха минали почти три часа. Като се вземе предвид, че нито той, нито Мета имаха каквато и било представа къде се намират, можеха само да гадаят колко бе изминало на борда на „Арго“. Е добре, първият контакт с чужденеца беше установен. Но нещо продължаваше силно да тревожи Язон. Е да, общото неразбиране на ситуацията! Не, още нещо имаше...

Той си спомни: миризмата на Нова година, ароматът на хвойна и портокали. Язон започна съсредоточено да души. Разбира се, съвсем не миришеше на елхи и цитрусови плодове, беше приспивателен газ. Така приятно, унасящо. Навяваше спомени от детството... Известен ефект!

— Мета! — извика той и се извърна. — Аптечката, бързо! Максимална доза антинаркозно...

Но Мета дори не успя да мръдне. Рязко повишената концентрация на газ ги удари в ноздрите и веднага обви съзнанието в розова мъгла.

СЕДМА ГЛАВА

Те се свързеха върху зелена трева под открито небе. Язон лежеше по корем, затова първо внимателно надигна глава, после се подпря на ръце и приседна на колене в поза, от която еднакво лесно можеше и да хукне, и да напада. Но ни едното, ни другото се искаше от него. До него, разперила ръце и мигаща удивено със сините си очи, лежеше Мета, а наоколо, до самия хоризонт, не се виждаше нищо друго, освен безкрайна степ с разлюляна от лекия ветреца трева. Покритото с високи облаци сиво небе светеше смътно и равномерно — най-противното време, при което е абсолютно невъзможно да се ориентираш по слънцето. А много му се искаше да се ориентира. Впрочем, не с това трябваше да се почне.

Първо, трябваше да се прецени кои най-нужни вещи са им останали при поредното преместване. Колкото и да бе чудно, и сега не липсваше практически нищо: пистолет, нож, аптечка, радиостанция, пси-предавател, фенер, газоанализатор, магнитометър, т.е. универсален прибор за измерване на всички електромагнитни параметри. Пълният комплект на астронавта се оказа недокоснат и у Мета. Нещо повече, скафандрите им сега изглеждаха като нови! В това нямаше нищо чудно — металопластмасата лесно се заварява със съответната апаратура. Само че на кого бе необходимо да прави такъв ремонт?

— Мета — попита Язон, — ти помниш ли какво се случи с нас?

— Помня, но много малко. След като проникна на кораба, черното същество ни сграбчи и ни отвлече при себе си в подземие. Впрочем, това би могло да бъде и някакъв междузвезден транспорт, ние така и не разбрахме къде се намираме, когато убиха Троу. След това ни приспаха и... това е. Сега сме тук.

Значи и Мета помнеше толкова. Това можеше да се очаква. Проблемът за контакта с друг разум можеше да се отложи на заден план. Първо трябваше да разберат къде са ги отнесли, а после да мислят защо. Не се съмняваше, че са преместени на милиарди километри, а може би и парсеци. Обкръжаваше ги природата на обикновена кислородна планета, каквито има множество както в

Зелената клонка, така и в самата Галактика. Не е изключено такива планети да съществуват и в други галактики и в други вселени. Какво би му попречило на този не знам откъде си дошъл гост да „си ги вземе вкъщи“? И какво време би му потрябвало за такова пътешествие, можеха само да гадаят. Часовникът показваше, че са изминали само четиридесет минути от онзи миг, когато запали цигарата си в тясната пещера с грапави стени, но Язон прекалено добре знаеше какво означава относителност на времето и какво значат измененията на времевите мащаби. Но беше безполезно да се мисли за това. Поне засега.

— Ставай — каза Язон на Мета, — трябва да вървим. Това е единствената възможност да разберем къде сме.

Трудно беше да се възрази на такова твърдение. Мета стана и те тръгнаха. Пейзажът по пътя им се оказа удивително еднообразен — трева и сиво небе. Така че когато в далечината се появи първото дърво, Язон се зарадва като дете. Такъв ориентир позволяваше като минимум да се изчисли кривата на повърхността и съответно да се прецени поне размерът на планетата. Освен това където има дървета, там има и вода, а където има вода — там има жилище. Ако тази планета е населена изобщо. Разбира се той и по-рано можеше да изчисли кривата, като просто помоли Мета да отиде отвъд хоризонта, но беше прекалено опасно да се отдалечават на такива големи разстояния. Не си струваше риска. Сега експериментът беше проведен без риск и поднесе неочакван резултат. Планетата се оказа миниатюрна, толкова малка, че даже и да беше само от платина или уран, масата ѝ не би могла да създаде гравитация, близка до 1 g. Но я създаваше!!! Особено интересен бе фактът, че такъв феномен вече бяха срещали и при „обект 001“. Оставаше да се предположи, че все пак са пренесени в чужда Вселена, където даже законите на привличането се отличават от известните в нашата Галактика.

Вървяха вече няколко часа, а наоколо нищо не се променяше съществено, само дето равнината стана по-хълмиста и все по-често се срещаха малки горички. На едно място прекосиха ручей с годна за пиене вода. Вече не е зле! Язон почти не се съмняваше, че и за ядене ще се намери нещо, когато потрябва. Обаче нито температурата на въздуха — двадесет градуса по Целзий, нито силата на вятъра, нито даже светлината на местната звезда показваха никакви изменения.

Плътната облачност както преди размазваше слънцето по небосклона и беше невъзможно да се каже, дали е утро или вечер. А дните на тази малка планета би трябвало да бъдат много кратки. Именно би трябвало! Нали в този свят всичко е по-иначе. Може би тук две и две не прави четири?

Първите забелязани живи същества бяха насекомите: напълно обикновени мухи, пеперуди, оси, водни кончета, в тревата пълзяха кротки бръмбарчета и мравки. След това се появиха птици. Те се рееха прекалено високо и можеше да бъдат хищни. Мета мигновено настръхна, готова да започне сражение. В този момент под близкото дърво в тревата мръдна люспестият гръб на някаква твар. Това нещо Мета нямаше намерение да обсъжда с Язон. Изстрелът ѝ тресна почти едновременно с надигането на грозната глава и я отнесе заедно с огромния костен шип. Но те и двамата успяха да запечатат в паметта си познатия образ. А димящите останки от отвратителното туловище със сгърчени ноктести лапи не оставяха никакви съмнения за неговия вид.

Това беше съвсем истински пирянски рогонос — отровен и агресивен.

— Нима са ни върнали на родната планета? — въздъхна Мета, като учудено се оглеждаше и забелязваше все повече познати детайли — от „закачливата трева“ и шушулките на „стрелящия грах“ до наивно атакуващото ги от въздуха пиле-шипокрил, което тя безпроблемно свали с един куршум.

— Не мисля — каза Язон. — Как така планетата Пир ще свие толкова размерите си?

— А не е ли възможно тази крива на повърхността да е някаква оптическа измама? — предположи Мета. — Срещат се какви ли не атмосферни явления.

— Може — съгласи се Язон, след като поразмисли. — Всъщност притеглянето е най-обективният фактор. И все пак това не е Пир. Това е...

Той се поколеба и Мета продължи вместо него:

— Това е същият древен Свят на смъртта, който е бил прародител на цялата пирянска биосфера. Правилно ли се досетих?

— Да — замислено произнесе Язон. — Примерно такава хипотеза ми дойде наум, когато там, в „Арго“, изучавахте този проклет

заледен астероид. Но сега пък сме неизвестно къде...

Той не знаеше какво да каже. Всичко беше прекалено странно. Да признае на Мета, че резултатите от химическия анализ на избухналото чудовище са изцяло измислени от него? Глупаво е. Но още по-глупаво е да се смята, че случайната му измислица е станала реално откритие. Да заложи на „нула“ и от първото хвърляне да спечели „банката“? Такива работи Язон беше правил, но без да разчита на късмет. Навремето беше изучавал доста старателно теория на вероятностите. Не, нещо не е както трябва. В другата вселена, където даже гравитационната константа не е като нашата, не може да има толкова подобна на Пир планета. Освен това — не беше ли прекалено изолирана тази сган тук?

Последната мисъл му се видя особена важна, оставаше само да съобрази защо рогоносът и шипокрильт се появиха тъкмо тук и точно сега, а не в началото, защо не са ги атакували, докато спяха...

Той не успя да довърши разсъжденията си, защото иззад близкия хълм се показаха трима конника с остри копия и покрити с шипове боздугани и се спуснаха към тях. Пирянските рефлексии не ги подведоха нито за секунда. Лишени от стопаните си ездитните животни недоволно пръхтяха и риеха с копита, а повалените мъртви ездачи лежаха в тревата на няколко крачки от Язон и Мета, които бавно се спогледаха. Един и същ въпрос беше на устните им. Даже не трябваше да го произнесат. Животните без съмнение бяха моропи от планетата Щастие, тяхната втора родина, а конниците в леки доспехи — воините на великия Темучин. Можеха ли да не познаят изображения върху всеки шлем познат тотем — череп на вълк?!

— Е, сега пък отново, без да разберем как сме се преместили на друга, също свила размерите си, любима планета и то в годината, когато по дивите степи на Горния Свят още са препускали непобедимите конни варвари.

— Язон — озапти го Мета, — според мен не е време за шеги.

— Не си права. Чувството за хумор често е единственото нещо, което спасява хората в безнадеждна ситуация. Впрочем вие, пирянците, трудно можете да разберете това. Но ако говорим сериозно, аз предлагам спокойно да потърсим наоколо признаци на още някои светове. Мисля, че ще ги намерим и това ще ни помогне да си направим окончателен извод.

— Нова хипотеза ли имаш вече? — заинтересува се Мета.

— Разбира се — кимна Язон. — Нека помълчим малко. Трябва да помисля.

Зад хълма, откъдето бяха изскочили свирепите конници, пейзажът рязко се променяше. Ставаше много по-сухо, тревният килим постепенно отстъпваше пред пясъци и дребен чакъл, а вятърът носеше отдалеч миризмата на море. Мигновена верига от асоциации принуди Язон да гледа по-внимателно под краката си и това не бе безрезултатно. Търсенето беше възнаградено. Наведе се и дръпна хилаво стръкче, след което в ръцете му се озова истинско „крено“ от далечната планета Апсала, където веднъж го беше запратила съдбата. Мета не беше виждала това растение и не можеше да сподели възторга на Язон.

— Това от трета по ред планета ли е? — досети се тя.

— Браво! — похвали я Язон. — Винаги съм те обичал затова, че не само си силна, но си и необикновено проникателна за пирянка.

Такъв ироничен комплимент звучеше почти като обида и мощните мускули на Мета инстинктивно заиграха.

— Спокойно, скъпа. По-добре ме изслушай. Тъкмо се канех да ти обясня, че всичко това прилича на...

Но нищо не успя да обясни.

Мета започна да стреля преди да е разбрал какво става, а когато той проумя, че двадесет конника ги обграждат отвсякъде, не успя да направи нищо, защото тежка метална стрела успя да го оглуши през шлема на скафандъра и Язон почти загуби съзнание. Почти. Защото успя да запомни как ги връзваха и влачиха по земята с дълги въжета, омотани около седлата на меропите.

ОСМА ГЛАВА

Няколкото удара по главата доста бяха объркали мислите му. Синините и натъртванията също не внасяха яснота в мисълта. Поне костите му бяха здрави. Що се касае до Мета, Язон не беше убеден в същото. Защото като истинска пирянка тя се беше съпротивлявала яростно, беше убила и осакатила мнозина от враговете и съответно беше пострадала повече от Язон, който бе склонен да се предаде и без бой. Просто не успя, защото налетелите върху тях идиоти страшно обичаха да се бият. Съгласно основната хипотеза на Язон всички тези диви конници представляваха само сложно конструирани фантоми. Струваше ли си да се хаят за бой със сенки?

Сега обаче се налагаше да се усъмни в стройността на първоначалните предположения. Болките в главата и краката, кръвта по лицето му, здравите въжета, впити в китките — всичко това му изглеждаше твърде реално за фантомна атака. Може би трябваше да бъде малко по-твърд? Ама че работа! Да се измъкне от ледения кошмар, от общуването с черния изрод, хладнокръвно изкормил Трой, да изброди километри чужда земя, почти да разгадае тайната ѝ — и да загине от стрелите на някакви неизвестно как попаднали тук и веднъж вече победени варвари на планетата Щастие! Какво по-глупаво от това?!

Когато отпред се появиха шатри, Язон забеляза, че те са доста по-малко, отколкото бяха в действителност у най-голямото племе на планетата Щастие, но размерите и куполообразната им форма напълно съответстваха на спомена му за временните жилища на чергарите. В паметта му изплува даже диалектното им название — камач. Моропите спряха в самия център на разположения в степта лагер, изправиха пленниците и ги вързаха поотделно на два стълба, забити в земята на три метра един от друг. Но нито една жива душа не ги посрещна, никой не прояви любопитство към новопристигналите. Сигурно тук не беше настанено цялото племе, а някой челен отряд, затова не се виждаха жени и деца, а воините не излизат навън без заповед. Или просто сега си доспиват след нощните нападения? Такова обяснение бе

напълно приемливо, но не и успокояващо. Странните неща ставаха все повече...

Въпреки че Язон не забеляза по тялото ѝ сериозни рани, Мета все още не беше дошла в съзнание. А мрачните воители, след като свършиха, се обърнаха и си тръгнаха, без да поставят стражи. Не бе никак трудно да се освободи от въжетата, особено ако никой не го гледа, но Язон не беше убеден, че бягството в този момент е добро решение. Изглежда никой не смяташе да ги убива. Можеха да го направят още там, на място, тук явно имаха нещо друго предвид. Трябваше да се чака.

Язон се опита да си спомни за какво си говореха пленилите го конници и моментално се обля в студена пот, като осъзна, че всички нищо не значещи фрази, които те си бяха разменили, бяха произнесени на датски език. След това случайно погледна стълбовете, които му се бяха сторили нацапани с нещо бяло и студената пот го обля втори път — с нищо бяло не бяха боядисвани — това беше бреза. Лошо окастрени стълбове от истинска бреза! Такива имаше много на планетката с име Поргорсторсаанд, където бе минало детството му. Язон добре си спомняше големите гори от тези ослепително бели, сякаш излъчващи светлина стволове с високи и уютно шумолящи корони. На Щастие и на Пир не се срещаха подобни дървета. Но несъответствията вече бяха толкова много, че да мисли за тях му се виждаше безсмислено. Най-лесно беше да определи всичко наоколо като бълнуване. А може би наистина си беше бълнуване? Може би всичко това нямаше нищо общо с реалността и единственото, което му остава, е да вземе да се събуди?

Но Язон не успя да се събуди. Иззад близката колиба се появи цяла делегация, съставена от пешеходни воители, начело с Темучин. Язон прекалено дълго беше общувал с него, за да не го познае. Никаква грешка не можеше да има! От друга страна, за последен път Язон бе видял великия завоевател проснат върху стъпалата на собствения му дворец с посиняло от задушаване лице и счупен врат. А доколкото му беше известно, никой в Галактиката не се беше научил да възкресява хора.

В създалата се почти абсурдна ситуация щеше да бъде доста странно да бъде дипломатичен и Язон веднага извика това, което мислеше в действителност:

— Темучин! Откъде се взе тук? Нали те уби Кърк — вождът на пирянциите? Ти отдавна си мъртъв, Темучин. Теб те няма!

Язон крещеше на понятен за Темучин междуезик, но върху лицето на великия завоевател на племена бе изписано пълно недоумение.

— Защо вие този чуждоземец? — попита той своите поданици. — И как си позволява този недостоен човек да разговаря така с мен?

Слугите на вожда ентузиазирано се втурнаха да накажат недостойния човек и вдигнаха тежките бичове, но Темучин ги спря с жест.

— Кой си ти, чуждестранецо? Откъде имаш това оръжие и как се използва то?

Вождът на чергарите държеше в ръце двата трофейни пистолета и очевидно не разпознаваше старите си приятели. Той приличаше на лош актьор, който е решил да разиграе историческата сцена на запознаването на Язон дин Алт с Темучин, но не си бе научил ролята и си съчиняваше, както му падне. И тогава Язон предприе последен опит да достигне до съзнанието на истинския Темучин:

— Нима си ме забравил? Та аз съм твоят отдавнашен враг, после приятел, после пак враг — Язон дин Алт — пришълецът от небето. Наистина ли не ме помниш?

— Как се осмеляваш да ми задаваш въпроси, нахалнико?! — беше резкият отговор на Темучин. (Позна или не позна? Нито да, нито не. Обидно.) — В този свят аз съм стопанин, а ти си мой пленник. Ти ще отговаряш на моите въпроси!

— Разбира се, о велики Темучин.

Язон сметна, че е добре да смени тона, колкото да приспи бдителността, но отново се изхитри да зададе въпрос, макар и завоалиран:

— Просто исках да узная как си попаднал на тази планета, о велики Темучин, вожде на всички племена!

Предводителят на чергарите не се хвана на тази въдица. Въпреки уважителната интонация, думите на Язон го разяриха, защото той наистина не беше свикнал да отговаря на въпросите на тези, които считаше за по-слаби от себе си. А такива за него бяха всички.

— Мерзавец! — изрева Темучин. — Нищо не си разбрал! Продължаваш да се мислиш за нещо! — И като се обърна към войните

си, изкомандва: — В тъмницата! — след като помисли, добави: — И двамата в тъмницата!

Тази секундна пауза стигна на Язон да обмисли много неща. Тъмница? Нещо ново за цивилизацията на конните варвари! И тъмницата добре се връзваше с брезовите стълбове и датския език и навярно беше онова недостигащо звено, което Язон отдавна търсеше. Повече от всичко на света той искаше да попадне в тъмница, особено заедно с Мета. И без да даде възможност на свестяващата се в този момент Мета да направи или каже каквото и да било, той се развика с колкото може по-тънък и изплашен глас:

— Само не в тъмница! Не-е-е! Само не в тъмница! Прости ми, велики Темучине! Не трябва в тъмница. Защо такова наказание?! На всичко съм готов! Само не това-а-а!

Язон крещя, докато Темучин със злорада и презрителна усмивка на уста не повтори заповедта си с красноречиво пренебрежителен жест. След това се обърна, закрачи обратно и без да оставя никаква надежда на пленниците, подхвърли през рамо:

— Да ги изядат плъховете!

Какви плъхове имаше предвид остана неясно, защото на планетата Щастие имаше племе с такова име, което пък да има канибалски наклонности. Язон, разбира се, не се страхуваше от каквито и да било плъхове — нито от онези, нито от истинските. Той просто надхитри Темучин. Вождът на всички племена беше мъдър, но се хвана лесно на изтъркания номер.

Отвързаха ги и ги поведоха между шатрите към другия край на лагера, където на утъпканата от хора и моропи земя лежеше голям дървен щит с неизвестно предназначение, охраняван от двама воини. Дървото, разбира се, бе много ценно за чергарите, но не чак толкова, че да сложат стражи до десетина сковани дъски. Недоумението на Язон бързо се смени с учудване от собствената му недосетливост и тя можеше да се обясни само с умората, побоите и отвратително стегнатите въжета. Воините вдигнаха щита и под него се видя обикновена дървена стълба, водеща към подземие. Язон беше първият, когото побутнаха навътре.

Всеки, който поне веднъж се е опитвал с вързани ръце и крака да слезе по стълба в яма, не би питал какво се случи с Язон по-нататък. Той само се надяваше да не лети десет метра. Много болеше, но все

пак успя да се приземи в ухаещата на гнило и мухъл локва на дъното на подземие, да се извърне и да стегне мускулите си така, че да посрещне приземяването на Мета с минимални телесни повреди и за двамата. Доста добре се справи. В следващия миг стълбата беше издърпана нагоре и люкът се захлопна с грохот. Стана абсолютно тъмно и в това нямаше нищо чудно. Язон беше забелязал, че капакът е напаснат отлично към рамката и даже е обвит с кожа за уплътняване.

Ако се съди по шума отгоре, върху щита беше стоварено нещо тежко, вероятно камък или желязна наковалня. Това беше несериозна преграда за такива пленници като Язон и Мета, но варварите изглежда наистина не предполагаха сериозна възможност за бягство на затворниците. Нещо особено ги чакаше в мрака — не просто бавна смърт от заседяване и студ. Не можеше чергарите да не знаят, че всяко въже рано или късно може да бъде развързано. Най-важното тук не беше въжето. Тъмницата се считаше за специално, може би омагьосано и безусловно много страшно място. Трябваше колкото се може по-скоро да разбере защо.

Фенерчето май беше оцеляло, но да го извадят с вързани ръце беше невъзможно. Значи първо трябваше да освободят ръцете си. В краен случай можеха да прегризат въжетата един на друг, но Мета имаше по-добра идея. Тя докопа със зъби пропуснатото при обиска малко джобче, в което държеше козметични принадлежности. Между тях имаше малко, безобидно на пръв поглед дамско огледалце, под чиято пластмасова периферия обаче се криеше остър като бръснач метален ръб. Наложиха се да се повъргалят в калта, да попълшат и да се порежат един-два пъти, но след няколко минути вече изучаваха своя нов затвор.

Не успяха да открият нищо наистина опасно. Пещерата, изкопана в земята отдавна неизвестно от кого и защо, беше укрепена срещу срутване с дебели насмолени греди. Простираше се на двадесет метра, като се започне от стълбата, а таванът беше с височината на пирянец, но постепенно се снижаваше дотолкова, че принуждаваше в далечния край да се стои на четири крака. В тъмните ъгли процвърчаваха някакви уплашени зверчета, но те едва ли бяха страшни плъхове, способни да изядат жив човек. Единствената неприятна находка бяха двата побелели от времето човешки скелета, по чийто вид беше трудно да се отсъди дали са останки на затворници, или просто

кокали, хвърлени тук, за да плашат. Нито кошмарни отрови, нито ужасни гадини или насекоми, нито прочутите плъхове — абсолютно нищо, което би застрашило живота в този момент.

— Не разбирам — проговори Язон. — На какво са разчитали, като ни хвърлиха тук?

Той вече беше приседнал на сухо дърво и, облегнат към стената, притискаше автоматичния лечител към рамото си — отдавна имаше нужда от това. Анализаторът тихо зажука и скоро всички необходими лекарства навлязоха в кръвта му.

— А може би не са и смятали да ни убиват. Просто някакъв ритуал?

— Не мисля — възрази Мета. — Тъмницата е страшно наказание за тези диваци. Най-вероятно те панически се страхуват от тъмнината. И озовавайки се тук, бързо се побъркват.

Мета понякога поразяваше Язон с нестандартното си мислене. Нещо подобно се въртеше и в неговата глава, но още не му се беше изяснило.

— Искаш да кажеш, че тук няма нощи?

— Ами да. Не съм силна по астрономия, но елементарната логика го подсказва. По местно време сме прекарвали в този свят няколко денонощия, а слънцето светеше без промяна през цялото време.

— Разумно — отсъди Язон. — Само дето това не е главната тайна. Много по-важно е да разберем как на едно място и по едно и също време са се струпали пирянските твари, Темучин и неговото племе и креноджите от онази планета, от която ти ме измъкна като по чудо. Помниш ли, където бях отишъл с оня откачалник Майк Саймън?

— Помня — кимна Мета. — И откъде са се взели те според теб? Хайде, за пирянските твари да речем, ти обясни още на кораба. Ако са произлезли от тоя свят, тогава няма нищо чудно... Ама Темучин... Той не е истински, не ни помни, не ни познава...

— Правилно, Мета, само че гледай по-широко на ставащото. В този свят нищо не е истинско. Разбираш ли?

— Не разбирам. В какъв смисъл?

— В най-пряк. Всичко, което тук срещаме, е продукт на нашия разум, на нашата памет. Отначало даже помислих, че са просто фантоми, сложни халюцинации.

— Хубави халюцинации! — промърмори Мета, докато разглеждаше дълбоката, още незарастнала драскотина на ръката си.

— За това си помислих, когато ни хванаха. И все едно, макар и овеществени, материализирани, те са наши спомени. Друго обяснение просто не може да има. Някой създава този свят по наши чертежи, поточно модифицира го и даже не се съветва с нас.

— Кой все пак?

— Условно ще набедим онова маймуноподобно чудовище с абсолютно черната козина.

— И къде е то сега?

— Мета, аз не съм учен, разрешил вече проблема, а и ти, доколкото си спомням, не си журналистка и тук като че ли не е зала за пресконференции. Какво да ти кажа? Хайде да мислим заедно. Да търсим този шегаджия! Без неговата помощ никога няма да се измъкнем оттук.

— Сигурен ли си?

— Ами в нищо не съм сигурен! — изрече в яда си Язон. — Никога досега не съм бил така зле информиран за света, в който съм попаднал. Не ни дават да се опомним, не ни дават да се ориентираме, от какво да си правя изводи, къде да търся нашия главен враг. А и враг ли е той въобще?

— Ами Троу? — припомни Мета.

— Да — съгласи се Язон. — И какво предлагаш?

— Във всеки случай — не да седим в това влажно мазе. Трябва да изследваме планетата. Да бягаме оттук.

— Не бързай! — поохлади ентузиазма ѝ Язон. — Преди всичко трябва добре да го обмислим. Подариха ни неизвестно защо някаква възможност. Трябва да я използваме. Винаги можем да избягаме. Колкото по-късно, толкова по-неочаквано за тези, които ни смятат за мъртви. Тогава ще драснем навън. Засега... предлагам да потърсим този шегобиец още тук!

— Решил си ти самият да станеш шегобиец? — заинтересува се Мета. — Не говориш сериозно, нали? Струва ми се, че огледахме тук всяко ъгълче.

— Първо, не всяко. И второ, да запаля цигара. Помниш ли как попаднахме тук? След като там, в пещерата, запуших.

— Ти просто си жалък роб на желанията си. Не можеш да издържиш без пушене и се чудиш какво да измислиш, за да оправдаеш вредния си навик. Пуши бе, герой на Галактиката, стига да не са мокри цигарите ти.

Но на Язон му провървя. Цигарите даже не бяха влажни. Първите три дръпвания той направи в същата поза, като напрегнато очакваше ново вълшебно преместване. Естествено разбираше, че това са глупости, но с някакво крайче на съзнанието си все пак се надяваше. В какво ли не може да повярваш след толкова чудеса. От друга страна, никотинът реално му помагаше да се съсредоточи. И без да чака специална подкана, Язон стана и като продължаваше да пуши, обходи помещението още веднъж. Този път закрепил фенерчето на една греда. В слабата, но равномерна светлина беше по-удобно да се прави оглед на пода и стените.

Мета с характерната си настойчивост търсеше резервен изход в тавана на пещерата — интересуваше я вариант за бягство нагоре. Язон се вълнуваше много повече от пътя надолу. С всяка минута той все по-ясно усещаше, че такъв вариант има! И му помогна именно цигарата. Беше застанал на колене в изследвания вече отсрещен ъгъл и както си държеше вече съвсем късия фас забеляза, че струйката дим видимо се всмуква в цепнатината между изгнилите дъски. Доближи длан. Духаше като през открит прозорец! Някъде под тях се намираща голяма и по всяка вероятност студена кухня.

— Мета — каза Язон, — помисли с какво можем да копаем.

Под тънкия слой земя се откри кръгъл и леко изпъкнал люк от неръждаем метал с вентилационна решетка в единия край. Дръжка не се виждаше, но като хванаха решетката, те с лекота отместиха капака и осветиха с фенерчето надолу. Тесният канал на шахтата изчезваше някъде в безкрайността. Доколкото можеше да се види, кладенецът изглеждаше идеално прав, а лъчът светлина, погълнат от черните матови стени, бързо се топеше в мрака. Движение на въздуха сега почти не се усещаше, а миризмата, която идеше отдолу, беше неочаквана. Не съобразиха веднага какво им напомня. След това се досетиха и разбраха защо не изпитват страх. Така мирише стерилната чистота на нов космически кораб.

— Мисля, че си струва да се спуснем тук. По принцип в тази тръба можем да се движим и опрени с колене и гръб в стените, но по-

добре да навържем всички остатъци от въжетата и ти да ме осигуряваш отгоре.

Мета не възрази. Тя само се измъчваше от своята невъоръженост. Но какво да се прави, ако смъртната заплаха дойдеше откъм шахтата, тя беше готова да се сражава и с голи ръце. И все пак, оттам лъхаше повече на спасение, отколкото на гибел.

Въжето почти беше свършило, когато Язон се провикна:

— Виждам голям страничен проход.

Очевидно в следващия момент той влезе в този проход или просто прекрачи зад ръба на перпендикулярната тръба. Във всеки случай опънатото въже се отпусна, но Мета не успя да попита каква е ширината на страничния отвор и какво се вижда в него. Всичко, което последва, стана практически едновременно.

Дълбоко долу замигаха зелени и червени светлилки, в тъмницата нахлу вятър и всичко наоколо потъна в ниско бръмчене, през което се чуваше тънък звън. След това плътна вълна въздух като гигантска длан отхвърли Мета назад. Въжето се скъса и заедно с отдалечаващия се вик на Язон изчезнаха всички шумове. Когато тя отново погледна зад ръба на шахтата само индикаторните лампички, както ги нарече за себе си тя, продължаваха да мигат в дълбината.

Второ фенерче Мета имаше, но нямаше кой знае какъв избор.

Където и да беше отнесен Язон по този пневмопровод, тя трябваше да го последва. И Мета започна да се спуска без всякакви въжета.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Пневмотръбата изплю Язон в широк, яркоосветен тунел с бели стени. Насрещен поток въздух услужливо го спря, като го предпази от падане.

„Е, какво пък — помисли той. — Много по-приятно е да имаш работа с цивилизации от такова ниво.“ Междувременно проходът зад гърба му бързо се затвори с плътно прилепваща преграда. Човек, който не го е видял с очите си, не би повярвал, че тук има въздухопровод. Язон за всеки случай драсна по долния край на стената с неизтриващ се маркер и бодро пое напред. „Добре де — отсъди той. — Засега нямам причини да искам да се връщам веднага. Само дето Мета... Но тя неизбежно ще попадне тук“, самоуспокояваше се той.

Тунелът леко зави наляво и след като повървя по приятно пружинирация под поне два километра, Язон усети, че нещо не е наред. Ако коридорът е пръстеновиден, по него може да се обикаля вечно. Ами ако навърта вече втора обиколка? А колкото до неизтриващата се черта от маркера, можеше и да не я забележи, пък и какви ли са възможностите на местните шегобийци?! Язон спря, пресметна радиуса, дължината на окръжността и като се убеди, че още е далеч от цяла обиколка, реши да обръща по-голямо внимание на стените. Не може да има само един-единствен вход и изход в целия този бял коридор.

След стотина метра внимателно опипване усилията му бяха възнаградени. Забеляза едва очертаващ се контур на копче, изравнено със стената. Натисна го и се включи някакъв скрит в стената механизъм, два панела се отдръпнаха встрани и в средата на тунела безшумно изплува едноместен транспорт с радващ окото дизайн и удобна седалка. Конкретно такъв модел не беше виждал, но появилото се транспортно средство много напомняше малките коли на магнитна възглавница, използвани на „Арго“ за вътрешни комуникации. Управлението не искаше много умуване, то се оказа стандартно и това още повече зарадва Язон. Само дето липсваше апарат за

вътрешнокорабна връзка, вместо него имаше прост ултразвуков предавател.

Като се видя оборудван с достатъчно съвременна техника, Язон първо се върна към маркираната врата-люк. Даде ултразвуков сигнал и преградата се отвори. И толкова. Мета никаква я нямаше. Дълго вика. Опитва, но не успя да включи пневмопровода на обратен ход. Налагаше се да продължи търсенето на разумен живот в това бяло безмълвие. Някой беше вложил огромна енергия и средства в това разкошно подземие. Някой ги влага и сега, ако се съди по яркото осветление и безупречната работа на системите. Но защо тайнственият стопанин не обръща никакво внимание на промъкналия се неканен нахален чужденец?

Сега Язон излъчваше ултразвуков сигнал на всеки сто метра. На няколко пъти се отваряха врати към други гаражи с такива транспортъри като неговия. Накрая се отвори ниша с нещо като пулт за връзка. Знаците върху клавишите не говореха нищо на Язон и той започна да ги натиска наред. В повечето случаи екранът оставаше тъмен. Понякога се появяваше картина. Най-често това бяха непознати схеми или ясни цветни изображения на складове, хангари, лаборатории, каюти. И никъде — никой. Нима все пак той се намира на кораб? Вероятно. Но това трябва да е кораб с циклопски размер и не кораб, а цяла космическа станция. Имало е такова понятие в древността. Язон като голям любител на историята беше чел някога за строителството на цели градове в космоса. Ако това е един от тях, къде тогава са обитателите му?

Вече му се струваше, че натиска някои клавиши за трети път, когато на екрана се появи лицето на млад човек с доста приятна външност. Язон се стъписа, но явлият се усмихна и вежливо попита:

— Вашият индивидуален номер, моля.

— Нямам индивидуален номер — честно си призна обърканият Язон.

— Това не е възможно — безстрастно изкоментира младият човек и зададе нов въпрос: — Как попаднахте там?

— През вентилационната шахта на пневмопровода — доложи Язон с цялата искреност, на която бе способен.

Глупаво е да лъжеш противника, когато не само не знаеш неговите карти, но даже и не си успял да чуеш правилата на играта.

— Вашето име? — интересува се младежът с все същата идиотска усмивка.

Неговата изкуствена приветливост изобщо не се връзваше с равнодушния студен глас. Впрочем, в охраната попадаха всякакви типове, а това явно беше охранител.

— Моето име е Язон дин Алт — съобщи Язон с достойнство.

— Добре — кимна охранителят, явно доволен от отговора. — Не отивайте никъде, сега ще дойда при вас.

Трудно беше да се откаже на такова любезно предложение. И Язон зачака, като с любопитство поглеждаше часовника си. Във всеки случай си струваше да запомни за колко време ще пристигне този тип.

Пристигна след шест минути със стандартен транспортър от същата посока, откъдето беше дошъл Язон. Нищо интересно.

— Здравейте — каза той, слизайки от колата.

Едва сега, когато го видя в пълен ръст, а не на екрана, Язон разбра: „Та това не е човек! Това е андроид!“

Такива не се произвеждаха от много отдавна. Преди не по-малко от хиляда години безкрайните спорове за моралния аспект на използването на човекоподобните роботи завършиха с победата на ония, които искаха повсеместната им забрана. Решаващ аргумент бе печалната статистика на ръста на престъпността в световите, където андроидите бяха разпространени особено широко и в съвършенството си достигнали външна неразличимост от хората.

Екземплярът отсреща беше доста примитивен. Дори гласът му го издаваше, а походката, жестовете, маниерите го правеха направо карикатура на човек. Обаче карикатурата носеше радостна за Язон вест:

— Последвайте ме — разпореди се андроидът. — Ще ви съпроводя до господаря.

— Най-послед! — въздъхна Язон.

И се усети, че съжالياва за липсващия си пистолет. Но защо ли? Андроидът беше без оръжие и като че ли нищо наоколо не изглеждаше заплашително.

— Как се казва вашият стопанин? — интересува се Язон.

— Доктор Солвиц — отвърна андроидът.

— А кой е доктор Солвиц? От коя планета е? — Язон искаше да узнае колкото може повече, докато вървят по дългия тунел.

— Не разбирам въпроса — каза андроидът. — Доктор Солвиц от тази планета.

— А как се нарича тази планета?

— Планетата на доктор Солвиц, или просто Солвиц.

Кръгът се затвори — от такъв истукан не можеш да измъкнеш много информация. Но Язон все пак продължи да разпитва:

— А в коя звездна система е разположена планетата Солвиц?

— Не съм упълномощен да отговарям на този въпрос — равнодушно съобщи андроидът.

Язон заобмисля какъв друг въпрос да зададе, без да рискува да получи подобен „съдържателен“ отговор, но в този момент пред тях се отвори врата. Двата транспортъра влязоха в тесен коридор, където вече бе невъзможно да се движат редом, а само един след друг. Кой знае защо андроидът увеличи скоростта си и след няколко минути стремително криволичене по тунелчета и преходи спряха пред голяма врата от истинска дървесина. Очевидно по-нататък по прищявка на доктор Солвиц трябваше да се движат пеш или пък точно тук се намираше кабинетът на доктора.

Язон почти позна. Зад вратата, отворена с ръка от андроида, имаше разкошна просторна приемна, обзаведена в малко архаичен стил.

— Сядайте — предложи андроидът, като посочи редицата меки кресла покрай стената.

Посочи вратата в дъното и добави:

— Трябва да влезете там. Но господарят сега е зает. Трябва да изчакате.

Самият робот седна на секретарското бюро и като включи допотопен на вид персонален компютър, започна да набира нещо. Пръстите му хвърчаха по клавиатурата с недостъпна за човека скорост. Това зрелище бързо омръзна на Язон. Стана и започна да се разхожда покрай стените, като изучаваше окачените по тях картини. Доктор Солвиц имаше наистина респектираща колекция. Наред със съвременните шедьоври на холографичното изкуство висяха прекрасни яростни платна на представители на космическия романтизъм, даже няколко произведения от древни земни майстори. Накрая и тази галерия умори Язон, той тихо доближи зад андроида и надникна през рамото му в екрана на компютъра. Андроидът,

изключил звуковите ефекти явно за да не пречи на госта, играеше на обикновена детска „пуцалка“. Тези игри както и преди бяха популярни във всички компютъризирани светове. Но Язон не бе предполагал, че с тях могат да се забавляват и андроидите.

— Извинете, доктор Солвиц там ли е? — реши да уточни Язон.

— Да, но сега е зает — безучастно отвърна роботът-секретар, без да прекъсва нито за секунда разстрела на чуждопланетни същества в някакво ниво на сложност, абсолютно недостъпно за човек. — Почакайте.

Язон почака още половин час. След това стана и решително тръгна към вратата.

— Не правете това — каза андроидът, без да се обръща. — Забранено е да се отваря вратата без разрешението на доктор Солвиц.

— Така ли? И колко време ще чакам неговото разрешение? — все още спокойно, но вече готов да кипне, рече Язон.

— Не съм упълномощен да отговарям на този въпрос.

— Пък аз не съм упълномощен да чакам повече — язвително отвърна Язон, като ясно си даваше сметка, че роботът няма да може да оцени хумора му.

Андроидът прецени обаче друго. Язон още не беше дръпнал дръжката към себе си, когато добросъвестния секретар прекоси приемната със стремителен скок. При тази скорост окото не улови движението и се създаде впечатлението, че андроидът просто е изчезнал от мястото си зад бюрото и възниква от небитието тук, до вратата.

Да се биеш с андроид е безнадеждна работа. Изваждаха ги от строя по друг начин. Язон мъчително си припомняше как го правеха — не можеше да си позволи грешка. Е, май че си спомни. Приятели курсанти го бяха обучили на този трик отдавна, когато току-що беше напуснал родната планета с дългото и странно за мнозина име Поргорсторсаанд и постъпи в школата за пилоти на Скоглио. Заобикаляйки закона и за икономия, старите модели андроиди се използваха за чистачи, защото и без друго не ставаха за охрана на военизираното училище. За да се обездвижи робот беше нужно да го погледнеш съсредоточено и да кажеш: „Нещо не е в ред с дясното ви око“. Андроидът автоматично вдигаше ръката си и докосваше окото си с десния показалец-анализатор. В този момент трябваше рязко да го

ударите по ръката, така че пръстът да хлътне в очната ябълка поне до втората става. Засягаха се някакви вериги и поне за три минути роботът напълно се изключваше. Разбира се, този номер минаваше само при андроида от старото поколение, които нямаха специален блок за защита от умишлено причиняване на повреда. Но си струваше да опита.

И надеждите му се оправдаха — в това музейно подземие и роботът се оказа музеен.

Той застина в ужасна поза с пръст, забит в окото, и вече нямаше възможност да пречи на действията на Язон. А вратата, водеща към доктор Солвиц, се оказа отключена.

Само дето кабинетът беше празен. И, за разлика от подредената приемна, изглеждаше абсолютно занемарен. Преди половин час прочутият доктор едва ли се е намирал тук, при това страшно зает. Но един съществен детайл привлече погледа му и направи безпредметно изучаването на обстановката и писалището на изчезналия стопанин.

В стената от библиотечни рафтове се виждаше тайна врата и тя бе леко откритата. Стопанинът или не той, но някой сравнително неотдавна беше излязъл оттук. Може би току-що!

Вратата водеше в тесен полутъмен коридор, задръстен с купчини хартия, в които Язон няколко пъти се спъна и едва не падна. Интуицията му подсказваше, че трябва да побърза. Крив и дълъг като черво, коридорът напълно закономерно завършваше с шлюз, над който мигаше надпис: „Внимание!“ и светеща стрелка сочеше към шкафче със скафандри. Вероятно отвъд е откритият космос. Нищо чудно. Тайните тунели във всички векове са отвеждали бегълците извън замъка, квартирата, града или космическия кораб.

Наложи се да замени своя доста износен и вече отдавна нехерметичен скафандър с нов, любезно предоставен от загадъчния доктор Солвиц. И най-трогателното беше, че всеки костюм се оказа окомплектован с напълно зареден лазерен пистолет. След пирянския той изглеждаше малко тежичък и неудобен, но все пак никак не беше лошо. Язон загуби почти минута за неизбежното прехвърляне на най-ценните за него вещи от старите в новите джобове: аптечката, фенера, цигарите и други подобни.

Когато вратите на шлюза се отвориха, той даже не обърна внимание на това, че от другата страна не е безвъздушно

пространство. Той се озова в огромния хангар и в този момент от стартовата площадка излетя малък универсален катер, еднакво годен за полет както в атмосфера, така и във вакуум.

Доктор Солвиц бягаше. Учудващо гостоприемнен стопанин, но се държеше просто дилетантски. Правеше глупост след глупост. Нима това е преследване? Някаква игра на аванси — та нали тук има още един такъв катер. И ще бъде странно, ако не е зареден с гориво... Естествено, резервоарът беше пълен догоре.

— Е, хайде, доктор Солвиц — произнесе Язон, — да видим сега кой от нас по-добре управлява малък катер!

ДЕСЕТА ГЛАВА

Хангарът имаше само един изход — през големите врати, които, разбира се, никой не беше блокирал. Щом катерът се доближи те се отвориха автоматично и на Язон въобще не му се наложи да намалява скоростта, така че скоро летеше под все същото, обвито в облаци, мътносиво небе. Хангарът стоеше почти на ръба на пропаст, неочаквано висока за такава миниатюрна планетка, а под машината се простираше безкрайна зелена равнина, разрязана на две почти равни половини от тънко синьо змийче — река, явно извираща от планинския каньон. Но на Язон не му беше до красиви пейзажи. Летящият отпред катер остро зави и стремително се заиздига нагоре и вляво. Язон изравни курса си с беглеца и поведе своята машина пониско и по по-плавна траектория. Тъй като другият катер както и преди се издигаше все по-нагоре, можеше да се предположи, че възнамерява да се скрие в облаци. Подобен номер би бил прекалено наивен. Всички прибори пред Язон работеха и единственият метален предмет на екрана на локатора светеше като съвсем ясна точка. Явно беглецът му готвеше някаква хитрост. Например да навлезе в зоната с плътна облачност и веднага да включи антипеленгаторно устройство. „Виждали сме всякакви хитреци!“ — усмихна се вътрешно Язон. Но хитрецът взе да се държи повече от странно: изплува от почти непрогледната пелена и рязко започна да се снижава, сетне се издигна и пак повтори маневрата няколко пъти, докато Язон, с цел да пести гориво, престана да го следва по петите, убеден в завръщането на бягащия катер. Накрая, поел курс над повърхността, доктор Солвиц, ако, разбира се, това беше той, разви максимално възможната в тази атмосфера скорост. В извънредни ситуации вероятно би могъл и повече, но тогава корпусът би се нажежил и външните датчици на повечето прибори щяха да изгърмят или да се стопят, в резултат на което полетът би станал, меко казано, некомфортен. За щастие, до това не се стигна.

Сега летяха над морето и Язон постепенно скъсяваше дистанцията. Накрая той си спомни, че има нещо, което наричат

радиовръзка. Без да си напруга много фантазията, за начало изпрати традиционното „SOS“ и много бързо получи доста оригинален отговор: „Сигналът е получен. Не мога да окажа помощ.“ „Ама че простак!“ — помисли си Язон и изпрати категорично нареждане за приземяване.

„Ти се приземявай в морето!“ — отвърна простакът.

Язон все повече се съмняваше, че това наистина е доктор Солвиц.

Стигнаха до отсрещния бряг. Язон повтори искането си и изобщо не бе удостоен с отговор. Това го вбеси и той реши да се издигне над беглеца, макар прекрасно да знаеше, че един летателен апарат сам не може да притисне друг към земята. Но този се държеше прекалено странно. Може пък и да му провърви.

Ядоса се обаче и оня от предния катер. Той стремително се насочи нагоре, толкова бързо, че на Язон му причерня пред очите само при мисълта за претоварванията, които би трябвало да понася пилотът. „Щом искаш нагоре, тогава нагоре — рече си Язон. — Трябва най-после да разгледам какво има над облаците.“ А над облаците се оказа интересно. Т.е. наглед нямаше нищо, но приборите като че полудяха. Всички индикатори и стрелки в един глас уверяваха Язон, че над главата му има земя. Те просто виеха — „Опасност! Тревога! Недопустимо бързо приземяване!“ По дяволите, какво приземяване?! Какво ставаше? Нали планетата е долу? До последния миг алтиметърът ясно показваше височината, а сега... Той се издигна още малко под непрекъснатия звън на различни индикатори, но внезапната безтегловност го изплаши наистина и той започна да се спуска обратно.

Някога беше чувал за гравитационните екрани. Експериментите с тях бяха безумно скъпи и въобще, доколкото му беше известно, бяха забранени с галактически закон.

Не забравяше да следва бягащия катер и когато отново се оказа под облаците, му се стори даже, че разстоянието между тях се е скъсило. Язон не беше в състояние да се пребори с любопитството си и повтори маневрата с издигането в надоблачните висини. В някакъв момент тази природна загадка му се стори по-важна от преследването. Рискува да се издигне още повече и беше принуден с „винт“ да преобърне катера, за да се убеди окончателно, че под него — да,

именно под него, — има достатъчно голяма и несъмнено твърда маса. Сериозно откритие.

Спомняше си, че на Втория ден от Сътворението Бог създал *твърдата* и я нарекъл *небе*. Не е ли провеждал някъде тук своите експерименти? Язон не бе вярващ, но като голям любител на древната литература и история бе попрочел Свещеното Писание. С цялото не можа да се пребори, но Битие от Първа книга до Мойсеева понякога бе в състояние да цитира почти дословно. Никак не беше очаквал, че този овехтял текст ще се окаже толкова близък до реалността.

И сега, след като отново се бе натъкнал на невъзможността да се издигне по-високо и бе принуден да се спуска надолу, той осъзна, че бягащият от него катер беше правил точно това. Това го навеждаше на някаква мисъл, която Язон не успя да довърши, защото откъм катера, допускащ умишлено преследвача си все по-близо и по-близо, дойде съобщение, по-точно въпрос:

— Докато ти свърши горивото ли ще ме гониш?

— Ще те гоня! — отвърна Язон.

— Тогава ще открия огън — последва заплаха.

— С какво оръжие? — прояви интерес Язон, съжалявайки, че кодираният сигнал не е в състояние да предаде хапливата му ирония.

Малките универсални катери по принцип не се комплектоваха с бордови картечници и друга стрелкова техника и можеха да се оборудват само с външни оръдия, които лесно се забелязваха. Разбира се, Язон не можеше да знае всичко, особено на такава странна планета. Но този път той не сбърка. А отговорът, който дойде, беше съвсем неочакван.

— Тогава ще направя таран.

Ама че работа! Такава настойчива упоритост може да прояви само истински пирянец и Язон, макар и не съвсем уверен в догадката си, радира:

— Мета, ти ли си? Обажда се Язон.

Кодираният сигнал прекъсна.

— Язон, да не си полудял, защо ме преследваш? — от шлемофона, захвърлен на пулта, се разнесе нейният далечен нежен глас. — Сложи ли си шлемофона?

— Сложих шлемофона — облекчено въздъхна Язон. — А защо бягаше от мене, Мета?

И в този момент те забелязаха, че са направили пълна обиколка на планетата. И слизаха към същия хангар, от който излетели.

Когато Мета достигна страничното отклонение в канала на шахтата, пневмопроводът заработи отново. Навярно така беше устроена местната автоматика, само че въздушната струя отнесе Мета в посока, противоположна на тази, в която бе изчезнал Язон. Пирянката не толкова изчисли, колкото почувства това и веднага щом дойде на себе си, се опита да се ориентира. Обратен път по пневмопровода нямаше, запечатаният зад гърба ѝ капак нямаше никакви приспособления за отваряне или управление и при липсата на други възможности Мета започна да изследва огромната ярко осветена зала, в която бе попаднала. Хилядите очички и очища на непонятна апаратура най-безочливо я оглеждаха, въртяха се в гнездата върху широки панели с изскочили отвсякъде телескопични шии. Мета инстинктивно изтръгна най-близката тръба с обектив в края и, въръжжена с нея като със сопа, се приготви за най-лошото. Нищо не се случи. Ремонтно паяче-робот забърза от горния ъгъл на стената към мястото на повредата и след няколко секунди изследване на обекта с име Мета се оттегли, даже светлината като че ли стана приглушена. Мета се чувства неловко от варварското си поведение и тръгна кротко покрай панелите и стендовете в търсене на изход.

Вратата пред нея сама се отвори и приветливо я посрещна дълъг коридор с мека светлина и златистоовални табелки върху пепеляво сиви врати: „Лаборатория №11“, „Лаборатория №12“ и така нататък до неизвестно кой номер. Пред двадесетата поред врата с неочакван надпис „Специална лаборатория“ Мета неволно спря. Трябваше в края на краищата да надникне все някъде! Търсеше хора, а коридорът продължаваше да е пуст. Освен това нито един от надписите не предупреждаваше, че е забранено за външни хора.

За благоприличие чукна с кокалчетата на пръстите си няколко пъти и отвори вратата.

Колби, епруветки, разноцветни стъкленици, идеална чистота върху белите пластмасови маси — тук явно работеха химици. Наистина засега в огромното помещение се забелязваше само един учен — висок, широкоплещест млад човек с приятна външност. Той ѝ

се усмихна, стана и наперено се разкърши, при което шевовете на белия му халат изпукаха. И Мета му се усмихна в отговор — винаги бе харесвала силните мъже.

— Влизайте — каза той. — И сядайте.

Не ѝ се сядаше. Защо? Преди всичко искаше да научи къде се намира и с кого си има работа. Мета се приближи още малко и попита объркана:

— Извинете, вие... тоест, къде съм попаднала?

— Не се вълнувайте — почти пропя младият човек, като се усмихна още по-очарователно. — Вие сте в моята лаборатория. Всичко ще бъде наред.

— На мен и така ми е наред — вече малко агресивно уточни Мета. — Аз просто...

— Не — меко я прекъсна красавецът в бяло. — Аз виждам, че нещо ви безпокои. Но вие не се вълнувайте. Сядайте.

Той се доближи до Мета почти плътно и, като едва допираше длани, сложи ръце върху раменете ѝ. На друг тя не би разрешила подобно нещо, но този химик притежаваше удивителна способност да успокоява. „Може би въобще не е химик, а лекар?“ — мярна се в главата на Мета.

— Успокойте се — повтори още веднъж химикът-лекар. — С вас нещо не е наред. Но вие много ми харесвате. Аз ви желая!

Преходът беше толкова неочакван, че даже пирянската реакция не помогна на Мета. Т.е. помогна ѝ — тя успя да счупи едната ръка на „химика“ едва след като пръстите му, мигновено станали железни, се впиха в плещите ѝ и скъсаха скафандъра заедно с белъто под него. А докато счупената му ръка висеше под абсолютно невъзможен ъгъл, другата продължаваше да я стиска все така силно. Мета не успя дори да се учуди, тя просто трябваше да го удари по лицето.

Странно беше това лице. Юмрукът ѝ пропадна в него, като оплеска всичко наоколо със зеленикаво желеобразно вещество.

Дори привикналата на всичко пирянка в този момент усети пристъп на гадене. Но желязната хватка най-сетне отслабна и младежът, по-точно това, което остана от него, рухна на пода.

„Андроид“ — досети се Мета и тъй като не бе общувала отблизо с кой знае колко андроиди, бе доста шокирана от станалото, та

предпочете да изскочи в коридора и да се втурне към първата отворена врата.

Тя се оказа врата на оръжеен склад. Нямаше време да разсъждава върху смисъла на подобна случайност. Бързо си намери нов скафандър с висша защита и половин дузина различни пистолети за всякакви ситуации. Любимата ѝ пирянска конструкция липсваше, но пак не беше лошо. Преди да излезе в коридора, Мета си помисли, че това може да е капан и бързо намери резервен изход от помещението.

Но точно там я чакаше засада. Е, какво пък? Та те още не знаеха с кого си имат работа! Живи, т.е. функциониращи врагове Мета не оставяше след себе си. Докато си пробиваше път през лабиринта от преходи и зали, тя по-скоро интуитивно, отколкото логически, се опитваше да се движи все напред и надясно. Почти на всеки завой я пресрещаха роботи. Някои бяха въоръжени и откриваха огън, обаче едва когато вече бяха улучени, така че куршумите им не стигаха целта си. Мета се носеше към свободата си като куче, доловило миризма и водена от някакво шесто чувство. Кое то също си беше кучешка черта. А миризма наистина имаше — в стерилно неутралния въздух все отчетливо се усещаше наличие на озон, морски пари с тънък привкус на йод и едва доловим през лютивия дим от изстрелите аромат на свежа зеленина. Тя беше на верен път и сразяваше наляво и надясно андроидите, така че наоколо хвърчаха само зелени пръски. Боят в тесни коридори, стълби и асансьори не беше новост за Мета, а интуицията ѝ, както винаги, не я излъга. Стигна до изхода. Не съвсем навън, но още по-добре — излезе в голям хангар, където стояха два еднакви космически катера.

— И какво мислиш за всичко това? — попита Язон, след като ѝ разказа своята история.

— Мисля, че трябва колкото се може по-бързо да се измъкваме нагоре.

— Да кацнем на външната обвивка и да търсим отвор към космоса?

— Ами, да. Най-вероятно — предположи Мета, — отвор, за какъвто говориш, има един-единствен — този, през който ни вкараха тук!

— И мислиш, че не го охраняват?

— Разбира се, че го охраняват, но сега имаме оръжие. И сме заедно.

— Високо ценя твоята храброст, скъпа — произнесе Язон колкото се може по-сериозно. — Но какво ще правим, когато се окажем в открития космос с малки катерчета и гориво, колкото за една астрономическа единица?

— Тогава ще му мислим — заяви Мета решително.

— Съвсем пирянски отговор! — не скри иронията си Язон. — Може би все пак преди това без да напускаме планетата трябва да се опитаме да разберем къде сме?

— От кого? — тъжно се усмихна Мета и погледна Язон, сякаш бе малко дете.

— От доктор Солвиц.

— Знаеш ли... Струва ми се, че тук отдавна няма никакъв доктор Солвиц. Това е една огромна лудница за андроида. И от тях нищо не можем да научим.

— Възможно е — замислено каза Язон. — Възможно е да си права, макар че в момента говорят емоциите ти. Но разбери, че трябва да се опитаме... — и добави колебливо — например да потърсим голям сериозен кораб. Не може такава планета да няма свой междузвезден транспорт.

— Съгласна съм — кимна Мета, — но големият кораб сигурно е на орбита, а не тук.

Това беше силен аргумент.

— Почакай! — Язон сякаш изведнъж се събуди. — Ама ние още не сме се опитвали да се свържем с орбитата.

— Аз опитах — спокойно каза Мета и Язон за пореден път се учуди на необичайната ситуация. Нещо ставаше с него, щом Мета за кой ли път се оказваше един, даже два хода пред него.

— И какво? — попита той вяло.

— Няма връзка. Радиовълните не минават през скалите, или каквото е там — това го разбирам. Но аз изпрацах и псиграми, като захраних своя транслатор от бордовата мрежа на катера. Пси-импулсът също не минава. Представяш ли си какво означава това?

— Трудно! Съществуването на планети с двойна обвивка теоретично се е допускало винаги, но не съм чувал да е открита нито

една такава. И затова...

— Какво затова? — прекъсна Мета мълчанието, настъпило след недовършената фраза.

— Помниш ли като ти казах, че там, в степта, нищо не е истинско? Та сега вече разбирам — това е изкуствена планета. Просто нечия гигантска космическа станция. Такива са били строени едно време, много отдавна. Само че не предполагах, че може да бъде с такива размери.

И отново Мета беше с един ход пред него:

— Язон! — тихо възкликна тя. — Нас никога не са ни местили нито в пространството, нито във времето...

Тя не довърши, но Язон вече сам се досещаше: те просто се намираха под ледената броня на астероида — обект 001!

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Когато всички, напълно объркани от получената заповед, се разотидоха по каютите на „Арго“, Ривърд Бервик помоли Кърк да остане.

— Господин Кърк, вашият авторитет сред пирянциите е доста висок, ако съм разбрал правилно. Затова като представител на Специалния корпус искам да знам вашето лично отношение към събитията. Разберете, че не бихме искали да имаме вътрешен враг тук, на кораба, още повече такъв като вас! Формулирайте всичко, с което не сте съгласен, пък аз ще се опитам да изгладя нашите противоречия.

— Добре — съгласи се Кърк. — Слушайте. Преди всичко, не разбирам смисъла на заповеди от вида: не предприемайте никакви действия, не пипайте нищо, нищо не говорете, докато...

— Това беше заповедта към екипажа на кораба и делегатите на Консорциума, за вас има други разпореждания.

— Разбрах — кимна Кърк, — но преди да ми ги предадете, искам да ви напомня, че аз съм един от тези пирянци, които първи осъществиха връзка с другите светове на Лигата и, ако позволите, по съвместителство изпълнявам и длъжността президент, и длъжността държавен секретар на своята планета. Затова съм добре запознат с нормите на междупланетното право. Съгласно много отдавна приетата и неотменяна досега от никого декларация лидерите на всички планети-членове на Лигата имат абсолютно равни гласове независимо от технологичното ниво и броя на населението.

— Вие сте абсолютно прав, Кърк, но защо го казвате? — предпазливо попита Бервик.

— Ами защото Специалният корпус не може да поставя интересите си по-високо от интересите на Лигата или — подчертавам! — по-високо от интересите на всяка планета поотделно, защото Лигата е не нещо друго, а доброволно обединение на независими светове.

— Учили са ви добри юристи, Кърк — не беше ясно дали искрено го хвали, или го иронизира Бервик. — Но именно по този въпрос грешите. Специалният корпус няма собствени интереси —

защитава само интересите на Лигата, защото е създаден именно за да може в екстраординарни ситуации да поема пълната отговорност. Със сигурност ви е познат терминът „извънредни пълномощия“. Когато става дума за спасяването на цялата цивилизация, ние сме принудени да направим известни жертви. Нима като завоювахте планетата Щастие вие мислехте за Декларацията за човешките права? Лигата на световите ли ви даде разрешение за убийството на Темучин? Или, може би, лично Язон дин Алт?

— Такива разрешения дава само собствената съвест — отсече Кърк яростно.

— Ето! — зарадва се Бервик. — За това и говоря! Стига сме предъвквали юридически основания и формални оправдания. Разгледайте проблема по човешки. Всеки политик — а и вие сте политик, Кърк — рано или късно се сблъсква със ситуация, при която на везните натежават не само парите, но и живота на хората. Политиката не е занаят за хора със слаби нерви и някой трябва да се занимава с нея. Някой просто е длъжен да спасява цивилизацията.

— Извинете — не разбра Кърк, — но, според мен, днес всичко е тъкмо обратно — вие излагате на риск цялата цивилизация заради живота на един човек, колкото и да е близък той на мен и всички пирянци.

— Не е съвсем така — меко възрази Бервик.

— Какво значи „не е съвсем“?

— Помислете сам, Кърк. Първо, известен риск има и в самото унищожаване на астероида — ние все пак не знаем какво има вътре в него и второ, това което вече знаем, представлява едно напълно преодолимо зло. Гответе се за локални взривове на повърхността и стрелба по събуждащи се чудовища. Ще ги допуснем по-близо до звездата FG13-9. Има мнение, че едва тогава ще можем да осъществим нормален контакт с предполагаемите разумни обитатели на астероида.

— Чие е това мнение? — запита войнствено Кърк.

Бервик доста дълго мълча и заговори едва след като запали поредната цигара.

— Можете ли да пазите тайна, Кърк?

Въпросът беше неочакван и този път Кърк забави отговора.

— Досега никой не ми е поверявал, но мога да удържа на думата си, това е сигурно.

— Чудесно, Кърк, защото това, което ще ви кажа сега, трябва да остане само между нас.

Бервик щракна в джоба си с някакъв прибор и Кърк се почувства като заговорник от старинен роман, каквито беше чел в далечното си детство. Сега двамата бяха обгърнати от слабо проблясваща, звукоизолирана сфера. Извън нея всичко се виждаше изкривено и размазано. Очевидно предполагаемият шпионин не би могъл да прочете думите на Бервик и по устните. С подобно ниво на секретност Кърк не се беше сблъсквал никога през живота си.

— Сигналът, получен от астероида в момента на злополучното приземяване, беше разшифрован от нашите специалисти почти веднага. По-точно — не се е налагало да го дешифрират. Той беше разпознат. Нека Стан още си поиграе с разшифровката, това даже е интересно. Но ние знаем точно кой е изпратил сигнала. Чакахме това съобщение дълги години. И ето сега доктор Теодор Солвиц се обърна лично към Язон дин Алт.

— Кой е доктор Солвиц? — нямаше как да не попита Кърк.

— Доктор Солвиц е един от най-знаменитите древни учени от Старата Земя. Преди хиляди години той е получил тайното знание и с тази тайна напусна нашата Галактика. Мнозина считаха, че си е отишъл завинаги, но ние знаехме, че такива като него винаги се връщат.

— Какъв род знание притежава доктор Солвиц?

— Вижте, Кърк, засега не мога да ви кажа това.

— Добре, а кога бе създаден Специалният корпус? Припомнете ми, Бервик.

— Преди около три века. Но аз разбирам накъде клоните. Не питайте повече за доктор Солвиц, аз наистина ви съобщих всичко, което можех.

— Тогава имам въпрос на друга тема — не мириясваше Кърк. — Защо още на Пир не обяснихте чий представител сте?

— Но това е елементарно, приятелю мой! Язон дин Алт би решил, че го търсят заради хазартни истории и щеше да се опита да избяга.

— А не го ли разследвахте наистина?

— Като велик мошеник — не, разбира се. Кълна ви се. Всички обвинения, предявени на Касилия, на планетата Мехаут и в десетина

други светове, отдавна са снети именно по наша заповед. Мисля, че информацията, която ви дадох днес, е повече от достатъчна. А сега, вървете и работете. Това не е заповед. Това е моето пожелание.

И Ривърд Бервик се усмихна открито и естествено. Кой да предположи, че е способен на това?!

Подготовката за война с астероида беше завършена след около три часа. Няколко хиляди плаващи мини бяха разположени над местата с най-голямо струпване на кошмарните замразени същества или устройства (всеки ги наричаше според вкуса си), а гъстата мрежа от орбитални спътници бе програмирана за автоматична стрелба по всеки предмет, издигащ се от повърхността. Но цялата тази смъртоносна техника засега не беше включена, защото Кърк реши да прави нов десант върху астероида.

Авантюристичната концепция на Специалния корпус за установяване на контакт едва след като започне топенето на ледовете — т.е. едновременно с воденето на военни действия, не можеше да се хареса на преживелия не една война пирянец-ветеран. Затова реши да поведе лично последната експедиция, а дали това щеше да е разузнаване с бой, или просто пореден опит за пробиване на стена с глава, не го вълнуваше особено. Най-много мразеше да стои без работа и да изчаква!

Да съпровождат по-старшия си другар бяха извикани Стан и Клиф. И без имити! Защото всички вече бяха убедени, че да се крият зад гърба на роботите е все едно да се пазят от куршуми с чадър.

Кацнаха до същата падина, която преди ден се бяха опитали да атакуват изчезналите им събратя. И, естествено, не откриха никакви видими следи на вход. Отначало. По-късно, планомерно задълбавайки в леда, стигнаха до това, за което си заслужаваше да рискуват.

Повече от стотина квадратни метра замразена площ се оказа чисти, в леда нямаше никакви кошмари, боклуци, а на десетина метра дълбочина приборите категорично отчетоха наличие на голяма маса чист метал. Ето я тайната на повишената гравитация! И накрая, под поредния изрязан слой, хиперледът изведнъж се надигна и започна да се издува като балон. Нещо огромно и силно напираше отвътре. Непобедимата черна сянка не беше показвала досега такова поведение.

Нападайки имитите и катера, петното от мрак се беше задоволило само да напука горния слой обикновен лед. А се беше измъкнало точно оттук!

Инстинктът е по-силен от разума — тримата пирянци отскочиха към стените на изкопаната котловинка и насочиха пистолети към зловещата издупчина, готови за кръстосан огън. А всеки, който вече беше запознат със свойствата на хиперледа, можеше да предположи, че след не повече от секунда в светлината на монтираните в шлемовете им прожектори ще се появи нещо. И още по-лесно можеше да се досети, че пистолетите ще се окажат безсилни пред това нещо.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Хапнах малко от някаква кашичка от тубичката с храна на скафандъра, за да не я обиждам, но си признавам, че зверски ми се яде нормален бифтек! — съобщи Язон в уреда за ретранслация.

— Споделям желанието ти, но нали не искаш да правиш бифтек от доктор Солвиц?

— Бих се примирил и с бифтек от мороп.

— Престани. Твоят хумор продължава да не ми харесва, още повече при реалната опасност да не доживеем до вечерята.

След като всичко им се изясни напълно, Язон и Мета, без да изрекат и дума, си представиха съвсем осезаемо как тридесет и две тежки планетарни бомби едновременно се взривяват върху външната повърхност на астероида, превръщайки ги заедно с цялата тази андроидска лудница в едно огромно светещо кълбо, съставено предимно от зле свързани помежду си елементарни частици. Перспективата беше жалка — по този въпрос две мнения нямаше. Единственото, което можеха да правят, беше да гледат часовника си и да форсират двигателите на катерите. От това непрекъснато поглеждане към часовника, а може би и от нерви, изпитваха глад, но нямаха даже вода за пиене. Оставаше им само едно — да утоляват всичките си потребности с разговори и надежди.

По време на нелепото им „самопреследване“ Мета беше забелязала едно местенце върху светещия „покрив на света“, където облаците се кълбяха особено нагъсто. Язон от своя страна бе забелязал три такива сгъстявания. Трябваше да проверят всичките. Да не говорим за това, че зад тази маскировка на доктор Солвиц можеше да се крият не врати към Космоса, а нещо съвсем друго.

Така и излезе — зад облачните струпвания имаше огромни метални калпаци, подобни по-скоро на локатори или мощни предавателни антени. Защото замръзналата вода, която запълваше пространството над такъв радар от външната страна, не пречеше на сигнала.

А пътят от единия калпак до другия се оказа дълъг, тъй като близо до „горната повърхност“ бяха разположени множество непонятни приспособления и бързото движение покрай тях не беше възможно: те търсеха изход все пак и щеше да бъде съвсем неподходящо да налетят на някоя метална конструкция. Пак добре, че осветлението не се осигуряваше от мощни лампи, а от равномерното флуоресциращо покритие на всички повърхности.

И така, след два часа (непростимо дълго, като се има предвид, че до предполагаемия взрив оставаше денонощие!) те не успяха да открият мечтаната врата на това царство на инженерното безумие.

Гигантският портал, светец по-силно от всичко останало, предназначен да пропуска пътнически, а може би и товарен звездолет, не можеше да бъде сбъркан с нищо друго.

Само дето напреки през него грубо беше написано с черна боя: „ВАКУУМНИЯТ ШЛЮЗ Е В ОСНОВЕН РЕМОНТ. ПОЛЗВАЙТЕ РЕЗЕРВНОТО УСТРОЙСТВО“.

Хаотичното търсене на резервното устройство за излизане в космоса заплашваше да отнеме повече време, отколкото можеха да си позволят, затова те се разделиха и се опитаха да решават паралелно две задачи — да намерят схема на разположението на шлюзовете по външната обвивка и да се опитат да „размърдат“ вратата, затворена за основен ремонт. Защото понякога се случва работата отдавна да е завършена, а надписът да е останал. Но Язон и Мета така и не можаха да научат дали тук наистина е имало ремонт, дали шлюзът е излязъл от строя още преди хиляда години или някой просто им е скроил номер.

Последното изглеждаше най-вероятно, защото внезапно и едновременно аварийните сигнали на двата катера запяха с отчаян вой. Язон и Мета се втурнаха към своите летателни апарати, забелязвайки в движение как сами се включват двигателите и оживяват приборите. Капанът се оказа по-сериозен, отколкото си мислеха. Бяха им пробутали катери с паралелно дистанционно управление. Нима андронидите са способни на такова нещо? В такъв случай за Язон и Мета бе време да признаят поражението си и да започнат преговори...

— Шлюзът не работи. Не се опитвайте да го използвате — съобщи приятен баритон, който се разнесе неизвестно откъде, звукът като че ли струеше от всички страни едновременно. — Кани ви на

разговор доктор Солвиц. Седнете в катерите и не пипайте управлението, моля. Ще бъдете докарани, където трябва.

Невидимите помощници на доктор Солвиц ги върнаха във все същия хангар, но по-нататъшния маршрут минаваше през нова, неизвестна още за Язон врата. Това изглеждаше странно. Нима андроидът беше лъгал за кабинета на стопанина? А може би прословутият доктор смята да ги приеме в неофициална обстановка някъде в луксозен ресторант или на тенис-корт?

Спазвайки добрите тукашни традиции, дълго се движиха из лабиринта от коридори, преходи и стълбищни площадки, насочвани от светлинните указатели. Добре поне, че не им вързаха очите и не ги возиха в затворен асансьор, така че ако се наложеше беше напълно възможно да открият пътя обратно. Но Язон чувстваше — няма да се наложи. Така ставаше всеки път — на тази планета трябваше да се върви само напред.

В края на пътуването стигнаха някакво място, което в равна степен не приличаше нито на работен кабинет, нито на шикозен ресторант. Дивашки пищно обзаведената зала имаше размери на бейзболен стадион, а високият сводест таван предизвикваше асоциации с католически храм. И в центъра на това помещение, подходящо за посрещане на многохиляден галактически форум, имаше един-единствен човек. Доктор Солвиц, ако разбира се, това бе той, седеше на истински кралски трон, блестящ от скъпоценни метали и камъни. Триметровата облегалка бе увенчана със златен орел с разперени криле в естествен размер, а подлакътниците бяха направени като два леопарда, кротко отпуснали глави на протегнатите си лапи — съвсем като живи. Към подножието на трона, както е било прието в древността, водеха стъпала, покрити с килим. Никъде не се виждаше нищо, което да напомня стол. Вероятно местният диктатор беше свикнал пред него да стоят, може би дори на колене, но новодошлите имаха твърдо намерение да го разочароват.

— Няма да му стоя прав — прошепна Язон на Мета и демонстративно седна на пода по турски.

Мета последва примера му и, подпряла се отзад на ръце, зае още по-безгрижна поза.

Човекът на трона мълчаливо ги пронизваше с очи. Язон и Мета също така безсрамно го разглеждаха. Красив гръцки нос, маслинови

очи, тънки властни устни, мъжествена брадичка, благородно посребрени коси. Беше около шестдесетгодишен на вид, но облеклото му изглеждаше повече от несериозно — изпод позлатения и украсен с кожи сюртук се подаваха изтъркани джинси, а на краката — още по-странно — блестяха в сребристо металопластмасови обувки на космодесантчик. Абсурдната картинка се довършваше от старинен меч, вързан на хълбока му. Пак добре, че стария шегаджия поне не си беше нахлузил корона.

— Приветстваме ви, доктор Солвиц — произнесе Язон, за да разведри поне малко странната обстановка.

— Здравейте, здравейте — простодушно и съвсем не по кралски отвърна Солвиц. — Да ви донесат ли столове?

— Това не е толкова важно — каза Язон. — Бихме искали преди всичко да разберем защо сме поканени тук и да се свържем с нашия кораб.

Солвиц не обърна внимание на изразеното от тях желание, но столове им донесоха. Два андроида се появиха от страничните врати. Вторият докара и количка с напитки. „А, не — помисли Язон. — Дори в питиетата да не е добавено нищо не е време за отпускане.“

Солвиц мълчаливо наблюдаваше гостите и едва когато андроидите напуснаха залата, благоволи да отговори:

— Не бързайте. Имате достатъчно много време. Ще успеем да обсъдим всички проблеми.

— Ама вие чувате ли се какво говорите?! — не издържа Мета. — Ако ние не...

— Не — решително я прекъсна Солвиц, като властно вдигна ръка. — Аз ще говоря пръв.

— Мета, не се сърди, докторът е прав, трябва да го изслушаме — каза Язон, без да крие раздражението си от глупавото положение, в което се намираше, но и до голяма степен примирен с него.

— Вашите цели са ми добре известни, както и целите на цялата ви експедиция — започна доктор Солвиц, като кой знае защо извади от блестящата от скъпоценни камъни ножница разкошен меч и ласкаво го зараглежда. — Знам, че имате намерение съвсем скоро да унищожите моята планета и никак не съжалявам за нея. Досега не разбирах защо се връщам в своята Галактика, но сега изведнъж осъзнах — това е естественото желание на всеки човек да умре в своята родина. Разбира

се, такава погребална клада на някого може да се види прекалено пищна, но доктор Солвиц я заслужава. Повярвайте ми. А що се отнася до вашата съдба... Дали ще ви пусна на свобода зависи от много неща. Като начало ще поговорим. Спокойно и разсъдливо, след това вие ще решите дали си струва да бързате.

— Т.е., вие не ни оставяте избор? — прекъсна го Мета, която не се отказваше да придаде на разговора практическа насоченост.

— Точно обратното. Ще ви предоставя избор, но не сега. Запасете се с търпение. Още ли не сте разбрали, че се намирате в абсолютната ми власт? Нима смъртта на вашия приятел Троу, срещата с Темучин и полетът ви на моите катери не ви научиха на нищо? Нима в края на краищата не ви се иска да узнаете нещо повече за мен?

— Защо убихте Троу? — извика Мета, която не бе свикнала да се търпи нечия пълна власт над себе си и вече беше почти готова да стреля.

— Първо, това направих не точно аз. — Под нейния натиск Солвиц даже се заоправдава, но бързо отново премина в атака: — И второ, ако вие не ме изслушате веднага, наистина може да не ви остане време.

— Говорете — каза тихо Язон. — Говорете.

И леко стисна дланта на Мета с надежда да я успокои поне малко.

— На този свят съм вече много хиляди години, земни години — съобщи доктор Солвиц и направи пауза, за да прецени впечатлението от думите си.

Впечатлението беше, честно казано, нищо особено.

„Откачен — помисли си Язон. — Наистина трябва да го слушаме много внимателно, защото само така ще можем да се хванем за нещо смислено.“

„Баламосва ни — разсъждаваше Мета. — Какво иска всъщност? Не е проблем да го убием. Но най-важното е да разберем накъде да бягаме след това.“

— Аз съм роден на Земята — разказваше през това време Солвиц, — още преди епохата на Великата Експанзия. Бях космонавт и учен, политик и бизнесмен. Имах много имена, някои от които са ви известни от прогимназиалните учебници. Но за моето главно изобретение сега никой не знае. Именно като Теодор Солвиц аз открих

тайната на безсмъртието. Още тогава бях един от най-богатите хора на планетата. Но не започнах да продавам безсмъртие. Да, моите компании се занимаваха с удължаване на живота и с подмладяване. Изчислих, че за хората ще е закономерно да живеят по сто и петдесет-двеста години и обявих, че това е пределната възможна възраст. Само тесен кръг мои съратници беше посветен в тайните на неограниченото дълголетие. Имената и външността си сменяхме. Притежавахме най-големите богатства и имахме неограничени възможности. Когато започна Голямата Експанзия, ние автоматично станахме и най-богатите хора в Галактиката. За съжаление, имахме реална власт само на Земята — дори и когато си безсмъртен не можеш да контролираш разселитото се на милиони планетни системи човечество. Практиката показва, че възникналата по-късно Лига на Световите и даже създаденият към нея Специален Корпус също не се справят с непосилните задачи на глобалната координация. Ние, безсмъртните, изпаднахме в униние, престанахме да разбираме защо живеем. Прогресът, който до този момент считахме за безценен, почти божествен, се оказа толкова достоен за поклонение, колкото кой да е езически идол. Епохата на Разпада на Империята нагледно демонстрира как много светове, оставени без надзор, започват историята от нулата — кой от средновековието, кой дори от каменния век.

За мен станаха очевидни ограничеността на *homo sapiens*, неговата непълноценност. И посветих следващия етап от своя живот на създаването на нов изкуствен човек. Всички помнят Ерата на андроидите, нейния безславен край — също. Но далеч не всички знаят, че покрай човекоподобните роботи с различна степен на сложност, аз, Теодор Солвиц създадох и наистина изкуствени хора — от плът и кръв. Хиляди такива пълноценни индивиди пуснах по света. Лошото е, че тези синтезирани хора, ставайки прекалено истински, губеха управляемост, после благополучно възприемаха всички пороци, присъщи на обикновените хора. Затворен кръг.

Тогава именно напуснах нашата Галактика. Построих си тази изкуствена планета и я нарекох с гордото име Солвиц — моето собствено име от времената на светлите мечти за безсмъртие. Тя ми стана дом и звездолет, и лаборатория, тя стана... впрочем, за това по-късно. Ние, безсмъртните, се отправихме на пътешествие заедно. Кой можеше да знае, че няма да попаднем в друга Галактика? Може би

други галактики въобще няма, а това, което наблюдават астрономите, е само отражение на нашата галактика в кривото огледало на Вселената? Напълно допустима е и някаква друга версия. Но, повярвайте ми, тогава не ни беше до версии. За пръв път в историята извършихме джъм-режим на преместване на такава голяма маса като планетата Солвиц и излизането от кривопространството по известните закони на геометрията на Риман–Лобачевски–Бояй се оказа забранен вариант. Имахме само един шанс — да свием самото кривопространство! Не разбирате за какво говоря, нали? Мисля, че физиците биха го обяснили по-добре, но аз не съм физик, макар да съм живял толкова дълго. Имах време, но не и желание да изучавам тая засукана наука. Предпочитам да разбирам само същността: ние се оказахме в друга Вселена! Вселена, която не може да бъде описана с нито един от езиците на Галактиката. Какво може да научи човек за обкръжаващия го свят, ако там не само гравитационната константа и скоростта на светлината се различават от нашите, но даже числото „пи“ е равно на две! Опитайте се за начало да си представите окръжност, чиято дължина е два пъти по-голяма от диаметъра, а след това и останалото. В пределно изкривения свят, където на човек му е чуждо и враждебно буквално всичко, той никога няма да може да живее. Но ние се опитахме. И разбрахме, че извън пределите на обвивката на нашия астероид всичко живо е подложено на моментална гибел. Обаче простите вещества — метали, соли, киселини, вода, само се преустройват, но продължават да съществуват, както в нашия, така и в другия свят. Това ни подсказа мисълта за възможността да се създаде суперчовек, който да може да живее и тук, и там.

И ние почти бяхме решили тази задача, когато се случи непредвидимото... Масова психоза. Моите безсмъртни приятели се избиха един друг. На някакъв етап добавката на чуждородни материали в организма беше превишила критичната маса и експериментът се провали. В тази бъркотия оцелях само аз. Оцелях и се върнах.

Солвиц замълча за известно време и като че ли за да запълни паузата, измъкна от джоба си дълга зловеща пура, просташки отхапа крайчеца ѝ и запали... от палеца си, чийто връх присветна с ярък оранжев пламък.

В същата секунда изчезнаха и палецът, и пурата. Неочакван изстрел ги отнесе заедно с главата на доктора.

Язон, да си признаем, искрено се бе увлякъл от разказа, а като видя пурата, инстинктивно бръкна да потърси своя пакет с цигари и за момент изпусна от поглед Мета. За не повече от секунда. А на пирянците повече не им трябва, за да вземат решение и да открият огън.

— Какво направи?! — Язон ужасен се обърна към нея.

— Това не е човек — прошепна Мета. — Това е андроид.

От шията на доктор Солвиц бавно изтичаше жълтеникава маса — нещо средно между гной и яйчен жълтък, а черните останки от взривената глава подозрително димяха на пода. Мета беше права. Само че трябваше ли да се действа така прибързано?

— Да бягаме — прошепна тя, понеже Язон все още беше застинал в поза на будистки монах.

Той не разбираше от кого и накъде трябва да бяга, но реши да се подчини. Мета толкова пъти го беше спасявала от сигурна смърт, а и тук, на Солвиц, се беше проявила като по-съобразителна от него.

— Да бягаме — съгласи се Язон.

И когато затваряха след себе си вратата в далечния край на залата, избран предвидливо от Мета, през главния вход вече нахлуваха въоръжени андроиди с очевидно агресивни намерения.

Каквото и да се говори, на пирянската интуиция можеш да си довериш. Пътят, избран от Мета се оказа абсолютно правилен. Попаднаха в някакви сервизни помещения — слабо осветени, затрупани с прашни боклуци и отделени едно от друго с масивни стени от бункерен тип. Вратите бяха отворени в различна степен, но ясно личеше, че не са използвани отдавна. Тежките панти скърцаха и се превъртаха мъчително, за Язон, разбира се. Мета без усилие затвори три врати поред, а освен това успя да завърти ръждясалите щурвали, като с това блокира примитивните брави. А последната врата направо завариха за касата с помощта на плазмения пистолет и забавиха преследвачите си още няколко минути. Разбира се, готвеха се и за обкръжаване. Нямахше нищо по-просто от това преследвачите им да се обадят по местната връзка и да изпратят насреща им друга ударна група, ясно беше, че имат достатъчно андроиди. Но Язон интуитивно усещаше, че обкръжаване няма да има.

Цялата тази планета приличаше на отдавна заяждащ механизъм. Отделни блокове още работеха, но като цяло връзките бяха нарушени,

управлението буксуваше. Още повече, след като пръснаха мозъка на главния андроид... Ако той е бил главният, разбира се.

Тяхното пътешествие през изоставените складове свърши в почти тъмна стая, която нямаше друг видим изход. Задънена улица? Пореден капан? Може би. Но преди това всички стени трябваше да бъдат огледани с фенерче. Възникна естествена пауза.

— Защо го уби? — реши да изясни Язон като начало. — Толкова интересни неща разказваше.

— Първо, не го убих, а го извадих от строя. Второ, не е чак толкова интересно да се слушат тези бълнувания, записани от някого в изкуствена памет. Трето, пурата в ръката му подозрително приличаше на оръжие. За разлика от меча, който беше само за отвличане на вниманието ни. И накрая, четвърто, мисля, че истинският доктор Солвиц е някъде тук. И колкото повече от гвардейците му изтрепем, толкова по-скоро ще се реши на контакт.

— Странна мисъл, Мета, ако доктор Солвиц е зъл гений, а значи наш враг — то защо му е контакт?

— Защото с всеки враг може да се преговаря. Той има свои интереси, ние наши! А този натъпкан с желе кретен беше програмиран само да ни хвърля прах в очите. Представете си само, доктор Солвиц бил дошъл тук да умира и гибелта на цялата планета съвсем не го плашела... Дрън, дрън. Трябва да намерим истинския стопанин на този свят.

— Страхувам се, че няма да можем, Мета... А! Ето го и изходът!

Другата врата беше много плътно затворена и не пропускаше светлина, но се оказа с примитивна пружинна брава, затворена само отвътре — срещу неканени гости. Язон внимателно дръпна езичето и надникна в антре с полупрозрачни стени, след което извика при себе си Мета.

Отново бяха под сивото изкуствено небе на Солвиц, само че сега наоколо се простираше гора — стара, непроходима, обрасла с храсталаци, без намек за просека или пътека. Те се гмурнаха под спасителния зелен свод и криволичейки като зайци, потънаха навътре. На първата поляна обаче Язон предложи да седнат и да обмислят понататъшните си действия.

— Тази гора може да се окаже капан — започна Язон с това, което считаше за най-важно. — Всичко е прекалено удобно за нас. В

живота не става така. Искате да стреляте — ето ви пистолет. Искате да бягате — ето ви катерче. Сега искате да се скриете — ето ви гора, гъста, галилейска.

— Но какво да правим? — объркано попита Мета.

— Да престанем да се поддаваме на провокации. Да правим точно обратното на това, което очакват от нас.

— Всичко наопаки?

— Да! Например сега — да излезем от гората на открито.

— Добре — кимна Мета, като се позамисли. — Ще успеем. Все пак ми кажи защо смяташ, че с истинския жив Солвиц няма да можем да се видим?

— Ами защото никакъв жив Солвиц няма тук. Предполагам, че той действително се е родил преди много хиляди години на Земята и може би даже наистина е изобретил безсмъртието, не изключено да е летял до друга вселена, но е умрял също много отдавна. Заедно със своето безсмъртие. Разбираш ли? А тук се съхранява само споменът за него. В мозъците на андроидите или в паметта на някоя огромна полудяла машина, която управлява цялата тази техника. Така че трябва да търсим не човек, а суперкомпютър. Ето защо е необходимо да се действа парадоксално... Компютрите не разбират от това. Не си ли се замисляла защо машина, с каквато и да било памет и непостижимо за човека бързодействие не е в състояние да бие гениален шахматист? Защото даже най-умните компютри в края на краищата действат по програма и на странно непредсказуемо човешко поведение дават заето. И толкоз. Да вървим. Мисля, че това е нашият последен шанс.

— Може би трябва да се върнем обратно срещу андроидите? Щом всичко е наопаки — предложи Мета.

— Грещиш — каза Язон. — Там, по всяка вероятност, вече няма никакви андроиди, а в гората непременно ще ни причака някой. Напред! Да се опитаме да ги надхитрим.

Гората се оказа мижава. На тази планета всичко беше малко: и горите, и планините, и реките, и поляните. Освен това Язон избра маршрут, който не ги отдалечаваше от главната резиденция на Солвиц. С една дума, когато гората свърши, повървяха малко по поляната и се озоваха на ръба на пропастта, която веднага познаха — оттук бяха тръгнали. Виждаха се ребрата на големия метален хангар.

— Добре тогава — каза Мета, — да си вземем пак катерите и да продължим търсенето на изхода. Оня, резервния.

Язон не намери какво да възрази. Разбира се, страшно искаше да научи всички тайни на Солвиц, но още по-силно искаше да живее. А безумният доктор протакеше по съображения, които навярно само той си знаеше. Докато на тях им оставаха броени часове.

Този път обаче хангарът не ги пусна вътре.

„Значи така, а? Ех, Мета, Мета, защо ти трябваше да пръскаш главата на онзи андроид, той можеше да ни каже как да се измъкнем оттук. А сега...“

Но Язон не каза на глас нищо. Защо? Те просто мълчаливо и яростно, понякога и задъхвайки се от безсилен гняв, обходиха и огледаха отвсякъде огромните врати, след което седнаха на тревата и решиха спокойно да обмислят, преди да са се заели с художествена металорезба с лазерните пистолети, които бяха намерили пак тук... Получава се някаква глупост — ако бе така лесно да си върнат катерите, защо тогава се затваряха вратите? А и защо, в края на краищата, изобщо им позволиха да вземат пистолетите? Някакъв капан се криеше във всичко това. Да можеха да разберат къде точно...

Язон вече пет минути безуспешно се опитваше да се съсредоточи, вперил невиждащи очи в ниското сиво небе. После погледът му неволно се спря върху странна точка в облаците и той веднага разбра, че това не е птица. А и не беше високо — предметът висеше във въздуха съвсем близо — на не повече от пет метра над главите им. Язон почти го беше познал, но като не смееше да повярва на очите си, се обърна към Мета:

— Ей — прошепна той, докато нерешително, сякаш страхувайки се да не изплаши чудото ѝ показваше с ръка. — Погледни! Какво е това?

— Това ли? — Мета беше невъзмутима. — Стандартна дистанционна камера от „Арго“.

Язон само дето не подскочи от радост като хлапак. Искеше му се да извика „Тука сме-е-е. Чувате ли ни-и? Виждате ли ни-и?!“ Кое то, разбира се, щеше да е много глупаво, защото камери от подобен тип не са снабдени с предаващи устройства и диалог нямаше да се получи. А ако все пак ги видят, ще е достатъчно само да си стоят на мястото и да чакат.

— Как мислиш — попита Мета, която си мислеше за същото, — дали вече са ни намерили?

— Едва ли — тъжно каза Язон.

Той най-сетне съумя да прецени ситуацията трезво.

— Камерата е спусната тук на мономолекулярна нишка, която по принцип не пропуска никакви сигнали, а обикновеният радиосигнал не би преодолял металната обвивка на астероида и хиперледа.

— Защо тогава са я спуснали?

— Не знам, Мета, не знам, но най-важното е, че те продължават изследванията, опитват се да ни спасят! Изглежда, не всичко е загубено. Имаме още време, ще отложат взрива.

— Ако успеят — мрачно проговори Мета, като разглеждаше черното петънце на камерата над главите им. Изведнъж рязко се обърна към Язон: — Чакай! Казваш, че мономолекулярната нишка не пропуска никакви сигнали. Съвсем никакви ли? Нали може просто да бъде дръпната.

— Мета! — възхити се Язон. — Ти както винаги си на ниво. Наистина, всичко гениално е просто. Само че как ще се доберем до тази нишка?!

— Ще доближим с катера — тъжно се пошегува Мета.

— Изключено е — каза Язон. — Щом вратата се е затворена, вероятно сме лишени от тази възможност.

— Тогава ще застанеш на раменете ми и двамата едновременно ще подскочим. Давай да опитаме.

Язон още веднъж прецени височината и констатира:

— Няма да стане!

Двамата се замислиха дълбоко. Нямаха пистолет, който изстрелва с въже с куки, да обстрелват камерата с обикновени куршуми нямаше смисъл — едва ли някой щеше да разбере какво се е случило. Освен ако направят от дрехите си връв примка и да я хвърлят дотам...

— Измислих! — възкликна Язон. Твоят плазмен пистолет е малък реактивен двигател. Целият заряд може би ще стигне. Мета, ти никога ли не си се занимавала с акробатика?

— Как да не съм? Животът на Пир си е цяла акробатика.

„Ако камерата записва — помисли Язон, — след време ще е доста забавно да гледаме този смъртоносен номер.“

Те се сплетоха в невъобразима поза и ако се говори на цирков жаргон, Мета като по-силен партньор изпълняваше ролята на „долния“. Именно към нейния пояс прикрепиха реактивния „двигател“. Стиснала с дясната ръка пистолета, а с лявата обгърнала Язон, тя с всички сили се стараяше да не измести центъра на тежестта от вертикалната ос. Язон помагате, колкото можеше. Разбира се, движението нагоре на тази хитроумна човешка ракета не беше много равномерно и праволинейно, но все пак нещо се получаваше.

„Още половин метър, още мъничко!...“ — молеше се наум Язон със стиснати зъби. Трябва да успеят, друг шанс няма да имат...

Да! Той се вкопчи в невидимата нишка с ръката, на която бе надянал специална ръкавица, надигна се, хвана се с другата и в този момент зарядът свърши. Мета хвърли ненужното вече оръжие и пръстите ѝ едва не пропуснаха да сграбчат прикрепената здраво камера.

— Е, ще се покатерим ли нагоре? — запита изпълнена с решимост Мета, когато се издигнаха достатъчно, за да се закрепят около нишката. И двамата умееха добре да се катерят по въже, но лошото бе, че това не беше точно въже. Острата нишка не можеше да среже само специално обработената повърхност на ръкавиците и обувките, а останалата част от скафандъра при евентуално невнимателно движение можеше да бъде повредена.

— Почакай — каза Язон. — Нека първо да предадем съобщение.

И като отмери интервалите така, че там, отгоре, да различат плавно от рязкото подръпване, той предаде първо традиционното „SOS“. Минаваха минута след минута, а отговор нямаше. Затова пък излезе вятър и започна леко, но неприятно да ги разлюлява.

— Колко е високо... до небето? — попита Мета, въпреки че трябваше да знае не по-зле от него.

Нали заедно бяха летели под купола на този цирк.

— Не знам точно, но не повече от километър.

— Ще се справим ли? — в гласа на Мета се прокрадна нездрав авантюризъм.

— Може и да успеем, ако нищо не ни попречи. За съжаление не знам как е закрепена нишката, като се има предвид, че в определена точка над външната повърхност силата на гравитацията става нулева. Затова пък знам със сигурност, че ако се изкачим още няколко метра,

падането ще е много болезнено. Да не бързаме, а? Да дадем възможност на нашите да разберат сигнала. По-добре да им предам още нещо.

Но той не успя да направи нищо.

Отначало усетиха отчетливите вибрации на нишката, след това решително и бързо се понесоха нагоре.

— Ето така е добре! — радостно каза Язон.

Но когато на височина двеста метра скоростта на издигане достигна бързината на автомобил, летящ по шосе, а страничният вятър рязко се усили, Язон се усъмни в думите си. Защото така и не бяха получили смислен отговор по морзовата азбука, а силата, която ги теглеше към небето не им оставяше никакъв избор. Можеше ли да знае със сигурност коя е тази сила? Пак ли е капан? Но как така? Камерата беше именно от „Арго“, само от „Арго“ и проклетият Солвиц не би могъл да я е спуснал...

— Мета, мислиш ли, че това е капан? — надвика свистенето на вятъра той.

— Нищо не мисля — отвърна Мета. — Просто се опитвам да оцелея!

После ги завъртя, праметна, увиснаха като паячета на невидима нишка, с краката нагоре, после нишката плавно увисна и ги стовари върху гофрирания под на външната сфера. А насреща им крачеше все същият доктор Солвиц, солиден, усмихнат, в нормален костюм, без онези кралски измислици. И главата му си беше на мястото, нещо, което Язон не можеше да каже за своята.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Когато мехурът се пукна, само Клиф като най-млад не можа да спре изстрела си. Кърк и Стан успяха да разберат, че няма кого да атакуват. Впрочем, изстрелът на Клиф сполучливо разчисти стърчащите краища на хиперледа и пред изумените погледи на пирянците зейна тъмното гърло на широка тръба, от която просто изтичаше газ — отначало плътна, после все по-слаба струя. Не, нямаше нищо отровно — обикновена дихателна смес от азот и кислород в съотношение четири към едно. Най-общо казано, устройството приличаше на обикновен пневмопровод.

— Пневматичен тръбопровод, изведен в безвъздушното пространство — обобщава гласно Кърк. — Оригинална идея.

— Ако вземем предвид почти земната сила на притеглянето, можем да предположим, че някога тук е имало атмосфера — започна да анализира Стан. — А на това място конкретно може да е имало какво ли не: от изкуствен остров, до цял град, после потопен и замръзнал.

— Според мен там има град — посочи с ръка надолу Кърк. — Подземен град. Честно казано, не много оригинална идея. Тия, които след Язон започнаха да се интересуват от история, помнят добре, че нашите прадеди от планетата Сетан са живеели именно в подземни градове. И тук живее някой. А щом враговете са отдолу, значи напред и надолу, момчета! Такъв отвор дава достатъчно възможности за сериозна атака.

— А колкото до атаката, мисля, че засега ще е по-добре да забравим за нея — каза Стан. — Ние сме разузнавачи, а не щурмоваци.

— Съгласен съм — неочаквано го подкрепи младият и поради това буен Клиф.

Той подкрепи Стан, без да се съобразява с безпрекословния авторитет на Кърк. И веднага виновно сведе поглед — в скафандъра това става лесно. Тримата замълчаха смутено.

„Нима загадъчното облъчване за няколко дена е успяло така да промени бойците ми?“ — чудеше се Кърк.

— Може ли да кажа? — попита Клиф, като прекъсна конфузната пауза. — Струва ми се, че реална опасност за човека представляват само тези твари, които са замразени в леда. Тук ги няма. А цялата енергия на черната сянка, охраняваща този вход, сигурно е изразходвана за нашите приятели. Сега пътят е свободен. Ами помислете, колко време мина, откакто въздухът изтече, а никой не напада. Лично аз съм готов да се спусна долу.

На кораба много внимателно слушаха разговора им и решиха да се намесят. Обади се Бручо.

— Приятели, чувате ли ме? Кой ще влиза в тая дупка и струва ли си въобще да се влиза в нея, ще решаваме всички заедно. Никаква самодейност! Нито на пирянциите, нито на хората от Зелената Клонка им трябва излишни жертви. Кърк, съгласен ли си?

— Да — неохотно отвърна командирът на пирянциите, който отдавна вече бе престанал да се чувства командир.

— Тогава послушай съвета на Арчи.

Предложението на предпазливия физик наистина беше най-безопасно. Стените на условно наречения тръбопровод бяха черни и светлината се отразяваше от тях много слабо, а дълбочината ѝ беше неопределима дори с ултразвуков локатор. Затова Арчи предложи да пуснат надолу камера с мощно осветление. Още повече, че в комплекта на десантния катер влизаше двукилометрова макара с мономолекулярна нишка.

Камерата бавно се въртеше с монтирания в нея фенер, но не показваше нищо друго освен гладка, матова, идеално черна цилиндрична стена. Мярна се затворен люк на странично отклонение и се спряха да го разгледат. Продължиха по-нататък. Още два такива люка имаше на осемдесетия и на стотния метър. Пет метра по-надолу се видя отвор, в който никой не успя да види нищо, преди люкът да се захлопне пред очите на възхитената публика. Изглежда автоматиката се включи от светлината на фенера или... Но не остана време за предположения, понеже само след секунда камерата се изключи. Можеше да се мисли, че са я унищожили, но нишката остана все така опъната, даже започна да се развива все по-бързо. Скоро двукилометровата нишка свърши, а изображение така и не се появи.

По принцип всичко е ясно — камерата е взета от някого или нещо, отворът през който минаваше — благополучно се затворил, а

нишката може да се промуши през каквито и да било пукнатини, даже без да нарушава херметичността на затварянето. Втората камера, пусната на дълбочина сто метра, напълно потвърди тази догадка — нишката стърчеше от люка в дъното на кладенеца, но планетата отказа да приеме втората „пратка“. Сякаш цялата автоматика тук беше програмирана за еднократни операции.

Какво да правят по-нататък? Да взривят люка? По всяка вероятност това ще затвори входа завинаги. Да се спуснат и внимателно да изрежат отвор? Тогава сигурно още трима ще бъдат погълнати от загадъчната черна мъгла. Като не се втурнаха надолу заради хората, струваше ли си да спасяват една открадната камера? Разумно беше поне да се опитат да я изтеглят обратно. Ако затвореният люк се отвори, за да я пропусне, това вече ще е някакъв успех. Ако ли не... Във всеки случай нищо нямаше да загубят. И Кърк даде заповед да се навие нишката. Работата потръгна съвсем нормално. Наистина, Стан отбеляза, че за навиването се изискват доста повече усилия, отколкото за вдигане на една камера. Това можеше да има няколко обяснения: или движението се забавя от затворения капак, или нещо (някой) се опитва да си задържи камерата, или те изтеглят при себе си не само камерата (можеше и въобще да не е камерата). За всеки случай Кърк нареди да увеличат скоростта. Натоварването на нишката остана непроменено. Краят на експеримента приближаваше, но Кърк вече се досещаше — резултатът ще бъде нулев.

Изведнъж усети невероятна умора и безразличие към всичко. Престана да бъде такъв, какъвто се познаваше. Повече не искаше да се втурва напред, да громи и да побеждава, искаше само да се върне на кораба, да свали от себе си всички отговорности и да чака транспорт за къщи. В края на краищата той е болен, раната му не е зарастнала окончателно, мечтаеше да легне, без да отваря очи, пък ако ще и да не платят по договора... Все едно... Той се предава. Могъщият и безстрашен Кърк се предава...

Но защо Стан гледа към него с такива диви очи. Е, не към него, а някъде зад гърба му. Клиф също се обръща нататък. Кърк стремително се извърна и ленивото вцепенение на мига изчезна.

На двеста метра от тях, из пукнатините се измъкваше онзи черен дим-сянка, набъбваше, оформяше нещо като език на гигантски дракон.

— В катера! Бързо! — изкомандва Кърк, още преди да чуе аналогичния вик от борда на „Арго“.

Кой по-добре от пирянците може да изпълнява командата „Бързо“? Те стартираха с максимално допустимото натоварване и по време на няколкото начални секунди полет през пелената от червена мъгла пред очите наблюдаваха върху задния екран хищния черен език, който все се разтягаше и удължаваше, закривяваше в края сякаш искаше да ги лизне или омотае и стисне като змия, но изведнъж като че се умори и започва да изостава...

Бяха спасени.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Е, стига сте бягали от мен, а? — попита доктор Солвиц, докато като приближаваше към тях и приветливо кимаше.

— Може и да стига — отвърна Язон през зъби. — Какво ни предлагате сега?

— Предлагам да поговорим в по-привична за вас обстановка. Признавам, че съм впечатлен от вашите физически възможности, но...

Язон го прекъсна:

— Не ви съветвам да остроумничите по адрес на умствените ни възможности. Най-вече да обиждате моята дама. Ако наистина се готвите за сериозен разговор.

— Вече разбрах — усмихна се Солвиц. — Да вървим!

Гравитацията тук явно беше изкуствена и беше не повече от половин „g“. Язон забеляза това още миналия път, но тогава не обръщаха внимание на такива дреболии. Сега, след страшното пренапрягане там, във въздуха, беше учудващо приятно да се движат с лека, почти летяща походка.

Стигнаха до близкия гигантски калпак, който миналия път Язон беше счел за радиотелескоп или нещо подобно и като отвориха вратата, се озоваха в тясно коридорче, завършващо с нова врата и асансьор. Привързаността на Солвиц към всевъзможни лабиринти започваше да ги отегчава, но Язон търпеливо премълча и скоро забрави за своето раздражнение, защото крайната точка на маршрута се оказа уютно малко барче за двадесетина човека максимум. Посетители нямаше, а зад плота в полумрака се мяркаше някакъв силует, което навярно беше поредния андроид.

Солвиц любезно ги покани и тримата седнаха. Силуетът веднага напусна мястото си и се приближи до тях. Наистина беше андроид, истински робот с неподвижно лице на манекен. Доктор Солвиц заговори с него кой знае защо на френски. Смяташе, че Язон няма да разбере? Глупаво. Какви тайни може да има в едно ресторантско меню? Явно нямаха намерение да ги тровят, Солвиц поръча множество разнообразни деликатеси, марково вино и коняк.

— Може ли да си помоля за уиски? — доста безцеремонно запита Язон, също на френски.

Солвиц го погледна с уважение и коригира поръчката си. Сервираха мигновено, но блюдата изглеждаха идеално: нямаше съмнение, че са прясно приготвени.

„Ама и в кулинарията си имат тайнички, но това няма значение — помисли Язон, — още повече, когато си гладен.“

Без да бързат, те пийнаха от чудесното уиски — една от древните земни марки — „Къти Сарк“. Пиха без тържествени тостове, просто за запознанството и едва след като замезиха със стриди от океана на планетата Грублиани, гарнирани с парченца от кастикусийска салата, пристъпиха към разговора.

— Преди всичко — обяви доктор Солвиц, — престанете да бързате. Престанете да гледате глупавите си часовници и да броите часовете и минутите до смъртта. Ще живеете толкова, колкото искате. На моята планета времето тече по-различно, отколкото извън нея. Нещо повече — в състояние съм да управлявам скоростта на всички протичащи тук процеси.

— Преди всичко — отзова се хладно Мета, слушайки не особено внимателно гостоприемния стопанин, — искам да знам, вие човек ли сте или отново говорим с андроид?

— Аз съм човек — спокойно отвърна Солвиц, — но това не значи, че ако още веднъж ми пръснете главата, ще ви напусна завинаги. Съгласете се — доста странно е при запознанство веднага да надникнете да видите какво има вътре в събеседника ви.

— Е, първо, не веднага — възрази Мета. — Доста дълго слушахме вашето бръщолевене в онази зала.

— И второ, начинът, по който сме се запознали, също е доста екстравагантен: отвличането, убийството на нашия приятел, приспиващият газ — съгласете се, че това също не е много приятно.

— Съгласен съм, но нямах друг изход.

— Защо? — запита бързо Язон.

— Ако ми дадете възможност, ще се опитам да ви обясня всичко.

— Какво пък, обяснявайте — склони Язон и се зае да реже вкусния печен малтикорски гущер в мамалига.

— Всичко, което вече ви разказах, въобще не е бръщолевене, а чиста истина. Просто това все още не е цялата истина, затова ви се

видя толкова невероятна. Вече доста време мина, откак се върнах от другата вселена. Само че астероидът ми беше извън обхвата на вашите прибори. Аз самият с помощта на неголям междузвезден кораб тип „фантом“ пътувах из Галактиката. Бях на няколко планети, проведох някои експерименти, говорих с хората. Слушах известно време радиоразговорите на вашите спецслужби, изучавах политиката, провеждана от Лигата на Световете. Посветих на това почти четиристотин години и, за съжаление, стигнах до печален извод: Галактиката не е готова за среща с мен. Вашият Специален корпус ме издирва като престъпник. Вашите учени смятат, че придобитите лично от мен знания и открития принадлежат на цялото човечество. Лигата на Световете се опитва да брани интересите на цялото човечество, но аз така и не разбрах какво означава това, след като във вашата (или нашата) вселена всеки враждува с всекиго. С кого конкретно да установя пряка връзка? Официалните организации ми бяха врагове. Оставаха частните лица. Няма да ви досаждам с дългия списък от параметри, по който съм правил своята селекция. Ще кажа само, че търсенето продължи доста дълго. Първата интересна личност беше Ривърд Бервик. Не бе съвсем това, което трябва, но като резервен вариант ставаше. Така избрах направлението на полета си и започнах да се приближавам към Зелената Клонка, като по пътя продължавах обработката на данните. И едва когато астрономите от Консорциума вече ме бяха засекли и бяха вдигнали тревога, компютърът изплю окончателният отговор — беше намерил в Галактиката човек, подходящ идеално по всички параметри за контакт с мен. Този човек имаше няколко имена, даже прекалено много имена: Ахасфер, Тристан, Гаутама, Баухил, Язон дин Алт...

Язон престана да яде и театрално изтърва вилицата в чинията.

— О, каква чест! — възкликна той и изблеци очи нагоре. — Не мога да го преживея!

Солвиц мълчеше и търпеливо очакваше по-сериозна реакция.

— Доктор Солвиц — каза Язон, след като свърши с маймунджульците. — Не беше трудно да се досетя, че съм ви нужен именно аз. Но вие така и не обяснихте защо.

— Обяснявам. Вие единствен можете да бъдете пълноценен посредник между мен и тази Галактика.

— И преговорите с цялата обитаема вселена ние ще си водим оттук, седнали в уютно барче, скътано под километров слой лед? — невинно запита Язон.

— Ама не, разбира се! — избухна Солвиц. — Имайте търпение, Язон дин Алт! Закъде вечно бързате с вашите въпроси?

— Стоп, стоп, стоп, доктор Солвиц! — прекъсна го Язон. — Сега когато сам признахте, че съм толкова важен за вас, въпросите ще задавам аз! Ако искам — ще бързам, ако искам — няма да бързам. Сега аз ще дирижирам разговора.

— Добре де — уморено въздъхна безсмъртният учен. — Дирижирайте, Язон.

— Вие разказвате много излишни неща, доктор Солвиц. А на мен са ми нужни отговори по същество. Вашите изповеди прекалено напомнят на маневри за заблуда на противника. От какво се страхувате, Солвиц? От смъртта, от която подобни на вас дълголетници винаги се боят особено? Или за вашите знания? Че те ще попаднат в лоши ръце или ще пропаднат въобще?

— Нищо не сте разбрали, Язон. Изглежда съм надценил вашия интелект. От смъртта не се страхувам отдавна. Но за това — по-късно. А що се отнася до знанията... Да, ще бъде жалко да се загубят, но не това е най-страшното. Най-страшно е да се изгуби контрол над тях. Вие казвате — да попаднат в лоши ръце. А „хубави ръце“ въобще няма! Ръцете на когото и да било са лоши. Повярвайте ми. Знанията трябва да са не в ръцете, а в главата. И най-добре тя да е единаединствена, тогава има надежда за съблюдаване на относителен ред във Вселената и що-годе стабилна власт.

— Значи вие искате еднолична власт над света? — на Язон сякаш му падна пелена от очите. — Колко оригинално!!!

— А вие не искате ли? — атакува Солвиц с насрещен въпрос.

— Дали искам да властвам над Вселената? — Язон съвсем се обърка.

Помисли няколко секунди и отговори искрено:

— Не, не искам. Честна дума, не искам. Винаги съм мечтал да бъда богат, силен и свободен. Но никога не съм искал да бъда най-най, винаги ми е стигало да бъда сам себе си. Навярно в това се състои разликата между нас.

— Навярно — съгласи се Солвиц. — А вие още питате, защо сте ми нужен.

— Сега разбирам всичко — Мета неочаквано скочи, мачкайки в гнева си салфетката. — Този откачен доктор мечтае да завладее целия свят и то с твоите ръце, Язон. Да се махаме оттук!

— О, боже — възкликна Солвиц, — само женски истерии ми липсваха тук. Имаме мъжки разговор, Язон. Не можете ли да ми спестите подобни сцени?

Язон едва успя да спре ръката на Мета, за щастие този път стискаше не пистолет, а с трапезен нож.

— Предупредих ви, Солвиц! Неучтивият тон по адрес на моята дама ще доведе до неприятности. А забележките на Мета са напълно основателни. Благоволете да се доизясните. Няма място за истерия!

— И преди всичко, направете си труда да разкажете защо убихте Трой! — продължи да настоява Мета с едва сдържана ярост.

— О, боже! Струва ми се, вече обясних. Нима не съм?

Солвиц явно печелеше време и Язон, като че ли поддавайки се на номера му, реши да го засече с неочакван въпрос:

— Защо така често споменавате Бога, Солвиц? Това ми напомня една стара история, когато прекалено дълго общувах с някакъв проповедник на име Майк Саймън. Вие да не сте вярващ?

Ефектът беше неочакван. Солвиц избухна в смях:

— Аз, вярващ? Да, вярвам в Бог. Вярвам, че Бог — това съм аз! Та нали аз сам създадох своята планета, ето този свят и ще създам още много други, ако не ми се пречи. Да, Язон дин Алт, аз съм Бог. В мен не трябва да вярваш, с мен просто можеш да си имаш работа.

— Да предположим — меко се съгласи Язон. — И все пак, защо убихте Трой?

— Не защо, а по каква причина. Него го препарираха там, горе. Моята охрана. Те... те вече невинаги се подчиняват на стопанина си. Нали знаете как в древни времена край затворите са развъждали свирепи кучета, дресирани да убиват? Тези домашни животни ставали толкова зли, че се налагало да ги държат в клетки, като диви. Държаните на верига кучета се нахвърляли на всички, даже и на своите стопани... Такива ми ти работи. А вашият приятел Трой прояви прекалена агресивност. Там, горе, не можеш да се държиш така — това е сигурна смърт. Аз се опитах да взема положението под свой контрол,

но вие с вашите изстрели едва не развалихте всичко. За щастие, Трой все пак е жив и вие скоро ще се срещнете.

— Вие лъжете — не издържа Мета и отново се наклони към Солвиц. — Човек не може да оцелее след това...

— Почти сте права. Трябва само да се конкретизира какво разбира всеки от нас под думата „човек“.

— И това ли не е ясно? — удиви се Язон.

— Ето виждате ли как странно си говорим ние с вас. Скачаме от едно на друго и в края на краищата нищо не става ясно. Вие просто с магарешки инат не искате да чуete всичко подред.

— Добре, давайте — примири се Язон.

Мета свирепо го изгледа — в смисъл, говори само за себе си и войнствено се извърна към Солвиц:

— Започнете с вашите свирепи кучета, които дори и вас не слушат. Това е особено интересно.

— Опасявам се, че това не е най-подходящото начало за обяснения, Мета — въздъхна Солвиц. — Но какво пък, ще се опитам. На повърхността на моя астероид, замразени в специалната субстанция, която вие нарекохте хиперлед, се намират не просто най-страшните оръжия, изобретявани някога от човек, това са...

Солвиц се запъна, докато подбираше думите, явно посмутен от хазартния блясък в очите на Мета при думата „оръжие“.

— Това е квинтесенцията на злото, от което аз пожелах да се избавя, като изведох смъртоносните устройства отвъд пределите на своя астероид. Но те влязоха във взаимодействие с новите физически закони на другата вселена и започнаха свой собствен живот. Не, те не напиреха обратно тук да унищожат своя създател, както вече неведнъж се е случвало в историята на човечеството. Някак мутираха и се усъвършенстваха. Акумулатори на страх, кондензатори на болка, излъчватели на отвращение, биодепресанти и накрая универсалният поглъщач на материя — цялата тая ган започна да се държи непредсказуемо. Успях да ги потопя и замразя в слоя хиперлед. Но това не е решение на проблема, а само жалък опит за отсрочка. Може би именно вие, Язон, ще ми помогнете.

— Може би — каза Язон. — Но затова ще ми трябва доста повече информация.

— Безусловно! — съгласи се ученият с ентузиазъм. — Тъкмо исках да ви я предоставя.

— Сега, веднага? — недоверчиво попита Язон.

— Ама, разбира се! Ето, пушим след хубавия обяд и отиваме право в моята библиотека. Сами разбирате — там няма книги... Впрочем книги също има — в някои неща предпочитанията ми са доста консервативни. От друга страна мога да се похваля — именно аз изобретих нов метод за усвояване на информация. Сигурен съм, че вие, Язон, ще го оцените високо.

Язон улови погледа на Мета, която през цялото време с подчертано внимание следеше въртящите пурата пръсти на Солвиц.

— А цигари имате ли? — попита Язон, като незабележимо намигна на Мета (един вид, аз също съм нащрек и съм готов сменя темата, ако това, разбира се, има смисъл). — Последните ми свършват.

Солвиц щракна с пръсти и андроидът донесе няколко пакета за избор. Язон не избра най-скъпите, а предпочете любимите си синьо-зелени със сребриста лентичка „Стожери“.

Паузата му дойде точно навреме. Бе го обзело някакво лошо предчувствие. Разпокъсаният, набързо претупан и много напрегнат разговор беше завършил прекалено благополучно. Не беше на добро това... И пак тая същата ужасна пура с цвят бордо, като засъхнала кръв.

На планетата на Солвиц тютюнът или миризмата на тютюнев дим имаха някакво особено, мистично значение. Колкото пъти Язон беше запушил, толкова пъти се беше случило нещо извънредно странно. Но той не беше от тези, които вярват в случайности. Винаги беше смятал, че за всяко явление има абсолютно точно научно обяснение, трябва само да се посъбере по-богата статистика и да се вникне по-дълбоко във въпроса.

„Какво пък — каза си Язон. — Да започваме!“

Беше лесно. Не по-трудно, отколкото беше в далечната Касилия да хвърли заровете, само че този път на карта не беше само неговия живот, или даже съдбата на планетата Пир, за която той в онзи момент даже и не мислеше — в този момент бяха заложени на карта животите на милиарди хора.

Язон бавно-бавно, като че насън, докосна с пръстена-запалка крайчеца на цигарата и подръпна от нея.

В този миг целият бар се разтресе от пода до тавана. Столовете подскочиха като изплашени животни, нещо се посипа от лавиците, чу се звън на стъкла и веднага след това — вой на аварийна сигнализация. Взривът беше сериозен. Доста мощен и съвсем наблизо. Но най-странното бе, че доктор Солвиц буквално подскочи от изненада. Разбира се, той може би беше добър актьор, наред с другите си таланти, но не, изумлението и страхът върху лицето му бяха повече от естествени.

„Започна се — мярна се кошмарна мисъл. — Старият Кърк взривява планетата. Предсрочно. Кой знае какво...“

Мета мислеше за същото, но посвоему. Стремително се пресегна над масата, сграбчи Солвиц за гушата и го раздруса във въздуха с обвинението:

— Излъга ни, мръсник, излъга ни! Времето тук течало по друг начин, а? Виждам аз, че по друг начин тече, само дето навън са минали няколко дни! Закъсняхме!

Последните произнесени от нея думи ѝ подействаха отрезвяващо. Очевидно тя съобрази, че още могат да се спасят, щом досега са останали живи. Затова захвърли нещастния доктор с почти изхвъркнали от орбитите си очи и той се стовари като чувал на пода. Притеклия се на помощ барман Язон прати на почивка под масата. Наистина, за това му отидоха два куршума дум-дум.

— Ще намериш ли пътя към външната врата? — попита Мета вече в движение.

— Всичко ще намеря, стига там да има какво да се търси — отвърна Язон.

— Струва ми се, че засега са избухнали не повече от две бомби. Не може цялата планета да се запали едновременно, още повече, че външната обвивка е отделена от ядрото със слой атмосфера, значи ще успеем да изскочим в образуваната пукнатина. Въздушният поток ще ни изхвърли в космоса, а всеки скафандър има кислород за четиридесет и пет минути, както и радиомаяк, по който да ни намерят.

Тя говореше задъхано, докато бягаха по площадките и стълбите, съпроводжани от воя на сирените и грохотът на нови взривове.

Язон не искаше да разочарова Мета с разяснението, че ако това наистина са планетарни бомби, няма да успеят да се измъкнат. Той

самият бягаше, защото беше свикнал във всички случаи да се бори до край.

Те се озоваха върху светещата вътрешна повърхност и видяха, че там нищо не се случва. Или всичко бе свършило, или нищо не бе започвало.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Тримата храбреци, които се върнаха на „Арго“ от астероида, бяха посрещнати първо от Рес — един от най-старите пирянски жители, принадлежал някога към племето на така наречените „говорители“, които умееха не толкова да изкореняват дървета, колкото да намират общ език с враждебната флора и фауна. По-късно Рес влезе в състава на ръководителите на Големия Съвет на пирянците на Щастие и на възраждащата се родна планета. Тук, на „Арго“, в процеса на изследване на обект 001, той винаги беше мълчалив и затворен, даже някак безучастен, въпреки че постоянно присъстваше на всички важни съвещания. Гласуваше заедно с всички при вземане на решения, но нито веднъж не се изказа. Останалите не обръщаха особено внимание на това — събрали се бяха хора, които не можеш да учудиш, а пък и бяха уморени от чудеса — пред очите им непрекъснато се рушаха установени представи за света.

— Кърк — обърна се Рес към всепризнатия вожд на пирянците. — Очаква ни Ривърд Бервик. Дойде време да поговорим тримата. Много е важно, Кърк.

Проверката на всички системи и привеждането на военната техника в пълна бойна готовност възложиха на Клиф, Стан се отправи в лабораторията да продължи обработката на информацията, натрупана за тези два дни, включително и загадъчния модулиран сигнал, а Кърк и Рес поеха към каюткомпанията.

Бервик вече порядъчно беше задимил със своята пура, която изглежда далеч не му беше първата, затова веднага включи кондиционера на пълна мощност, а след това и вече познатата на Кърк система против подслушване.

— Господа — обяви той, — ситуацията около обект 001 се променя буквално с всеки изминал час. Ако още не знаете, смятам за свой дълг да ви съобщя: скоростта на приближаване на астероида към звездата FG13-9 неочаквано се увеличи, поради което са необходими по-решителни действия от наша страна. Но това не е всичко. Преди половин час получих шифрограма по свръхсекретния канал на

Специалния Корпус от самия заместник-директор, Ривърд Бронс, и той разпореди да посветя вас, Кърк Пир, във всички нюанси на нашия общ проект.

— Какво — запита Кърк, — да не ми предлагате да работя за самия Специален Корпус?

— Мислете по-мащабно, Кърк. Предлагат ви да встъпите в друга, абсолютно затворена организация, за чието съществуване знаят само броени хора в Галактиката. И докато още не съм казал нищо по същество, имате право да откажете. Но имайте предвид: с такава висока чест малцина биват удостоени. Възможно е утре да не ни бъдете необходим и този разговор няма да може да се възобнови. От друга страна нашата организация е в състояние да реши много проблеми, свързани не само с долетелия сред световите на Зелената Клонка астероид, но и с вашата родна планета. И още една подробност — Рес присъства тук именно като член на тази организация. Той ви препоръча.

— Рес?! — Кърк не можа да скрие учудването си.

Многословието на Бервик го уморяваше. Като практичен човек Кърк трудно понасяше дългите речи на политика и дипломата, затова последните две фрази силно го впечатлиха.

— Нима Рес?! — възкликна Кърк. — Ами Язон?

— Разбирам въпроса ви. Язон неизбежно щеше да стане наш член, но се случи нещо непредвидено. И така, съгласен ли сте?

Кърк дълбоко се замисли. Той не беше прекалено любопитен, даже на младини не беше страдал от голяма страст за нови знания. А сега, на тази солидна възраст, изглежда беше необходимо най-после да улегне. Макар да се страхуваше да го признае, ветеранът от толкова сражения дълбоко в душата си се надяваше тази странна война да е последната в неговия живот. Той мечтаеше само за завръщането си на Пир и за благоденствието на родната си планета. Какво мотивираше Рес — един още по-възрастен човек? Трудно бе за разбиране. Старият антагонизъм между говорителите и боклукчиите, както бяха наричани жителите на единствения град на Пир, не беше надживян напълно, дори и след успешното завоюване на планетата Щастие. Във всеки случай бившият боклукчия Кърк не можеше да счита говорителя Рес за авторитет, по-голям от себе си, а по-скоро — като вечен съперник. А щом е така... Ами той просто е длъжен да стане член на тази

организация, каквото и да му струва това. Как великият Кърк, носещ името на родната си планета, да повери съдбата на Света на Смъртта и на всичките ѝ обитатели единствено в ръцете на Рес?

— Аз съм готов — изрече беловласият пирянски вожд тихо, но отчетливо. — Слушам ви.

— Знаех, че ще се съгласите — зарадва се Бервик. — Защото вие сте не само силен, но и много прозорлив човек. Веднага ми хареса вашият въпрос от колко време в Галактиката съществува Специалният Корпус. Правилно се досетихте — нашата организация е възникнала доста по-отдавна.

И Бервик разказа следното:

Роденият на Земята доктор Теодор Солвиц открил тайната на безсмъртието, т.е. намерил средство за неограничено продължаване на човешкия живот — ваксината на Солвиц. Не, той не превърнал човека в неубиваемо чудовище — просто избавил организма от необходимостта да старее. Всичко това станало в периода на бурното развитие на космонавтиката и заселването на безбройните земеподобни планети. По онова време в Галактиката практически нямало централна власт и използването на ваксината заплашвало да излезе от контрол. Страшна била дори самата представа за последиците от разпространението на физическото безсмъртие и Солвиц решил да поеме цялата отговорност върху себе си. Като направил безсмъртни само стотина души, той по същество създал и единствената всегалактическа организация. С присъщата си скромност доктор Солвиц я нарекъл кратко и звучно: „Стопаните на Вселената“. Съществено е да се знае, че безсмъртието не се предава нито по полов път, нито по наследство, нито чрез кръвта. За всеки нов член трябвало инжектиране на ваксината. Това доста опростявало контрола над броя на членовете на „Стопани на Вселената“. И все пак хората са си хора — след няколко века безсмъртните били вече повече от хиляда. После процесът бил забавен. Появили се първите случаи на убийства и самоубийства сред безсмъртните. „Стопаните на Вселената“ преставали да разбират защо живеят на този свят.

Безсмъртието е велика сила, но само по себе си то не може да даде власт над света. В централното управление на Лигата на Световете влезли само няколко от „стопаните“, като впоследствие станали инициатори на създаването на Специалния Корпус. Но никой

не може да диктува естествения ход на историята. Кошмарната Епоха на Регреса, или Епохата на Израждането, заставила мнозина да преразгледат възгледите си относно човека и човешката цивилизация.

Преди около петстотин години Солвиц призовал всички безсмъртни да напуснат нашата Галактика с най-огромния в историята космически кораб и да се посветят на търсене на по-справедлив живот. Струва ми се, той искрено смяташе, че всички безсмъртни са го последвали. Но грешеше. Шестима останахме. Сега разбира се, сме много повече, защото успяхме да синтезираме ваксината отново. Вече не се наричаме „Стопани на Вселената“. Името на организацията ни е по-семпло, но много по-точно — „Гаранти за стабилността на Света“. Да осигурим стабилност и спокоен живот на цялото Човечество е нашата главна цел. Сега ние правим безсмъртни не тези, които могат да бъдат безкрайно предани на Стопанина, а тези, чийто ум и талант са нужни на Галактиката. Мисля, че не е необходимо да уточнявам защо приехме при нас Рес. Сега, Кърк, е ваш ред. Ваксината е у мен.

— Почакайте! А какво ще се случи, ако откажа да бъда безсмъртен? Ще ме убияте ли?

— Не е задължително — отвърна Бервик спокойно. — Към такива примитивни методи са прибегвали в древността. Днес има много други възможности: изтриване на паметта, изолация, непрекъснат контрол...

— Просто не разбирам — Кърк наистина не разбираше. — Защо не може да се даде безсмъртие на всички и да се приключи веднъж завинаги с тази нелепа секретност?

— О, скъпи мой пириянецо, това е прекалено сложен въпрос, по който би трябвало да говорим дълго, а ние съвсем нямаме време. Повярвайте на думите ми, проблемът за всеобщото безсмъртие е анализиран неведнъж и два пъти. Изводите не са насърчителни. А засега — ето ви най-яркия пример — бащата на безсмъртието доктор Солвиц и неговите безумни братя, отлетели към неведоми светове. Виждате ли с какво са се върнали? Не е изключено в цялата тая мерзост под леда да се окажат бивши хора... А вие казвате — безсмъртие за всички...

Последният аргумент силно подежда на Кърк.

— Добре де, инжектирайте тази отрова. Очевидно, за борбата с безсмъртните чудовища ще трябва безкрайно много време, така че

няма да ни е до умирање.

— Не е съвсем така, Кърк, но в общи линии сте прав. Дайте ръка.

— А ще усетя ли нещо?

— Да, за съжаление — кимна Бервик. — В продължение на няколко часа ще усещате силна слабост, възможни са даже халюцинации. В замяна на това по-късно съпротивлението на вашия организъм към външни въздействия значително ще нарастне. Цената си струва.

Кърк и сам разбираше това — просто си беше спомнил маса неотложни и спешни работи за свършване.

— А как ще се справим с ускоряването на астероида? Ще атакуваме ли? Кой вместо мен ще ръководи операцията?

И в този момент се обади Рес, който вече беше бил всички рекорди по мълчаливост.

— Приятелю Кърк. Ти ще си ни много по-нужен после. А сега се подготвя една незначителна операция, така да се каже предварителен етап — генерална репетиция ли, какво ли. Взехме решение — сигурен съм, че ще го одобриш — да провокираме частично размразяване на планетата с намерение да изпитаме нашата огнева мощ върху събуждащите се твари. Стан и Бручо вече направиха необходимите изчисления. Гарантирано ни е справянето с тях на площ от един квадратен километър. Не се тревожи — ще можеш да наблюдаваш, няма да ти е толкова лошо, по себе си знам. Да тръгваме. Клиф обеща пълна бойна готовност след двадесет минути.

И те тръгнаха.

Това, което се размърда върху астероида след дванадесет минути при локалното нагряване, не би могъл да опише никой от наблюдателите. За това би била нужна четката на Бош или перото на Данте. Черно-зелената гмеж се изду, издигна се и разпръсна във вид на безформени късове. Операторите на плазмени и аниhilационни оръдия натискаха спусъците, едва сдържайки отвращението си. Боят завърши за броени секунди, но те им се видяха вечност. И когато ледените струи на втечнения хелий от специалните установки загасиха пламъците, когато последните шаваци израстъци на събудения ад отново бяха сковани в лед, пиранците въздъхнаха с двойно облекчение.

Първо, бяха удържали малка, но истинска победа. Второ, отсега нататък знаеха — заледените чудовища могат да бъдат подчинявани.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Ти добре ли си спомняш къде се намира вратата, водеща навън? — попита Мета.

Язон я погледна някак недоумяващо.

— Шлюзът, който беше в ремонт — доуточни пирянката. — Можеш ли да намериш пътя дотам?

— Бих предпочел да намеря пътя към бара с хубавото уиски. Не знам дали си струва човек да пуши на тази планета, но определено е време да си пийнем.

Мета го гледаше, наклонила леко глава, като се опитваше да разграничи шеговитата част от твърдението му от сериозната. Изглежда всичко беше казал на сериозно. Така или иначе Язон решително се насочи в обратна посока — към същата тази врата, през която току-що бяха изскочили като попарени.

— Не е нужно никъде да ходите — чу се глас отзад. — Мога да ви налея направо тук, ако желаете.

Солвиц стоеше до някакво съоръжение, вероятно летателен апарат, представляващо идеална сфера с диаметър около два човешки ръста, съставена от множество шлифовани, прозрачни плочки и поради това със сияеща във всички цветове на дъгата кристална повърхност. Този блясък пречеше да се разгледа вътрешността на кълбото.

— Да тръгваме — спокойно предложи Солвиц. — Седнете тук заедно с мен и се надявам, че все пак ще побеседваме на спокойствие. Библиотеката ще трябва да отложим за известно време. Разбрах, че ви трябва време за адаптация.

В кристалната стена се отвори широк люк, сякаш се прозя великан, кълбото затрептя, издигна се и увисна напълно неподвижно на тридесетина сантиметра над земята. Значи все пак беше транспортно средство, макар и от непознат вид.

— Накъде летим? — полюбопитства Язон колкото се може по-небрежно.

— Важно ли е? — усмихна се Солвиц.

— Вече не — оцени Язон мъдростта на отправения му въпрос.

Но Мета не можеше да се успокои така лесно:

— Това, че отново сте добре, доктор Солвиц, вече не ме учудва, но за какво беше необходим целият този спектакъл от шум и грохот?

— Опасявам се, че не беше съвсем спектакъл. Виж, за подробности ще трябва да попитате вашите приятели от орбита. Очевидно са решили да си пробият път през външната обвивка към нас.

— Е, и?... — войнствено запита Мета.

— Какво „Е, и“?! Това е невъзможно!

— А вие не знаете ли, че ако пирянците вземат някакво решение, те винаги го постигат?

— За пирянците знам всичко — още веднъж добродушко се усмихна Солвиц. — Метала те могат да пробият. Затова и ще отлетим оттук. Известно време ще бъде малко неудобно. А ако искате да се присъедините към своите приятели по време на боя, повярвайте ми, това наистина няма как да стане.

Той видя, че и двамата не му вярват, и добави:

— Във всеки случай — не сега. Така че да вървим. Хайде, да вървим. Не обичам да влача някого насила!

— Да, но щом пирянците разберат, че не могат да влязат, ще взривят вашия астероид — не мирясваше Мета.

— Така е, но преди това ще успеем да поговорим за всичко. Вече говорих, струва ми се, за мащабите на времето. Или не съм?

Мета отчаяно се бореше с бурните чувства, които я бяха обхванали отново. Дясната ѝ ръка автоматично вадеше пистолета, стискаше дръжката и отново го прибираще обратно в кубура, а погледът ѝ беше вперен надолу в някаква точка — старееше се не вижда нищо, та да ѝ се отще да стреля!

Язон я хвана за ръката и с целия си телепатичен талант се зае да я успокоява. Той беше забелязал, че всеки път му става все по-лесно да постига това. Тук, сега, в тази секунда, Мета му стана по-близка от когато и да било и той усещаше ръката ѝ като част от своето тяло. Хванати ръка за ръка пристъпиха към кристалната сфера.

Когато вече сядаха в блестящото кълбо, Солвиц съобщи:

— Щом се затвори люкът на хроноскафа, а това нещо се нарича хроноскаф, знайте, че времето отвън е застинало като зимен ручей. И между впрочем, светът, в който имахте щастието да попаднете, е

разнообразен и богат. В него можете да живеете година или десет години, колкото си искате и да се върнете практически в същия миг на времето, във всеки случай — преди вашите приятели да са взривили всичко наоколо.

— Само дете има малко несъответствия — каза Мета. — Излиза, че ние тук ще остареем, а нашите приятели ще си останат млади?

— Не — усмихна се Солвиц. — Тук никой не старее. Не само за десет, а и за много хиляди години. Просто не искам да ви шашкам с такива големи цифри. Нали ви казвах за тайната на безсмъртието? Ето тук се практикува моят метод.

— Тук, в хроноскафа? — реши да уточни Мета.

— Защо в хроноскафа? Тук — значи на моята планета. Хроноскафът е само уред за уплътняване на времето, съчетан с универсален летателен апарат. А нестареещи ви направи самият въздух на този свят. Извинете, този подарък ви го направих без разрешение.

— Благодаря — избърбори Мета, вече напълно объркана.

Досега тя продължаваше да не вярва на нито една дума на доктора, но в този момент взе, че повярва на всичко изведнъж. Не защото беше разбрала нещо — откъде би могла да разбере — а защото усети със свръхинтуицията си (на жена и на пирянка), че всичко това е истина. Доктор Солвиц не лъже!

А Язон стигна до същите изводи с помощта на логиката. Защо му е на Солвиц да хитрува, ако те са в пълната му безразделна власт? В пълна ли? Безразделна ли? Струваше си да се помисли върху това! Но не сега, а после, когато нервите му се успокоят и събере повече информация.

— И какво следва? — миролюбиво попита Язон.

— Като начало да слезем. Пристигнахме. Последна спирка. Нарича се „Център на планетата Солвиц“. Действително е геометричен център. Оттук преди много хиляди години започна строителството на целия комплекс.

Той вече беше застанал до люка, но миг преди да го отвори се сети нещо, за което трябваше да предупреди:

— Вие летите на хроноскаф за пръв път, нали?! Тогава се пригответе за не особено приятни преживявания.

„Не особено приятни преживявания“ беше прекалено меко казано. Зад отвора на люка го чакаха зрелища без никаква аналогия. Нещо, което не можеше да се асоциира. Не само формата на предметите (а предмети ли бяха това), но и звуците, миризмите и цветовете нямаха названия на нито едно известно на Язон наречие. Веднага му се зави свят, гадене прониза тялото му от гърлото до корема, превърна се в остра болка, изби го пот като град, като от изстискван парцал, а накрая му притъмня пред очите.

„Ама че кеф — помисли си Язон. — Сега всичко ще свърши.“

Да, ама не! Ужасно го втресе, обхвана го изцяло и не му позволи да припадне, като че ли го мъчеха с принудително безсъние и токови удари в ръцете и краката. През някаква жълто-сива мъгла се виждаше само едно — къде е горе и къде е долу, и това беше особено противно. Искеше му се да легне долу, да падне, но категорично знаеше, че не трябва, така че мъките продължаваха. Неописуем ужас.

Ако някога ви се е случвало да прекарате два дни без храна и сън, а после да изпиете бутилка коняк и половин час след като сте заспали да ви събуди тридесеткратно претоварване, спретнато от нескопосания пилот, който е решил да прави маньовър едновременно с излизането от джъм-режим — то тогава можете да считате, че сте получили приблизителна представа за усещанията на Язон. С подобни образи по-късно той се опита да обясни на Мета преживяванията си, докато тя, естествено, беше понесла хронопрехода много по-леко.

Беше му толкова лошо, че даже не успя да помисли за евентуални опасности и злодейски замисли на Солвиц. Затова пък веднага си го помисли Мета, докато гледеше страшния невиждащ поглед на Язон, толкова неуместен на фона на мирния, даже уютен пейзаж. Мета бързо се беше адаптирала към новата обстановка и всичките ѝ пет сетива изпращаха в мозъка ѝ само благоприятни сигнали. Но именно това я караше да бъде нащрек. Добре, да допуснем, че Язон още не е излязъл от състоянието на претоварване, той и от обикновените ускорения страдеше повече от Мета. Логически е така. Тревога изпълни сърцето ѝ — макар и само за няколко секунди, тя беше останала сама, в този напълно непознат, враждебен свят — случайно ли беше това?

Доктор Солвиц беше предвидил и тази ситуация.

Едва стъпили на окосената трева край езеро, заобиколено с храстчета с напълно нормални цветове — от зелено до оранжево, когато той подаде и на двамата пистолетите им от любимата пирянска система, познати още от ранното им детство. Скорострелността им не оставяше шанс да се измъкне нито един биологически обект, кобурът се прикрепваше към рамото, невромускулът осигуряваше мигновено подаване в ръката при мислена заповед. Именно такива играчки им бяха отнели неотдавна хората на Темучин. Какво трябваше да означава това? Личното оръжие се връчва на пленника тогава, когато го пускат на свобода. Значи ли това, че ги пускат на свобода?

Щом дойде на себе си, Язон искаше да се откаже от пистолета, изглеждащ нелеп в райската обстановка, но от солидарност с любимата реши да го остави — поне като талисман. Психологическата нагласа тук значеше много не само за Мета, но и за него!

Язон се оглеждаше внимателно и подозрително. Местенцето, разбира се, си беше райско, но по-добре да знае как да се измъкне от него. Бягство от Едем? Интересна задача. За да бъде решена, му трябваше спокойствие, трябваше му да се отпусне.

„Е, да опичаме!“ — каза си Язон, като упорито пропъждаше натрапчивите спомени за току-що преживяния кошмар. Всичко наоколо радваше окото. И трябваше да го приеме като даденост, а не да търси подводни камъни. Трябваше да се сключи примирие с доктор Солвиц — само тогава можеха да разчитат да се измъкнат оттук живи.

— Доктор Солвиц, а може ли да ви наричаме някак по-просто?

— Да, разбира се, Язон. Наричайте ме просто Теди.

— Чудесно, Теди. Спомням си, че някой беше обещал да ни налее още по чашка.

— Имаше такова нещо — съгласи се Солвиц и, вдигайки ръка, щракна с пръсти като богаташ в ресторант.

Язон никак нямаше да се учуди, ако питиетата се появяха направо от нищото, но това стана по-просто и по-битово. Но, затова пък — по-красиво!

С тихо свистене, на десетина крачки от тях, се приземи цилиндър с големина на телефонна будка, яркозелен и като че ли сияещ отвътре като панаирджийски фенер. Безшумно се отвори овална врата и навън изпърха очарователна и доста пестеливо облечена девойка с изящна фигурка. В ръцете си тя държеше поднос от блестящ син метал, а

върху него — тънкостенни тумбести чаши. Изглеждаше, сякаш те сами летят във въздуха, а наситено жълтата течност в тях е застинала, толкова безтегловна и професионално точна беше походката на тази удивителна сервитьорка. Истинска фея, само дето не ѝ се виждаха крилцата.

Мъжете поеха чашите си с учтив поклон, докато откровено поглъщаха „феята“ с очи, а Мета, стиснала устни презрително, гледаше ту девойката, ту Язон.

— Не мога да търпя уиски — процеди тя, почти без да отваря устни. — Вино, моля!

Девойката изпърха обратно и въпреки неяснотата на поръчката почти веднага се върна със същия поднос и висока изящна чаша. В гъстовиолетовото ѝ съдържание като звездички в космически мрак играеха проблясъци. Едва ли пириятка би могла да знае какво е това, но Язон мигновено си спомни марката на легендарната напитка — „Алдебаранско силно със златни искри“. Едва ли не най-скъпото вино в Галактиката. Цената на този наистина божествен на вкус продукт се покачваше и от проблемите по неговото съхраняване и транспортиране. Не рискуваше да развали уникалния му букет само този, който го е съхранявал в автентичната му опаковка — дебело черво от звяра „лю-лю-гръх“, изкисвано в изворна вода до пълна прозрачност. А тези зловещо синкави салами трябваше да се държат само провесени. Язон беше ходил на единствената обитаема планета в системата Алфа Телец и всички тези тънкости му бяха добре познати от личен опит.

В този момент Язон се учуди на собствените си разсъждения. Къде е той? На плажа? На курорт? Вино, момичета, зелена трева и басейн с кристална вода, симпатично малко бунгало далеч зад дърветата, мили спомени от младостта... Резкият глас на Мета го върна към реалността:

— Доктор Солвиц!

Тя категорично не искаше да го нарича Теди. И може би с основание?

— Доктор Солвиц, виното ви е отлично, но ми се струва, че не сме дошли за това.

— И за това също, Мета. Разберете ме правилно. Не е нужно да бързате — това първо, и второ, — вие непременно трябва да си

починете.

„Направо ми четете мислите подлецът! — мярна се в мислите на Язон. — Аз си мисля за почивка и той говори за почивка.“

— Вие сте прекалено преуморени и няма да можете да възприемете всичко както трябва.

„... както трябва“ — механично наум повтори Язон и неочаквано зададе въпрос от съвсем друга област:

— А младото създание от зелената кутия — също ли е андроид?

— Да, разбира се — охотно подхвана предложената тема Солвиц, — само че много по-висока класа от тези, с които ви се налагаше да общувате по-рано. Тя е практически жив, но идеално управляем човек. Мечтата на всеки мъж — добави той мръснишки усмихнат.

— Андрюшка! Каква гадост! — намръщи се Мета. — Тя не ви ли ражда товарно-разтоварни роботчета?

— Не — сериозно отвърна Солвиц. — Тя няма да може да роди никого. Това е изключено по замисъл.

— Много ли ги имате такива? — продължаваше да напада Мета, явно забравила с кого си има работа.

— Цял харем — на сериозно или на шега ѝ съобщи доктор Солвиц. — Ако, разбира се, ви е позната тази дума.

— Позната ми е — сърдито измърмори Мета. — Специално изучавах историята на половия въпрос.

— О! — възкликна Солвиц. — Откъде такъв интерес към миналото? И още повече към секса. Сигурно е под влияние на Язон дин Алт. Та във вашия свят въобще не съществува понятието „семейство“. Там всички сте деца на Пир, не на Кърк, а на Планетата. Нали така?

— Да, но във връзка с това една жена от Пир никога не става вещь, принадлежаща на мъжа.

— Безусловно! — подхвана Солвиц. — Как можете да бъдете вещи един на друг, когато всички принадлежите на един стопанин — на Нейно Величество Войната! Вие просто сте пушечно месо и раждате деца от тринадесет годишни, за да загиват в кървавите битки. Милата ми нравственица!

Солвиц говореше без да обръща никакво внимание на пистолета на Мета, почти опрян в челото му.

„Незаредени пистолети ли ни е пробутал, или какво?“ — предположи Язон, но за всеки случай хвана пирянката за ръката и ѝ прошепна ласкаво:

— Мета, ние дойдохме да разговаряме, а не да стреляме.

— Според мен този е истинският! — извика тя. — Чувствам, че този е човек и ще го убия!

— Не трябва, Мета — помоли Язон.

А Солвиц обясни уморено:

— Разберете най-накрая, че всеки път съм бил истински. Имам много тела. И мога да имам още повече. Сменям телата си, както вие дрехите. Ще ми скъсате още едно сако — ще си го поправа или ще облека ново. А до моя безсмъртен интелект не можете да достигнете. Успокойте се!

Пистолетът скочи в кобура. Мета се позамисли.

— Хайде да направим така. Сега отивате ей-там в оная къщичка и правите каквото си искате. Аз бих ви посъветвал първо да поспите. А утре...

— Извинете, в какъв смисъл утре? — реши да уточни Язон. — Сменят ли се денят и нощта тук?

— Вярно — оживи се Солвиц. — Хубава мисъл. Ако ви харесва, можем да направим и това. Но имах предвид чисто психологическото утре, когато ще сте се наспали и сте се събудили бодри и благоразположени. Хайде да говорим на свежа глава. А сега ви оставям, ако позволите.

Той се гмурна обратно в кристалното кълбо и изчезна.

Язон и Мета унило се повлякоха към бунгалото. Разбира се, там имаше всичко, което пожелаеш. Да ровят из помещението и да търсят някакво коварство им се струваше повече от нелепо. Бяха загубили още един рунд и трябваше да съберат сили пред решаващия дуел, без да се смущават от това, че същото иска от тях и противникът им. Но, дявол да го вземе, поне в нещо да не се подчинят! И Язон каза:

— Какво ни посъветва нашият приятел Теди? Незабавно да заспим? Ние пък няма да спим.

— Какво по-точно предлагаш? — не доразбра Мета.

Мислите ѝ явно бяха далеч оттук. Язон също започна отдалеко:

— Дай да поговорим за това-онова. Ти нарече онази девойка от зелената будка „андрошка“. Отдавна ли знаеш за андроидите?

— Ами как? При нас много пъти долитаха онези чудаци от Лада и веднъж се опитаха да се справят с нашата фауна с помощта на андроида. Голям смях падна. А някои наши мъже се увлякоха по андроидки. Каква глупост! Ами те не са истински и абсолютно не стават за война на Пир. Тогава ги кръстихме андрошки.

— Мета, аз истински ли съм? — попита Язон.

Мета го погледна замислено.

— Като че ли да.

— Любима моя, безумно се затъжих за теб тези дни. Помниш ли как си прекарвахме времето през дългите полети?

— Ти искаш да правим любов тук?!

— Какво толкова? Да, тук и сега! — Язон като че ли се обиди. — Да не би да не ти харесва леглото? Да вървим на тревата тогава. А за любителите на екзотиката тук има и басейн. Но по моему все пак в леглото е по-приятно.

— Какво общо има леглото?! — учуди се Мета на неговата недосетливост. — Да се любим тук е все едно да го правим на сцена пред публика. Тук съвсем не сме сами.

„Каква глупост!“ — щеше да каже Язон, но се сдържа и формулира мисълта си много по-меко:

— Каква странна мисъл, Мета. Та тук има само андроиди. Може би трябва да се притесняваме и от бордовия компютър? Ела при мен, скъпа...

Ледът на съмнението в душата на Мета се стопи. Тя се усмихна, тръсна коси и потъна в обятията на Язон. Тя също се беше затъжила много за него.

Язон никога нямаше да забрави как за пръв път остана насаме с нея. Тогава беше по-млад и много по-самоуверен. Те току-що се бяха запознали при доста екзотични обстоятелства — той беше пипнал голямата печалба от казино „Касилия“, след като бе развъртял парите на Кърк Пир, а тя беше пилот на раздрънкан транспортен кораб със смъртоносен товар, закупен в нарушение на всички мислими закони. Романтика? И то каква! С джобове, пълни с пари, за каквито не беше и мечтал, сред складове, претъпкани със съвременно оръжие, летяха към най-страшната планета във Вселената, на всичко отгоре още първата

нощ след запознанството им да падне в обятията на най-красивата девойка, която беше виждал! Жените винаги му падаха лесно (и също така лесно се разделяше с тях), но това си беше в реда на нещата. Необикновеното беше друго — в действителност не тя му беше паднала в ръцете, а той — в нейните! На ръст почти колкото Язон, Мета беше почти един път и половина по-тежка от него заради пирянските свръхплътни мускули. Преди това Язон не можеше да си представи, че може да му хареса такава планина от мускули, увенчана с главица на очарователна блондинка с огромни сини очи. Но той се влюби. Влюби се като хлапак, въпреки че не го разбра веднага.

А Мета беше преди всичко войник на своята планета, а чак след това жена и се отнасяше към секса още по-утилитарно от галактическият скитник и повлекан Язон. Ето защо през странните нощи на транспортния кораб те нищо не научиха един за друг и той даже не се досети за възникналото чувство. Мета все се надсмиваше над лекия си като перушинка партньор, а Язон, откровено казано, не веднага се научи да получава удоволствие от този така понятен и любим процес. Пречеше му не толкова смехът на партньорката му, колкото твърдата еластичност на тялото ѝ. Не ръцете и не краката — най-много от всичко го разсейваше коремът ѝ. Беше толкова странно и непривично да се притиска към твърдия като автомобилна гума корем. (По-късно точно това започна да го възбужда най-силно и повече от никоя жена не можа да получи подобно удоволствие.)

Бяха нужни години, множество тежки сражения и смъртни опасности, през които да минат заедно и поотделно, неведнъж да спасяват живота си един друг в последната съдбовна минута, дълги разлъки и мъки от ревност, за да могат накрая да разберат, че се обичат истински и познават това чувство по-добре от всекиго в Галактиката.

А сега им предстоеше ново изпитание. И даже не беше ясно в какво се състои то. Но в едно нещо Язон не бъркаше — трябва да се прави това, което не очакват от тях и винаги да остават верни на себе си.

Бяха обзети от копнеж един за друг и това беше прекрасно както винаги. А Солвиц... Нека гледа, нека към многочислените порочни страсти на този хилядолетен дъртак се прибави и грехът на воайорството. Много важно! Те пък по-силно ще се възбуждат от това, че го правят пред публика!

Мета се изви назад на мост, поддържан от левия крак и дясната ръка. Лявата ѝ ръка беше преплела пръсти с дясната длан на Язон, изправен и приповдигнат като ездач върху непокорна кобила, а десният свободен крак на Мета обгръщаше партньора през талията. Сексуална акробатика от подобен род отдавна беше тяхно увлечение. Бяха се любили и в по-сложни пози, но на Солвиц му стигаше и тази... Мета застана, Язон също и след секунда всичко наоколо беше потънало в сладък трепет и розова мъгла.

След няколко часа, вече будни и заедно под душа, те едновременно усетиха кристална яснота в мислите си и отчаяна решимост да се сражават докрай. Като че ли се бяха заредили един друг с нови сили.

— Язон — каза Мета, докато закусваха, — този свят на Солвиц прилича на матрйошка. Знаеш ли какво е това? Когато при нас за пръв път дойдоха еколози от планетата Лада, аз бях съвсем малко момиче. Те ми подариха дървена кукла. Разделя се на две половинки, а вътре има друга такава, само че по-малка, в нея трета и така нататък. Според мен бяха дванайсет или шестнайсет. И помня, още тогава бях удивила нашите гости: „Виж, колко бомби могат да се направят от една кукличка! И изненадата нека да бъде това, че най-мощната ще се окаже в тази мъ-ъ-ъничката, която не се разглобява!“ Разбираш ли, ние още не сме стигнали до най-малката матрйошка. Струва ми се изходът, т.е. пътят към изхода, се намира именно там, в самия център на планетоида. Или говоря някакви глупости?

— Защо, много интересна мисъл. Древните китайци са имали подобна играчка. Чел съм за това. Те изрязвали ажурни кълба от слонова кост — едно в друго — като отнемали материала през отворите в сферичната повърхност. Човек, изработил по такъв начин повече от девет сфери, преминавал в по-висок стадий на себепознание. Така смятали те.

Язон замълча.

— Но сега мисля за съвсем друго. Мисля, че разбрах в какво се крие тайната на неунищожимостта на доктор Солвиц. Той не е андроид, но не е и човек. Мисля, че...

Язон не успя да довърши, защото на вратата се почука. Не беше доктор Солвиц, нито момичето-андроид от обслужването. Беше Трой. Истински, жив! Усмихна се, като че нищо не е било и зададе съвсем идиотски въпрос:

— Приятели, в неподходящ момент ли идвам?

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Пред погледа на Кърк още се мержелееше някаква мъглива паяжинка, но той вече можеше да се разхожда из кораба сам, без чужда помощ, а най-важното — престана да усеща болката в хълбока и след като внимателно отлепи биопласта, забеляза, че раната практически се е затворила, което за обикновен човек в такива срокове би било напълно невъзможно. Значи не е мистификация и загадъчният Бервик наистина му беше бил еликсира за вечната младост.

Специалният сигнал извести на всички за началото на закритото съвещание на висшите ръководители на проекта. В каюткомпанията се бяха събрали дванадесет души. За тринадесети беше поканен астрофизикът Арчи предвид изключителната важност на неговите последни открития.

— Господа — започна ученият, щом му дадоха думата, — в резултат на нашата масирана атака успяхме да разберем следното: така наречените „адски организми“ не запълват новообразуваното пространство и тяхната дълбочина на разположение е малка, докато по-надолу обвивката на планетата продължава с висококачествена легирана стомана. И това не е локален метален щит над подземен град, а истинската обвивка на цялата планета. Направихме избирателно сондиране на дванадесет места, за да се убедим в това. По-нататък. Едно от най-удивителните свойства на хиперледа е неговата непроницаемост за пси-лъчите. Всъщност, материали, които не пропускат пси-лъчи, в нашата вселена няма. Пси-излъчването може да се екранира само от енергетични полета от същия вид. Извинете, че ви обяснявам като на ученици, но ако не се лъжа, тук има хора, които са доста далече от науката. Така, хиперледът е вода, но обработена по чуждогалактична технология за употреба тук. По-нататък. Локацията с пси-лъчи на черупката в местата, освободени от хиперлед, показва, че металната сфера не е по-дебела от няколко метра, а на места тази броня е даже по-тънка. Отдолу, под стоманената обвивка, има годем за дишане въздух. Атмосферният слой е около километър и половина.

По-надолу има планински породи със значително наличие на метал и пластмаса. Извод: имаме си работа с астероид от изкуствен произход.

— С други думи — включи се в обсъждането Стан, — пред нас е чуждогалактичен вражески кораб.

— Защо веднага „вражески“? — не се съгласи Артър Бервик. — Мисля, че още никой не ни е нападал. Атакували сме само ние.

— Ако не се брой отвличането на трима членове от екипажа — измърмори Стан.

— И въобще — намеси се Бручо, — цялата тази сган, която не толкова атакувахме, колкото се опитвахме да изследваме, е изначално враждебна на човека.

— Виж, това е твърде спорен въпрос! — не се предаваше Артър.

— Най-добре да не си губим времето за спорове, ами да унищожим всичко — заяви Клиф с цялата си пирянска прямота. — Кажете, след размразяване на леда и окончателното изстребване на тварите, ще можем ли безпрепятствено да проникнем във вътрешната обвивка на астероида или кораба, каквото е там... Вашето мнение, Арчи?

— Там е работата, че не! — възкликна Арчи, като се опитваше да надвика шума в каюткомпанията.

— А защо? — възмути се Кърк.

Той знаеше за природата на злополучния астероид повече от всички и затова му беше скучно да слуша ожесточените спорове. Освен това Кърк се измъчваше от невъзможността да сподели своите знания със събратята си. Пирянците не страдаха от излишно любопитство никога, но ако някаква информация им трябваше за работата, поставеният върху нея печат за секретност предизвикваше недоумения и ярост. Кърк помнеше, че „обект 001“ всъщност е корабът на доктор Солвиц, завърнал се от друга вселена, но от това изобщо не следваше, че не трябва да се влиза вътре. Така че въпросът му не беше никаква поза.

— Защо да не можем? — попита Кърк заплашително.

— Вие не ми дадохте възможност да кажа! — разпери ръце Арчи. — Надвиквахте се като деца. А последното, което исках да ви съобщя, е, може би, най-важното. Характерът на следите, останали върху металната повърхност на астероида след нашето обстрелване позволяват да се направи еднозначен извод: целостта на стоманения

слой се обезпечават не толкова от здравината на самия материал, колкото от пронизващото го силово поле. За броени секунди се затварят не само механични пукнатини и плазмени изгаряния, но и отвори, направени от анихилатори.

— А възможна ли е пълна анихилация на металната броня? — този въпрос, който знае защо, зададе Рес.

„Откъде у него такава агресивност? — учуди се в себе си Кърк. — Или просто провокира останалите, за да установи кои са най-нетърпеливите?“

— Разбира се, възможна е пълна анихилация. Но вие, Рес, не ползете от мен знанието, че прилагането на анихилационни заряди с висока мощност предизвиква необратими процеси. Реакцията на съединяване с антивеществото обхваща цялата маса на астероида, включително атмосферата и вътрешното ядро. Всъщност това и смятахме да правим преди два дни, когато разполагахме на повърхността планетарните бомби. Този резервен вариант все още остава.

— Чуйте се, искате да унищожим, без да сме изучили най-крупното в историята на човечеството изкуствено космическо тяло?! — плесна с ръце Артър Бервик.

— Ценя остроумието на моя брат — забеляза Ривърд Бервик, — но ние въобще не обсъждаме този проблем. Припомням на всички — на планетата, т.е. в „обект 001“, се намират Язон дин Алт, Мета и Троу. А ние с вас сме се събрали, за да решим един-единствен проблем: как да проникнем вътре и да ги спасим. Сега хипотезата за тяхната гибел изглежда още по-нереална.

— Но „обект 001“ си остава опасен дори и след унищожаването на всички твари по повърхността му, нали? Правилно ли съм разбрал? — запита Бручо.

— Да — потвърди Арчи. — Но най-лошото е, че даже не си представяме същността на тази опасност.

— Има само един път — надигна се Стан. — Астероидът поглъща хора и камери на точно определено място. Именно оттук следва да тръгне следващият изпитател. Подчертавам, изпитател, а не отряд изпитатели. Аз наистина смятам, че трябва да отиде един човек, максимум двама души. И за първи предлагам своята кандидатура.

— Прието — неочаквано бързо се съгласи Бервик, сякаш това беше негова собствена идея, отдавна обмислена, а едва сега изречена

от Стан. — Други доброволци има ли?

— Аз — вдигна ръка Арчи.

— Не — рязко възрази Стан. — Само от коренните жители на нашата планета.

— Разумно възражение — пак го подкрепи Бервик.

Той вече съвсем открито се разпореждаше с действията на пирянците и Кърк не издържа. Без да смята да се противопоставя на Бервик по същество, реши да напомни, че тук още се вслушват и в неговото мнение.

— Ако астрофизикът Арчи иска да удовлетвори своето любопитство, аз не мога да му разреша да се спусне в недрата на астероида, още повече, че пред неизвестната опасност всички сме равни. Даже смея да предположа, че интелектът и знанията ще се окажат там по-важни от мускулите и бързата реакция. Учудвам се, че Стан сам не съобрази това. Впрочем, да мислим истински ни научи едва Язон, а ти си млад, Стан, и не си успял още да пообщуваш достатъчно с този изключителен човек.

— Отивате двамата — добави Кърк, след като отбеляза с удовлетворение почтителната тишина, настъпила в каюткомпанията. — Ако сметете за нужно, вземете Клиф или някой друг. За подготовка и екипиране ви давам четиридесет минути. Това е всичко.

По-късно, когато всички се разотидоха по каюти и работни места, отново станаха тримата: Кърк, Рес и Ривърд Бервик. Тримата безсмъртни.

— Вие сте герой, Кърк. Как безстрашно поехте върху себе си отговорността — дали насериозно, дали с ирония го похвали Бервик.

Кърк без малко да избухне. Във всеки случай, заговори доста раздражено:

— Ако не бяха обвързващите ни взаимно обстоятелства, никога не бих позволил подобен тон от човек... — След това млъкна и щеше да удари с юмрук по масата, но се въздържа, защото масата не беше пирянска и едва ли би издържала подобен удар. — О, високи звезди, колко трудно е да приемеш мисълта, че човек, който на вид е по-млад от теб, всъщност е по-стар с хиляди години. Разбира се, вие имате право да ме потупвате по рамото като новобранец с жълто около устата, но все пак ви съветвам да си спестявате подобни фокуси. Аз наистина съм много силен човек, но нервите ми не са железни.

— Добре, Кърк — миролюбиво се съгласи Бервик. — Вие просто неправилно изтълкувахте моите думи. Кой знае защо мнозина виждат в думите ми двусмислици. Ето, например моят брат постоянно ме упреква за това.

— Той не е ли... от нашите?

— Не.

— А посветен ли е поне в работата на Специалния корпус? — леко объркан запита Кърк.

— Отчасти. На какво се учудвате? Братята далеч невинаги са близки помежду си, още повече, че Артър ми е доведен брат. Нашият баща е безсмъртен, а майки са ни две различни жени, разделени от хилядолетия. Но работата не е там. Просто животът е прекалено сложен и протича понякога толкова странно. Но как ще ме разберете правилно, като на Пир всички сте роднини. Баща, син, брат, всички сте едно цяло.

— Е, не е съвсем така — промърмори Кърк, като с тъга си спомни загиналия Велф, сетне си помисли, че макар и „вожд“, той е най-нетипичният пириянец. Другите светове, из които прекалено, според нормите на своята планета, беше обикалял, силно бяха повлияли на възгледите му. Кърк и към сина си, и към Мета, се отнасяше „не по пириянски“, успя да се разбере и с Язон, а сега трябваше да прояви разбиране и към този Бервик...

— Между другото — спомни си Кърк, — вие бяхте обещали да разкажете за своето име.

— Обещал бях на Язон — хитро се усмихна Бервик, — но честно казано, сега може и вие да узнаете тази древна тайна. Всъщност, мои безсмъртни братя, никакви тайни от вас не са ми останали. Някога самият Теодор Солвиц измисли всички безсмъртни да се обръщат един към друг с „уважаеми“, при това на стар английски език. Една от малкото запазили се думи. Тя и на съвременен междуезик звучи почти по същия начин — „ривер“. И затова след хиляди години живот и стотици сменени имена аз реших в памет на самохвалното братство „Стопаните на Вселената“ да се нарека с този прякор-титла.

— Уважаеми Бервик — наруши дългото си мълчание Рес, — имам към вас въпрос по същество.

— Това, че е по същество, го прави особено интересен — откликна Бервик с поредната си двусмислица.

Но Рес беше настроен делово.

— Смятате ли, че доктор Солвиц е жив?

— Откровено казано, смятам, че доктор Солвиц отдавна не е между живите, но цялата негова техника пълноценно функционира. И това е важно. Не можете да си представите колко е привлекателно да овладеем тази уникална ценност. Полудяла космическа станция без стопанина си. Да я излекуваме и да я заставим да работи за нас... Струва ми се, Кърк, че вече веднъж сте решавали подобна задача?

— Разбирам какво визирате, но когато пленявахме „Арго“, тогава все още наричан „Неразрушимият“, на борда му нямаше наши приятели като заложници.

— Отначало не е имало — поправи го Бервик. — А след това? Вие се промъкнахте там с Язон.

— Да — съгласи се Кърк. — Може би и сега трябва да се втурна заедно с младежите. Да дам пример и въобще... за късмет?!

— Ами втурнете се, ако имате желание. Залозите в тая игра са толкова високи, че просто не смея да ви спра. Сам бих влязъл в пъкъла при дявола, но не ме бива за тая работа. Всички тези векове нито веднъж не съм бил космодесантчик, даже в армията не съм служил. Цял живот по кабинети и заседателни зали. Къде ти сега?

В комбинезона на Кърк изсвири сигнал за повикване.

— Готовност трета степен — рапортува Клиф.

Бервик изключи системата против подслушване и Кърк се разпореди:

— Не преминавайте към следващия етап без моя заповед. Чакайте. Сега идвам.

Обаче Кърк не успя да дойде дори до стартовия шлюз, когато го настигна съобщение, дошло по каналите на далечната връзка:

— Говори Накса, говори Накса! Кърк, чуваш ли ме?

— Накса, аз съм Кърк. Откъде се обаждаш?

— Говоря от бункера в северния край на Отворения. Тук става нещо невъобразимо... Космопортът е почти унищожен... огромни загуби... повреден е подземният тунел...

Дали Накса говореше откъслечно, или самата връзка работеше така, не стана ясно. На Кърк отново му се зави свят, като че ли му бяха

били втора ваксина за безсмъртие. Той стоеше пред екрана, гледаше към злоещата черно-зелена повърхност на астероида Солвиц и изведнъж на беловласия пирянец, чужд на мистиката и суеверията, му се привидя, че там, долу, под чуждородния лед, се тълпят познатите рогоноси, шипокрили, отровни иглени мухи, зъбати кактуси и мечовидни гущери. Познатата от детството родна фауна.

Халюцинации? Бервик като че ли го беше предупредил, но не бе ли късно за такива изненади?

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Троу помнеше всичко случило се преди момента, в който бяха започнали да го режат. Можеше с подробности да разкаже вледеняващия епизод с блестящия скалпел, но по-нататък се получаваше бяло петно, което много трудно можеше да се обясни, ако се използваха законите на логиката. Дълго време Язон и Мета не се решаваха да му признаят, че са стреляли в главата му с куршуми дум-дум. Но в края на краищата той прие тази чудна информация абсолютно спокойно. Както впрочем и всички останали сведения за обкръжаващия ги свят и произшествията, случили се в него. Младият изследовател нищо не знаеше за небесната твърд, т.е. за външната обвивка, но превъзходно се ориентираше във вътрешните помещения на научното градче, както той нарече тукашната територия. Въпросът за това, къде се намират в чисто физическия и даже в географския, по-точно в астрографски смисъл, Троу смяташе за съвсем безпредметен. Всичко наоколо той считаше за някаква виртуална реалност, за комплекс от образи, внедрени много дълбоко в съзнанието им. В светлината на такава хипотеза възкресяването на човек с взривена глава не беше чудо, защото и скалпелът беше въображаем, и изстрелите — неистински. Ако щете — всичко това може да бъде наречено лъжлива памет!

Язон и Мета отново му разказаха своите приключения и особено подчертаха направените изводи. Троу отново ги изслуша внимателно, но не промени мнението си.

— Значи, Троу, излиза, че и нашето пътуване с „Арго“ към Зелената Клонка също е грешка на паметта?

— Не — каза Троу, — ние действително долетяхме дотук, но след това сме били подложени на мощно психовъздействие. И сега не сме способни да отличим илюзията от реалността. В нашите мозъци са разместени всички критерии за оценка. Разместени са по някаква сложна схема, без която не бихме могли да възстановим в предишния вид концепцията на мисленето си. Такива ми ти работи... — резюмира тъжно Троу и на Язон му се видя нереално предположението, че

младият учен се е побъркал. Засуканите и тромави формулировки Троу обичаше и преди, но сега той разсъждаваше напълно здравомислещо.

— Нима не ти се иска да се измъкнеш оттук? — попита Мета.

— Иска ми се. Но това е невъзможно. Откъде оттук? Може би все още си седим в онази пещера, може би още се мотаем из космоса, а не е изключен и такъв вариант — това изследователско градче да е напълно материално, но да е пространствено локализирано в друга галактика, а може би и в друга вселена. Разбирате ли за какво ви говоря? Няма никакъв смисъл да се пробива с глава стената, когато принципно е непознато това, което ни чака отвън. Всъщност, на мен тук ми харесва — условията за работа са идеални. А връзката с външния свят... Е, рано или късно ще намеря начин да реша този проблем.

— А как ще е с екипажа на „Арго“, Кърк, Ривърд Бервик — продължаваше да недоумява Мета. — Ние сме поели много сериозни задължения.

— Мета, на мен и преди ми беше трудно да говоря с тебе — ти не си учен. Всички проблеми следва да бъдат решени строго по реда на възникването им, иначе ще настъпи бъркотия и резултатът ще се окаже нулев. В нашия случай това изглежда така: на първо място е концепцията, по която е устроен този свят; детайлното изучаване на неговите закони; после — връзката с другите светове и чак тогава — връщането към проблемите на миналото, от чието решаване ни откъснаха: Бервик, „Арго“, спасяването на световите от Зелената Клонка. Следиш ли мисълта ми?

Мета едва ли успяваше, а Язон, макар да разбираше, че Троу формално е прав, чувстваше нарастваща вътрешна съпротива към подобна логика. Троу като че ли не излагаше свои мисли, а говореше по поръчение и от името, известно на кого... Много ясно на кого.

— Ами доктор Солвиц няма ли да ни помогне да решим всички тези проблеми по-оперативно? — попита провокативно Язон.

— Какво доктор Солвиц? — вдигна рамене Троу. — Той е просто един лекар. Излекува ме след онова клане.

„Ето ти тебе на! — Язон едва не извика на глас нещо подобно. — Това Троу ли е въобще? Може би е изкусно измайсторен андроид? Само да не се издам, че се досещам!“

Погледна към Мета. Смътното подозрение се промъкваше и в нейните очи. Трябваше да се предотвратят вероятни неуместни действия.

— Троу, извинявай, но ние с Мета ще се усамотим за малко в банята. Имаме един малък интимен проблем.

— Моля, моля — миролюбиво се съгласи Троу и се настани удобно на дивана, явно готов за дълго очакване.

— Това не е Троу — прошепна Мета, щом останаха сами.

— Мислиш, че е андроид?

— Не, мисля, че е все същият Солвиц.

— Неочакван завой на мисълта — замислено изрече Язон, — чисто женски извод, макар и напълно логичен...

— Той сам каза, че има много тела. Какво би му попречило да се представи като Троу?

— Може, може. Във всеки случай не си струва да оставаме тук прекалено дълго. Всъщност само исках да ти кажа, Мета, не започвай да стреляш преждевременно. Иначе никога няма да разберем кой е тук главният и какво изобщо става.

— Не се тревожи, след тази нощ с мен е станало нещо. Ти забеляза ли, че пистолетът даже не скочи в ръката ми в момента, в който се досетих? Научих се да се сдържам. Аз се научих!

И тя се усмихна като прилежна ученичка, взела важен изпит.

— Приятели — посрещна ги Троу с уморен тъжен поглед, — само не ми казвайте, че там в банята сте правили любов. Вие просто решихте, че аз не съм аз и побързахте да обсъдите възникналия проблем. Наистина тук е пълно с андроиди и аз самият отначало си помислих, че тялото ми вече не е истинско. Още повече, че се свестих не върху операционна маса, а в някакъв странен контейнер. Лежах като гъсеница в пашкул, докато не се излюпих на бял свят. След това порязах кожата си на различни места. Уверявам, ви — тъканите ми са истински, даже кости имам. Наистина, всичко нараства много бързо, но това вече са особености на местната обстановка. Солвиц даже ме уверява, че вече съм безсмъртен. Не бих искал да разбивам черепа си, за да демонстрирам на приятелите си, че вътре има човешки мозък, а не зелено желе биомаса. Засега не съм готов да умра в името на истината. Честно казано, бих предпочел да живея в името на нейната победа. Да имате нещо против?

— По този въпрос — не — каза Язон. — Но ние искаме да се измъкнем оттук.

— Измъквайте се — Троу махна с ръка с досада. — Току-виж, доктор Солвиц ви помогнал.

„О, чернота пространствена! — помисли Язон. — Кой от нас е луд?“

— Колко дни вече си тук? — сети се за важния въпрос той.

Троу се замисли.

— Към петдесет дни, навярно.

— И досега нищо не си успял да разбереш?

— Защо нищо? — обиди се Троу. — Разбрал съм повече от вас.

— Ти дори не си разбрал, че доктор Солвиц е стопанин на този свят?

— Бил е стопанин — проговори Троу многозначително. — Сега е просто лекар.

Това твърдение предизвикваше размисъл и Язон още не беше решил какво да отговори, когато, без да изчаква отговор на лекото си почукване, влезе самият Теодор Солвиц.

— Троу е абсолютно прав — заяви той. — Добро утро.

След това любезно се поклони на всеки от присъстващите.

— Аз наистина съм само един лекар. Е, не съвсем обикновен, разбира се, защото лекувам всичко — и хора, и животни, и растения, даже и вещи. Помните ли как поправих вашите скафандри? А у хората мога да излекувам не само телата, но и душите. Знаете ли къде са вашите души? На някои са в петите им, на други — в стомасите, на някого — в гениталиите, но особено красиво е, когато душата обитава сърцето. Където между другото не е никак уютно. Кръвта се плиска навсякъде, клапани шляпат: шлюп-шляп, туп-туп... — Той надникна в кухнята. — Вие закусихте ли вече? С удоволствие бих изпил чаша кафе сега. Какво седите такива объркани? Хайде да си поговорим по човешки най-последно!

Кафето се оказа превъзходно. Проясняваше мозъка и изпълваше стаята с чуден аромат. При такова кафе не вървеше да се карат или да спорят, то искаше просто бавна, приятелска беседа, настройваше те да пофилософстваш, да поговориш за вечното, да убеждаваш събеседниците си в очевидни истини и да се радваш на взаимно съгласие.

Нещо такова се получи, или поне така изглеждаше.

— Господа — говореше Солвиц, пуфтейки с пурата си, вече не плашеше никого. — Ако сте ме слушали поне малко внимателно, сте разбрали, че нито веднъж не съм ви излъгал, просто всеки път съм ви казвал част от цялата истина. Истината не бива да бъде излагана изцяло и изведнъж. Прекалено големият обем от нова информация може да предизвика ефект, по-страшен и от предозировка на силно лекарство. Така че се старах да ви въвеждам в нещата постепенно. За да се окажете, в крайна сметка, способни да възприемете адекватно главната ми идея. Но за всичко си има време. Сега е моментът да ви кажа друго много важно нещо.

Троу слушаше доктор Солвиц с подчертано внимание и драскаше нещо в малък бележник, като че конспектираше лекция. Докато отпиваше на малки глътки от кафето си, Мета не откъсваше поглед от оратора. В очите ѝ се четеше откровено удивление. Тя се чудеше не на ставащото наоколо, а на своите изключително миролюбиви чувства. Язон пък се стараеше да не се поддава на приспивната магия на обстановката и постоянно в очакване на някакъв трик пушеше любимата си цигара, изпускаше димни колелца към тавана, хвърляше от време на време поглед към Солвиц и мислеше, мислеше...

„Ето че се раздрънка. Всичко казано дотук не е било главната тема: нито смъртта в пламъка на гигантския взрив, нито сътрудничеството му при решаване на техническите проблеми, нито пък световното господство в общоприетото му тълкуване. Нещо съвсем друго вълнува загадъчния доктор Солвиц и го привлича в добрата стара Галактика. Ех, да можеше да разбере какво именно, преди старият хитрец да пробута поредната си версия и да обърка нещата още повече! А дали да не се опитам да го изкарам от релси с неочакван въпрос?“

— Аз знам кое е най-важното, което имате да ни обяснявате преди всичко — обяви Язон. — Защо тук винаги става нещо невероятно веднага щом запала цигара? Кажете!

— О, Господи! — възкликна Солвиц. — Това са изцяло случайни съвпадения! Освен първия път. Внимателно го анализирах и разбрах, че моите кошмарни пазители, които са ви обработвали там горе, са реагирали на тютюневия дим като на миризмата на стопанина — аз

винаги съм обичал да пуша. Помните ли как престанаха да ви тормозят, дори ви пуснаха вътре, като ви приспаха за всеки случай?

— Помня. Те наистина ли действат винаги независимо от вас? — искаше да уточни Язон.

— Д-да — забави се само за секунда с отговора си Солвиц и продължи: — Та така. Аз все пак искам да разберете причината за моята неунищожимост и да престанете да тренирате стрелба по подвижни мишени. Имам не просто много тела. Цялата тази планета, по-точно всичко живо върху нея — това съм аз, Теодор Солвиц, лично! И не се опитвайте да намерите някакъв единствен мозък или микродиск, или монокристал, в който уж се пази моят интелект, моята памет, моята безсмъртна душа. Такъв обект в пространствено-локализирана форма не съществува. Моят разум е разпилян, разпратен, размножен из цялата планета — от центъра до повърхността. Да, той е разпределен неравномерно, но това е друга тема за разговор.

Хилядолетия от своя живот отделих за изучаването на човешката природа. Не всичко разбрах, но все пак се научих да пресъздавам хора по предварително записана схема. Не крия, че това стана възможно само благодарение на тесния контакт с технология на друга вселена. И аз установих такъв контакт, въпреки че ми беше страшно. Не, „страшно“ не е подходящата дума. От страха като такъв отдавна се бях избавил. Просто „не трябваше“ да се прави контакт с другата вселена. Ако имате някаква представа от история, знаете за религиозното табу при древните. Много отдавна, наричали подобен контакт „да продадеш душата си на дявола“. Очевидно и в древни времена неколцина са успели да се докоснат до друг свят и това е било под строга забрана, считало се е за страшен грях. Днес ние с вас гледаме на всичко по друг начин, но мисля, че разните благородни организации от типа на Специалния корпус и сега биха ми забранили да си пъхам носа там.

— Вие смятате, че това е неправилно? — попита Язон.

След официалното встъпване на Пир в Лигата на Световете, като човек, формално облечен в планетарна власт (каква ти планета — седемнадесет хиляди жители), Язон бе допуснат до секретната информация за съществуването на Специалния Корпус. Към всякакви организации за полицейски надзор Язон от малък се отнасяше, както се казва, нежно и трепетно, но галактическият размах на новата спецслужба не можеше да не му направи впечатление. Ето защо, сега

той беше готов по-скоро да застане на страната на Специалния Корпус, отколкото веднага да се съгласи с мнението на типичен представител на съвременната самозабравила се наука.

— Полицията може да поставя бариери пред едни или други направления на социалното развитие — назидателно поясни Солвиц, — но да възпрепятства движението на научната мисъл, да ограничава свободния полет на интелекта — това винаги е безнравствено.

Троу кимаше и се съгласяваше със Солвиц с голям ентузиазъм. Язон си позволи за себе си да се усъмни в правилността на това максималистично твърдение. Но не се зае да спори — просто върна разговора към началото:

— И какво? Вие се научихте да пресъздавате хора...

— Да пресъздавам точно! — охотно се отзова Солвиц. — Вие например сте убедени, че седящият пред нас Троу е андроид, защото и двамата сте видели как умира, а възкресяване според вас не съществува. Възможно е да сте прави. Та нали никой така и не успя да даде коректно естественонаучно определение на понятието „андроид“. Юристите дадоха, но за тях по-важно беше да забранят, а не да мислят за абсолютната истина, за Бога с главна буква, за доброто и за злото във вселенски мащаб. А аз ще ви кажа: андроидът, колкото и да е съвършен, не е същество, а е устройство, т.е. нещо, което не притежава свободна воля. Аз се научих да създавам човек! Разбирате ли? Изкуствен, но човек. Древните са наричали подобно хипотетично същество с латинската дума „хомункулус“^[1].

Постигнал тази тайна на природата, аз се издигнах наравно с този, когото древните са наричали Бог, издигнах се над доброто и злото. Убийството престана да бъде за мен убийство, човечеството вече не представляваше уникална ценност, а страданието и наслаждението се превърнаха в абстракции, с които може да се оперира така лесно както с положителните и отрицателните заряди във физиката. Най-общо казано, всички мои компаньони за един миг ми станаха ненужни. Използвах ги за глобалния експеримент по съвместяване на световите и, както вече ви разказах, всички загинаха, като се избиха така или иначе един друг. Можете да считате, че аз съм ги унищожил. И аз смятам така, но, за разлика от другите, не виждам в това грях. Грехът е човешко понятие, а аз вече съм не съвсем човек.

В известен смисъл аз съм събрал в себе си всичко най-добро от убитите от мен приятели. Така ми се струваше тогава — най-доброто. Второ — не без помощта на енергията на другата вселена, аз упражнявам личен биологически контрол върху цялата планета Солвиц, като за целта съм напълнил с изкуствена протоплазма не само роботите-слуги, но и всички движещи се механизми, цялата автоматика, всички компютри... В крайна сметка направих така, че гравитацията и електромагнитните вълни на тази планета се подчиняват на моята воля. До известна степен, разбира се. Трето. Ето вие например, като всички хора, имате пет сетива, е, шест да са. У Язон телепатичните способности са много силно развити. А аз имам — помислете само! — осемнадесет. Осемнадесет сензорни канала ме свързват с външния свят. И след всичко това кажете ми, човек ли съм?

— Разбира се, че не — с неузнаваема интонация изрече Мета, докато Язон и Троу сметнаха въпроса за риторичен.

— Обаче нищо човешко не ми е чуждо! — припомни Солвиц. — Нещо повече, след като получих в ръцете си такава мощ, за която не съм и мечтал, аз ни на йота не се доближих до разбирането на абсолютната истина. И страдах от това като най-обикновен жалък човечец. Прииска ми се да умра. Но дяволът се изсмя в лицето ми като ми напомни, че вече съм не само безсмъртен, но и неунищожим. Наричам дявол другата вселена, така е по-кратко и по-удобно. Имат ли значение думите?

Тогава реших да се върна в своя свят и да търся тук отговорите на всички въпроси. Отвращавах се сам от себе си както никога. Търсех начин да преодоля това чувство и го намерих!

Беше като озарение. Знаете, че в човешкото тяло всички органи са разположени на точно определени места и всички секрети, ферменти, полуфабрикати и работни течности никога не се смесват помежду си. В мозъка такова разделение не съществува. Представете си смес от слюнка, фекалии, урина, кръв, пот и стомашен сок. Всичко това взето заедно е най-точната аналогия на състава на човешката психика. Докато живеем, ние отравяме себе си със собствените си отровни отпадъци. Човекът, който знае защо, не е отработил система за утилизация на умствените секрети, които са много по-опасни от физиологичните. Представете ли си колко остро усещах това с всичките си осемнадесет сетива и огромен мозък с размери на

планета?! Просто бях длъжен да изобретя система за психическо пречистване. Цялата мерзост, натрупана у мен за хиляди години, аз изведох на повърхността на астероида, а тук, в центъра на този свят, оставих най-доброто, най-прекрасното.

В междинното пространство разположих, така да се каже, материалната база, царството на неживите предмети, своите безбройни лаборатории и изпитателни полигони, андроида и механични роботи, също така и късче природа, подобна на земната — такава, каквато я помня от своето детство.

— Това е всичко — обобщи Солвиц след кратка пауза. — Сега ние с вас се намираме в тази част на моя свят, където по определение не може да се случи нищо лошо. Затова пък се изпълняват всякакви желания и сладкият миг на щастие трае дълги години.

— Нима в това е смисълът на човешкия живот? — нападателно запита Мета.

— За някои — безусловно — усмихна се доктор Солвиц със своята неповторима тъжна усмивка. — За мен не. Аз просто си почивам тук. Вие, според мен, също. И въобще няма такова понятие „цел на човешкия живот“. Всички имат различни цели. За моята ще поговорим по-късно. А вашата... Кажете ми, често ли се замисляте...

— Чакайте, чакайте! — прекъсна го Язон, опасявайки се да не би милият философски разговор да ги отведе в съвсем друга посока. — Вие не довършихте за тези твари на повърхността. Какво са все пак те? Специално създадени нови видове отбранителни оръжия или, пардон, фекалиите на вашия мозък?

— И едното, и другото. Едновременно, приятелю мой Язон.

— Да допуснем. Обаче тогава нещата ви нещо не се връзват. Оръжия се създаваха в самото начало за защита от вашия дявол, а отделянето на интелекта е станало много по-късно, когато вече сте се връщали оттам насам. Правилно ли съм запомнил?

— Да, но вие не вземате предвид това, че нещата са много по-сложни. Някак си ви мързи да помислите по-задълбочено... Опитайте се! В свят, където числото „пи“ се равнява точно на две, с такава субстанция като времето също стават странни неща. При прехода оттам-насам даже причините и следствията често сменят местата си.

— Тогава наистина не си е струвало да си пъхате носа във вселената на дявола.

Тези думи бяха произнесени от Трой и всички се учудиха. А той добави:

— Аз се отказвам да правя наука в свят, където са нарушени причинно-следствените връзки.

— Напрасно — спокойно възрази Солвиц. — Истинският учен от нищо не се отказва.

Язон се усъмни в основателността на този ясен постулат. Доктор Солвиц отново все по-малко му харесваше, но сега главната му задача бе да разбере какви са онези твари на повърхността. И Язон с достойна за целта упоритост връщаше отново и отново техния разговор в нужното русло.

— Значи вие развъдихте върху повърхността на астероида тези гадости и заедно с тях, като със скъп подарък за стари приятели, се отправихте към родните земи. Много благородна стъпка, драги ми Теди.

— Само не ме иронизирайте и не ми проповядвайте морал! — скара се Солвиц. — Първо, аз действително не си представях — и досега не си представям, какви могат да бъдат последиците от срещата на хората с цялата тази, както казвате, гадост. Второ, от елементарна предпазливост залях всичко това с вода и я замразих по най-необичайния начин. И трето, вече ви обясних — отначало моята охрана там, на повърхността, ми се подчиняваше безусловно и едва покъсно започна да се държи... малко така.

— Кога точно се случи това? — бързо попита Язон, усетил, че тук се крие нещо важно.

— Ами-и... — някак странно се запъна Солвиц. — Бях доближил тогава до една звезда...

— До коя именно? — Язон вече беше поел инициативата и сега водеше истински разпит.

— О, боже! Не помня, наистина не помня. Страшно се изплаших тогава, защото от разтопилия се лед се откъсна една черна... не лента като лента, не петно като петно, такова нещо никога преди не бях виждал. То въобще не ми се подчиняваше, беше нещо съвсем независимо от мен и отлетя в космоса. Триста години след това не смеех да се приближа до никоя звезда. Наистина се страхувах. Аз, отвикналият от всякакъв страх, разбрах какво е страх отново. Не исках повече да събуждам чудовищата, отгледани в тъмните недра на моята

собствена душа, но по едно време си дадох сметка, че те вече са събудени. По-точно, усетих излъчването. Повърхността на моя астероид започна да излъчва. Отначало много бавно, но процесът стана необратим и неуправляем. Трябваше да викам помощ отвън.

— Защо не я поискахте по общоприетия начин, т.е. чрез радиосигнал?

— Отправях обикновени радиосигнали — отвърна Солвиц обезсилено. — Но *това* там ги превръщаше в свое дяволско излъчване. А по-късно, когато вие вече проявихте инициатива, аз се изхитрих да отправя насрещна шифрограма. Може би някой вече я е дешифрирал. Молях за помощ лично вас, Язон.

— И сега какво? — Язон започна да осъзнава смисъла на последните откровения на Солвиц, но засега не се решаваше, отказваше да им повярва. — Вие, значи, сте пленник на собствените си фекалии и като не знаете как да ги победите, ми предлагате аз да го сторя. И засега нямате възможност да ни върнете обратно? Така ли да разбирам?

— Нещо подобно — въздъхна Солвиц.

— А не можехте ли да ни признаете това още в самото начало? Срам ли ви беше или какво?

— Не-не, вие просто нямаше да ме разберете...

— Не вярвам — неочаквано каза Мета. — Отново не вярвам.

Солвиц я погледна някак обидено и същевременно злобно. Още секунда и отново щеше да започне стрелба, но в този момент Троу се хвана за сърцето и, прибелил очи, се свлече на пода.

— Боже мой — възкликна Солвиц. — Трябва веднага да му направя инжекция.

— Какво му става?! — буквално изрева Язон.

Той вече едва се сдържаше, а Мета, разбира се, вече беше с пистолет в ръката. Язон неочаквано си спомни, че още нито веднъж не са пробвали пистолетите тук, а като се има предвид, че на това място по определение не трябва да се прави нищо лошо...

— Какво му става, какво му става! — подигра го Солвиц.

Той се суетеше около Троу, допирайки аптечната ту до едно, ту до друго място в непонятна последователност.

— Още не се е оправил напълно, това му става. Нямаше защо да стреляте в главата му и то с куршуми дум-дум! Това ми било приятели!

— И таз добра! Вие собственоръчно и поголовно сте изтребили своите приятели, ако съм разбрал правилно — защити се Язон. — А сега забъркахте и нас в идиотските си истории. Нямае никакво морално право да ни правите забележки на нас с Мета! По-добре кажете кога Трой окончателно ще се възстанови, за да можем да се разкараме оттук и тримата.

— Скоро ще се възстанови той — каза Солвиц, после помълча и добави: — Само се опасявам, че няма да му се наложи да се разкара оттук. Досега създадените от мен хомункулуси можеха да съществуват само в пределите на този свят, в границите на моята енергетическа обвивка.

— А така! — обърка се Язон. — Да не би и ние с Мета да сме нещо като хомонкулуси?

— Не, разбира се — Солвиц като че се разсърди. — Само дето ви направих безсмъртни.

— Това пък защо?

— О, Господи! Нали тайната на безсмъртието може да се доверява само на безсмъртни. Слушайте, Язон, струва ми се, че започнах да се уморявам не само от женските емоции на Мета, но и от вашите детски въпроси. Ето сега Трой ще дойде на себе си и всички заедно ще отидем в библиотеката. Искам най-послед да се ориентирате във всичко по реда на нещата. Ще считаме, че периодът на предварителна подготовка е завършен.

И в същия миг, като по поръчка, Трой отвори очи и пресипнало, но ясно помоли:

— Вода, моля ви!

---

[1] homunculus (лат.) — човеченце; умалително от homo, hominis — човек. Във втората част на „Фауст“ (Й. В. Гьоте) — човешко същество, добито по химически път (Бел.ред.). ↑

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Това, което доктор Солвиц наричаше библиотека, приличаше повече на команден център на малък звездолет, а още повече (Язон не се досети веднага къде беше виждал подобно нещо) — на радиостудио. Тясна кабина със звукоизолирани стени, две кресла, пред всяко — маса с микрофон и слушалки с тънки дълги кабели (за да можеш да ставаш и да се разхождаш ли?), на наклонения пулт — малък комплект индикаторни лампички и плъзгачи, погледа зад дебело стъкло още едно помещение с голяма карта-схема неизвестно на какво, заемаща цялата стена, подът — мек, влакнест, а таванът — порест като сунгер. И толкова. Въобще — „ретро“.

Язон вече бе седнал на предложеното кресло и до него се бе разположила Мета, когато най-сетне си спомни: много подобна „радиокабина“ имаше на Скоглио — дива студена планета, известна в цялата Галактика със своята школа за пилоти, където цяла година и половина се обучава Язон дин Алт. Паметна плоча с името му засега там нямаше, но някога със сигурност ще има. Тази странна планета бе покрита с непристъпни скалисти планини и само тук-там езера с бистра вода и хвойнови гори по бреговете разнообразяваха пейзажа ѝ. Океани и пустини съвсем нямаше. Но не само природата ѝ беше необикновена. Там хората говореха на старинен италиански език, а пилотската школа наричаха най-често просто „Скуола“. Имаше и множество прекрасни космодруми, както и изпитателни стендове за най-новите образци пилотирани апарати, както атмосферни, така и космически. На планетата не се използваше нито пси-, нито видео-връзката. Общуваха постарому и радиостанцията, обслужваща цялото полукълбо, беше почти свещено място.

Нима и интериора на радиокабината доктор Солвиц бе измъкнал от паметта на Язон?! Не можа дълго да разсъждава над това — започна инструктажът.

Троу послуша половин минута, прозя се и каза небрежно:

— Това вече съм го минавал. Дерзайте, приятелчета! Отивам да се разтъпча.

И наистина тръгна нанякъде, без Солвиц да се опита да го спре.

Инструктажът се оказа пределно прост. На ръцете се закопчаваха плътно прилепнали белезници, които отначало Язон не беше забелязал (от тях се точеха дълги проводници, а също и тънки тръбички за инжекции), на ушите се слагаха слушалки, на очите трябваше да гледат напред към смътно проблясващата зад стъклото схема.

— Примитивна хипнопедия — промърмори Язон.

— Не съвсем. Първо, за ускоряване на възприемането информацията ще се подава в мозъка ви не само по сетивните канали, но и чрез кръвта. Второ, ще работи контур за обратна връзка. Пред вас са два превключвателя и микрофон. Левият превключвател прекъсва напълно информационният поток. Десният увеличава скоростта на изтичане на информацията за сметка на изместения времеви мащаб. А с помощта на микрофона, като подавате определени звукови сигнали или като използвате словесни формули на произволно избран език, можете да регулирате тематиката, степента на конспективност и формата на подаване на сведения. И трето, посредством този микрофон можете да активирате запис на цялата необходима информация върху избран от вас носител. Ето такава е нашата хипнопедия, господин дин Алт! Други въпроси?

— Какви са възможностите за промяна на мащаба на времето? — поинтересува се Язон.

— Това не е тайна — каза Солвиц. — Сега ние с вас живеем тридесет пъти по-бързо от вашите приятели на звездолета в орбита. Ако задействате десния прекъсвач, вие ще започнете да живеете тридесет пъти по-бързо от всеки, който не е включен в базата данни на библиотеката. Числото трийсет, както се досещате, е обусловено от пределното натоварване, което може да издържи без сериозни последствия нормалният човешки организъм. Защото ускорението във времето субективно се възприема точно както ускорение в пространството.

— Не бих казал — промърмори Язон, като си спомни усещанията си при излизане от хроноскофа.

— В такъв случай не бързайте да минавате на форсиран режим на усвояване на информацията — посъветва го доктор Солвиц. — Вие и без това имате достатъчно неординарни способности, господин Язон дин Алт. Но все пак не мога да не ви уведомя, че теоретически

уплътнението на времето няма никакви ограничения. Само трябва да се прави на етапи с тридесеткратна стъпка и да се дава възможност на организма да се възстановява. Лично аз веднъж, за да експериментирам, направих това двадесет и седем пъти. Можех и по-нататък, но... виждате ли, теорията си е теория, но започнаха да се проявяват някакви загадъчни ефекти. Вие, пирянците, сте отчаяни смелчаци и считам за свой дълг да ви предупредя. Е, май че е време. Да включвам ли системата?

— Почакайте! — каза Мета. — Мен въобще не ми харесва вашата библиотека. Не може ли просто да се запознаем с информацията върху екрана на дисплея? Тия електроди на ръцете прекалено приличат на атрибути за инквизиция.

— Приличат, Мета, приличат, разбира се — уморено се съгласи Солвиц. — И вие можете да седнете пред дисплея в съседната стая, за да се опитате по най-досадния и допотопен начин да се къоравите в светещите символи. Това е ваше право. Даже нещо повече. Можете да направите на пух и прах всичко в информационното хранилище. Разрешавам ви. При това смея да ви уверя, че вашият пистолет е напълно зареден, точно както и пистолетът на Язон. Ако ви се иска както преди да увеличавате ентропията в обкръжаващия свят — давайте. Тук, в центъра на Солвиц, е разрешено всичко, което не е забранено, а в името на абсолютната си власт съм отменил всички забрани. Постреляйте, ако искате, но имайте предвид, че ще заприличате на алкохолика, на който му предложили разкошен обяд и списък на най-добрите вина във Вселената, а той изсмукал пет бутилки от една-единствена марка и захъркал успокоен.

Мета изглежда не можа да разбере много от този дълъг монолог, изпъстрен със староанглийски и старофренски в най-емоционалните места. Обаче интонацията я засегна и дулото на пирянския пистолет вече бе насочено към гърдите на великия изобретател на безсмъртието.

Язон си представи поредната хаотична стрелба — този път в помещението на радиокабината (ах, на Скоглио не биха понесли това!) — и изпадна в отчаяние, но само след секунда отчаянието премина в истеричен смях. Като едва изговаряше думите, той се обърна към любимата си:

— Мета, нима досега не си разбрала? Ето това устройство и на мене ми напомня електрически стол. Ти навярно не знаеш, че в

древността е имало такъв вид екзекуция. Е, и какво? Не мислиш ли, че доктор Солвиц е имал възможност да ни убие поне двайсет, ако не трийсет пъти? И досега сме живи! Това нищо ли не ти говори, Мета?

Тогава Мета го погледна безпомощно и заплака. За втори път Язон я виждаше да плаче. Желязната лейди, амазонката, първият боец между жените на Пир и далеч не последният сред мъжете.

— Включвайте — махна Язон на Солвиц, доколкото му позволяваше ръката, вързана с гривната на електро-датчика. — Включвайте, всичко ще бъде наред.

Той включи.

Беше странно усещане. Отначало розова мъгла, съвсем уютна и комфортна, ритмична музика, обливащи тялото вълни топлина, после — приятен женски глас, многократно повтарящ точките на генералния каталог и дублираща светлинна информация пред очите — на есперанто. От любопитство Язон поиска превод на италиански (спомени от младостта!) — и преводът беше направен мигновено. В края на краищата избра като език за четене кой знае защо именно датския и започна да разлиства страниците, отваряйки директории и файлове само с едно движение на ресниците. Информацията се подаваше в удивително компактен и удобен за възприемане вид, а в някакъв момент Язон осъзна, че не може да идентифицира езика на изложението. Очевидно сведенията вече постъпваха на подсъзнателно ниво, без да ползват знакова система. Това беше забавно, но той все пак се върна обратно — в света на конкретните символи и термини.

Язон бързо разбра принципа на обучение в библиотеката на Солвиц и за броени минути (поне така му се стори) научи историята на създаването и общото устройство на най-големия в Галактиката изкуствен астероид. Като начало това беше най-важно. Хитрия Теди не беше засекретил информацията за пътищата за излизане в открития космос и причините за отказа на главния шлюз скоро станаха известни на Язон — все същите черни твари бяха изключили автоматиката. Станаха му пределно ясни и мястото на разположение, както и принципът на действие на резервното устройство за излизане в космоса. И какво? Спасението им сега е само въпрос на техника ли? Не може да бъде! Ако Солвиц бъде разглеждан като приятел, той би трябвало да е пълен идиот или окончателно изкукуригал дъртак. Какво

му е пречело да надникне в тези файлове и сам да намери най-простия изход в пространството?

Ако пък Солвиц е враг, достъпът до подобни сведения може да означава само едно: старият бандитски номер — абсолютна откровеност преди убийството, като някакво изтънчено изтезание, последна възможност за демонстрация на сила — т.е. искаш да научиш тайната — ето ти я, и без друго няма да ти потрябва...

Тази мисъл парна Язон. Той изкомандва в микрофона „стоп“ и дръпна левия плъзгач към себе си. Никой не му попречи. Странно. Отново седеше в уютната „радиокабина“, напомняща за младежките години в Скоглио, а до него седеше Мета. Отпусната в креслото, тя изглеждаше безметежно заспала с кротка усмивка на устните. Но след това нещо, може би неволен телепатичен сигнал от Язон, я стресна и я върна към реалността по същата обозначена от Солвиц схема — микрофон, плъзгач, наушниците на масата. Дори не се наложи да измъква електродите с иглите.

— Всичко наред ли е? — попита Мета.

— Като че да — нерешително отвърна Язон.

— Интересно ли е? — зададе тя нов въпрос.

— И още как! Според мен много.

— Тогава продължаваме обучението!

Неочакваният ентузиазъм на Мета го зарази и той вече беше готов отново да се потопи в информационния сън, когато тя го дръпна за ръкава:

— Почакай, Язон, ако ти се струва, че измъкването отук е много просто, чети внимателно допълнението към инструкцията номер тридесет и девет от пета глава на общия технически паспорт.

— Тридесет и девет? — шашнато попита Язон. — Аз се добрах едва до тридесет и седми.

— Много лошо — скара му се Мета. — Там има и други приложения.

Той отново се гмурна в потоците информация и много скоро разбра, че всички тези етапи Солвиц вече е минавал преди него, докато е търсел пътечка за изход от безкрайната объркана битка със собствената му злоба и подлост. Но обиколни пътища нямаше, трябваше последователно да се изминат всички стадии на логическо осмисляне на възникналата ситуация. Той се катереше по тези стадии

като алпинист по отвесна скала и това с всяка крачка ставаше все по-трудно и по-трудно. Настъпи чисто психологическа умора. Да се поразходи? Почивка? Е, не! После едва ли ще може да се втурне в търсенето с предишния ентузиазъм. А и въобще е много лесно да изгуби нишката на започнатото вече дирене.

Тази нишка се виеше по много усукани траектории, понякога направо се завързваше на възли.

За да се приближи към разковничето, на Язон му се наложи да влезе в дебрите на теоретичната геронтология^[1] и в най-потайните кътчета на най-древната наука или магия, наречена психология; не мина и без подробно изучаване на редица биохимични процеси, а също така на юридическите основи на хипотетичната цивилизация от андроидите; в любимата история на човечеството на планетата Земя Язон, разбира се, също се гмурна, защото доктор Солвиц несъмнено беше продукт именно на тази култура. Как не му се искаше да изплува обратно! Колко увлекателно беше да пътешества из древните епохи! Когато усетеше, че се увлякъл прекалено, Язон спираше и, както го бе посъветвал Солвиц, прехвърляше ценната информация на материален носител, за да я осмисля по-късно. Защото и паметта не е безгранична. Но колко неудържимо, колко силно му се искаше да изучи всичко сега, без да отлага! Междувременно, загадъчният алгоритъм на търсенето го водеше напред и все напред, през физиката и политиката, през естетиката и лингвистиката, през астронавигацията и екстрасензориката — към спасението, към обитаемите светове, пръснати в пространството, към свободата. Не беше ли този път безкраен по определение, не беше ли той изкусно програмиран модел на пътя, характерен за галактическата цивилизация? Как да стане това? Как да се ориентира? Как да постъпи въобще?

О, високи звезди! Той — забрави ли? Съществува и десен плъзгач — уплътнението на времето! За в краен случай. И като напрегна всичките си телепатични възможности, без да излиза от информационно-хипнотичния транс, съумя да види Мета. Все там, на същата маса. Тя седеше, без да сменя слушалките, в любимата си за размисъл поза, сплела ръце зад главата със затворени очи, а десният превключвател пред нея вече беше включен. Включен! Значи е време! Този последен щурм той посвещава на своята любима. Те ще се

измъкнат оттук. Непременно ще се измъкнат, ако винаги са двамата заедно.

Щрак! И отново розова мъгла. После странни усещания. Мозъкът продължава да решава поставената задача, а тялото започва свой живот. Тялото крачи по коридора, застлан с мек килим в цвят „бордо“. Тиха музика се дочува от страничните врати, а отпред долита неясен, ритмичен и все по-нарастващ шум. Много познат шум: съдържано многогласие, шумолене, почукване, тихи звънчета и от време на време лаконични викове: „Милион и половина на черно!“, „Сто и петдесет на нула!“ „Всички залози се удвояват!“ Това е крупиеето. И гласа му е до болка познат. Или всички крупиеета имат еднакви гласове? На коя планета беше играл за последен път рулетка? Заровете по-добре се поддават на мислено въздействие, но все пак... Въпреки, че беше успявал да спре където трябва и тежкото колело.

Той е все по-близо до заветната врата, вече усеща миризмите — скъпи парфюми, тежки прашни завеси, качествен тютюн, традиционен паркетен лак и тънък неповторим мирис на пари.

Той влиза в залата и всички погледи се устремяват към него. Въздишка на възторг и радостно предвкушване за небивало шоу плъзва сред тълпата от опитни играчи, богати идиоти и натруфени дамички.

Язон се приближава до масата и хвърля върху зеленото сукно тежка пачка бисерно проблясващи галактически кредити. Крупиеето с пукот разкъсва нова опаковка зарове. Сервитьорът притичва с поднос, отрупан с разнообразни чаши и чашки. Гърлото му е пресъхнало, боли го глава, но Язон знае: преди игра не трябва да се пие нищо силно! Телекинезата е капризно нещо. Леко да се олюлееш — и току-виж — си пропуснал целта. Той избира висок тънък бокал алдебаранско със златни искри (в него има не повече от деветнадесет процента алкохол) и отпива няколко глътки. Това е! Започва се.

Като че ли не вижда какво хвърля той самият, или какво хвърлят другите. Помни само едно — че постоянно печели. Планина от сребристо-изумрудени жетони запълва вече половината маса. Знае, че това ще свърши лошо. Законите на хазартния бизнес са еднакви винаги и навсякъде. Малко е да спечелиш, трябва да съумееш и да си отнесеш парите!

Неочаквано се появява нов играч, нов съперник, който изравнява залозите. Кой е той? Благородното, изящно и аристократично лице смътно му е познато отнякъде. Но колкото и да се опитва, той не може да си спомни името на неканения гост. Кой знае защо му се струва много важно да разбере колко е часа. Язон крадешком поглежда към часовника си и вижда, че го няма на лявата му ръка! Смъкнали са му го? Откраднали? Или просто е забравил къде е свалил и зарязал любимия си универсален прибор с цяла купчина различни циферблати за всички случаи в живота?

Язон притеснено се оглежда наоколо за часовник и едва не се удря по челото: през всички векове и по всички светове в казината не е било прието да се следи хода на времето. Тук няма и не може да има стенни, настолни, даже джобни часовници. Редовните играчи са запознати с правилата. Затова са и редовни играчи! Затова са облечени така пищно, помпозно, натруфено, както даже и на театър не ходят, може би само на прием при краля. Когато идват в игралния дом посетителите съблюдават ритуала, установен от много хилядолетия.

О, какво щастие е да се окажеш отново в тази приказна обстановка! Да се усетиш най-добрия сред най-добрите. Да усетиш упоението от победата! Да удариш голямата печалба. А времето... Какво е времето! Защо му е часовник? Като излезе оттук, ще си купи нов, много по-скъп. Най-скъпия!

„Като излезе оттук...“ — повтаря за себе си Язон и отново смътна тревога се надига от дълбините на душата му. В следващата секунда си спомня името на новия си съперник — Теодор Солвиц, Доктор Теодор Солвиц.

— Вашият залог, Теди? — небрежно попита Язон.

— Планетата Солвиц.

— Но на мен не ми трябва вашата планета. Играем на пари. Кажете цената, Теди!

— Вие не ме разбрахте, Язон. Аз прекрасно знам, че моята планета не ви е нужна, но вие искате да я напуснете. Вие мечтаете да се откопчите оттук. Залогът е вашата свобода!

— Оригинално! — усмихна се Язон. — А вие на какво? Вие нищо не рискувате, а, Теди?

— Няма такова нещо, Язон, аз рискувам да загубя вас. Това е повече от планета. Започваме ли?

Язон нищо не отвърна. Мълчанието е знак на съгласие? Може би. Но реалното съгласие ще стане факт в момента, когато пръв хвърли заровете.

О, колко трудно бе да разтвори длан! Кога друг път му е било толкова тежко? Кога? Не можеше да си спомни. А имаше, имаше нещо подобно в далечното минало, нещо забравено, но определено важно, най-важното... Длъжен беше да си го спомни. Сега, сега... Ето го! Язон почти хвана за опашката изплъзващия се спомен.

И в този момент непознат, но горещ и страстен женски глас зашепна в ухото му:

— Ти трябва да играеш, ти трябва да започнеш веднага, точно сега!

Язон се обърна. До него, почти прилепена и лъхаща на умопомрачителни аромати, стоеше красавица. Не просто красавица, а богиня, сляла в едно чертите на войнствена амазонка и крехка горска фея.

— Заради мен — промълви богинята със свенливостта на ученичка.

Изхитряше се да бъде и развратна, и трогателно скромна едновременно.

И заровете изтропаха по дървото под зеленото сукно. Играта започваше.

Това беше напълно безумна игра. С променлив успех, толкова променлив, че всеки от съперниците по няколко пъти се оказваше на границата на пълен провал, но после се изкачваше на гребена на успеха. И това нямаше край. Язон започна да пие. Вече не само алдебаранско — иначе нямаше да издържи до сутринта. И поредната чашка като че ли го удавяше и като че ли Солвиц също владееше телекинеза. Те хвърляха кубчетата един срещу друг, потта се лееше от

веждите и на двамата и вече никой не беше в състояние да разбере кой ще победи.

Но красавицата, застанала до него, помагаше на Язон. Определено му помагаше. В моменти, когато силите съвсем го напуснаха, тя изведнъж обвиняваше шията на героя със своите тънки и трепетни ръце или бързо, поривисто го целуваше в устните, или притискаше скута си към крака му. И всеки път това го зареждаше с нова енергия. И печелеше, печелеше! Това беше прекрасно! По-прекрасно от всичко на света.

Ласките на загадъчната богиня ставаха все по-горещи, все поткровени, с крайчеца на окото си Язон забелязваше, че тя е останала почти без дрехи. Девойката стенеше и се извиваше, тя дишаше тежко и се прилепяше все по-плътено към него и нещо щеше да се случи в следващата минута, защото Солвиц вече губеше, непрестанно губеше, всичко се нареждаше идеално и... но изведнъж заровете се обръщаха не както трябва. Залата въздишаше и всичко започваше отново.

Колко пъти се повтори това? Колко ли време можеше беше продължило? Нямаше часовник. Само знаеше, че игрално-сексуалният оргазъм рано или късно ще настъпи. Но знаеше и друго: колкото и да се стремеше към финала, не му се искаше да го достига. Победата, напускането на планетата Солвиц, бяха престанали да имат за него каквото и да било значение. Играта беше станала самоцел. Самият процес на играта — висше наслаждение. „Миг поспри, ти тъй прекрасен си!“, „Целта е нищо — движението е всичко!“, „Щастие — това е търсенето на щастието.“ Древна класика на философската мисъл. И още: „Не можеш два пъти да влезеш в една река!“

Той играеше, и играеше, и играеше, сладострастно се опитваше да хване за ръкава изплъзващото се предчувствие — ето сега нещо ще се случи...

И се случи.

От дъното на залата се появи Мета. С два пистолета насочени напред и малко встрани и нагоре. Надутите господа се пръснаха като зайци, натруфените дами се разхвърчаха с изяществото на кудкудякащи кокошки.

— Язон, аз ти казах, че няма да търпя жени около тебе.

Първият изстрел беше за божествената красавица. Главата ѝ се разхвърча на зелени пръски и паниката обзе присъстващите не на

шега. Мета подаде на Язон неизвестно откъде взел се трети пистолет и бързо му прошепна:

— Изчезваме!

Те се оттегляха, като стреляха и хвърляха гранати, оттегляха се и оставяха след себе си димящи отломки от маси и зелени локви желе от повалени андроиди.

— Мета, нищо не разбирам! Та това е моят личен въображаем свят. Как успя да нахлуеш в него?

— Голяма работа! Не е чак толкова въображаем, между другото! Сега бързай, намерила съм изход оттук. Но той е временен. Ако не успеем, ще се затвори. А ти ми философстваш. Недодялан комарджия!

— Все едно, не разбирам — продължаваше да мърмори, докато силната ръка на Мета го влачеше по неизменните за Солвиц коридори, асансьори и стълбища. — Ние с теб нали сме в кабината, т.е. в библиотеката и ровим за информация от архива на Солвиц? Нали така?

— Така.

— Е. Там аз вървя по своя път, ти по своя. И двамата сме подложени на тридесеткратно ускорение на времето...

— Навреме се сещаш за ускорението — забеляза разгорещената и още по-привлекателна пирянка. — Пригответи се. Започва промяна на мащаба.

Хронопреходът се стовари върху Язон с все същите „ласкави“ усещания и последното, което той успя да чуе, беше шеговито-раздразнената фраза на Мета:

— Колко сте смотани вие мъжете! Заповтарял — не разбирам, не разбирам! Какво има да разбираш. Когато обичаш истински, ще намериш любимия човек където и да е, ако ще в ада, ако ще във виртуалната реалност...

---

[1] Наука, изучаваща проблемите на стареенето на живите организми (Бел.прев.) ↑

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

— Край! — каза Кърк, като нахлу в каюткомпанията. — Незабавно обръщам кораба в посока към Пир. Получих сигнал за тревога от Накса. Този коварен боклук само е чакал момента да напуснем планетата с най-добрите си хора и най-добрата си бойна техника. Там отново е същинска кланица. Прекратявам договора и се връщаме на Пир.

Ривърд Бервик мълчаливо го гледаше в очакване на продължение.

— Вие чухте ли, Бервик? Скъсвам договора! — навиваше се все по-силно Кърк. — Веднъж се полакомихме за нови земи и едва не отстъпихме на врага всичко. Сега аз не искам да изгубя родния свят докато помагаме на световите от Зелената Клонка. Стига! Прекалено съм стар за тези игри: безсмъртие, тайни организации, спасение на човечеството... Отлитаме, Бервик!

Представителят на Специалния корпус и Обществото на Гарантите на Стабилността както преди търпеливо мълчеше и само тъжно гледаше в упор разбушувалия се беловлас гигант.

— Ние, все едно, не сме ви нужни! — продължаваше да крещи Кърк. — Вашите хитроумни планове са прекалено сложни за пирянциите. Така и не смятате да използвате бойната мощ на „Арго“! Ако въпросът е просто да се постреля по гадовете, скрити под леда, това го могат и леките есминци от ескадрата на Консорциума. И в края на краищата планетарните бомби са заложени. Взривателя ще ви оставя като подарък, ако сумата му още не е изчерпана.

— Отдавна е изчерпана — тихо каза Рес.

— Е, карай! — сърдито, но вече малко по-спокойно уточни Кърк. — Няма време за правене на сметки.

— А нашите приятели изчезнали там? — още по-тихо попита Рес.

— Язон? Той ще се измъкне и без нас. Прекалено добре го познавам. А Мета и Троу... По дяволите, те сигурно вече не са живи. Но пирянциите умеят да посрещат смъртта с достойнство. Мета първа

би ме накарала да летя към Пир, а не да я спасявам от неизвестно какво. Също и Трой. Не разбираш ли, Рес?

— Не разбирам — призна Рес. — И никога не съм разбирал.

Кърк метна към него гневен поглед, като че в този момент бе осъзнал, че пред него стои обикновен говорител, и каза:

— Досега никой не ме е запознал с устава на Гарантите на Стабилността, не съм давал клетва за вярност към Специалния Корпус. Подписал съм само междузвездното съглашение между участниците от Лигата на Световите и този договор с вас, Бервик. От първия не се отказвам, а втория скъсвам. Край! И командирът тук все още съм аз!

— Настина, Кърк, във вашата власт е да обърнете кораба в коя да е посока — обади се най-после Ривърд Бервик. — Екипажът на „Арго“ ще се подчини единствено на вас. Само ми отговорете защо, като приехте съобщението на Накса, не тръгнахте веднага към командната зала при Дорф, ами се върнахте тук, в каюткомпанията?

Кърк се обърка и някак си оклюма. Като че ли изведнъж бе разбрал нещо важно за себе си и за цялата тази ситуация. Рес заговори пръв:

— Така. Помълчи сега, Кърк. Ще ти обясня защо дойде при нас. Ти сам не си убеден в правилността на решението си. Добре си спомни как преди няколко години вие всички като полудели напуснахте планетата Щастие и се втурнахте да спасявате Пир. Аз тогава бях в низините с армията на Амх, вие даже не успяхте да се свържете с мен. Щях да ви кажа и тогава, че няма защо да летите. Закъсняхте и то съвсем закономерно. Градът загина. Накса и неговите хора останаха единствените стопани на планетата. Съгласи се, че само благодарение на „говорителите“ успяхме да запазим шахтите, а по-късно и да започнем възраждането на Пир.

Кърк мълчеше, но не беше съгласен. Да, Накса и всички жители на селището в джунглите опазиха минното оборудване, но закриха шахтите и ги консервираха — нужни ли са тежки метали, щом е прекъсната връзката с външния свят. А истинското си възраждане Пир дължи предимно на него — на Кърк и на Мета, на оцелелия по чудо Бручо, и на новото поколение герои Клиф, Стан, Тек, Гриф в края на краищата... Е, и разбира се, на Язон — без неговите пари и финансов гений биха ли могли да построят такъв космодрум? Кой би имал такава

фантазия, че да му хрумне да превърнат фермерското селище в Отворения?

Но Кърк не каза нищо подобно на Рес. Груберът си е грубер, не можеш да го промениш. Така и до смъртта си ще дружи с враждебната природа, докато тя не го изяде. А природата на Пир си е такава — ще изяде и безсмъртния, без да ѝ приседне!

— Колко още смяташ да воюваш със Света на Смъртта, Кърк? — попита Рес. — Победа няма да има.

— Ще воюваме точно толкова, колкото е нужно — твърдо отвърна Кърк, като едва се сдържаше да не извади оръжие. — И победа обезателно ще има. Наша победа. А сега се свържи още веднъж с Накса — добави той без пауза.

Бервик облекчено въздъхна — ледът се пукаше. Сега имаше шанс Кърк да бъде уговорен, а значи и линкорът „Арго“ (дай Боже!) да не отлети към Пир преждевременно.

Докато чакаха връзката с Накса, трябваше да бъде затвърден достигнатият от Рес успех и Бервик веднага съобрази за какво трябва да говори. Опитът му от общуването с истински пирянци (Рес не се брои) беше едва неколкодневен, обаче членът на Съвета на Консорциума, а също така и сътрудник на множество секретни и свръхсекретни организации, беше доста прозорлив човек и, без да знае сам, използваше за убеждаване на Кърк метода на Язон дин Алт, който познаваше пиряните като себе си.

— Аз не съм учен, Кърк — каза Бервик, — но според мен и с невъоръжено око се вижда, че причината за поредното изостряне на ситуацията на Пир се крие в събитията тук. Нима може да се счита за случайно съвпадение вашата атака върху астероида на Солвиц и нападението на пирянските твари върху космодрума „Велф“? Налице е телепатичен контакт между тези и онези създания.

Това беше блъф. Абсолютен блъф. Бервик само от отчаяние измисли тази екстравагантна хипотеза. Но попадението се оказа стопроцентно: в очите на Кърк блясна недвусмислен яростен огън.

И тогава Бервик го обори окончателно с последния си аргумент:

— Разбира се, на родната планета е по-леко да се сражаваш с враговете, вкъщи, както се казва, и стените помагат. А да встъпиш в единоборство непосредствено с квинтесенцията на злото, това същото

световно зло, изглежда не е лъжица за устата на могъщия Кърк. Ето, бягате...

Поради своята неопитност Бервик попрекали с метода си на въздействие. Рес едва успя да отклони встрани протегналата се светкавично ръка на Кърк и куршумът, изсвистял край Бервик, успя да пръсне на дребни късчета само старинния земен глобус с карта на звездното небе. Повторни опити за убийство нямаше, тъй като в говорителите на каюткомпанията най-сетне се чу гласа на Накса:

— Атаката спря. Може би временно. Основната част на града оцеля. Космодрумът по обща преценка може да се ремонтира, но засега е в състояние да приема само леки совалки и ракетни катери. Кърк, ние ще се радваме да ви видим, но екстрена необходимост да се връщате засега няма. Ако е възможно бих искал да поговоря с Бручо за някои нови видове животни. Но за целта ще се свържем по-късно. Кърк, помниш ли как тварите напоследък се отнасят към мощните електромагнитни и пси-излъчвания... връзката... половин час... все пак побързайте... в течение...

Последните му думи съвсем потънаха в смущенията и Кърк разбра, че причината за прекъсванията е все същата — атаките на новите пирянски организми.

— Тръгвам! — рече Кърк решително.

— Накъде? — колкото се може по-спокойно запита Бервик.

— Клиф вече рапортува за готовност. Стартираме след минута. Лично аз ще разгромя тези твари отначало тук, а после и на Пир!

— Успех — прошепна Ривърд Бервик, който още не беше дошъл на себе си.

От много хиляди години насам той за пръв път беше подложен на такава реална заплаха за живота си.

— Физическото състояние на Стан и Арчи е идеално — доложи Тека на пирянския вожд, докато стоеше в стартовия шлюз пред напълно екипираните десантчици.

— Готовност първа степен за всички системи! — рапортува Клиф. — Ще ви прикрием с огън, ако има нещо.

Кърк също вече беше в скафандър и докато закопчаваше хермошлема, мислеше само за едно: правилно ли бяха решили да

променят точката на атаката, след като Стан буквално в последните няколко минути на предстартовата подготовка беше получил информация за слабо, но явно пси-излъчване, фиксирано над един от сондажите, пробивани на случайни места, докато изучаваха структурата на обвивката. Сигналът не можеше да се идентифицира. Но едва ли беше от автоматичен пси-предавател, по-скоро там имаше хора. Не е важно какви. Хора — това е достатъчно! Не са никакви черно-зелени чудовища! Наличните пирянски прибори по принцип можеха да улавят емоционалните излъчвания даже през голяма маса метал. Свързочниците определиха с висока степен на вероятност този сигнал като SOS. Но не беше ли нов капан? Това безпокоеше Кърк много.

„Толкова по-интересно ще бъде — си каза пирянският вожд и отхвърли всички съмнения. — Стига сме си играли на котка и мишка. Където ни направят засада, там и ще се бием.“

Астероидът зловещо мълчеше, когато приземиха катера до края на ледената яма с почти отвесни стени и кръгло, около три метра в диаметър, метално дъно. Да, именно оттук беше дошъл загадъчният сигнал, но никой не напираше да отваря металната обвивка отвътре и нито една черна твар не помръдна в ледената глъбина, която ги заобикаляше отвсякъде. Никаква реакция нямаше и след като тримата с помощта на най-обикновено алпинистко снаряжение се спуснаха долу.

— Сложат стомана на това място е само половин метър — съобщи Стан резултатите от измерванията.

Кърк извика „Арго“ и попита:

— Клиф, добре ли ни виждаш? Прицелът точен ли е?

— Прицелът ми е с точност до микрон, мощността на заряда се регулира идеално. Мога да разстрелвам мухите около главата на всеки от вас!

— Мухи засега не се виждат — отвърна Арчи, — а виж метални пръски ще се разхвърчат скоро!

— Започвайте разрязването на обвивката — разпореди се Кърк.

Режеха технически грамотно, по окръжност, равномерно навлизаха по целия периметър. А когато остана тънка стеничка, едва удържаща огромната маса висящ върху нея метал, я преодоляха с помощта на термичен разрез, постигнат от мигновено нагрятата до

четири хиляди градуса волфрамова жица. Всички видове оръжия — от примитивни пистолети до плазмени и течнотелиеви оръдия — бяха насочени сега към малкия метален кръг върху огромната ледена равнина. Но астероидът на Солвиц, както винаги, им поднесе изненада.

Увлечен от потока въздух изтичащ през тясната пролука, металният цилиндър се приповдигна на повече от половината от дебелината си, но след това безсилно рухна надолу в мрака. Тримата постояха известно време на разстояние — кой знае какво можеше да се очаква, но от друга страна, за тях главното беше да проникнат навътре, а с това, както стана ясно, трябваше да се побърза. Въздухът в отворения от тях обем скоро свърши. Искрящото ледено облаче от застинали газове висеше над главите на пиранците като димна завеса, предназначена да пречи на стрелбата — Кърк успя да помисли и за това. Но след като от образуваната дупка не изпълзя никаква сган, те мълчаливо се спогледаха и се приближиха дружно толкова, че да могат да се наведат над отвора и да осветят вътрешността с фенерите, монтирани на шлемовете им.

Никой не успя да види нищо. Неведома сила ги дръпна надолу, придърпа ги неумолимо и властно, но толкова плавно и меко, че на екипажа в звездолета в орбита това навярно бе изглеждало като доброволно спускане.

„Ето така се провалят и най-добрите бойци“ — тъжно помисли Кърк, но не подаде на „Арго“ сигнал за тревога. Защо ли? В кого би трябвало да стреля горкият Клиф? Всичко върви по плана. Те са вече вътре.

Само че вътре в какво?

Тримата висяха в безтегловност и пълна тъмнина, като осветяваха с фенерите само един на друг лицата си и тавана (стена, под, не е важно...), през който бяха минали току-що. Изрязаният от тях „люк“ бързо се затвори с прозрачна ципа (хиперлед? стъкломана? друг неизвестен материал?) и в помещението започна да нахлува въздух.

— Е, какво, хванахме ли се като диви кучета в капан? — попита Кърк, като с това поемаше отговорността за станалото върху себе си.

— Не мисля — разсъди Арчи. — Лично аз не наблюдавам никакви злонамерени действия спрямо нас. Според мен това е най-обикновен гравитационно-вакуумен шлюз. Така че навярно автоматиката сама ще ни покаже по-нататъшния път.

Арчи се оказа прав и Кърк в себе си да се зарадва, че именно той, като бе смирил пирянската си гордост, бе помогнал на младия физик от Юктис да дойде в десанта. Защото нито един пирянец не би могъл така трезво и ясно да прецени обстановка, в която насилствено го лишават от инициатива.

А астероидът наистина не упражняваше насилие над своите пленници. Гравитацията плавно се стабилизира с пълна смяна на полюсите — т.е. таванът стана под и сега те стояха върху него под куполообразен свод, осветен само от няколко мъждукащи, очевидно аварийни лампички, а пред тях беше яка врата с вакуумни брави, над която сред призивно мигащи надписи на много езици очите долавяха и най-разбираемия — на междуезик: „Налягането е нормално. Оставете скафандрите си в шлюза.“ Разбира се, никой даже и не помисли да се съблича, въпреки че датчиците на газоанализаторите потвърждаваха запълването с годен за дишане въздух. Добре, добре, ама не сме си вкъщи, резервоарите на гърба ни ще стигнат за още много време. То пък голяма съблазън — да дишаш чужд въздух — току-виж си вдишал и нещо друго... А виж, да минеш през шлюзовата врата — това е нещо наистина интересно!

— Как мислите, Арчи, тази врата ще се отвори ли? — реши да се посъветва Кърк със съобразителния астрофизик.

— Кърк, вече знам, че двама пирянци могат да разбият всяка врата — усмихна се Арчи. — Но дайте за разнообразие да пробваме като вежливи люде.

Вратата, естествено, не пожела да се отвори. Даже след като Кърк опита. Не грубо, а с дръжката.

— Според мен вежливите люде отначало чукат или звънят. Да виждате някъде тук звънче? — язвително се обади Стан.

— Звънче няма — сериозно му отвърна Арчи, — но като за начало това копче, мисля, че ще свърши работа.

— Стой, не пипай! — властно го спря Кърк. — Никога не бързай с разни непознати бутони. С вас, учените, е като с децата — само

неприятности. На Пир от шест годишни вече знаят — първо разбери, след това пипай.

— Момчета! — неочаквано изпъшка Стан. — Стойте момчета! Внимание!

Той като хипнотизиран гледаше дисплея на постоянно включения пси-приемник и светкавично обработваше показанията на прибора:

— Много мощен, много близък сигнал! Надежда, тревога, отчаяние, радост — страшна смесица от емоции. Да пратим модулиран сигнал с нашия код? Ако това са те?

— Не, Стан, сега трябва да изкъртим тази врата — заяви Кърк. — Хич не ми харесват емоциите оттатък, още повече, ако са на нашите хора. Няма време за разговори. Ха помогни ми, де! Давай, приятел!

Дръжката се откърти лесно, но вратата се оказа солидна, правена за векове. И тогава Арчи в суматохата все пак се изхитри да натисне любимото си копче. Незабавно се развреця аварийна сирена — отвратително тънко и силно.

— Извинявайте, приятели — разпери ръце невъзмутимият астрофизик, като се опитваше да надвика механичния вой. — Мислех, че е като в асансьор.

— А аз мисля — още по-високо извика Кърк, — че напразно те взехме със себе си.

И той за пореден път удари с целия си могъщ торс бронираната врата. Лицето му се беше наляло с кръв не толкова от напъна, колкото от ярост.

Арчи се опитваше да достигне до разума на освирепелия гигант. Защото даже Стан беше разбрал, че вратата не трябва да се избива, а да се среже с лазер. Но, за съжаление, или за щастие, нямаше още такава сила, която да спре атакуващия Кърк Пир.

— Махай се оттук, Арчи — ревеше той като ранен звяр, като едва ли си представяше къде изпраща младия юктисанец.

И може би, поради липса на други цели, той, в края на краищата, щеше да застреля нещастния астрофизик, но в най-ужасния момент сирената неочаквано спря и в надвисналата тишина отчетливо се чу бръмченето на отваряща се врата.

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Високоскоростният асансьор изнесе Мета и Язон в малката прозрачна кабинка на същата повърхност на планетата Солвиц, където зеленееха гори, плискаше се море, течаха реки, в степите препускаха неистинските конници на неистинския Темучин, а в храстите пълзяха неистински пирянски твари. По пътя към тази промеждутъчна повърхност, те, разбира се, минаха през още един хронопреход. Почивката се оказа малка даже за Мета, а Язон се сгърчи така ужасно, че едва дишаше и буквално изпълзя на свобода пред стъклената врата, вкопчен в нея с отпаднали пръсти.

— Лягай — разпореди се Мета. — Само глупаците бягат до пълно изтощение и докато не паднат. Трябва да дойдем на себе си. Имаме още две-три минути.

— Дай аптекката! — изхриптя Язон, докато вяло опипваше костюма си и удивено констатира, че е облечен с фин панталон, бяла риза и смокинг, а единственото, което успява да открие в джобовете си освен носна кърпа и жетони от казиното, е херметичната капсула, натъпкана с информационни кристали. Как беше попаднала тук? Нали там, в библиотеката, след като прехвърляше нужната информация на най-компактните носители в света, Язон ги бе слагал в капсулата на масата, а тогава той беше облечен в стандартния костюм на космодесантчик. Нямахше време, а и му беше трудно да мисли над такива странни въпроси. Без инжекция на биостимулатора пък — особено трудно. За щастие Мета по някакъв начин беше опазила аптекката си и силите на Язон започнаха да се връщат заедно с проясняващата се мисъл. За пълна яснота му трябваше само да разбере какво ги заплашва и той попита:

— Всъщност Солвиц гони ли ни?

— По всяка вероятност — да. Но ние доста го изпреварваме.

— Какво може да означава това? Нали Солвиц е навсякъде? Всичко живо тук е Солвиц. Как може да бъде изпреварен?

— Дълго е да се обяснява — махна с ръка Мета. — После. Май успях малко по-добре от теб да се ориентирам в това старче. Все пак

той ни е лъгал и то доста.

— И какво иска сега? — запита Язон.

— Същото, което и преди — да ни спре, да ни задържи тук.

— На всяка цена ли? — реши да уточни Язон.

— Не мисля — отвърна Мета. — Все пак живи сме му поинтересни.

— Пак добре — въздъхна Язон с облекчение. — Ако сме живи, няма да умрем. Имало е такава поговорка, в някаква приказка го четох.

— Ставай, любителю на приказки! Време е!

До хангара бяха при добро темпо. Тежката врата послушно се отдръпна встрани, като че ли по команда „Сезам, отвори се!“. Язон не се учуди, защото беше забелязал в ръката на Мета малък дистанционен пулт. Преди нямаха такава удобна принадлежност. И докато се носеха вече вътре в хангара, Язон попита кратичко:

— Откъде?

— Солвиц. Подарък! — също така лаконично издиша Мета в такт с бягането.

— Защо? — попита Язон.

Но отговор не можа да получи. Мета със своето дистанционно вече беше включила двигателите на двата катера, ръмженето и свистенето заглушиха всички звуци и щом Язон се тръшна в креслото, изчака ремъците да го обгърнат плътно и прозрачният калпак да се затвори, за да стартира с всичките тридесет „g“, против които не помагаха никакви стимулатори. Язон скърцаше със зъби, но търпеше. Не само че не си струваше да се опитва да ръководи ръчно полета си, но сигурно това беше и невъзможно. Мета управляваше двата катера така, както неотдавна го беше правил доктор Солвиц. Неотдавна? Или преди много години? А може би все пак вчера? Само че в някакъв друг живот?

Мислите на Язон започнаха да се объркват. След това претоварването спря, защото катерите набраха пределната възможна скорост (точно така — не пределно допустимата, а пределно възможната). Половината външни сензори вече бяха изгорели, втората половина тихо се топеше и размазваше по корпуса. Оставаше само да се надяват, че лейко-сапфиреният калпак в молибденова рамка няма да се завари за корпуса и универсалните катери няма да се превърнат в летящи ковчези за пилотите.

Но Мета, въпреки безразсъдната си храброст, явно беше предвидила подобна опасност, така че нажежените полусфери благополучно се отвориха, а зачервената стомана на корпусите можаха да преодолеят благодарение на ръкавиците на добре изолираните фирмени скафандри от „системата на Солвиц“. Хубави скафандри.

„Благодаря ти, безумно старо докторче, ти беше прекалено добър към нас — мислено се прости Язон със Солвиц. — Благодаря за всичко. Но там, в космоса без твоите грижи ще ни бъде все пак по-приятно.“

Те бягаха към най-близкия светец купол и Мета тъкмо вдигаше ръка с дистанционния пулт с намерение да отвори вратата към свръхсекретния резервен вакуумен шлюз, когато иззад гърба им нещо проблясна и два куршума дум-дум удариха в стената, оставяйки две дълбоки дупки. Мета, падайки, натисна нужния бутон, вратата се дръпна встрани. В тези секунди вероятно пирянката успя да се преобърне и да открие огън — засега без да се цели, в посоката, откъдето дойдоха изстрелите. Разбира се, нямаше попадения. Язон подкрепи Мета и повтори всичките ѝ действия само с миг закъснение. Със същия нулев резултат.

Ех, прибързано беше да се прощава със Солвиц! Безумният учен все пак ги настигна: или бяха почивали прекалено много, или Мета въобще се беше объркала в тайнствените си сметки. Но едно беше ясно — старчето Теди възнамеряваше да ги задържи. И както показва практиката — на всяка цена! С тях като живи той вече си беше поиграл, смяташе да се поразвлече с труповете им — да си направи от Язон и Мета хомункулуси или зомбита. Интересна задача, достойна за велик изобретател. Но виж, да стреля през всичките хиляди години Солвиц не се беше научил. Сега, когато всички залегнаха, безсмъртният психар можеше да загуби. Защото почетните гости на астероида вече знаеха, че докторът не може да възстановява мигновено тялото си и затова му трябват поне няколко минути. Само че... Какво говореше Мета за временния изход, който ще се затвори, ако закъснеят? А да се атакува е рисковано, пък и няма време! Пак ли провал?

Всички тези мисли като вихър прелетяха през главата на Язон за части от секундата, докато Солвиц скрит зад обгорелите катери, продължаваше да стреля, а вратата продължаваше да се отваря.

Следващият изстрел се раздаде именно оттам. А веднага след това се чу силният сърцераздирателен вик на доктор Солвиц. В рамката на вратата стоеше Кърк с димящ пистолет в ръка, на тридесет метра лежеше Солвиц, впил сгърчени пръсти в разкъсания си гръден кош. Беше жив, разбира се, но в огромната рана се виждаше не жълто или зелено желе, а натурална кървава каша от кости, мускули и вътрешности.

— Защо стреля по нас, Теди? — зададе своя първи въпрос притичалият Язон.

— Не си отивайте, господа, моля ви, много съм зле... — изхриптя Солвиц, без да отговаря на въпроса.

Язон неволно направи крачка към него.

— Назад! — извика ужасено Мета. — Той отново ще те излъже. Трябва да бързаме!

— Този тип искаше да ви убие ли? — делово се осведоми Кърк.

— Да — отвърна кратко Мета, за да не се впуска в подробности. — Благодаря ти, Кърк. Но сега... да бягаме по-бързо. Колкото се може по-бързо! Или ще останем тук за дълго, повярвайте ми!

Тя вече държеше Язон за ръка като непослушно дете. Но непослушните деца явно бяха повече. Стан и особено Арчи поглеждаха към нея със съмнение. И изглежда не бързаха за никъде.

— Къде е Троу? — попита най-сетне Кърк.

— Троу го няма вече — отрязва Мета бързо, отново без желание за подробности. — Ние трябва да се измъкнем през направения от вас люк и то веднага, разбирате ли?! — изкрепя отчаяно Мета.

— Защо? — учуди се Стан.

Но този въпрос беше последен. Живият мъртвец доктор Солвиц с изсипващи се в движение вътрешности скочи, сграбчи пистолета си и се опита отново да открие огън по цялата компания. Кърк стреля и ръката на нападателя отхвъркна. Нови аргументи никой не поиска. Петимата пъргаво скочиха във вакуумния шлюз. Вече бяха изрязали повторно израстналата многослойна броня и се качваха в десантния катер, когато от отвора бавно започна да се измква познатият хищен черен език.

— И това дочакахме! — сърдито промърмори Мета и даде такъв старт, какъвто само тя умееше.

Язон вече не се оплакваше от нищо, само Арчи изстена от рязката болка на претоварването.

— Науката иска жертви — язвително каза Кърк.

Откъде пък знаеше той тази поговорка? От кой друг, ако не от Язон...

А в екраните за заден обзор отчетливо се наблюдаваха траекториите на всички мислими и немислими заряди и снаряди, които Кърк с наслада изсипваше върху черната аморфна гадост. Накрая прекратиха обстрела и остана само облак течен хелий, който покри пламтящата яма.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Ривърд Бервик излезе да посрещне завърналите се от астероида и по традициите на бог знае какви светове и времена отначало ниско се поклони, притиснал ръка към гърдите си, след това я подаде на Язон:

— Приемете моите най-големи благодарности, Язон дин Алт, много се радвам да ви видя цял и невредим. Благодаря и на вас, Мета. Скърбя за вашия загинал приятел и смея да се надявам, че главният етап на тази операция вече е отминал.

С това официалната част на приветствието явно свърши, защото пълномощният член на Съвета на Консорциума засече, даже леко се смути и с несвойствен за него стил помоли Язон да дойде в неговата, на Бервик, лична каюта, за спешен разговор на четири очи. Кърк не възрази против това с нито един жест, с нито една дума. Даже обратното — даде разпореждане на всички да не безпокоят високите договарящи се страни. Именно така високопарно-дипломатически се изрази той, с което удивително леко призна ролята на първа цигулка в техния пирянски оркестър на един непирянец, макар и изтъкнат. И Язон, който напираше да сподели своите открития по най-демократичен начин пред цялото почтено събрание, трябваше строго по военному да докладва за всичко непосредствено пред висшестоящия началник. Не, даже не по военному — върху последния епизод по-скоро беше ударен печатът на „мания за шпионаж“, някакъв суперагент конфиденциално предава информация на „центъра“.

А нивото на конфиденциалност наистина порази Язон. Той също никога преди не беше виждал толкова съвършена апаратура за защита от подслушване и наблюдение. Затова даже в началото на разговора се чувстваше неуютно, макар че доста ясно изложи най-важното, което бе успял да научи за Солвиц.

А Бервик благоразумно запази ответната информация за своята причастност към Специалния корпус за по-късно и започна от най-важното — от тайното общество на безсмъртните „Гарантите на Стабилността“.

— Искате да кажете — проумя най-после Язон, след като търпеливо изслуша кратката история на въпроса, — че моето лично безсмъртие и всички практически знания за изобретената от Солвиц ваксина не могат да ми принадлежат напълно?

— Точно така, Язон. Аз добре знам, че вие сте, може би, най-своенравният човек в Галактиката и едва ли ще искате да работите за която и да било организация, още повече пък, по принуда. Затова ви извиках тук буквално без да ви дам възможност да си поемете дъх. Опасността от неконтролируемо разпространение на информацията за някои неща, като безсмъртието например, е особено голяма. Нямам право да ви заповядвам, но мога да ви помоля и се надявам, силно се надявам, да срещна разбиране. По същество почти всеки безсмъртен във всички времена е имал възможност да подари ваксината на човечеството, или като минимум да разгласи за нейното съществуване в цялата Галактика. Някои така и правеха. Но това винаги завършваше печално. Не върви, знаете ли, да се противопоставяте на такива организации като „Стопани на Вселената“, „Гаранти на Стабилността“, Специалния Корпус на Лигата на Световите. Разбира се, в нашия безкраен космос се срещат и личности от особен мащаб, но ако вземем за пример самия доктор Солвиц, който противопостави себе си на абсолютно всички, то този пример е по-скоро отрицателен, нали?

— Абсолютно съм съгласен — кимна Язон. — Напразно хабите за мен толкова думи, Бервик. Аз, разбира се, съм прочут със своето не особено уважително отношение към отделни закони на отделни планети, а също така и с екстравагантните си в известен смисъл възгледи за общоприетия морал, но никога не съм се придържал към екстремистки идеи, никога не съм призовавал към масово унищожаване на хора или на цели култури и цивилизации. И накрая — забележете, това е много важно — никога не съм се стремил към власт, даже само на една планета. Затова не съм конкурент на вашето тайно дружество, нито пък съм някой безумен бунтар-самотник. В този момент много повече ме тревожи съдбата на родната планета след това, което ми разказа Кърк по пътя за насам.

— Към този въпрос непременно ще се върнем — увери го Бервик. — А сега повторете накратко каква информация съдържат кристалите, които сте успели да изнесете от астероида.

— Моля — каза Язон. — В тази капсула има десет клетки. В тях съм разположил добитите сведения. Първо: рецептата на ваксината за безсмъртие. Второ: Технология за изработване на хомункулуси. Трето: Комплекс от най-нови методи за лечение. Четвърто: Описание на оригинален начин за управление на гравитацията. Пето: Подробна история на най-древната вълна на космическа експанзия, включително Първата и Втората Галактически войни. Шесто: Теория и практика на прилагането на свръхоръжието. Седмо: Теория на интелектуалното пречистване. Осмо: Пълен комплект чертежи на изкуствен астероид. Девето: Подробно досие за някакъв си гражданин на Галактиката Язон дин Алт. И накрая, десето: Колосални по обем затворени файлове с чуждовселенско знание, към разшифровката на което даже не съм се приближавал.

— Последните две точки ми изглеждат особено интересни — отбеляза Бервик.

— Така ли! — учуди се Язон. — Чуждото знание — как да е. Но досието ми? Не сте ли го изготвяли там, в Специалния Корпус?

— Ние, разбира се, го разработихме — съдържано се усмихна Бервик, — но предполагам, че Солвиц и по този въпрос е отишъл по-далеч от нас.

— Значи така — повтори Язон още по-объркан. — Ама сведенията за мен са си моя лична работа, още повече, че още не съм се запознал с тях. Нямах време, пък и нямаха отношение към главната задача.

— Добре, Язон. Ще ги прочетете — и ще ни разкажете, ако, естествено, сметнете за нужно.

— Точно така — подчерта Язон. — Ако сметна за нужно. В рамките на нашия договор единственото ми задължение е спасяването на световите от Зелената Клонка от неизвестна и страшна опасност. Прав ли съм? Е, и по повод на ваксината за безсмъртие също приемам вашите условия. А що се отнася до останалото, готов съм да го предоставя срещу отделно заплащане и то ако съумеете да ме убедите, че сте най-изгодният купувач.

— Мислите, че ще ме уплашите със своя цинизъм? Не си правете илюзии, Язон. Аз умея да гледам трезво на нещата и също приемам вашите условия. Ще считаме, че разбирателство е постигнато. Остана

само един въпрос. Общуването със Солвиц помогна ли ви да разберете как да спрем този ужасен астероид?

— Да си кажа честно — не!

— И какво предлагате сега?

— Същото, което и вие с Кърк: да унищожим цялата сган, като я размразяваме поетапно, пък после ще стане ясно какво да правим. Но това, струва ми се, трябва да се обсъди колективно. Само че припомнете ми още веднъж за кое не трябва да говоря пред всички, защото, нали знаете, не съм служил във вашите разузнавания и тайни служби.

— Не бива да говорите най-вече за безсмъртието. Всичко останало си е по ваше усмотрение. Засега — многозначително добави Бервик.

Язон се постара да не обръща внимание на последните му думи и подхвърли максимално небрежно:

— Е, добре. В такъв случай, май е време да свикваме общо събрание.

— Време е — съгласи се Бервик.

В големия околоръстен коридор го пресрещна Кърк.

— От Мета не мога да изкопча и две думи. Разказва някакви шантави истории, на елементарни въпроси отговаря с гатанки, а за много неща просто мълчи. Без твое разрешение, казва, не може. Какво се е случило с нея, можеш ли да ми обясниш?

— Браво на Мета — усмихна се Язон. — Държи се абсолютно правилно.

Пистолетът се озова в ръката на Кърк и веднага се прибра обратно. Язон даже не трепна, отдавна беше свикнал с подобни прояви на чувства. В превод на нормален човешки жестов език, това означаваше само удар с юмрук в дланта и показваше раздразнение. Без каквато и да било заплаха за околните.

— Ти поне ще ми кажеш ли нещо конкретно?! — направо помоли той.

— За какво? — не разбра Язон.

— Разбира се, че за Пир! Преди всичко за Пир. Какво научихте там относно причината за нашите нещастия, за това как да победим

сега!

— А, ето за какво!

И си помисли: „Пирянциите са непоправими! Вселената, така да се каже, се руши, а на тях им дай да научат нещо за родината!“

— Кърк, чуй ме внимателно и се постарай да не се ядосваш — започна Язон. — Създателят на този изкуствен астероид, доктор Теодор Солвиц, след своето завръщане от другата вселена, без съмнение, е ходил на Пир, въпреки че не си призна направо. В своите гори той е развъдил роконоси и други мили зверчета, физическите възможности на Мета изобщо не го учудваха. А в неговата библиотека се пази информация за вашата планета, чийто обем надвишаваше моите и на Мета знания, взети заедно. Т.е. няма как да ги е придобил от нашата памет. И все пак не бих твърдял категорично, че Солвиц се е месил в еволюционните процеси на Пир. Неопровержими факти за това не успяхме да намерим.

— А няма ли да се окаже, че всички пирянски организми са творения на злия гений на доктор Солвиц? — попита Рес, който от половин минута стоеше до тях и внимателно слушаше обясненията на Язон.

— Може — каза Язон. — Но преди всичко това трябва да се докаже, и второ, дори местните замразени твари да са роднини на нашите пирянски, то няма да са им братя. Връзката ще се окаже много по-дълбока и по-сложна. Уверявам ви.

— Ама спомни си, Язон — отново се обади Кърк, — когато бомбардирахме онази цитадела на острова, как яростно се нахвърлиха върху града ни всички твари. Нещо подобно стана и сега. Това не те ли навежда на мисълта...

— Навежда ме, Кърк, разбира се, че ме навежда — усмихна се Язон с разбиране. — Вие, пирянциите, винаги търсите прости отговори, а простите отговори по правило винаги не са верни.

— А кога ще намериш за нас своя сложен отговор? — без обида, но все пак достатъчно саркастично се заинтересува Рес. — Бручо например счита, че новите форми на пирянски организми, открити буквално през последните дни, много напомнят тази гадост, която изкопахме тук от леда.

— Е, какво пък — каза Язон, — това също е интересно наблюдение. Още повече, че Солвиц веднъж си призна, че е изпуснал

от астероида някаква „черна лента“. Това може да е бил универсалният поглъщач на материя, може да е било нещо, което той сам не разбира. Къде се е дянало това враждебно на цялата Галактика същество, не знаем нито ние, нито безумния доктор. Може да се е скрило именно на Пир. Но мисля, че най-важното сега е да не бързаеме с изводите. Запасете се с търпение, приятели. Независимо дали го е искал или не, Солвиц предостави на нас с Мета информация, значението на която трудно може да се осмисли. Но от друга страна, за дешифровката ѝ ще трябва време и то не малко време...

— Ако се измъкнем оттук живи! — подхвърли Мета, която мина стремително и дори не пожела да спре за секунда.

— Какво се е случило?! — Язон се впусна след нея, като увлече и останалите.

— Нищо особено — изговори Мета, — просто остават броени минути, пък вие си уреждате философски дискусии. Бервик обяви общо събрание, но аз на негово място щях да обявя обща тревога. Навярно така и ще направя. Иначе просто няма да мога да ви събера. И в края на краищата — кой командва звездолета?!

Те вече влизаха в каюткомпанията и Язон веднага усети нещо нередно. Всички членове на Съвета на Консорциума, всички учени от Юктис, даже всички пирянци седяха в креслата си видимо напълно спокойни. Обаче емоционалното напрежение беше необикновено високо, тревогата, изпълнила помещението, се усещаше направо физически като внезапно налетял откъм морето студен и солен вятър.

— Всички ли се събраха? — попита Стан, като взе пръв думата. — Хиперледът започна да се топи. Имаме не повече от половин час за вземане на решения.

— Нима сме толкова близо до звездата FG 13-9? — учуди се Мета.

— Достатъчно близо. Защото скоростта на астероида се променяше скокообразно. Изчисленията показаха, че топенето на леда е причинено не само и не толкова от излъчването на звездата.

— Искаш да кажеш — невярващо попита Мета, — че Солвиц подгрява астероида отвътре? Но нали се топи отгоре, а не отдолу?

— Не, Мета, ледът се топи отгоре, но някой или нещо го подгрява отвътре.

— Не разбирам — искрено си призна Мета.

— Аз също не разбрах — призна си и Стан.

— И какво предлагаш? — попита, готов за действие, Кърк.

— Нищо не предлагам. Аз просто ви дадох въвеждащата информация, пък вие решавайте.

— Добре — каза Кърк, въодушевен от мисълта, че юздите на управлението отново минават в ръцете му. — Клиф, ние способни ли сме да разстреляме всички врагове, които ще започнат да се събуждат след половин час, или колкото е там?

— Да! — с горда увереност отвърна младият пирянец.

— А можеш ли да гарантираш отсъствието на загуби от наша страна в тази схватка?

— Сега мога. Ако, естествено, имате предвид, човешки загуби...

— Да, питах именно за това — Кърк замислено поклати глава. — А прилагането на планетарни бомби ще е много по-евтино, нали?

— И още как! — плесна с ръце Клиф. — Но ми се струва, че някой беше забранил това.

— Виждам, че този *някой* сега мълчи — отбеляза Кърк.

Всички погледнаха към Ривърд Бервик. Той се изправи, внимателно обходи с поглед всички и произнесе:

— Аз тогава обясних своята позиция, господа. Сега, след като ситуацията принципно се промени, аз, като представител на Специалния Корпус, свалям от себе си отговорността за съдбата на астероида Солвиц. Съгласно договора вие сте изпълнителите. Така че сега вземете съответните решения. Последната дума, мисля, ще има Язон.

Ето на. Дойде време великият играч отново да се доближи до масата и да хвърли заровете върху зеленото сукно. Нима от неговото решение ще зависи всичко по-нататък?

Язон погледна към Мета с надеждата да му подскаже нещо с поглед. Тя със сигурност би произнесла смъртната присъда над Солвиц. Но в сините очи на прекрасната амазонка се четеше само нетърпеливо очакване и абсолютно доверие към него.

— Господа, приятели, братя — той не можеше да избере нужния тон за тази странна реч. Обстановката беше твърде тържествена, а той искаше да обясни всичко по-простичко, по-свойски. — Безкрайно бих съжалявал, ако унищожа нещо, създавано векове наред. Астероидът на Солвиц пази много повече тайни, отколкото ние с Мета бяхме в

състояние да отнесем оттам. Този астероид, а може би и самият Теодор Солвиц, още биха могли да послужат на хората, но... Ние опознахме безумния доктор повече от когото и да било. Да, опознахме, но не го разбрахме. Неговото поведение понякога наистина е неадекватно. Той вече не е съвсем човек. И лично аз не мога да гарантирам благополучен изход от операцията, затова не искам повече да излагам на опасност цялата Галактика. За разлика от Солвиц аз съм просто човек и нямам право да рискувам живота на други хора.

Язон отново погледна към Мета и напълно отчетливо си даде сметка, че не желае — ох, как само не желае — да рискува (най-малкото точно този) живот.

— А какво ще стане с Трой? — внезапно попита Тека.

Като лекар той специално се интересуваше от съдбата на изчезналия пирянец и вече беше разпитвал Мета за някои подробности.

— Излиза, че ще унищожим Трой заедно с планетата?

— Не, Тека, можеш да считаш, че Трой е тук — каза Мета, като вдигна над главата си малък блестящ диск. — Гледайте всички. Това е... как да го кажа по-точно... електронна версия на Трой. Матрица на неговата личност. Това, което се разхожда там, на вътрешната повърхност на Солвиц, ние можем винаги да пресъздадем тук, при нас... Ако поискаме — добави тя мрачно. — И все пак това вече няма да е Трой.

Кърк рязко се изправи и погледна часовника си. От негова гледна точка вече нямаше никакви аргументи в полза на запазването на обект 001.

— Клиф! Включи планетарните бомби на часовников механизъм. Мета! Включвай главните маршови двигатели. Ще напуснем орбитата във форсаж. Всички да приготвят за десетократно претоварване! Предайте по интеркома. Стан! Осигури постоянна връзка с Накса. Искам той да следи събитията тук и същевременно да ни съобщава за ставащото на Пир. Свърших. Изпълнявайте!

Когато цяла планета, пък било то и малка, бива взривявана с аниhilационни бомби, огненото кълбо, озаряващо междузвездната чернота, напомня взрива на свръхнова. Такова нещо малцина и рядко

успяват да видят. Целият екипаж на „Арго“ се беше събрал пред големия панорамен екран. Зеленикавият диск на планетата Солвиц заемаше не повече от два ъглови градуса и изглеждаше като безобидно балонче или надуваема детска играчка, която нелепо се мотае в пространството.

... Пет, четири, три, две, едно. Обратното броене завърши и балончето се изду като болезнен червен мехур. Изглеждаше, сякаш ей сега ще се пукне и разтече, пръскайки кръв и гной. Зрелището не беше от приятните. Взривеният астероид наистина пулсираше като оток. Изумено „Ах!“ се изтръгна от всички зрители едновременно, а по израза на лицето на стоящия наблизо Арчи Язон се досети, че планетарният взрив въобще не изглежда така.

След това... Не беше нужно военно-космическо или астрофизическо образование, за да разбереш, че в този момент физиката е свършила и е започнала дяволщината. Нарастналият минимум два пъти диск на Солвиц промени цвета си, последователно изреждайки целия спектър от червено до виолетово, а след това, както се пошегува Арчи, без да стане ултравиолетов, изчезна завинаги. Всички контролни уреди като един отчитаха: астероидът вече не е в нашата Галактика, в нашето измерение, може би и в нашата Вселена, защото дори и джъм-локаторите не можеха да го фиксират в кривопространството. Планираният взрив всъщност не се беше състоял. Не се беше появило очакваното светлинно изригване. „Какво стана с фундаменталните закони за запазване на енергията и масата на веществото?“ — запитаха се почти всички, които наблюдаваха.

— Той използва енергията от аниhilацията на външната обвивка за скок през кривопространството и някъде още по-далече — формулира най-накрая Арчи това, което беше станало пред очите им.

— Такова нещо възможно ли е? — любопитства Язон.

— Досега се считаше за невъзможно.

— Значи може пак да изплува отново в нашата Галактика?

За Язон това предположение бе логично.

— Е, чак това — едва ли — усмихна се Арчи. — Помните ли още там, в катера, ми разказахте за отвъдната вселена, където числото „пи“ било две? Сега той е там. И повярвайте ми като на астрофизик, че астероидът на безумния доктор — нали така го наричате? — е загубен завинаги за тази Вселена, с други думи — все пак е унищожен. Така

че, Язон, не се безпокойте, аз като експерт мога да свидетелствам — вашият договор с Консорциума е изпълнен напълно и изцяло.

— Какво пък — Язон ухилен се обърна към Бервик, — парите на бъчвата, господин възложител! Така са казвали в древността. Кърк, на нашия звездолет ще се намери ли поне една бъчва? Най-добре е, разбира се, дървена, но става и стоманена. Господин възложител, ще ви се намерят ли осемдесет и два милиарда кеш?

Язон искрено се забавляваше, окрилен от удържаната победа, а Бервик продължаваше да гледа в унилата тъмнина на обзорния екран, като че в очакване на още нещо, и само кимаше машинално. После се обърна и Язон прочете в очите му не радост, а приглушено страдание и мъка от някаква загуба. Явно е разчитал да използва с пълна сила техническите и другите достижения на древната наука. А може би безсмъртният Бервик е мечтаел да се срещне с безсмъртния Солвиц — живата легенда на отдавна отминалата епоха, а вместо това се беше наложило да произнесе смъртната му присъда, която дори не беше изпълнена като хората.

— Да, да — каза Бервик сякаш най-сетне се бе пробудил. — Вие наистина ли искате да получите сумата кеш?

— Шегувам се — каза Язон. — Разбира се, ще я преведете по сметката ни. И по-бързо моля. Мета като капитан на кораба няма да ни подведе, но мисля, че след два часа ще се доближим до вашата родна планета, където ще се разделим. Пирянциите така и така се задържаха тук достатъчно дълго.

— Пирянциите нека си пътуват — Бервик приближи до него. — А вас, Язон, искам да поканя при себе си.

— Къде? — учуди се Язон.

— Предстои ми да се срещна днес с господин Ривърд Бронс, заместник-началник на Специалния Корпус, и ми се искаше да ви представя.

— Като нов сътрудник? А, не, Бервик, не съм подходящият кандидат за това. Имам си маса работи вкъщи, на Пир. Отлитам там и само там. Предайте на господин Бронс, че ако желае, може да ни посети. Това за него ще бъде доста поучително във всякакъв смисъл.

Бервик изгледа продължително Язон и мълчаливо набра върху гривната си номера на Централната банка на Консорциума, за да даде разпореждане за превод на сумата съгласно договора.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

— Е, и за какво ще похарчим всичките тези пари? — попита Мета.

Тя се бе излегла в креслото-легло и държеше в ръка висока чаша, в която подрънкваха ледени кубчета. Язон току-що беше забъркал коктейли по старинната рецепта на същия доктор Солвиц — нали в техническия архив на астероида влизаше освен всичко останало и подробно ресторантско меню с обяснения за готвачите — и сега те, спазвайки древната традиция на междузвездните пътешественици, празнуваха успешното излизане от кривопространството. До кацането на Пир оставаха броени минути.

— А аз си мислех, че получените там пари принадлежат на всички пирянци — промърмори Язон леко смутен.

— Разбира се, скъпи, но, повярвай ми, всички пирянци ще попитат именно нас двамата какво да правят с тези пари!

— Хм! Логично. Тогава слушай. Първо, нужно ни е да възстановим космодрума, подземната магистрала и всичко, което е пострадало в града. Второ, не би било зле не просто да ги възстановим, а и да ги подобрим, като се вземат предвид последните събития. Трето, няма да ни навреди, ако се запасим с нови оръжия. Четвърто, въпреки традициите, бих искал да финансирам истинска научна програма за изучаване на екологията на Пир. Никога няма да покорим тази планета с кавалерийски атаки. Тук е нужна твърда, хладна пресметливост, а след това и дълго, щателно изследване. На прощаване говорих с онзи забележителен момък Арчи. Той взе присърце нашия проблем и иска сериозно да се заеме с него.

— Ама той е астрофизик! — учуди се Мета.

— Той е истински учен. И това е най-важното. Има непредубеден поглед към Пир.

— Ами ти?

— Първо, аз не съм учен и второ, отдавна съм станал истински пирянец и съм отвикнал да гледам на планетата отстрани.

— А сега си заприличал и на Солвиц — каза Мета.

— Това пък защо? — не разбра Язон.

— Започна да говориш като него: Първо, второ... не мога да търпя такава буквоядство!

— Добре де! — обидено махна с ръка Язон. — Впрочем, за Солвиц. В тази суетня все забравям да те питам как, все пак, успяхме да се измъкнем оттам. Той беше създал за нас истински капан и явно смяташе да ни задържи.

— Разбира се. Проумях това преди теб. Този проклет Теди ни лъжеше почти през цялото време. Много му е било скучно сам и той просто ни отвлече, а цялата тази зловредна сган на повърхността изобщо не го е безпокоила и винаги е можел да ни пусне. Впрочем, не по-трудно за него е било и обратното — да ни направи пленници завинаги — да ни приспи, да ни скрие някъде и да чака все същия изход. Но или е усещал, че няма да има планетарен взрив, ако не ни пусне, или... Знаеш ли, Язон, мисля, че той наистина е луд. Логиката му е някак нечовешка. Разбирам, че той наистина не желаше насилие, а искаше да ни направи доброволни пленници. Затова и измисли цялата история с библиотеката. И теб той фактически те обсеби. Отначало те увлече с потресаваща информация. На теб само нови знания да ти даде човек. Права ли съм?! А след това те докопа с главното наслаждение в живота ти и лиши хитрия и непобедим Язон дин Алт от всякаква воля за съпротива. Защото духовният наркотик може да бъде по-страшен от всяка химия. Ти беше готов да останеш с него, завинаги да останеш!

— Не може да бъде — усъмни се Язон.

— Може. Аз много внимателно проанализирах неговия метод. Той по принцип е длъжен да действа стопроцентово на всеки човек.

— Защо тогава ти не се хвана в капана?

— Защото аз съм пирянка.

— Е, и какво? Виж, винаги съм смятал, че пирянците са особен народ. Но не дотам! Нима искаш да кажеш, че за вас не съществува най-висше наслаждение в живота?

— Излиза, че е така — въздъхна Мета. — Прецени сам. Когато включих уплътнението на времето, аз също се озовах във виртуална реалност. Не е трудно да се досетиш къде попаднах. На родната планета. С наслада косях, да, с наслада избивах разните му там познати и непознати твари, побеждавах и това нямаше край.

Удоволствие? И още как! Но това не е игра, Язон, това не е развлечение. Това е средство за оцеляване, а значи е по-скоро работа, отколкото почивка. Убивайки, ние мечтаем за мир и спокойствие на нашата планета. Уморих се да стрелям в този измислен свят и Солвиц отрази тази моя мечта като я реализира. Победих окончателно като застрелях последния полумъртъв рогонос и в този момент Светът на Смъртта престана да бъде свят на смъртта и, навярно, престана да бъде моят роден свят. Мислиш, че в този момент станах щастлива? Е, и да съм била, то за не повече от три секунди, не повече, и отново тръгнах да търся опасности. Но опасности нямаше. Никакви! Изпадах във все по-голямо раздражение. Играта ставаше съвсем не по правилата. Солвиц изглежда също се обърка и започна да ми пробутва кой знае откъде появили се зъбати зверове. Това беше глупаво. Престанах да вярвам в реалността на обкръжаващото и успях да изплувам в диспечерската, откъдето той управляваше нашите сънища...

Мета замълча.

— Солвиц наистина знае много за нашия свят, вероятно повече и от самите нас. Но той изобщо не е разбрал какви сме ние, пирияците, не се е ориентирал в особеностите на нашата психика. Ние живеем не заради наслажденията, а той не е предполагал дори, че има и такива хора. Ето защо аз сварих Солвиц неподготвен, когато се явих при него. Вече знаех какво ми трябва. Универсалният пулт. Той лежеше на масата пред доктора. Какво по-просто от това — да му пръсна черепа, да сграбча малката кутийка и да побягна? Но аз знаех и друго — това е губещ вариант. Солвиц не може да бъде победен със сила. Той се опитваше да ни превърне в *доброволни* пленници, а по тази логика, аз трябваше да се опитам да го накарам *доброволно* да даде пулта. Той сам трябваше да ми покаже пътя към изхода. По какъв начин можех да постигна това?

— И по какъв? — Язон вече се досещаше, но не се решаваше да го каже на глас.

— Прочетох отговора в очите му. Този хилядолетен старец ме гледаше с неистово възжеление. Не се учудвам — такива жени той не беше виждал през целия си безкрайно дълъг живот. С една дума — съблазних го... Ти какво си помисли, Язон? Да, обещах му всичко което искаше. И тоя дърт шипокрил се размекна, отпусна се, стана доверчив като детенце. Като ми даваше пулта, той изглежда наистина

смяташе, че ще те зарежа и ще остана при него. А аз казах, че излизам за момент, и блокирах всички врати. Разбира се, не му трябваше много време да разбере измамата. И аз бързах. Бях видяла на диспечерския екран, че момчетата вече изрязват отвор в корпуса на астероида. Да беше видял как се сменяше израза на лицето на Солвиц, докато наблюдаваше това... Тогава успях да подам пси-сигнала, който Стан улови. Беше щастливо стечение на обстоятелствата, че стопиха леда именно на това място...

— Как си могла, Мета?! — проговори Язон, след като най-последно си възвърна дар-словото, но все още я гледаше с невиждащи очи.

— Кое? Да подам пси-сигнал?

— Ами, не! Да съблазняваш този старец!

— О, високи звезди! Истински мъжка логика! Ако не се лъжа, някой беше готов да хукне след някаква засукана девица и при това андрошка! — и то заради играта и удоволствието. А когато любещата жена е рискувала, за да му спаси живота, този противен ревнивец вместо благодарност се пули от ужас: „Как си могла?!“ Добре тогава. Още щом пристигнем на Пир, ще те зарежа както тогава — първия път!

— Мета, аз те обичам! — извика Язон възторжено и я сграбчи в прегръдките си.

— Да беше се извинил, прасенце такова!

И като се правеше, че се измъква, тя нежно го заудря с юмручета по гърдите. Нейните смъртоносни юмруци можеха да бъдат нежни юмручета.

— Няма да се извинявам — заяви Язон. — Просто те обичам и това е!

В този момент от интеркома се разнесе гласът на Кърк:

— Приятели! Влизаме в орбита около Пир. Екипажът и всички пътници на линкор „Арго“ да се приведат в готовност. Двадесет секунди след настъпването на безтегловността преминаваме в режим на забавяне с десетократно претоварване. Приятели, поздравявам всички със завръщането у дома.

„За кой ли път се връщам в Света на Смъртта?“ — запита се Язон.

И не успя да ги преброи.

СВЕТЪТ НА СМЪРТТА ПО ПЪТЯ НА БОГОВЕТЕ

ПЪРВА ГЛАВА

Обичаният от народа си цар Ахамант цели седемдесет и четири години управлявал планетата Охромен. Този свят се славел със своите плодородни земи, мек климат и богати залежи от метали. Планетата напълно осигурявала нуждите си сама, така че мъдрият Ахамант, въпреки че се бил наслушал за други светове, небесни лодки и междузвездна комуникация, още на младини бил решил да не влиза в контакт с боговете, както наричали местните жители летящите по небето чуждопланетци. А своите слуги, които настоявали за приобщаване към богатата на други цивилизации, царят толкова отдалечил от себе си, че те напуснали Охромен завинаги. И това събитие било наречено Заминаване на Привържениците на Контактта. А планетата продължила да живее благополучно, радостно и сито без войни и разпри.

Младата жена на Ахамант, царица Нивела, му родила деца-близнаци — синът Фрайкс и дъщерята Хела. Те и двамата в еднаква степен били наследници на престола, но никога, дори и през най-ранните си години, не се били карали и по всичко личало, че ще управляват планетата заедно. А това също било възможно на мирния и богат Охромен! Старецът Ахамант се радвал, че като напусне живота, ще остави планетата си в достойни и праведни ръце.

Но тогава се случило нещастieto. Вярно казват хората: бяло в брадата — дявол в душата. Влюбил се почтенният цар в младата Инна, дъщеря на някой си Кадмий. И така се влюбил, че изоставил жена си Нивела, прогонил я и довел в двореца си новата царица. А младата владетелка люто намразила заварениците си Фрайкс и Хела. Което, между другото, е напълно естествено, но причината за това се оказала далеч от обикновената ревност. Инна била дъщеря съвсем не на Кадмий, а на някой си Кобалт от планетата Делфа. И била таен агент на могъща междузвездна организация от галактически мащаб. Използвайки високото си положение, тя фактически ръководела селското стопанство на Охромен и успяла да отрови огромни площи, засети с жита и други хранителни растения. За целта Инна

употребявала нови биологични отрови и изостаналата в научно-технологично отношение планета се оказала безсилна да се справи с тази катастрофа.

Тогава Инна сама предложила средство за борба със стихийното бедствие. Видите ли, боговете някога отдавна били скрили в главата на Фрайкс (избран съвсем неслучайно) тайно знание, където между други всякакви неща се пазела и формулата на хлебната противоотрова. И тези знания можели да се добият само по един начин — като се отсеке главата на Фрайкс и се постави в адска машина, която боговете били дали на Инниния баща, а сега по наследство била нейна. Охроменците от най-древни времена изпитвали голямо недоверие към различни сложни и непонятни машини, затова не пожелали да вникнат в детайлите и приели препоръките на царица Инна посвоему — значи, Фрайкс трябва да бъде принесен в жертва на боговете и тогава те ще върнат плодородието на Охромен.

Потъгувал Ахамант и решил, че няма никакъв избор. Или ще загине от меч любимият му син, или ще измре от глад не по-малко любимият му народ. Нима това е свобода на избора? Риторичен въпрос. С една дума жертвоприношението било насрочено на Всепланетния Ден на Плодородието и Богатството — главният ежегоден празник на охроменците. Наточили до необикновена острота специален меч, вързали юношата със здрави въжета, а сестра му навсякъде вървяла подир него, не изоставала и молела да убият и нея, щом нищо друго не може да се направи. Но Ахамант не смятал да убива своята Хела, защото боговете не били казали нищо по този въпрос. Засега.

Това злодейство трябвало да се извърши точно по обед под ярка слънчева светлина и при голямо струпване на зрители. Добрият и любещ своя цар народ очаквал своето избавление от страшните беди и връщането на щастливия безоблачен живот. В целия Охромен само един човек не чакал нищо добро от жертвоприношението. А този човек бил забравен от всички. Отдавна. Защото цар Ахамант, роб на своите желания и подъл изменник, прогонил своята жена и от двореца, и от града. Не знаел обаче едно — че Нивела използвала една от колесниците на боговете, които кацали понякога в пустинните райони, далеч от столичния град Охромен. И отлетяла с тази колесница на небето, при боговете. И се върнала низвергнатата царица тайно, но

точно навреме, защото знаела всичко. Историята не казва била ли е тя в съдбовния час на Празника на Плодородието и Богатството на площада. Но със сигурност може да се твърди, че именно Нивела от незнани светове пратила над Охромен вълшебния звяр Винторог Ослепителен, летящ по небето синьо и по небето черно, изригващ пламък, вдъхващ ужас и възторг у онези, които имат очи и уши.

Ослепителният Винторог разтворил широката си паст и погълнал нещастния обречен на смърт Фрайкс и сестра му Хела, която така и не се отделила от него. Разбира се, Винторог бързо се скрил в облаците над главния площад на град Охромен. Тогава галактическата шпионка Инна била принудена да разкрие гнусната си същност. С непостижима скорост, без всяко съмнение магьосническа и магическа, тя извадила изпод земята някаква гигантска сребърна риба с блестящи люспи, и с нея погнала Ослепителния Винторог. Но къде ти! Мъдри хора, които тайно пазели знание, останало още от първобитниците-прадеди, но които не заминали заедно с Привържениците на Контактa, казали на Ахамант: „Или ще възликуваш, или ще се опечалиш, но трябва да знаеш, царю, че рибата нивга не достига Винторога, защото невъзможно е това!“ После мъдреците му обяснили, че няма да се върнат обратно нито децата му, нито младата измамница-жена, враг човечески. Но виж, Нивела може и трябва да се върне. И нейното завръщане Ахамант трябва да чака търпеливо. Може би дълги години, но ако търпението и здравето му стигнат, най-после старият, останал без жени и без наследници цар на Охромен ще получи опрощение от боговете и отново ще бъде щастлив. И владетелят на Охромен се съгласил да чака.

А Фрайкс и Хела достигнали близката планета и направили принудително кацане. Винторог, разбира се бил обучен от Нивела, т.е. програмиран за дълъг и известен само на нея маршрут, но се оказал също така и много послушен звяр. Трябвало само Хела да дръпне стърчащата между ребрата му ръчка и златно светещото тяло се втурнало надолу. А там се простирала безкрайната водна повърхност на планетата Дарданела. Хела никога преди не била виждала такъв огромен океан — той покривал цялата планета. А на своята планета девойката много обичала да се къпе в морето и отлично плувала. „Искам да се изкъпя!“ — закапризничала тя. Любещият брат не посмял да ѝ се противопостави. Той самият не влязъл във водата,

защото се страхувал, макар че никаква опасност не се виждала. Някакво тревожно предчувствие го изпълвало през цялото време докато се любувал на красивото тяло на сестра си, блискаща се в топлите води на Дарданела. И предчувствието не излъгало младия орхоменец. От тъмносините дълбини изплували изумрудно-зелени весели красавици, които така увлекли орхоменската наследница с игри и разговори, че тя не поискала да се върне.

А брат ѝ не бил особено против. Той сам не знаел къде лети. Няма да се връща в Орхомен я! Майка си бил загубил отдавна. Баща и народ — наскоро, и то при чудовищни обстоятелства. А сега било дошло време да загуби и сестра си. Значи такава било желанието на боговете. „Трябва да приемаме съдбата си покорно, без да обръщаме глава към миналото, и да гледаме само напред.“ Така учили древните.

„Прощавай, Хела!“ — извикал Фрайкс и заповядал на „Ослепителният Винторог“ да излети в небето.

Крайна точка на пътуването му станала планетата Егриси, където управлявал цар със странното тройно име Исак Даниил Иот или накратко И. Д. Иот, добър познат на Нивела, но на Фрайкс той се сторил съвсем луд. Наричал себе си слънцелик и въобще считал себе си за син на самото слънце, т.е. на местното светило. За щастие в ежедневието Иот се оказал добродушен старец, приласкал Фрайкс, нахранил го и го облякъл. Не минало и месец когато го оженил за най-хубавата си дъщеря — Галка. Но заповядал да затворят Винторог. Едва сега Фрайкс започнал да разбира, че Ослепителния, който със своята златна кожа приличал на орхоменски хипопотам със спирално засукани бивни, не е никакъв звяр, а все пак машина. Но окончателно всичко се изяснило, когато всички вътрешности на Винторог били извадени и разпръснати според нуждите на други механизми в името на великия Дзевесо — кометоборец и съкрушител на кривопространството. А златната кожа на машината, или както я наричали тук — черупката, като изключителна ценност отнесли в една чимширена гора, заобиколили с два реда бодлива тел, а между тях пуснали да тича ден и нощ свиреп огнедишащ дракон.

Иот, чието истинско име било Сулели („глупав“ по егрисиански, и той се срамувал от името си), направил Фрайкс не само свой поданик, но и свой роднина. На техните отношения можели да завидят всеки тъст и зет, но Фрайкс не можел да се освободи от усещането, че

даже неговата любима Галка (която също била кръстена другояче — Халхи — преведено от егрисиански „народ“), та даже неговата любима жена е много по-силно привързана не към Фрайкс, а към донеслия го тук Ослепителен Винторог, по-точно към неговата златна кожа, която била в непонятна магическа връзка с родителите на Фрайкс, както с баща му Ахамант, син на Еол, така и с майка му Нивела, неизвестно чия дъщеря, дошла неznam откъде и изчезнала пак натам. По-късно преуспелият в много изкуства и науки, разпространени на Егриси, Фрайкс веднъж събрал смелост и отправил тайна шифрограма в необятния космос. Изпратил я, без да знае къде, но случайно попаднал на честотата за специална връзка.

Шифрограмата била приета и прочетена, но Фрайкс и до ден-днешен чака отговор, а старият Ахамант също чака — своята жена, мечтаейки да измоли прошка за предателство си, а вечно младата Хела, вече уморена от игри и развлечения със зеленогърдите красавици, чака с нетърпение брат си Фрайкс да я отведе вкъщи на благодатната планета Орхомен, навремето колонизирана още от легендарния космически вълк капитан Миний, пристигнал там с първия междузвезден транспорт „Прометеус Виктори“ в самото начало на Великата Звездна Експанзия.

— Е, как ти се вижда всичко това? — запита Язон.

— Според мен, красива легенда — каза Мета, докато се оглеждаше в търсене на някаква цел.

Но в гората бе тихо-тихо, даже насекоми не бръмчаха.

— Пък според мен е откачен боклук! Набъркано е какво ли не, като в кастикусийска салата, която е приготвил най-бездарният готвач в Галактиката: картофите са нарязани сурови, портокалите в замяна на това са сварени, а вместо саламурени ягоди са наблъскали пресни еридански краставици.

— Нищо не разбирам — изпръхтя Мета. — Какво общо има тук салатата?

— Много общо!

Язон откъсна някакво ярко лилаво цвете и дълго го разглежда. Помисли си: „Ама че работа! Тук никога не са никнали такива цветя!“

— Всичко това, което ти прочетох току-що, не е никаква легенда, а въпросната шифрограма, приета от Специалния Корпус, а преди това засечена от лудия Солвиц и кой знае защо пъхната от него в пакета документи под скромното заглавие „Досие на галактическият гражданин Язон дин Алт“.

— Будалкаш ме! — предположи Мета.

— Съвсем навреме — тъжно се усмихна Язон. — Точно когато предстои да завършим най-отговорния етап от изследванията ни с Арчи, аз трябва спешно да летя към центъра на Галактиката. Съвсем подходящ момент за шегички и будалкане.

— Защо точно към центъра? Никога не съм била по онези краища.

— Защото Бервик предполага, че източникът на сигнала, донесъл тази шифрограма, е разположен някъде там. Въпреки че по принцип е бил регистриран във вид на хаотично блуждаещ отразен импулс.

— Ти отново работиш с този самовлюбен тип, който е ръководител на всички секретни служби? — Мета чисто по женски назова само най-важното според нея.

— А с кого друго трябва да работя? Мислиш, че някой друг освен безсмъртния Бервик би съумял да определи с такава точност времето, към което се отнасят събитията, описани в тази, както я нарече, легенда?

— И кога? Точно преди пет хиляди години? Точно когато земяните са построили нашия славен звездолет за непобедимата си древна империя...

— Не позна. Преди двадесет години, а може би и по-малко. Така че всички участници в тази история, даже обикновените смъртни, са живи вероятно.

— Какво? — Мета вече не подозираше будалкане, просто гледаше Язон с широко отворени и поради това още по-красиви очи.

— Точно в това е проблемът. Не бих се юрнал да участвам в археологична експедиция. А тук нещата са много по-сериозни. Солвиц неслучайно е качил тази информация точно в тази директория. Значи тези чудаци от планетата Егриси или от Орхомен имат към мен някакво непосредствено отношение.

— И кога смяташ да летиш?

— Утре!

— И таз хубава!

— За това исках днес да се поразходим с теб в гората, по тези чудни поляни, за да имам какво да си спомням по далечните пътища.

— Ти си полудял, Язон! Първо, аз ще летя с теб, дори без твое разрешение. А второ... Ето, зарази ме със своите „първо, второ“... Ти да не си забравил защо сме тук? Разходки по чудни поляни! Ние сме на Пир, Язон! Това е Светът на Смъртта. И още не сме го победили.

— Но като че е ясно, че тук и сега няма в какво да се стреля.

— А тогава защо в своите записки, за които е смятал че са предсмъртни, за това място Бручо е написал: „Отбелязах нещо принципно ново, обикновеното оръжие е безсилно против него.“ А след това не можа да си спомни какво е имал предвид и каза, че просто бил бълнувал. Ти вярваш ли в подобно бълнуване?

— Не вярвам — каза Язон. — Но допускам такава възможност. Схващаш ли разликата?

— Демагог си беше, такъв си и остана! По-добре си отваряй очите, пътешественико към центъра на Галактиката.

— Какво да гледам, Мета? За кой път вече обикаляме това райско кътче? Седни. Почини си.

Те седнаха на едно повалено дърво и Язон произнесе полуутвърдително-полувъпросително:

— Да взема да си запаля.

— Да, разбира се — отвърна Мета с още по-неясна интонация.

— Добре — каза Язон, докато все пак запалваше. — След като ще летим заедно, кажи какво мислиш за цялото това безобразие? За какъв дявол съм им потрябвал на всички тях: на древния учен Солвиц — двукратен беглец от нашата Вселена, или на Бервик, член на Обществото на Гарантите на Стабилността, сега пък и на някакви царе от центъра на Галактиката? Какво толкова съм направил, а? Как мислиш?

— Няма какво да му мисля — отсече Мета с пирянска простота. — На Солвиц и на Бервик просто им трябваше твоят мозък, но аз на първия не го дадох, и на втория няма да го дам. А колкото до царете... Честно казано трудно се ориентирам. Там всичко е разказано толкова странно, в тая твоя „шифрограма“. Като че четеш някаква старинна книжка, само че не дотам, защото прилича на коментар за съвсем съвременни... ако не деца... на студенти, или...

— Аз какво ти казвам — кастикусийска салата! Изобщо, ясно е откъде се получава стиловата бъркотия. Лингвистичният анализ, който направихме, показва, че първо е писано на древногръцки, след това, за да може да бъде транслиран в ефира, е превеждан на егрисиански, а след приемането е дешифриран на междуезик, но през есперанто, защото Солвиц отначало грешно го приел за старинна имперска шифротелеграма. При толкова многократен превод стилът на повествованието, разбира се, малко е пострадал. Но най-лошо е положението със смисъла: в историята за Фрайкс и златната обвивка наистина има някакви недоизказани и недообмислени фрази. Например, как Фрайкс, изпращайки шифрограмата, е могъл да напише всичко в трето лице и освен това да описва събитията в минало време, как всъщност са получили шифрограмата му? Ти само помисли...

Мета ненадейно скочи, хвърли се встрани и стреля три пъти. После силно извика, като че повече от изненада, отколкото от болка. Язон се притече на помощ, но нужда от стрелба вече нямаше. Овъглената, сгърчена в тревата твар не можеше да бъде опасна вече за никого. Това беше сравнително нова, но вече изучена мутация — своеобразен хибрид между летящ шипокрил и пълзящ таралеж-игломет. Но Мета се беше навела и болезнено намръщена разглеждаше левия си крак.

— Какво има? — попита Язон. — Ранена ли си?

— Дреболия — отвърна тя кой знае защо шепнешком. — Нищо не се вижда, само дето болката е много рязка и силна. Не като от игломет...

Язон коленичи, вгледа се и видя: наистина не е като от обикновен игломет. Малко под капачката на коляното ѝ стърчеше много тънка, но без съмнение метална игла.

ВТОРА ГЛАВА

Когато напускаха джунглите, вече валеше. През последните години времето на Пир ни най-малко не се беше променило. А и от къде на къде? Ъгълът на наклон на планетната ос е нещо доста постоянно. Тихата ясна вечер бързо преминаваше в нощна гръмотевична буря, а в интервалите между гръмотевиците се чуваше как глухо ръмжат далечните вулкани. Архипелагът, в чийто център пирянциите навремето бяха направили печално знаменития ядрен взрив като опит да унищожат врага веднъж завинаги, днес целият беше потънал под водата. Затова пък сеизмичната активност на планетата като цяло леко се беше понижила, а в Отворения много рядко се усещаха съвсем слаби подземни трусове. Все пак мястото на града не беше избрано случайно.

Но сега, когато яростните пориви на вятъра хвърляха върху прозрачния купол на универсалния катер цели потоци вода, а ужасяващо близките мълнии отклоняваха автопилота от курса, на Язон му се стори, че даже неживата природа на Пир умишлено се опълчва срещу тях. Последното приключение го навеждаше на тази мисъл. Той, разбира се, извади игличката от крака на Мета и прибра в пластмасов контейнер за подробно изучаване в лаборатория, а шиломета, (както понякога за краткост наричаха шипокрилия игломет) за всеки случай взеха със себе си, като внимателно опаковаха обгорялото телце в плътен херметичен чувал. Но странната болка в раненото коляно не утихваше, макар че Мета веднага си бе направила пълен комплект инжекции... При това нейният организъм и без друго имаше повишена съпротивляемост, след като на далечния астероид безумният доктор Солвиц я бе удостоил с ваксината си за безсмъртие. Въпреки всичко кракът ѝ започна да отича.

„Това е нещо принципно ново. Нашето обикновено оръжие е безсилно!“ — пулсираха в главата на Язон страшните фрази, изречени някога от Бручо. Стариият лекар не само беше записал своето „бълнуване“, но и с помощта на Накса го беше изпратил в ефир. Съобщението бе пристигнало на планетата Щастие и много пирянци

отлично помнеха това спешно повикване, този вопъл на отчаяние през цялата Галактика. Хвърлиха се на помощ в почти пълен състав. Но закъсняха. Всички оцелели бяха прибрани от разрушения град и бяха откарани на планетата Щастие.

После пирянците се върнаха обратно, за да започнат нова битка. И за няколко години постигнаха много. За пръв път от момента на колонизацията на тази дива и необузdana планета населението ѝ започна да се увеличава. Жителите вече не се страхуваха да се интересуват от своята история, всички древни табута бяха отменени, като че потъваше в миналото даже делението на „боклукчи“, „говорители“ и „другопланетци“. По примера на Язон пирянците предприеха плахи опити да установят истински контакт с планетата. На мястото на въоръжения неутралитет и временното примирие дойде търсенето на откровено взаимно разбирателство.

Въодушевен от всички тези промени и от своята поредна победа над мрачния астероид на доктор Солвиц, долетял от друга вселена и заплашил човечеството на обитаемите светове, в Язон пламна надеждата да разгадае самата същност на тристагодишната трагедия на Пир. А неговият нов приятел от световите на Зелената Клонка, астрофизикът Арчи, пристигнал от Юктис, издигна още десетина нови хипотези и много помагаше на Язон в търсенията му. Голямата научна програма, разработена от най-добрите специалисти на Галактиката, макар и бавно, се осъществяваше доста успешно.

И както често става, всичко рухна изведнъж. Заредиха се неприятности: първо безумната шифрограма от Бервик, оформена в негов стил на разкошна холография-бланка на Специалния Корпус; зловещата игла с непонятен произход и действие; рязкото влошаване на времето... Какво ли още ги чака? Кой знае! Но Язон имаше предчувствие. Някакво неприятно, такова... и не просто интуитивно очакване на удар — по-скоро шесто чувство — не по-малко сигурно и реално от първите пет, защото неговите телепатични възможности можеха да бъдат обяснени научно.

Мета не стенеше, когато Язон я качи на гръб и почти на бегом я пренесе от площадката за кацане до входа на болницата. Само скърцаше със зъби, докато тримата извикани по радиото медици я наместваха върху носилката. Даже се бе опитала да върви сама и единствено по очите ѝ, които неочаквано от сини бяха станали черни

— само зеници, можеше да се разбере колко я боли. Въпреки всевъзможните обезболяващи препарати с общо и локално действие.

Операцията направи лично Тека, който сега беше считан за най-добрия хирург на планетата. Асистираше му опитният Бручо. Те отвориха отока и бързо се добраха до причината. Разбира се, това не беше обикновен шип, а игла с „отделяща се бойна глава“ — така я нарече Бручо, след като внимателно изучи двете части — „ракетоносителя“, доставен в контейнера от Язон, и същинската „глава“ — микроскопичен, но много мощен магнитен генератор, който въздейства върху структурата на човешкия организъм не на клетъчно, даже не на субклетъчно, а на молекулярно ниво. Затова никакви антибиотици и други лекарства не бяха успели да смекчат действието на тази миниатюрна адска машинка.

Когато генераторът беше отстранен, Мета веднага се почувства по-добре и кракът ѝ започна да се оправя, естествено, по-бързо отколкото на други хора. Бручо и Тека вече знаеха за тази нейна особеност, проявила се след заточението ѝ на астероида Солвиц и не се учудваха. Обаче даже на тях не им стигаше научна смелост да допуснат, че степента на възстановяване на тъканите ще достигне сто процента. Това значеше да допуснат съществуването на онова същото безсмъртие, което беше изобретил безумния доктор и което Язон, Мета и Кърк, съгласно твърдата уговорка с Ривърд Бервик, държаха в пълна тайна. От всички освен от Рес, разбира се, който бе станал член на тайното общество много преди тях.

Мета спеше в стаята за реанимация, когато Язон влезе в операционната и попита Бручо, който си сваляше ръкавиците и бършеше едрите капки пот от лицето:

— Кажи, това същото ли беше?

Всички висши ръководители на Пир вече бяха в течение на страшното откритие, направено от медиците, защото бяха следили операцията по визифоните си, а освен това Тека беше коментирал с най-големи подробности.

— Не точно — отвърна Бручо, — но като цяло — да. Така или иначе успях да съживя в паметта си онзи кошмар. Фантастичният вид на тази игличка очевидно разбуди в мозъка ми някакви паметови сектори, които до този момент са били блокирани от амнезия. Спомних

си ясно, че не съм бълнувал. Знаеш ли какво видях тогава, Язон? Дай ми една цигара.

— Пирянец да пуши? — не повярва Язон. — Това е нещо ново!

— Сега всеки ден има по нещо ново — промърмори Бручо, запали и отметна ръка като страстен пушач. — Аз съм много стар пирянец, освен това и хирург. Моите физически данни вече едва ли ще повлияят на съдбата ми, а никотинът добре успокоява нервите. Казвам ти го като медик. Но не ставаше дума за това! — сепна се той. — Слушай какво видях тогава. Няколко от нашите приятели загинаха от изстрели на наши пистолети. Сам разбираш, стават такива работи в стихията на боя: и рикошети, и заблудени куршуми, и дори стрелба по своите. Кой ли би се учудил. На моята операционна маса и преди бях оперирал такива ранени. Но този път имаше три попадения подред и все точно в сърцето. Тъкмо бях започнал да мисля, че между нас се е появил безумец или предател. Но след това се вгледах в стрелящите на бойното поле и видях как старият закален в битки Вонг улучва нападащ рогонос, а куршумът се връща и убива (!) моя най-добър приятел. Това се случи няколко секунди преди мига, в който бях зашеметен от взрив, бях погребан под руините на града. Спасителни развалини, както се разбра после...

Бручо замлъкна.

— Всичко това си спомних едва сега. Разбираш ли, Язон, още тогава те се бяха научили да спират и да пренасочват куршумите. Разбира се, не всеки от тях го може — тогава щеше да ни е спукана работата. Но изглежда, когато се премине някакъв праг на ненавист, телепатичното поле придобива свойства на отразяваща повърхност. Така мисля.

— И в какво виждаш аналогия с днешния случай? — не разбра Язон.

— В това, че те така или иначе са започнали да използват нашата техника. Отначало куршумите просто летяха назад, а сега е следващият етап — от нашия собствен метал те са се научили да правят свое оръжие.

— Но това е прекалено невероятно! — на Язон не му се искаше да повярва в подобен кошмар. — Може би това не са животни? Може би някаква друга, разумна сила се изявява чрез тях?

— Може да се поразсъждава върху вероятността такава разумна сила да съществува — войнствено присви очи Бручо и сложи обратно в кобура изсочилия си пистолет. — Но все пак това са си животни, Язон. Виж, докато Тека подготвяше Мета за операция, успях да изследвам вашето печено таралежче. В него бяха останали неизползвани още три такива смъртоносни заряда.

— Но как може жив организъм да има в себе си органи от метал? — попита Язон отчаяно.

— Не може — усмихна се Бручо. — Но има.

В операционната се установи напрегната тишина. Започна да се чува даже струйката вода в умивалника, където Тека си миеше ръцете. Някъде откъм улицата проникваше тиха приятна мелодия.

„Ето ти наистина белег на новото за Пир време — помисли Язон. — Суровите бойци от Света на Смъртта вече обичат музика, четат стихове, окачват картини в домовете си.“

— И какво ще стане сега? — попита той на глас. — Отново ли губим?

Характерният звук на изскачащи пистолети се разнесе от двете му страни. Тека и Бручо реагираха еднакво и синхронно. Каквото и да го правиш пириянеца, такъв си е! Не трябваше да произнася на глас толкова обиден въпрос. Но Язон беше твърде разстроен, за да се контролира. За щастие мина без стрелба, само с напрегнати мускули и гневен блясък в очите. Накрая Язон виновно поясни:

— Засега не виждам никакво задоволително решение на възникналия проблем. Планетата Пир сякаш през цялото време е на крачка пред нас. Ние ѝ кажем дума, тя на нас — десет!

— Разбирам те, Язон — Бручо, някак трудно процеждаше думите през уста. — Аз също не знам отговора. Засега. Но мисля, че трябва да обсъдим всичко това заедно с Кърк и Рес. А и Мета няма да е излишна. Нека се събуди и да каже тежката си дума.

— Прав си — можа само да каже Язон.

На него, като на Автор на първия мирен проект на Пир, му беше много болно да вижда как пред очите му се рушат надеждите, появили се с толкова труд и любов. Рушат се тъкмо сега, когато по улиците зазвуча музика, рязко спадна детската смъртност и смъртността въобще, когато малките пириянци в по-голямата си част израстват до зряла възраст и у тях вече се появяват най-нормални мечти за

космически полети. И именно сега, някой или нещо им нанася нов, съкрушителен и подъл удар!

Съвещанието бе много кратко. Не приличаше даже на сутрешна оперативка в голям завод, където всеки бърза да стигне работното си място, за да не изгуби ритъма, да не наруши бодрата нагласа на операторите в цеха. По-скоро напомняше на спешен военен съвет по време на кратко примирие между две отчаяни атаки. Никой не предложи нищо ново. Да изучават, да се сражават, и ако трябва — да умрат — така накратко може да бъде резюмирана първата част от изказванията. Втората част откри, за учудване на всички, самият Кърк. Той се изправи и заяви следното:

— Струва ми се, че е дошло време просто да напуснем планетата Пир, всички, до последния човек. Веднъж вече опитахме с отстъпление като тактически ход. Но тогава все пак останаха Накса и неговите хора. Това беше нашата грешка. Сега трябва да проведем чист експеримент: Пир без хора! Още повече, че имаме къде да отидем. Мутациите на бойните организми ще спрат и те ще загинат от само себе си. Тогава ще се върнем.

Отвърна му стъписано мълчание. После заговори Рес:

— Не съм съгласен. Не трябва всички да се оттегляме! Това ще бъде пълна капитулация. Не бива да си правим илюзии. Това няма да е хитрост, а глупост. Дори отделен човешки организъм може да противостои на тукашната природа, но ако оставим без контрол непонятната за нас флора и фауна, с отказа си от действие рискуваме да позволим превръщането на планетата Пир в нов астероид на Солвиц, само че по-голям. Враждебните на човека твари ще покрият цялата повърхност, ще създадат силово поле и вече никой от нас няма да може да стъпи тук. Не знаем колко време ще им трябва за това. Невъзможно е и да предположим с какво случилото се ще се превърне в заплаха за останалите светове. Но рискът е огромен! Уверявам ви.

Изглеждаше невероятно, но в хода на спора Кърк и Рес си някак бяха разменили ролите! И това направи подтискащо впечатление на Язон. На останалите като че ли също, но те се стараеха да не издават чувствата си и поради това избягваха да се поглеждат един друг в очите. Вторият след Язон другопланетец, Арчи, допуснат в светая светих на планетата Пир — кабинета на Кърк по време на толкова важно съвещание, си траеше, разбирайки добре, че всяка неточна дума

може да стане последната му въздишка в тази стая. Ще му се размине леко, ако просто го изхвърлят през вратата...

Само Язон се опита да изкаже особено мнение, като сумира всичко чуто през последния час:

— Да се напуска планетата, разбира се, не бива, но трябва да засилим мерките за безопасност не двойно и не тройно, а десетократно. Програмата за научни изследвания не да се закрива, а да се активизира. Между другото, новите данни сами по себе си значително катализират нашето разбиране на самата същност на пирянските процеси. Не се опитвам да ви утеша — това наистина е така. И в края на краищата...

Язон не харесваше изказването си. Усещаше, че бълва някакви празни, излишни думи. Е, да, печелеше време! Просто не бе измислил обяснение за приятелите си пирянци за причината, поради която трябва незабавно да потегли на път в такъв тежък за цялата планета час. Сам разбираше, че някъде в центъра на Галактиката, където го чакат особени чудеса, пак ще решава все същите проблеми на Пир. И ще намери към тях оригинален, нов и неочакван подход. По стария начин проблемите на Пир не можеха се решат. И бе безсмислено да стърчат тук, тъпо да отхвърлят версия след версия, дали Солвиц е донесъл отнякъде „енергията на злото“, или да „лекуват“ планетата според последната медицинска теория на Арчи, според която телепатичната връзка между пирянските организми е обикновена инфекциозна болест, чийто причинител може да се открие и унищожи. Всичко това е безсмислено, мислеше си Язон, нужен е нов, мощен импулс отвън!

Но как да каже това на простодушните пирянци, които очакват от него, сякаш е вълшебник, бърз и правилен отговор на всички въпроси — тук и сега?...

— И накрая — продължаваше Язон, — ние трябва да опитаме на достатъчно голяма площ криогенния метод. Да, това е скъпо. В известен смисъл това е отлагане, а не решаване на проблема. Рисуваме да променим климата на планетата, но в края на краищата замразяването на най-активните точки...

Изглежда и най-несъобразителните му слушатели започнаха да разбират, че това съвсем не е „в края на краищата“. Криогенният метод беше едно от множеството разумни, но отдавна обсъдени и отхвърлени

предложения. Язон явно смяташе да каже нещо съвсем друго. Смяташе. Но не успя.

Спасителен сигнал за аварийно повикване прекъсна съвещанието, изпаднало в задънена улица, и въпреки краткото си времетраене, успяло да измори всички като многочасов диспут.

Даже фактът, че Язон дин Алт е във връзка с непланирано кацане на космодрума на другопланетен гост, който по данните на диспечера е изплувал от кривопространството в опасна близост до планетата — дори такава дразнеща информация не удиви или възмути никого, дотолкова в подходящ момент дойде повикването, което избави всички от мъчителната неловкост.

А гостът се оказа толкова нахален, че без да обръща внимание на предупрежденията от космодрума и без дълги предисловия приземи своя лек междузвезден кораб на малката свободна полоса в сянката на гигантския Арго. Линкорът вече втора седмица стоеше на стенда за пълна профилактика. Площадката за кацане в този нощен час както винаги гъмжеше от не особено симпатични животинки, които веднага насочиха отвратителните си зъбати муцуни, ципестоноктести крила и хищни пипала с вендузи, особено впечатляващи в мъртвешката светлина на пирянските луни. Но гостът беше в скафандър с висша защита. Той невъзмутимо отвори люка и тръгна към неотдавна построеното красиво здание на космодрума, като че гъмжащата наоколо сган му беше позната от ранното му детство на истински пирянски говорител. А безоките твари като че наистина усетиха свой, защото практически не се нахвърлиха нито върху човека, нито върху току-що кацналия кораб, още топъл от навлизането в атмосферата.

Язон пристигна на космодрума през подземния тунел, по който сега с помощта на гравитонна техника специалните капсули можеха да се движат със скорост на космически катер. Викаха лично него и той искаше да види пръв кой е дошъл. Това можеше да е много важно. Не забравяше лошото си предчувствие.

Пришълецът отметна назад херметичния шлем, откопча металопластмасовата ръкавица и със старинен жест, приет на повечето планети, подаде откритата си длан за ръкуване. Язон не можа веднага да познае обраслото с брада лице на приятеля си от детските игри — своя млечен брат. За последен път се бяха виждали на планетата Стовер преди двайсет години.

— Екшен! — извика Язон.

— Що, не приличам ли на себе си? — усмихна се посетителят.
— Е, здравей.

И веднага премина към същественото:

— Мария, майка ни, ме изпрати да ти съобщя, че умира и преди смъртта си иска да те види, Язон. Затова дойдох. Надявам се, няма да я разочароваш?

— Не, Екшен. Няма да я разочаровам. Разбира се, тръгвам с теб.

Кърк и Рес вече бяха дошли и Язон виновно се огледа при последните си думи. Кърк мълчаливо кимна за разрешение при този внезапен поврат на събитията. („Лети, Язон. Кой би ти попречил?“) Но при това беловласият гигант мислеше най-вече за Пир. А Язон мислеше за нещо свое, съвсем забравил за Света на Смъртта.

„Ето ти! Още едно непредвидено събитие! Всичко наведнъж. Значи така трябва. Ще се наложи да започна пътешествието си към центъра на Галактиката от най-крайната цивилизация на затънтената планетка Поргорсторсаанд. Странно име, но това е планетата на моето детство.“

Досега Язон никога не бе пожелавал да се върне там. А сега изведнъж усети, че иска това.

— Ще летя с теб — заяви Мета на сутринта. — Казах ли, че повече няма да те оставя? Казах. А аз не хвърлям думите си на вятъра.

— А кракът ти как е?

— Ще ми мине по пътя.

— Мета, недей. Скоро ще се върна. И тогава ще полетим заедно. А това е... нещо съвсем друго.

— Не, същото е. Щом ще летим, да летим заедно, където трябва.

— Не разбирам защо. Смятах да взема твоя лек крайцер „Темучин“, за да се върна по-бързо...

— Не — каза Мета. — Ще летим на „Арго“!

— На „Арго“? — учуди се Язон. — Двамата с това чудовище?

— Чувствам, че така трябва, Язон! Повярвай на моята интуиция.

Но той не повярва.

— Стоп — каза Язон. — След всичко, което се случи с нас, се отнасям с голямо уважение към твоя усет. Но в този случай, Мета, той те лъже.

Мета начаса се стегна. За секунди пирянката надделява над любещата жена: май се опитваха да я оскърбят? Пистолетът вече бе в дланта ѝ.

— Мета — Язон нежно я хвана за ръката, рискувайки да му бъде приложена болезнена хватка или нещо подобно. — Не исках да кажа, че ти грешиш напълно. Просто малко пришпорваш събитията. Към центъра на Галактиката наистина ще трябва да летим на „Арго“. С целия му екипаж. Но сега, когато обстановката е толкова енеспокойна, не можем да оставим пиряниците без най-мощния им линкор. Нима си престанала да мислиш за родната планета?

Мета го погледна замислено, като че се идваше на себе си от някаква халюцинация.

— Ти си прав, Язон. Ще летим на „Темучин“.

ТРЕТА ГЛАВА

„Поргорсторсаанд е третата планета в системата Алфа от Слон, жълто джудже от спектрален клас G2. Съдържанието на кислород в атмосферата, съставена предимно от азот, е деветнадесет и осем десети от процента, океаните заемат три четвърти от повърхността, ъгълът на наклона на оста към плоскостта на еклиптиката е двадесет и три градуса и двадесет и пет минути...“ Язон четеше тази справка и не можеше да се начуди. Как така не беше забелязал, че неговата родна планета е една от най-земеподобните в цялата Галактика? От любопитство започна да сравнява другите цифри и се убеди, че разминаването почти навсякъде е не повече от един-два процента, а ъгълът на наклона на оста съвпада с точност до минута. Затова и климатичните пояси на Поргор бяха разположени аналогично на земните, т.е. бяха каквито са били в зората на цивилизацията.

Разбира се, не беше прилично планетата да бъде наричана с просташки съкратеното име Поргор, но това се отнася за на глас. Наум кой би я назовавал с това немислимо струпване на звукове?

За названието в големия галактически каталог нямаше никаква информация и Язон буквално се удари по челото, когато си спомни в кой източник трябва да прави справки за родната планета. Поргорсторсаанд непременно трябваше да фигурира в поне два файла, донесени от библиотеката на доктор Солвиц. В историята на първия етап от Галактическата Експанзия и в личното досие на Язон дин Алт.

Той още на Пир беше презаписал всички материали, които биха могли да му потрѣбват, на по-удобни за четене микродискове и ги взе със себе си на трѣгване. В процеса на работата над глобалната програма за изучаване на Света на Смъртта Язон, колкото и да е странно, успя да усвои само незначителна част от сведенията, които беше донесъл от астероида Солвиц на информ-кристали. Първо, просто не му достигна времето да изчете всичко поред, само защото е интересно. Второ, множество файлове се оказаха, кой знае защо, трудночитаеми (нямаше възможност да търси причината за това). Те изискваха някакъв допълнителен ключ, някаква специална

дешифровка и с решаването на този проблем така и не можа да се заеме.

„Добре де — мислеше си сега той, — защо да влача със себе си в една кратка командировка цялата техническа документация, например, на конвейрното производство на андроида от шестнайото поколение? Виж, елементарен справочен материал ще потрябва. Пък и да си почетеш е добър начин за убиване на времето, докато летиш в джъмпрежим.“

Солвиц, трябва да му се признае, е насъбрал доста интересни нещица.

Поргорсторсаанд се оказа един от най-древните светове, усвоени от човечеството още през първия етап на космическата експанзия. И как да не е — при такова съвпадение със земните параметри!

Първите колонизатори на Алфа от Слон били руски космонавти. По-късно транспортните кораби докарали заселници от други етнически групи, но първооткривателите и основателите били именно от Русия. Този факт, кой знае защо заинтригувал Солвиц, бе акуратно потвърден с документи.

От по-нататъшната история на планетата се губеха доста големи епизоди, защото астролингвистите не могли да постигнат единно мнение относно етимологията на името. Основните версии бяха четири. Само една от тях свързваше ненормално дългото име на планетата със староанглийския език като несъмнено най-разпространен сред земното население преди началото на неговото космическо разселване.

„Pore Gore Store Sand“ в превод можеше да означава „окървавена пращинка в пясъчника“ или „пясъчно изобилие на кървавата дупка“, което напълно се връзваше със спецификата на първите минни разработки и кървавите схватки за тяхното богатство — на планетата открили металоносни пясъци със самородни късове редки елементи от платиновата група. Но редът на думите в подобна разшифровка предизвикваше пълно недоумение, както и фактът, че думата „gore“ е била архаизъм още тогава и освен това била употребявана предимно в поетичен контекст. Като цяло точният превод на името по тази схема би бил: „на дупката кървава строеж пясъчен“.

Според втората версия се предполагаше, че английската дума „стор“ се е била утвърдила в руския език към момента на

колонизацията и се е употребявала в смисъл на „универсален склад от общ характер“. Зад последния евфемизъм се е криела тясно военна специфика. Такива складове в онези години са били в задния двор на цивилизацията самите новозаселени планети. Всяка звездна система се опитвала да се опази от другите с помощта на най-съвременно оръжие. От тази гледна точка Поргорсторсаанд се разшифроваше като „ПОРТ-ГОРод-СТОП на Стратегическата Авиация и Артилерия с Наземна Дислокация“. Тая топонимична хипотеза изглеждаше доста убедителна, но прекалено скучна.

Имаше и трета, която препращаше историците към по-късен период в развитието на планетата, когато един от аванпостовете на галактическата цивилизация неочаквано се превърнал в бардак от вселенски мащаб, нещо като остров Куба в древната история на Земята. Но този период не продължил дълго. В резултат от поредния военен преврат някой си Саанд — собственик на екстравагантното заведение с размерите на планетата — бил низвергнат и изгонен (според друга версия — разпънат), но последователите му дълго се съпротивлявали — отначало (за кратко) открито, а после (продължително) — нелегално. Та те били дали име на планетата: „Порнографската гордост на последователите на Саанд.“

Но най-атраaktivното, според Язон, предположение принадлежеше на някой си изследовател Петров, издирил бордовия дневник на първия междузвезден кораб, кацнал на Поргорсторсаанд. За съжаление самият дневник не беше запазен, и оставаше да се вярва на честната дума на Петров. Оказа се, че в този период току-що били въведени термоножовете — универсални двустранни резачки, позволяващи без превключване на режимите да се ползва както горещото, така и студеното острие в зависимост от спецификата на материала. Създаден и като универсален инструмент, и като оръжие (което вече трудно можело да се нарече хладно) термоножовете били употребявани и при отваряне на консервни кутии, и при правене на сандвичи. Подобни неуставни действия понякога завършвали печално, за което според предположението на господин Петров и трябвало да съобщават стоящите на вахта. Бордовият дневник пазел следи от кръв, изтекла от раната. Имало от какво да се огорчава дежурният офицер, който започнал закуската си така несполучливо. И ето, разстроен, мръщейки се от болка и съкращавайки думите, той си мисли, че

попълва графата „Произшествия“, а в същност нанася в графата „Новооткрити планети“ следното: „Пор. гор. стор. С. А. Анд.“, което значи: „Порязох се с горещата страна. Сергей Александрович Андреев“. После скенерът механично прочел записката и нелепото название останало в паметта на всички компютри за вечни времена.

Язон не счете за нужно да се задълбочава в героичните времена на Саанд (сега му харесваше така да нарича родната си планета. Ами ако пък именно този Сергей Андреев е станал после Саанд?). Въпросният исторически период се е характеризирал с безкрайни войни, а последователното идване на власт на крале, президенти и някакви подозрителни генерални секретари предизвикваше силни съмнения в достоверността на източниците. Язон прелисти цялото това хилядолетно безумие и реши да се спре по-подробно само на момента, когато се е появил на бял свят. Тук се оказа, че рождената му дата не беше записана никъде. Бе спомената някак приблизително, плюс-минус две години! Виж ти! Впрочем, на какво се чуди. Той просто е отвикнал от родните обичаи през дългите години на космически скиталчества.

Саанд вече векове наред се радва на спокоен фермерски живот, който тече плавно, и съсловието, към което принадлежи Язон, не се интересува от свързани с категорията време понятия. Какво значение има колко лета и колко зими обработваш земята и отглеждаш добитъка? Важното е децата ти да са сити и да отгледат внуци, пък те да се учат на дядовите традиции и да не нарушават никакви закони. А главният закон на тази планета от край време е един — да не си пъхаш носа в живота на другите.

Цялото население се делеше на четири съсловия: аристократи, военни, фермери и мъдреци. Висшите ползваха услугите на понизшите, без практически да дават каквото и да било от себе си. По традиция беше така, и законът се спазваше свято. А последното, най-презираното съсловие бе това на мъдреците, които бяха считани едва ли не за отпадък на човешкия род. Едни говореха за генетична мутация, други — за обикновена заразна болест от типа на проказата, но така или иначе всяка мисъл за общуване с тях беше отвратителна както за фермера, така и за аристократа. Мъдреците живееха в пълна изолация из горите и пещерите.

Бащата и майката на Язон го научиха на много полезни в практиката неща, но старателно го пазеха от знания (според закона). Чак на петнайсетгодишна възраст той се изхитри да открадне от аристократите своята първа книга и се научи да чете от нея. С това започна всичко. Той и отпреди бе чувал, че в Галактиката има други обитаеми планети, но сега вече знаете, че те наистина са *други*. Разболя се от копнеж да избяга в космоса. Независимо къде. Само да е по-далеч от тази мечта бърлога.

Успя да избяга след три години, ако за начало се брой моментът, в който се роди мечтата. Но за да избяга, трябваше да наруши всички мислими закони: да излъже и да захвърли на произвола на съдбата старите си родители и по-малките си братя и сестри; да зашемети един военен с яка фермерска сопа, за да му вземе пистолета; представител на аристокрацията да зашемети с дръжката на този пистолет, за да може да се преоблече в най-престижния костюм, благодарение на който успя да проникне в заминаващ кораб на Лигата на Световете, а не на някоя местна совалка; и в края на краищата, за да свърже всичко това по най-добрия начин, Язон трябваше да наруши още един, може би най-непоклатимия от законите — той поговори с един мъдрец.

Мъдрецът се оказа напълно нормален човек, не го зарази с нищо, само дето се изразяваше от време навреме с намеци и притчи. Обаче разговорът с този старец стана определящ за Язон. Представителят на низшето съсловие хвърли светлина върху много въпроси, свързани с обкръжаващата действителност, и, без съмнение, даде много неоченимо полезни съвети, но така и не обясни — защо самите мъдречи живеят на тази планета и не се стремят да я напуснат. Впрочем Язон беше млад и много-много не се замисли над този въпрос. Но виж, една доста тайнствена фраза той запомни за цял живот: „Твоят баща, момче — каза мъдрецът, — те е научил на всичко, което може да ти потрябва в живота на другите планети. Запомни, че не аз, а той те е обучил на всичко това. И винаги бъди благодарен на стария Хирон.“

Минаха години и парсеци, стотици планети и жени, хиляди съперници и врагове, милиони кредити през ръцете му, а приятели — само единици, струващи си проекти — съвсем малко и решени докрай задачи — нито една... Суета на суетите! За какво бе всичко това? За да

се втурне днес на последна среща с умиращата си майка, за която нямаше да си спомни никога, ако не беше млечният му брат Екшен?

Ето такава философско настроение обзе Язон след прочита на файловете за историята на родната планета и собствената му история, т.е. биография. След това внезапно си спомни за Мета. Та това момиче наистина промени всичко в живота му!

Е, не съвсем всичко. Нима не си е останал комарджия по душа? Нима не е същият космически скитник, какъвто си беше и преди? Просто сега навсякъде са заедно. Колко странно! А от друга страна, колко е естествено! Вече просто не си представяше живота по друг начин...

Зад гърба на Язон се отвори врата. „Сигурно е Мета“, помисли той. Но влезе Екшен.

Летяха тримата. Беше им интересно да си говорят: безкрайни спомени, разкази за преживяното, спорове. Екшен бе напуснал млад родния дом, за да стане професионален ловец, да обиколи стотици светове в търсене на екзотични животни и богати купувачи, които му поръчваха чучела, кожи, бивници или живи зверове за охрана, за игри, за декоративни и други цели. Екшен беше особено пристрастен към необитаемите планети и на няколко пъти бе ловувал отвратителни чудовища, които дишат метан, къпят се в езера от серовъглерод и се препитават със силициева органика. Старите приятели и млечни братя объркаха сметките, опитвайки се да разберат кой от двамата е видял повече светове в Галактиката. В края на краищата стигнаха до извода, че все пак това е Язон. Защото Екшен, за разлика от него, от време на време се беше връщал на родната планета — я да навести родители, я да пообиколи родните гори, я да види приятели. Той никога не беше нарушавал местните закони и аристократичните власти го признаваха за гражданин на Поргорсторсаанд въпреки двойното му жителство, оформено някъде на Клианд. Така че всеки от тях беше избрал своя път. Затова беше още по-интересно да се преоткрият един друг.

Заради тези разговори Язон и Мета си лягаха толкова късно, че даже техният любим начин да скъсяват времето на полета мина на заден план. А и ежедневните исторически издирвания на Язон не помагаха за това. Все повече философски скепсис и вселенска тъга обземаха космическия скитник.

Ето и сега, когато влезе Екшен, Язон го попита:

— Е, братко, променил ли се животът на нашия Поргорсторсаанд през години на отсъствието ми?

— Н-не, не се е променил, братко — отвърна Екшен, като странно се запъна за секунда.

И добави с тъга в гласа:

— Може и да е за добро...

И в този миг корабът се разтърси, сякаш от сблъсък с едър метеорит, в който можеш да се удариш само ако бягаш като луд от кръстосания огън на два звездолета-изтребителя тип „Фантом“. Но бойни действия никой наоколо не водеше, просто дисплеят бе сигнализирал за излизане от „джъм-режима“ и включване в околопланетна орбита.

— Изглежда животът на нашия Саанд все пак се попроменил — изръмжа Язон, докато ставаше и разтриваше ударения при падането си лакът. — Тия да не са се побъркали?

Мета се втурна в командната зала, инстинктивно размахвайки пистолет.

— Примитивно зенитно оръдие, среден калибър — обяви тя за онези, които не бяха силни в разпознаването на различни видове оръжия по звука на изстрела и размера на пробойните.

А Екшен вече разпитваше близкия граничен пост за причините, предизвикали нелепия инцидент.

За щастие, май никой не смяташе да продължава обстрела и станалото можеше да бъде сметнато за досадно недоразумение. Но пък Екшен се кълнеше, че на неговия малък кораб, прилепен за „Темучин“ през цялото време е работел специален датчик, представляващ специален пропуск за Поргорсторсаанд, който му е бил издаден от военната комендатура на планетата преди няколко дни... Какви ли не чудеса стават!

Страшнички чудеса.

По-късно се изясни: паролата за достъп до орбита била спешно променена по решение на висшето ръководство без обяснение за причините. Такива неща, меко казано, не се случваха често. Били са известени всички военни, търговски, дипломатически, а също така и частни кораби, принадлежащи на аристократи. Не били забравени и почетните гости на планетата. А да се изпраща по скъпия „джъм-транслатор“ специално съобщение на някой си Екшен от фермерското

съсловие, при това регистриран с двойно гражданство — това естествено, никой от военните не е счел за важно.

Всичко това те узнаха много по-късно. И като че ли не останаха много въпроси. Като че ли. Но на Язон все така не му харесваше този единствен и подозрително точен изстрел. Ако не беше особената, специално изобретена от Мета система за противоракетна защита, щяха да свършат в огън и пламък. Защото пробит енергоблок не е някакъв разбит радар!...

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Между първостепенните задължителни съобщения, предадени по силната вътрешна връзка до всички кацнали на главния космодрум на Поргорсторсаанд пасажери на междузвездни и междупланетни кораби, наред с информацията за времето и митническите правила прозвуча и следната неочаквана информация: „До всички лица от фермерското съсловие! В горите на североизточния континент се е появил крайно опасен за населението звяр — стоманен глиган. От този момент нататък ловът му е свещен дълг на всеки фермер, неизпълнението на който ще се наказва от закона.“

За Язон нещо надутата фраза „свещен дълг“ и канцеларския шаблон „наказвано от закона“ не се връзваха, но живелият през последните две години на Саанд Екшен реши, че всичко е в реда на нещата.

— Ще се наложи първо да отидем на лов — с въздишка съобщи той на Язон и Мета.

— Как така?! — Язон зяпна от учудване. — Ние за какво дойдохме, братле?

— Дойдохме, за да се простим с мама — тъжно се съгласи Екшен, като даде да се разбере, че не е забравил нищо. — Но ловът е по-важен.

— Ловът е по-важен?! — Язон вече не знаеше как да реагира на такива странни изявления. — Ами ако...

— Ако... — повтори Екшен замислено. — Сега ще звънна.

Той бързо се свърза с баща си по мобилен телефон.

(„Виж ти, сега и фермерите имат далечна връзка. А казва, че нищо не се е променило.“) И баща им каза (Язон чуваше от притиснатата до ухото на Екшен слушалка неговия нисък спокоен глас):

— Мария ще ви дочака. Тръгвайте на лов. Вие сте най-добрите от моите синове. Вие сте длъжни да победите стоманения глиган и да го докарате пред нашия дом. Нека за това да научи цялата планета.

Е, какво пък, лов като лов. Опитайте се да намерите пирянец, който ще се откаже от възможността да утрепе някой звяр. Язон вече си беше почти пирянец, а и освен това любопитен!

Само дето пътят към гората се оказа ужасно дълъг. След доста досадни, но познати на Язон и Мета гранично-митнически процедури, те се оказаха на площада пред зданието на космодрума, доволни, че не са заседнали както мнозина други в „чакалнята“, където заподозрени неизвестно в какво хора очакваха главния планетарен компютър да избълва подробна информация за тях. Но Екшен беше минавал такава проверка съвсем наскоро, а новопристигналите не бяха заподозрени в нищо. За щастие не възразиха и срещу оръжието им, като с това ги приравниха към съсловието на военните. Язон с ужас си помисли, какво ли щеше да стане ако тъпите чиновници бяха опитали да отнемат личния пистолет на Мета.

От космодрума до най-близкия град кой знае защо пътуваха с монорелс в тясно претъпкано вагонче със скоростта на костенурка — триста километра в час. След това в мръсна и зле осветена зала чакаха на огромна опашка от мрачни, мълчаливи и лошо облечени хора. Накрая се оказаха пред каса, където за някакъв смешен половин кредит си купиха три билета, т.е. три късчета сива хартия, даваща право да летят в нужното им направление с помощта на допотопен апарат с двигател с вътрешно горене и горно разположени въртящи се плоскости, който тук наричаха „въртокрил“. В главата на Язон се въртяха два въпроса. Първият: защо не може да платят повече пари, но да не стоят на опашката? И вторият: защо не летяха за гората със собствения си транспорт, нелепо оставен на космодрума? Отговорът беше поразително скучен, прост и еднакъв: не е разрешено! Закон!

Екшен явно нямаше нищо против установените на планетата правила, нито смяташе да ги обсъжда. Стана мълчалив и някак тъжен.

Язон и Мета също за всеки случай се умълчаха. В чужд манастир със свой устав не се ходи! Имаше такава древна поговорка. Язон не помнеше какво е манастир, но смисълът беше ясен. Унилите фермери, които ги съпровождаха през целия път, изглеждаха сънливи и не подхващаха никакви разговори. Но от друга страна, не ги застрашаваха. Мета със сигурност би почувствала всяка враждебност. Нямаше в кого да се стреля и пирянската амазонка сама започна да дреме под равномерно бръмчене на ужасния бензинов двигател.

Явно същият този странен, толкова уважаван от Екшен закон нареждаше превозваните пътници, в количеството на границата на максималната товароподемност, да бъдат натъпквани предварително в търбуха на машината — скърцащ, ръждив въртокрил, който поне от десет години би трябвало да е на буницето, а не да се възнеса към небесата в очакване на неизбежна авария. И очевидно все в същия закон беше написано, че пилотът срещу каквито и да било пари не може да ги докара на нужното за тях място, а само на обозначената в пътния му лист спирка. По-нататък трябваше да се снабдяват с поредния сив къс хартия, да чакат още два часа, и още толкова време да се тресат по баирите в ужасяващото шестоного транспортно средство, наречено също толкова тъпо „шестоход“.

Крайната цел на тяхното пътуване се наричаше „Дом на ловеца“. Това беше миниатюрен хотел, притулен в края на гората. Не беше кой знае какво, но Екшен твърдеше, че в него може да се хапне и пренощува съвсем прилично. Но нямаше нужда, защото пристигнаха рано сутринта. Решиха, без да се бавят и без много да приказват, да вървят в гората. Ще почиват, ако им провърви да заловят бързо глигана!

Заваля ситен противен дъждец — типично есенно време, което действаше много подтискащо. Всичко наоколо започна да изглежда в очите на Язон невероятно нелепо. Някъде тук, на тази планета в момента умира майка му. На далечния Пир нова заплаха е надвиснала над града, над космодрума, и над всички жители. Непознати светове в центъра на Галактиката чакат разгадаването на тайнствената шифрограма, засечена от Специалния корпус и имаща лично към него пряко отношение. А той гази с грайферите на десантните си ботуши окапала шума от кленове и ясени в безлюдната гора на североизточния континент и търсеше среща с никому ненужен стоманен глиган. Никому ненужен?... Стоп! Откъде пък реши че е така? А, ето откъде.

— Екшен — обърна се Язон към брат си, като наруши твърде дълго продължилото мълчание. — Защо, според теб, никой освен нас не намира да дойде тук и да победи страшния горски звяр? Обявата беше за всички.

— Ами братко, защото във всички времена смелчаците са били малко — странно отвърна Екшен. — Ето и сега — малцина се решават да излязат на опасната пътека на ритуалния лов.

— Какво значи „ритуален“? — хвана се Язон за последните му думи.

— Ти да не си забравил? — учуди се Екшен. — По тия места открай време има такава традиция. Порасналите юноши спазват обичая и отиват на лов в подножието на планината Билион...

Чак тогава Язон си спомни. И веднага позна местността, в която се намираха. Нали гората навсякъде си е гора, освен това мъглата, дъждеца и утринната мараня му бяха пречили до този момент. Но когато излязоха на открито и през мътната дъждовна завеса изплуваха тъмните очертания на обраслата с бодливи храсталаци планина Билион, в паметта на Язон отведнъж се пробудиха детски и юношески спомени. Намираха се съвсем недалеч от родния дом, само дето вървяха не към него, а към подножието на планината.

— Нито веднъж не съм участвал в такъв лов — усмихна се Язон. — Помниш ли, Екшен, че от малък не спазвам никакви правила. Но, разбира се, съм чувал за всички тези чудесии. Боговете, така да се каже, всяка есен ни изпращали изпитание във вид на страшни чудовища, и то всеки път нови... Правилно ли помня?

— Правилно — кимна Екшен. — Казвали са ми, че планината Билион е древно сметище за радиоактивни отпадъци и около него вечно се въдят разни безобразни мутанти.

— Аз пък съм чувал друга хипотеза — възрази Язон. — При това ми я каза на чаша бира един военен. Според него недалеч оттук е разположен цял комплекс от подземни лаборатории, където хора с пагони разработват нови видове биологично оръжие. И оттам от време на време бягат разни изроди с бойно предназначение. Или даже не просто бягат, ами ги пускат за полеви тестове.

Мета, която по навик реагира на думата „оръжие“, се оживи и се включи в разговора:

— А не може ли да се установи контакт с местните военни и да се обмени опит? Как мислиш, Язон?

— Мисля, че тукашните военни с тяхната куца фантазия едва ли могат да изобретят нещо, което да не е знаел нашият стар приятел Солвиц. Ето кой имаше наистина оръжие!

— О, да — язвително подметна Мета. — Само дето трябва да забравим, че ти така и не измисли как може да се произведе и използва това оръжие. Всичко останало е чудесно...

— Приятели, внимание! — прекъсна ги Екшен. — Навлязохме в опасния участък на местността!

Той още не знаеше, че пирянците винаги и навсякъде са готови да посрещнат каквато и да било опасност каквото и да правят, колкото и да изглеждат увлечени в работа или в разговори.

— Откъде трябва да се появи? — деловито попита Мета.

— Откъдето си поиска — вдигна рамене Екшен.

И в този миг стоманеният глиган се появи. Внезапността, с която ги нападна това чудовище, действително заслужаваше уважение. Простите фермери на Поргорсторсаанд наистина не би трябвало да опитват късмета си в такъв ритуален лов. Даже професионалният ловец и опитен междузвезден пътешественик Екшен би рискувал да стане труп, ако беше дошъл сам в гората. Самият Язон също не беше убеден, че е бил достатъчно подготвен за среща с чудовището. Е, да, успя да се обърне, да извади пистолета също, (какво да го изважда, след като той сам скачаше в дланта?), да, май успя... Но първа стреля Мета. И какво щеше да се случи с тях, ако не беше тя... По-добре да не мислят.

Дивият глиган се оказа огромен колкото теле, твърдата му като телена четка четина синееше с естествен стоманен блясък, така блестяха и бивните и копитата му. Впечатляващ екземпляр! Но още по-впечатляваща беше реакцията му на изстрелите. Глиганът отскачаше, обвиваше се в синьо светещо облаче и върху туловището му не оставаха никакви следи от смъртоносните за всичко живо заряди. Що за звяр! Като някакъв робот с мощно импулсно защитно поле! И какво силово поле иска такъв робот?! За да му стигне енергията, би трябвало да влачи след себе си дебел колкото ръка кабел. Най-малко. А този... Май все пак е животно — от зурлата му се точат лиги и от него вони като от обикновена свиня, а и атакува със свирепостта на подивял добитък.

„Ще вземат да ни свършат патроните! — разтревожено си помисли Язон. — Не е ли време да помислим как да се измъкнем оттук? Поне да се качим на дърво като за начало, за нещо като таймаут.“

Но Екшен, изглежда, знаеше по-добър вариант. Все пак — беше ловец и почти местен жител.

— Почакайте! Отвлечете му вниманието! — извика братът. — Трябва да го издебна изотзад.

Язон едва сега обърна внимание, че оръжието на Екшен е особено. Най-много приличаше на харпун за подводен лов. Само че се зареждаше не със стрели, а с тънки здрави игли.

— Искам да го свалим, без да повредим кожата — поясни Екшен. — Това е важно. А вие, братлета, пипате много грубо. Още малко и с огнемет ще го залееете. Ще изгори добичето и няма да има с какво да се похвалим!

Прекратиха дискусията, защото глиганът отново се приготви за атака. И всичко стана учудващо лесно. От душа се настреляха в защитния му екран, който даже започна да показва признаци на отслабване, отвякоха вниманието на напълно озверелия урод, а опитния Екшен ловко втъкна иглата точно във врата на металоидното чудовище. Само че глиганът отново ги изненада с непредсказуемата си реакция. Той се завъртя на място, заквича обидено, след това изтърча зад дърветата и притихна там в гъстия храсталак. Притаи се не за дълго, не мина минута и невидим отново се развъртя там, загруктя, кършейки клони, все по-силно и по-яростно. Кой знае защо на никого не му се искаше да иде да провери скоро ли ще пукне звярът от тази, както смяташе Екшен, смъртоносна отрова.

— Е, какво ще сменяме ли тактиката? — подметна Мета.

Но никой не успя да разбере същността на предложението й, защото дойде ново подкрепление.

С мека котешка походка към тях се приближи юноша със златисти къдри, облечен в плътно прилепващ комбинезон. Той държеше в ръцете си дълъг заострен предмет, държеше го балансиран като копие, а около главата му проблясваше тънка дантелена мрежа, напомняща по форма на шлем.

Новодошлият беше толкова красив, а движенията му така уверени и точни, че всички неволно замряха в очакване, може да се каже — с предчувствие за свещенодействие. И то бе извършено. С тънко мелодично подсвиркване младежът подмами стоманения глиган от убежището му, и когато свирепата твар с всички сили се понесе към златокъдрия герой, той вече бе напълно готов да отбие атаката. Блестящото остро копие безпогрешно се заби в дясното око на чудовището. Само че това не беше копие, а някакъв хитър уред —

зеленикаво сияние обхвана животното в дължина, а изглеждащата до този момент гладка повърхност настръхна и стана заплашително бодлива. Кошмарният инструмент се завъртя около оста си и започна да навлиза все по-навътре и по-навътре. Окоето на глигана се изду с гъсто кървава светлина, после се пукна и задимя. Животното замря като парализирано. А юношата, без да губи време, измъкна зелената пламтяща пика и веднага я забодде в лявото око на врага. Всичко се повтори — и въртенето, и издуването, и димът. После глиганът рухна и вирна към сивото есенно небе блестящите си стоманени копита.

Смътна догадка порази Язон. Това не е звяр, нито машина, това е андроид — т.е. „глиганоид“. Очите са им слабото място. Впрочем с такова свределче, където и да боднеш... Първо да изясним кой е този момък.

— Как те наричат, млади юнако? — запита Екшен, изпреварвайки Язон.

— Наричат ме Ескли, а цялото ми име е Есклапиус — с достойнство се представи победителят на глигана. — Аз съм новият ученик на тукашния фермер Хирон, който е известен със своя талант да възпитава поколения добри воини.

— Колко приятно, Ескли! — радостно плесна с ръце Екшен. — Нали и ние с Язон също сме негови възпитаници.

— Много съм чувал за вас — почтително се поклони младият Ескли, като сложи ръка на гърдите си и отстъпи крачка назад. — Мъдрият Хирон неведнъж ми е давал за пример вас двамата.

Този странен диалог все повече напомняше на Язон сцена от старинен спектакъл, само дето актьорите са пообъркали облеклата и мястото на действието. Усещането за нелепост, започнало да обхваща Язон още на космодрума Поргорсторсаанд, се върна с нова сила. Прииска му се да се събуди, но като погледна към Мета разбра, че трябва да вземе пример от практичното ѝ във всяка ситуация поведение на пирянка. Без да обръща внимание на ритуалните (или каквито са там) глупости на местните жители, тя се беше навела над глиганския труп и внимателно изучаваше неговата козина, копита, бивни, и други... устройства. Да, на езика ѝ напираше думата „устройства“. И все пак това беше животно. Въпреки че четината му наистина се оказа стоманена, копитата също, а от разбитите очни ябълки стърчаха овъглени проводници.

„Е, къде видяхме нещо подобно съвсем неотдавна? По-смело, Язон, по-смело! Ти вече си спомни, но се страхуваш да повярваш. Защо се боиш, защо? Не е ли защото Пир ти е станал почти родина, а този дъвен Саанд — още повече?! Какво следва от това? Още една крачка по логическата верига! Да, да, и шипокрилият игломет, и стоманеният глиган нападаха лично теб, Язон! Пирянската гад стреляше в твоята Мета, само за да удължи удоволствието от общуването си с тебе, а тукашният глиган се нахвърляше върху всички, защото такива са си глиганите, но и обявата на летището я направиха в онзи момент именно заради тебе! Всичко е било изчислено при тях! Само че — кои са тези «те»?“

Ескли прекъсна мислите му, обяснявайки като на невежи:

— Нима не разбирате — та това е киборг, кръстоска между машина и животно. Хирон ми разказа, че напоследък такива гадини често се появяват по нашия край и ние се научихме да се борим с тях. Ето — например за това изобретихме здрунтела.

— Хубав здрунтел — похвали го Екшен, докато с уважение разглеждаше дългото копие, станало отново гладко и черно.

Затова пък сега ясно се виждаше разположената в средата удобна ръкохватка от мек материал с редица ярки бутончета, удобно лягащи под пръстите.

— А със шмузеда комплектова ли се? — компетентно се заинтересува Екшен, но Язон реши, че го прави, за да покаже ерудиция.

— Не-е-е — отвърна бавно Ескли. — Шмузедата е винаги отделно. Впрочем... Браво, Екшен! Това наистина е добра идея — циклофотен здрунтел с подцевна шмузеда. Утре ще го обмисля на спокойствие.

Мета още не се беше ориентирала в принципа на действие на непознатите даже по названия оръжия, но очите ѝ вече блестяха. Ловец, изобретател на оръжие и пирянка — това беше взривоопасна смес и разговорът заплашваше да продължи дълго.

Язон вече обмисляше как по-тактично да прекъсне очертаващия се военно-технически диспут, когато младият Ескли с решителността на старши по звание нареди:

— Добре, после ще поговорим. А сега ми помогнете да довлека киборга до талигата.

Трябва да се признае, че киборгът беше тежичък, и то доста. Ако не беше Мета, сигурно дълго и досадно щяха да влачат тялото по земята. Но пирянката го сграбчи за бивните и почти без да се напруга повдигна половината тяло така, че да могат да пъхнат под корема на чудовището дебела двуметрова тояга. Ескли и Екшен я хванаха от двете страни за краищата, а Язон държеше копитата. Така криво-ляво го довлякоха.

Това, което Ескли наричаше талига, се оказа напълно приличен четириосен всъдеход с големи грайферни гуми. Хвърлиха глигана в мръсния (как другояче при такива товари) багажник и потеглиха.

Язон си беше спомнил — не бяха далеч. Отиваха към същата ферма, където двамата с Екшен бяха прекарвали детството си. Не успяха да поговорят за нищо. Двигателят на всъдехода ревеше отворително силно като всички механизми на тая планета.

— Кажете, млади момко — попита Язон, като се постара да надвика рева на мотора, — ще можем ли да вземем този трофей с нас, когато отлитаме?

— Питайте Хирон — изкрещя в отговор Ескли. — Но доколкото знам, от нашата планета не е разрешено да се извозва нищо такова.

— Хайде де! — изхъмка Язон под носа си, но така, че само Мета да го чуе. — Малко ли неразрешени работи съм правил?

Къщата на стария Хирон никак не се беше променила през тези дълги години — направо да се чудиш! Все същият островърх покрив с червени керемиди, все същите тъмни греди по стените, обвити с бръшлян и диви лозници, все същата скърцаща стълба нагоре и масата в центъра на голямата светла стая, същите дебели стъклени чаши за домашно вино или бира. А и самият Хирон си беше все същият — беловлас, мургав, изсушен от слънцето и вятъра до такава степен, че бе спрял да старее. Само Мария вече не беше същата. Тя лежеше в другата стая пред отворения прозорец и само извърна поглед към влезлите.

— Деца мои, как се радвам, че успях преди смъртта си да ви видя! Приближете се, момчета, искам да ви целуна.

Гласът ѝ беше слаб, но думите звучаха отчетливо и ясно.

— Да си отидеш от тоя свят не е трагедия — занарежда Мария.
— Просто за всяко нещо си има време. Проживях дълъг живот и вие не трябва да скърбите за мен. Аз наистина мога да умра с радост, щом ви виждам пред себе си такива красиви и вече възрастни. Язон, това момиче — твоята жена ли е?

— Да — отвърна Язон, като се забави само за част от секундата.
Мета едва забележимо се усмихна и направи знак с очи към него.
Старата Мария помълча, чувстваше се че ѝ е трудно да говори.

— Бих могла да ви разкажа много неща, деца мои, много от които са важни за вас. Но вече няма да успея. Надявам се Хирон да ви предаде всичко, което съм му заръчала. А сега вървете. И не тъжете. Истинските хора още на старата Земя са умирали с радост и не са огорчавали никого със своята смърт. Желая ви щастие, деца!

След това те ядоха и пиха, имаше много прясна и вкусна естествена храна, приготвена по старинни фермерски рецепти от птици, свинско и риба, специално по молба на Язон наляха добре отлежало уиски, което беше специалитетът на семейство Хирон. Вдигаха тостове, разказваха си весели истории, спомняха си изминалите години, а за тъжния повод, събрал ги под тази стряха, избягваха да мислят, затова и песни не пяха. В един момент Хирон стана, излезе за малко, върна се и от прага произнесе тихо-тихо, сякаш въздъхна:

— Умря.

И тогава запя.

Песента беше на непознато даже за Язон наречие — печално-тържествена, но с откровена, раждаща се някъде отвътре тема на радостта. Напълно съответстваше на последните думи на старицата Мария.

Като свърши песента, Хирон наля на всички още по чашка, мълчаливо обърна своята пръв и веднага взе в ръце апарата за далечна връзка. Извика лекар, погребално бюро, съобщи на роднините, които живееха далеч, след това заръча на Ескли с всъдехода да обиколи съседските ферми. Или съседите нямаха телефони, или местният закон препоръчваше за погребение да се съобщава лично.

— Вижте какво, деца мои — рече Хирон, докато слагаше слушалката и сядаше обратно до масата. — Лекарят ще бъде тук след два часа, другите — още по-късно. Вие сами ще решите дали да

останете на погребението. Ще решите след като ви разкажа нещо. Мария имаше много деца. Но само тебе, Язон, поиска да види преди смъртта си. Извинявай, Екшен, но това беше изключително важно за нея.

Хирон направи пауза, колкото да разпали лулата си. Мета веднага погледна към Язон, но той даже не мигна: един вид, виждаш ли, старецът си пуши, но аз съм ги оставил, седя и не обръщам внимание.

— Разбираш ли, Язон, Мария те откърми, но тя не те е родила. Сега трябва да узнаеш истината — добави Хирон сякаш преко сили, закашля се и замлъкна за дълго, явно за да даде на Язон възможност да проумее чутото.

Но Язон прие всичко много спокойно. В края на краищата, какво значение има кой е той по кръв. Родната майка, както и родната планета, отдавна бяха станали за него абстрактни понятия. Затова пък върху лицето на Мета се изписа искрено удивление.

„Странно — помисли Язон, — откога една пирянка я вълнуват проблемите на роднинските връзки?“

А Хирон насочи следващата си реплика точно към нея:

— Мета, ти помниш ли майка си?

— Много слабо, бях само на пет години, когато тя загина. Казваше се Окайра.

— Правилно — неочаквано каза Хирон, — Окайра е моя дъщеря. Познах те, Мета, защото много приличаш на нея.

Язон трепна. Почвата на реалността отново се изплъзваше изпод краката му.

— И какво излиза, че едва ли не встъпили в кръвосмешение? — изтръгна се неволно от него.

— Успокой се, Язон. Ти и на мен не си роден син. Дошло е времето да ви разкажа за това.

ПЕТА ГЛАВА

— Планетата се наричаше Иолк. Десетата поред в системата на белия гигант Хелио в кълбовидния звезден куп близо до центъра на Галактиката. Подробности могат да се намерят във всеки справочник. С две думи — гореща планета. На екватора не може да се живее, а и няма къде, наоколо има само гореща като в чайник вода. На северния полюс има огромен континент. Него и заселили. Не много отдавна, преди някакви си петстотин години по местно време, може и по-малко да са. Всичко това изглежда странно, но така разказват хората. А на Иолк се заселили странни хора. Техниката им, както трябва да се очаква, постепенно се износила, а пък те не поискали нови доставки. Не построили космодрум. На всички, които пожелавали да посетят Иолк, се предлагало за добре дошли да се приводнят в океана, бил голям и всеки можел да го улучи. И нали имали флот (платноходи, гребла, изцяло дървения) — да посрещна дългоочакваните гости с вино и месо, пък за неканените — оръдие и барут. Виж, какво е това барут хората от Иолк не забравили и продължили да го произвеждат та чак и до днес. Храна имало на планетата колкото щеш — природата не лишила континента от нищо. Така че никакъв прогрес не им трябвал на местните хора. За тия пет века нищо особено не се променило, а да — с времето първопреселниците се разделили на две групи — каста на патрициите, които можели да ползват всички остатъци от техниката, даже космическата връзка, и каста на робите, които не само до машините, но и до конете не били допускани. И така от век на век — робите работели, патрициите се наслаждавали на живота. Но най-важното било, че и едните, и другите били сити, и едните и другите имали семейства, отглеждали деца, и едните, и другите от време на време вземали участие в кървави турнири с бой до смърт, в които оцелявали само най-силните. За разлика от робите, патрициите понякога си уреждали дворцови преврати и тогава едно семейство сменяло друго на трона, че и по-лошо — син завземал властта от баща си, брат — от брата, племенник — от чичо си. Такива им били нравите.

Та така. Преди половин век Иолк бил управляван от някой си крал Айзон, син на великия Крет. Крет бил много популярен сред народа. Като пряк потомък на първопреселниците, той едва ли не единствен от управниците на Иолк се опитал да възроди на планетата ако не материално-техническите, то поне морално-етичните основи на цивилизацията. Синът Айзон задминал баща си, още повече, че властта получил не по наследство, а в резултат на пореден преврат. Той провъзгласил мир и покой на планетата, вечна власт на своята династия, отмяна на кървавите турнири, равни права за всички, контакти с боговете от космоса и други подобни... Но не на всички — ох, съвсем не на всички! — им харесали подобни перспективи.

Айзон имал брат по майчина линия — Фел, син на Пойсон, същият този, който командвал морския флот на планетата Делта. Та този Фел хич не харесал новите идеи. Той искал властта и смятал, че всички средства за постигането на тази цел са добри. Без да му мисли много изклал всички верни съратници на Айзон, а самия крал — все пак роднина! — пощадил, но го принудил да живее в града като обикновен роб.

А на Айзон по същото време му се родил син. Кръстили го Диомед. Местните пророци предrekli велико бъдеще на детето. А можеш ли да скриеш такова събитие от крал-узурпатор? Фел се разтревожил, видял в момчето голяма заплаха за себе си. Бил мерзавец, не се спирал пред нищо и това знаели всички на Иолк. Така че Айзон решил да изпревари своя коравосърдечен брат. Той обявил смъртта на детето си и даже направил богато погребение. Церемонията била извършена за сметка на градската хазна, защото мнозина в Иолк все така помнели бившия крал. Не, не правя грешка, столицата също се нарича Иолк. И макар тържественото погребение на детето на прост роб да противоречало на законите на този свят, Фел се съгласил на такива разходи, това било за него празник. Наивникът Фел мислел, че се подиграва на бившия крал, но се получило точно обратното — бившият крал Айзон го надхитрил.

Бебето Диомед ми беше предадено за възпитание. Аз приех момчето като свое и му дадох ново име, съзвучно с името на баща му — Язон. А виж, второто име, ми подсказаха мъдреците — дин Алт.

А сега ме попитай откъде знам всичко това — завърши разказа си.

Ръката на Язон сама бръкна в джоба му и той успя да запали, преди Мета да успее да каже каквото и да било. Пирянците нямат равни в бързината на действията, но с думите нещата за тях са по-сложни. Не ги бива в говоренето.

„Попитай ме, казва...“

Че на това място от разказа на стария Хирон Язон не би удържал напирания в него въпрос.

— Но ти как се оказа там, татко?! — възкликна той, едва издухал дима от първото дръпване. — Като си помисли човек къде е Иолк, къде Поргорсторсаанд!

— Точно така — къде! — неразбираемо реагира Хирон и се умълча.

Едва след като изпи още една чашка и замислено сдъвка последвалото я солено коренче от морски морков, той изплю в чинията твърдите влакна и бавно продължи:

— Веднъж, когато бях съвсем млад, няма да казвам преди колко години, до северното подножие на планината Билион в старата хвойнова гора, която и тогава си беше много гъста, към мен се приближи мъдрец и попита: „Искаш ли да видиш мястото, откъдето се появяват на нашата планета странните зверове?“ „Искам — отвърнах простодушно аз, но веднага добавих: — ами военните няма ли да научат, че съм говорил с тебе?“ „Не“ — каза той и аз веднага му повярвах, защото всички знаят, че мъдреците никога не лъжат. Дълго се изкачвахме почти до самия връх на планината, промъквахме се през бодливи храсталаци, през тесни каньони и накрая попаднахме в доста просторна пещера. Когато очите ми постепенно свикнаха с полумрака, разбрах, че в най-отдалечения ъгъл се е притаило нещо. То беше толкова черно, че не само отблясъците на моя факел, но и мощният лъч на космодесантния фенер, оказал се изведнъж в ръцете на мъдреца, не можеха да преодолеят този мрак, светлината потъваше в абсолютна тъмнина, както златна верижка в мастило.

„Това е рванавр — обясни мъдрецът, — направи крачка в него и ще узнаеш много нови неща за обкръжаващия те свят.“ Поканата звучеше, меко казано, съмнително. Тя не само не ми гарантираше безопасност, но даже не ми обещаваше нищо конкретно. И все пак аз направих крачката. Винаги съм обичал да опознавам нови неща. Но най-вече ме убеди този десантен фенер. Само старши офицери имаха

право да носят такива, а мъдреците... Та те са горски жители! Цялата сила на тяхната легендарна магия е в глинените амулети с печени червейчета вътре или в завързаните на специален възел опашчици от зелен лемуroid. А тука мъдрец — и такъв фенер! Това беше ново. Неочаквано.

Прекрачих.

И веднага се озовах на морски бряг. Топло, ласкаво море. Червеникавокафяви вълни, увенчани с лимоненожълти гребенчета, пясъкът беше яркооранжев, синееха листата на непознати дървета. Дишаше се леко и свободно, но какви аромати имаше!... С нищо не можеха да се сравнят. Не знам как да го обясня, но даже без външните признаци веднага разбрах, че съм на чужда планета, навярно дори в чужда Галактика. Това беше прекрасно и същевременно страшно. Огледах се. Черно петно трептеше между близките дървета като зловещо знаме на вятъра. Върнах се към него и влязох вътре.

„Сега ти можеш да пътуваш така и без моя помощ“ — съобщи мъдрецът.

„До червеното море ли?“ — попитах аз.

„Не само. Ти ще можеш да попаднеш в най-различни светове. Как — ще научиш сам. Повече не съм ти нужен.“ И понечи да си тръгне.

„Почакайте! — извиках аз. — Защо тъкмо на мене доверихте това право? Искам да знам.“

„Това е законно желание — съгласи се той. — Но отговорът едва ли ще ти хареса. На някои планети го обясняват много просто — така искат боговете. На вашата планета обаче (този път той каза «вашата») боговете не са толкова на почит и казано в обичайните за вас термини това ще прозвучи така: «Можеш да се смяташ за най-достойният представител на народа си. Наистина, ако всички хора на планетата можеха да те опознаят, щяха да изберат тебе, Хирон.»“

Така станах избранник. Вярвай ми Язон, и досега не знам за какво и от кого. Но аз наистина се научих да използвам този рванавр-преход, който за по-лесно нарекох рваноход. Мъдрецът ми бе обяснил, че с думата „рванавр“, която се чете еднакво назад и напред, древните са наричали мястото, където времето тече и в двете посоки, а пространството е сгънато на хармоника и пътешествието по него не е никакъв проблем. Въобще, „рванавр“ не е собствено име на някакъв учен, както отначало си помислих. И можех да усъвършенствувам този

термин както си искам. И го направих, далеч не само названието, а и самия процес. Намерих един пийнал офицер и размених една кожа на гигантска петниста мечка срещу подробна звездна карта на Галактиката и приложен към нея дебел справочник на обитаемите планети. Постепенно усвоих целенасочените скокове в пространството.

В моята колекция се появиха любими светове, там оставах задълго, техните жители вече започнаха да ме познават, някъде ме считаха за бог, някъде за полубог, някъде просто за тайнствен пришълец. На някои аз помагах, другаде помагаха на мене. Но едно правило оставаше неизменно. Рваноходът отваряше проходи само към светове с ниско ниво на технология. Поргорсторсаанд беше сред тях, може да се каже, най-високоразвитият. По-късно, когато научих какво е Лигата на Световете, разбрах окончателно: на планетите, действителни членове на тази организация, явлението рванавр е принципно невъзможно. Защо е така — и досега не знам. Но е така.

Иолк стана една от любимите ми планети и то тъкмо когато на власт там дойде твоят баща Айзон. Можех ли да откажа на молбата му да скрия новороденото момче тук, в горската тишина? Ти беше последната му надежда и волята му беше да дочакам твоята двадесетгодишнина, преди да ти разкажа истината. Не смогнах да изпълня молбата му, защото ти избяга от нас две години преди това, като надхитри всички. През цялото изминало време те търсих. Но само по планетите, които можех да посещавам през рванохода. Но ти не ходеше по такива светове, според твоите представи там нямаше какво да се прави. По-мили ти бяха техногенните комфортни планети, пълни с богати комарджии, от които лесно могат да се измъкнат пари. На Пир бях ходил много преди твоята поява там. На Пир остана моята дъщеря Окайра. Тя израстна като майка си, страшната романтика на войната я увлече много повече от космическите пътешествия. Не успях да убедя момичето да напусне родната си планета. Впрочем, на кого го обяснявам!... Досещах се, че тя е загинала — на Пир малцина доживяват до старост, само че не знаех със сигурност, не можех да знам, защото от известно време Пир се „затвори“ за рванохода.

И само веднъж случайно попаднах на планетата Апсала, която ти наскоро бе посетил, Язон. Помниш ли, когато си предизвикал авария на звездолета, за да се отървеш от някакъв чудак? Едва не си загинал

там, проклетнико! Разминали сме се тогава с някакви две години, не повече, но за теб вече се носеха красиви легенди, разпространявани от Мастригулите и Перссоните.

Мечтаех да се снабдя със звездолет или да го построя. Но къде ти — тук съм фермер, а на другите планети съм просто един гост, дори и когато ме наричат бог. Оставаше ми само да чакам. И аз чаках. Както виждаш, не беше напразно. Надявам се, сега разбра, че трябва веднага да идеш на Иолк, да накажеш злонравния Фел и да върнеш законната власт на баща си?

— Почакай, Хирон — каза Язон, след като търпеливо изслуша безкрайно дългия му монолог. — Май това е трябвало да се направи преди тридесетина години. Сега може би нито Фел, нито Айзон не са вече живи. В края на краищата, може там да са станали още пет или десет дворцови преврата.

— Могли са — съгласи се Хирон. — Но не са.

— Откъде знаеш? Бил ли си скоро там?

— Не, през последните години и тук рванаврът започна да се отваря все по-рядко и по-рядко. Капризно устройство се оказа. Понякога просто не искаше да ме пуска, а понякога ми правеше кошмарни номера с времето. Можех да живея някъде цяла година, а да се върна след един ден, или да отида някъде за минутка и да се върна след месец тукашно време. Мария отдавна беше свикнала с тези неща, но ако възникнеха неприятности с властите... Тогава по всяка вероятност трябваше да напусна Поргорсторсаанд, без да изпълня молбата на баща ти. Нямах право. Затова започнах все по-рядко да пътувам по световите — не рискувах. Но моят познат мъдрец на име Гваханофабр, като ме видя как страдам, ми разказа последните новини от любимите ми планети. От него съвсем наскоро научих, че на Иолк както преди управлява Фел, а твоят баща Айзон все така те очаква и е достатъчно млад, за да управлява своята страна. Разбери, Язон, твоя баща и неговият брат не са съвсем обикновени хора. Още като ги видях, го разбрах. Това е всичко. Време е да тръгваш.

Лулата на Хирон угасна и той старателно започна да я изтръсква, като с фермерска акуратност предварително постла пред себе си салфетка. А Язон вече беше изпушил две цигари подред и се канеше да запали трета.

— Сега ще летим при твоя баща, нали? — внезапно напомни за присъствието си Мета.

— Да — каза Язон твърдо.

Аргументите за такава промяна в плановете още не бяха узрели напълно в главата му, но той вече си даваше сметка, че друго решение няма.

— А как ще...? — започна Мета.

Но Язон вече сам си беше задал подобен въпрос, за него тия „как ще...“ се оказаха значително повече отколкото у Мета. И той се опита да свърже всичките си задачи в един възел. И май успя.

— Мета, слушай. Иолк се намира в същия кълбовиден звезден куп, където около слънцата си се въртят планетите Егриси и Орхомен. Прав ли съм, татко?

— Да, момчето ми. Но ти какво знаеш за тези планети?

— О-о-о! — проточи Язон многообещаващо, явно с намерение да разкаже.

Но Мета решително вдигна ръка:

— Чакай, Язон. Не сега. Забрави ли, че времето ни е малко? И теб, и мен ни чакат на Пир. А и към центъра на Галактиката е най-добре да летим с големия линкор. Вече сме го обсъждали. Единственото, което би трябвало да направим още тук, на гостоприемния Саанд (да ми простят домакините това съкращение) — това е да се изкачим на планината Билион и да разгледаме отблизо прочутия рван... вран... как беше...? Може би ще можем направо да скочим там, защо да хабим гориво напразно!

Язон се замисли над тези думи и едва сега обърна внимание на Екшен. Хирон и Мета също погледнаха ловеца, който като че ли беше останал встрани от всичко. Той седеше, обхванал лице с длани, и изглеждаше съвсем безучастен. Като усети върху себе си погледи от три страни, вдигна глава и тихо рече:

— Не мога да летя с вас.

— Ами недей да летиш — равнодушно каза Язон. — Беше ми приятно да те видя. А затова... свободният е свободен. Ти имаш свои дела, ние свои. Да не умножаваме същностите повече от нужното. Така ни е съветвал още Уилям Окам.

Язон никога не се лишаваше от удоволствието да блесне с някой цитат от древните.

— Вие вече ги умножихте — тъжно рече Екшен. — От най-ранно детство съм пример за законопослушен гражданин на своята планета. Не трябваше даже да слушам всичко, което тук се изговори. Но не ми стигна твърдост да стана и да си отида. Ако за това узнаят властите, ще ме лишат от моя космолет и от ловния лиценз.

Язон искрено се обърка от изявлението му, а Мета ласкаво каза:

— Важното е да не те убият. Във всички останали случаи ще ти помогнем. Наистина.

Ето за това най-вече я обичаше Язон — за прямотата ѝ. Екшен погледна с диви очи красавицата-пирянка и даже не се усмихна в отговор.

— Не искам да рискувам — промърмори той тихо. — Извинявайте.

И излезе от стаята. По-добре късно, отколкото никога.

Тогава Язон подчертано високо произнесе:

— И все пак ще опитаме да изнесем оттук стоманения глиган!

ШЕСТА ГЛАВА

Планината Билион се оказа неочаквано висока. Обикновено всичко, което в детството ни е изглеждало огромно, когато пораснем започва да ни се струва малко, почти като играчка, даже понякога жалко. Но планината Билион сякаш беше расла заедно с Язон. Тя и сега се издигаше в облаците и на върха ѝ повече отиваше снежна шапка, отколкото бодлив храсталак.

Мета през целия път се изкачваше с обичайното си темпо — т.е. като при стремителна атака, така че накрая Язон бе изплезил език като запъхтяно куче. Трябваша им не повече от три минути да открият замаскирания вход на пещерата, и в този момент като изпод земята пред тях се яви мъдрец.

— Гваханофабр — представи се той. — Знам вече къде искате да отидете и съм настроил всичко. Трябва да побързате, рванаврът може да се затвори всеки момент и то за дълго. Да тръгваме.

— Какво пък, давай, приятелю! — каза Язон небрежно и усети, че го обхваща неподходяща за случая веселост.

Мета също се усмихна, но повече от учтивост и леко недоверчиво.

В пещерата беше влажно и задушно, някъде в дълбините ѝ капеше вода, а пред очите им се стелеше плътна мъгла. Като в баня. „Странно — помисли Язон, — Хирон нищо не каза за мъгла и вода въобще“. Трудно беше да се види даже в кой ъгъл е разположен тоя митичен вход-изход. Но когато го видя, побиха го тръпки — до такава степен това абсолютно черно петно напомняше универсалния материен поглъщач на Солвиц. И Мета, изглежда, също си спомни общия им познат, защото pistolетът рефлекторно скочи в дланта ѝ.

— По-смело, братя мои — замърмори мъдрецът. — Обясних ви, че трябва да бързаме. Язон, вие сте пръв.

Язон не възрази. Щом трябва да е пръв, ще бъде. Само че вратата към другия свят пред очите им започна да се свива. Нима така безславно пропиляха шанса си? Обидно е, дявол да го...!

— По-бързо Язон — чу се глас отзад. — Късно е вече за крачки, направо се гмуркай!

Не трябваше да му повтарят два пъти. Язон скочи като във вода — напред с ръцете и главата. Усети как някакъв мощен поток го всмуква в черната дупка. Но левия му крак се беше закачил за нещо и се наложи да напругне всички мускули, за да не се разпадне на две половинки. Рискуваше най-малкото да скъса сухожилие, защото двете сили, които го дърпаха в различни посоки бяха почти равни.

— Не правете това, Мета! — чу той гласа на все същия Гваханофабр, тънък и отчаян, но много тих, като че страшно далечен. — О, заради всички звезди и галактики, не правете това!

Язон се досети какво става. Главата му вече бе далеч от планината Билион, а кракът му още беше в ръцете на Мета. Неговата ярна амазонка бе заподозряла нещо нередно и се опитваше да предотврати раздялата им по най-простия и елементарен начин. Може и да беше права, може би не. Мъдреците са хитър и загадъчен народ, с тях винаги рискуваш да се окажеш не където искаш. Но във всеки от световите Язон предпочиташе да остане с два крака. Затова той се изхитри да извърти стъпалото си така, че закопчалките да се отворят. В ръцете на Мета остана само една обувка. Обувката, без съмнение, е ценна вещ, особено при пътешествия, но проблемът с нейното придобиване или изработване (според обстоятелствата) е много по-малък от израстването на нов крак например.

А планината сякаш си остана същата. Скали, бодливи храсти, криви дръвчета. Небето беше ясно, синьо и дълбоко. И въздухът миришеше другояче. Аромат на море. И никакви намеци за черната дупка — ни отляво, ни отдясно, ни зад Язон. Той внимателно запомни мястото и бавно потегли надолу — да се запознае с новия свят.

Пътят, обсипан с гадни дребни камъчета, които се впираха в босия му крак, изведе Язон до река. Малко по-надолу по течението ѝ се извисяваха крепостни кули. Най-разумно беше да тръгне натам, обаче като се огледа, Язон съзря до брега един хлапак, който ту се плацикаше в плитчините, ту намираше малки вирчета, в които да се хвърли възторжено. Момчето беше голо, но наблизко върху един плосък

камък се виждаше някакъв белезникав парцал, който, изглежда, беше цялото му облекло.

— Ей, момче! — извика Язон на междуезик, който беше най-употребяваният в Галактиката. — Как се нарича тази река?

— Mi ne komprenas vin^[1] — отвърна аборигенът на есперанто.

И Язон с удоволствие премина на любимия си език от времената на древната империя, като повтори въпроса.

— Това е реката Анавр, а там е град Иолк, главният град на нашата планета — авторитетно обясни детето, като че ли не минаваше ден да не общува с такива неориентирани чичковци-пришълци.

— Анавр... анавр-рванавр — промърмори за себе си Язон.

Ама че названийце! Не е минало без намесата на Хирон, защото на есперанто това име нищо не значи.

А на глас Язон бодро каза:

— Благодаря ти, момче, значи съм дошъл където исках.

— Ако сте за Иолк — местният жител реши сериозно да се погрижи за госта, — то най-добре ще е да минете през брода. Вървете все направо, там е плитко и даже на мен ми е до кръста.

Язон още веднъж благодари и бързо премина реката.

Бе горещо, дрехите му изсъхнаха почти веднага. Наложил се да навие ръкавите на куртката си и съответно да скрие в пазвата си лъсналия пирянски кобур. Винаги щеше да успее да го извади. Пък и доколкото си спомняше думите на Хирон, местната публика не беше много на ти с техниката, така че едва ли го чакаше кръстосан картечен огън.

Когато наближи града, стана ясно, че тук даже и не мирише на картечници. По крепостната стена се разхождаха воители с копия и мечове, също такива стражници го посрещнаха и при портите. Наистина, отблизо изпод лъснатите до блясък медни шлемове се виждаха да стърчат микрофони, а между перата на главите им недвусмислено се забелязваха трепкащи антени. За пълния абсурд на ситуацията не достигаха само магнитни детектори за идентификация на паспорти и пари. За радост никой не поиска от Язон документи — просто попитаха:

— Накъде?

— Търся Айзон, сина на Крет. Моето име е Язон дин Алт.

Язон от опит знаеше, че в такива случаи истината е най-доброто прикритие, още повече — когато това не е цялата истина. Кой тук можеше да знае името, което му е дал Хирон. Виж, ако се беше нарекъл Диомед... Е, за всичко си има време. А като за първи емоции стигаше да назове името на баща си.

— Айзон ли търсиш?! — буквално изреваха двамата стражници. — Е, не! Отначало ще те отведем при Фел.

Обградиха го и явно искаха да го сграбчат — това беше сигурно.

— Спокойно, сам идвам, съгласен съм — примирително вдигна невъоръжените си длани Язон. — Със стария Фел също имам какво да си поговоря.

Подобни фрази не бяха по вкуса на тукашните кучета-пазачи. Язон опита да завърже разговор на по-неутрални теми, докато прекосяваха града. Ала невинни въпроси от рода на: „Кажете, братле, тук има ли хубави булки?“ или „Как е, приятел, да му пийнем едно вино, а?“ останаха без отговор и Язон окончателно прозря, че те не „вървят през града“, а „него го водят през града“ и съгласно устава (или каквото имат там — списък с предписания?), всякаква размяна на реплики с арестувания са строго забранени.

Дворецът на крал Фел се оказа нелош както отвътре, така и отвън, но по чистота и комфорт все пак доста отстъпваше на луксозните хотели на Касилия или Клианда, а още повече — на богатите вили на Лусуозо. Така че мисълта да завземе властта на тази планета не предизвика у Язон особен ентузиазъм. Но съществува едно такова понятие — синовен дълг. Или поне го е имало някога. И любопитство. Играта беше започнала — искаше му се да я доиграе до край. А кой по-добре от Язон знаеше — влезеш ли в едно казино — спазвай правилата му! Или, в краен случай, си давай вид, че ги спазваш.

Крал Фел се приближи към него безумно изцъклил очи, с което хвърли в паника цялата стража. После диктаторът като че се овладя и спря. Но очите му гледаха все в една посока. И това не беше лицето на задържания. (Откъде би могъл Фел да знае как изглежда синът на Айзон? Да не би по модемната връзка да получава седмичния бюлетин с фоторазпечатки: „Издирвани от Специалния Корпус лица!“) Не. Кралят на Йолк гледаше краката на влезлия и Язон с ужас се досети, че е нахлул в покоите на Негово Височество наполовина бос, освен това с

окървавен от острите камъни крак, който оставяше гнусни следи по изисканата мозайка — това можеше да бъде изтълкувано като висша степен на неуважение към първото лице на планетата.

Трябваше бързо да оправи положението и той смело се впусна в импровизации. Много му се искаше да се впише в обкръжаващата го архаично-еклектична обстановка и от усърдие заговори в бели стихове:

— О, кралю мой, когато спусках се от планините, бях аз обут все още, но преминавайки реката с име Анавр, сандалът от единия ми крак случайно падна. — (Интересно от какъв древен текст паметта му беше измъкнала думата „сандал“. Впрочем всички наоколо и без друго са обути в сандали. Естествено е на топлите планети това да е най-разпространената обувка.) — И бе отнесен от потока бурен в далечината. Простете, моля ви, кралю, за тази грешка моя.

Но Фел, изглежда, изобщо не го слушаше. Той беше хванал главата си с две ръце и сега пък гледаше към тавана, като очевидно отправяше молитви към някакви свои богове. След това отпусна ръце и внезапно издаде екстравагантна заповед:

— Оставете ни сами! — каза той на стражата.

Всички се отдалечиха и те останаха на четири очи.

— Кой си ти? — попита кралят и без да му дава време за отговор предупреди: — Само не се опитвай да ме лъжеш. Все едно — ще науча истината. Аз мога да чета мисли.

Последното изглеждаше доста съмнително, а пълното логическо несъответствие на това твърдение с първоначалния въпрос и последвалата сурова молба, говореха единствено за скромните интелектуални способности на Фел.

— Моят възпитател, старият и мъдър Хирон, ме е учил никога да не лъжа, и въпреки че съм скитал достатъчно из вселената, където срещаш много лъжци и трябва да ги побеждаваш с техните средства, днес ще бъда верен на уроците на моя стар учител.

Ето така многословно, и даже високопарно започна своето признание Язон. Стиховете може и да бяха излишни, но като цяло той правилно беше докарал тона на разговора, Фел много добре понасяше този начин на изразяване.

— Наричат ме днес Язон дин Алт, но Айзон, бащата мой на тази планета живеещ, нарекъл ме е по рождение Диомед. Как дълго търсих своя баща и своята родина! Но ето ме накрая тук!

— Върви тогава при него — разпореди се крал Фел, като неочаквано бързо прекрати аудиенцията. — Ще заповядам на моите поданици да ти покажат дома на Айзон. И стражата повече няма да те безпокои, Язон! Повярвай ми, това беше не повече от досадно недоразумение.

Язон, разбира се, не повярва, но миролюбиво кимна, подмина безпрепятствено множеството зали и галерии и излезе на площада. Посрещна го ликуваща тълпа, а не някакви поданици на крал Фел. Ясно беше, че стражата няма да го закачи — ако ѝ е скъп животът. Радостен вихър понесе Язон към широко отворените врати на бащиния дом.

Наложи се да изпие по едно вино с цялата възторжена компания — за щастливото завръщане, после за неговото, така да се каже, щастливо възкръсване, за неговите минали и бъдещи подвизи. Въобще шум имаше много, а смисъл — малко. Някой провъзгласяваше Диомед направо за нов крал, някой призоваваше да превземат на юруш двореца на Фел, някой пък предлагаше разходка по море. Други настояха за лов в планинските гори, намериха се даже мераклии за малък спортен турнир. „С бой до смърт или...?“ — припомни си Язон през винената мъгла. Но жените, по-точно прекрасните млади деви, танцуваха нещо все по-еротично, безцеремонно люшкаха бедра и все по-често някак случайно губеха части от облеклото си. А виното бе леко и вкусно, то все не свършваше в сребърните кани и златните чаши...

Май в края на краищата надделя идеята за разходка по море с разкошна фрегата под яркооранжеви платна, но и там виното се лееше като река, а дамите бяха още по-прекрасни от предишните, така че Язон едва ли би могъл да разкаже, кое беше по-напред — къпането в топлата лагуна с прозрачна като утринна роса вода, до малко островче под сянката на палми; или планинския лов на див елен със златисти, невероятно разклонени рога; или страшно веселите състезания по бягане в чували и скокове във всички посоки едновременно. Със сигурност си спомняше само едно: решиха да не щурмуват двореца, особено след масовата оргия върху огромно като стадион легло. Топли вълни, големи красиви риби, бързи коне, ласкави момичета и сладко вино...

Както стана ясно после, едва на петия ден двамата с баща му успяха да се отърват от пияната компания, която вече се беше

превърнала в мрачно сборище от уморени от живота и един от друг индивиди. В очите на тези хора сега се четеше вселенска скръб, и техните омекнали крака отвеждаха вкъщи телата им и изпразнените им глави, които в този момент на самите тях им се струваха чужди.

Язон, който далеч не за пръв път минаваше такава изпитание, през всички тези дни следеше своя Неприкосновен Запас със задължителните атрибути на космодесантника — кутийките с аптечката и заветния кобур. И нито едно нежно момиче, или груб пиян моряк, или нахално хлапе не можа да докосне нищо от тези жизненоважни вещи и приспособления.

Затова, щом останаха без свидетели, първата му работа бе да извади аптечката и за броени секунди да избави баща си и себе си от неприятните последствия от петдневното пиянство и другите безобразия.

— Колко отдавна не съм изпитвал такава наслада! — възкликна Айзон. — Космодесантна аптечка! Каква прелест! Съвсем съм подивял тук, Язон. Ти не си представяш какъв кошмар е да живееш в този свят!

— Честно казано, наистина не си представям — каза Язон. — А знам и по-лоши светове. Какви ли не съм ги виждал, татко... Почакай, а в какъв свят си живял преди това?

— Не помня — въздъхна Айзон. — Там е работата, че не помня. Проклетият Фел направи нещо ужасно с паметта ми. Изглежда е успял напълно да изтрие оттам някои много важни неща. И днес със сигурност си спомням само едно. Тази планета няма връзка с външния свят. От известно време даже не може да бъде забелязана от космоса. Разбираш ли, той я е направил планета-невидимка. Някакъв загадъчен екран в стратосферата не пропуска електромагнитни лъчи. Престанаха да ни посещават чужди звездолети. Не приемаме предавания по галактическата трансляция и нищо не знаем за другите светове. Нямаме собствен космически транспорт. Собствена пси-връзка също. А онази хиперпространствена дупка, през която си пристигнал, се отваря крайно рядко и непредвидимо. Някои успяха да избягат през нея. Аз пък продължавам да влача жалко съществуване тук. Пълна безнадеждност. Пълна, Язон, пълна. Никаква връзка с Вселената. И абсолютно всевластие на диктатора. Спомням си, че не съм се родил тук, но не мога да възстановя в паметта си какъв съм бил по-рано. Ами ако никога не успея да си спомня? Освен ако медицината на

високоразвитите страни... Но как да се доберем до тях? Ако можем да предадем в космоса простичък сигнал „SOS“...

— Татко, аз имам пси-предавател. Струва ми се, ти каза, че през екрана не минават само електромагнитните сигнали.

— Разбира се! — оживи се бащата. — Разбира се! Нали Фел непрекъснато предава на някого информация. Как иначе! На него му трябва връзка с външния свят. Отдавна се досетих, че Фел също не е местен, очевидно ние заедно сме долетели преди сто години...

О, високи звезди! Каква словоохотливост! Способен е да си приказва до самохипноза. И до разума му така и не стигна най-важното.

— Татко, аз имам пси-предавател — повтори Язон. — Тук, в мен е! Сега ще го включа.

Айзон застина и мълчаливо се взря в отдавна забравената плоска кутийка с кръгло огледално прозорче в средата.

Язон устоя на изкушението да изпрати в ефира стандартното съобщение за „до всички“. Знае ли се кой ще получи тоя сигнал? И предпочете да извика лично Мета с условния код, който знаеха само те двамата. Ако неговата бойна другарка не се носеше в този момент насам в кривопространството, тя щеше да приеме сигнала, колкото и да е далече. Ако пък в този момент е именно там, в далечината, какво пък, ще почакаме. Колкото и да пресичаш Галактиката по диагонал, все рано или късно все трябва да изплуваш край някоя планетка.

— А джъм-предавател нямаш ли? — неочаквано попита Айзон, който, изглежда, бе успял да помисли за същото.

— Не, татко, техниката не е отишла така далеч. За джъм-режима се иска много по-голяма енергия. Само с джобни атомни батерийки не става...

Предавателят тихо изписка, съобщавайки че работи, но отговор засега не идваше. И докато убиваше минутите на очакване (Защо ли пък реши, че са минути? Ами ако са часове или дни? Нима не стават и такива работи?), Язон попита:

— Татко, защо когато се появих в двореца, Фел така се пулеше в моя бос крак, като че ли е някакъв огромен паяк?

— Знам — изхъмка Айзон. — Как да не знам! Преди много години оракулът предсказа на Фел, че бедата и смъртта му ще дойдат от някакъв човек, слязъл от планината Йолк само с един сандал.

— Оракул? — реши да уточни Язон.

— Тук наричат оракули пророците, предсказващи бъдещето... — Айзон още веднъж изхъмка. — Сега си давам сметка, че и този оракул съвсем не е бил обикновен. Май и той трябва да е бил паднал от другия край на Галактиката през черната дупка като Хирон...

И в този момент се разнесе гласът на Мета:

— Язон, къде си, Язон! Аз съм на орбита над обекта, откъдето идва сигналят ти. *Това ли е планетата Иолк?*

— Да, Мета, този свят се нарича Иолк. Фиксирай курса по нашия сигнал, сега ще дам по-остър лъч, хвани половин градус встрани и кацай в океана. Чуваш ли ме?

— Чувам. Но не те виждам. Въобще не виждам никаква планета. Не я засичат приборите, само гравитометъра.

— Всичко е нормално, Мета. Прави, каквото ти казах. Влез в атмосферата и веднага ще видиш всичко...

— Добре. Поемам курса. Край на връзката.

— Ха така — Айзон с нетърпение потри ръце. — Сега ние ще можем да му диктуваме условията.

— Не се разпалвай, татко, дай първо да се ориентираме във всичко.

— Сигурно си прав, синко, сигурно си прав... Ей, какво е това? Дай да опитам, сто години не съм пушил.

Смачканият пакет „Стожари“ беше още един компонент от неприкосновения запас на Язон.

След като запалиха и двамата, застанаха до прозореца и загледаха как съвсем наблизо се спуска искрящият с топъл титанов блясък купол на „Темучин“. Спускаше се тихо, тихо, без даже да вдига пръски. Страстната, неукротима, яростна Мета можеше понякога да бъде нежна и внимателна.

— Коя е тя? — попита Айзон.

— Моята годеница — с удоволствие отвърна Язон, този път без колебание.

---

[1] Не ви разбирам (есперанто) (Бел.прев.) ↑

СЕДМА ГЛАВА

Когато босата пета на Язон изчезна в мрака на рванавра, отнасяйки последното късче от тази загадъчна субстанция, Мета едва не откъсна главата на нещастния Гваханофабр. Мъдрецът хриптеше и бясно въртеше очи — думите не можеха да преминат през стоманената хватка на пръстите на пирянката, краката му отчаяно ритяха на сантиметри над пода на пещерата. И едва когато извитата му ръка измъкна от гънките на дрипите някакъв тайнствено светец кристал, нещо прищрака в главата на Мета. Тя съобрази, че ако някой може да ѝ помогне да върне Язон, то това е именно този нещастник. И значи е рано да му извива врата.

Кристалът се оказа природен детектор на кривопространство, предупреждаващ за активизиране на място, където ще се отвори хиперпространствен преход. Мъдрецът беше готов да ѝ подари тази играчка, а след като окончателно дойде на себе си, обясни, че Язон е попаднал именно на планетата Иолк и никакви ужасни опасности там не го заплашват, и че това въобще е голям късмет — да се промъкне през рванавра в последните секунди на функционирането му! А заедно, така или иначе, нямаше да успеят. Със сигурност нямаше да успеят. Така че сега на уважаемата Мета не ѝ остава нищо друго, освен да догонва любимия си по обикновения начин.

— Представете си — говореше Гваханофабр, — закъснели сте за последния винтокрил. А по разписание следващият ще пътува след два дни. Вместо да го чакате, по-добре се качете на шестоход. Не съм ли прав?

Очевидно мъдрецът беше забравил, че Мета не е жителка на Саанд и разните вертокрили-шестоходи са ѝ по-чужди и от рванаврът, но кой знае защо точно тази негова риторика я убеди в честността и добрите му намерения. И без да губи време за обяснения, тя се втурна да търси любимия си.

Планът ѝ се оформи бързо. С всъдеход, взет от Ескли — до близката военна база. Трупът на стоманения глиган тя взе със себе си. Без да обръща внимание на яростните възражения на Екшен, и тъжно-

осъдителния поглед на Хирон. Без особени разяснения, тя взе от военните най-скоростния изстребител и след половин час беше на космодрума. Там, както се казва, я очакваха с цветя и музика, пълна програма. Затова не бяха взели мерки да укроят „Темучин“ някъде по-навътре или поне да отстранят енергоблока му, с което много облекчиха задачата на Мета. Тя дистанционно отвори люка на своя кораб и натовари глигана, който беше прикрепен към изстребителя като някаква бойна ракета. Когато обаче дойде време самата тя да премине от едното возило в другото, се появиха мераклии да ѝ попречат. По всяка вероятност това бяха професионални бойци, обучени и тренирани, но на тях, горките, никой не им беше казал (а и кой би могъл!) с кого всъщност си имат работа. По радиостанцията какво им бяха съобщили? Момиче! Само! Отмъкнала изстребител. И толкоз. Е, момичето (само) попиля цялата тази банда нахалници като дребосъци.

По-късно тя се закле пред Язон, че нито веднъж не е стреляла и много се гордееше със сдържаността и благородството си. Въпреки че — с какво се гордееше? Просто не можеше да се стреля! Опасно беше. Защото очевидно се опитваха да я хванат жива, а ако бе открила огън на месо, кой знае как щяха да се развият нещата...

Но всичко приключи както трябва. „Темучин“ е кораб от такъв висок клас, какъвто не може да си позволи една провинциална планетка, освен това Мета беше специалистка по „откопчване от преследване“. Въобще, и да е имало преследване, то все едно, че го е нямало.

— Спомних си! — изведнъж радостно извика Айзон, след като изслуша увлекателния разказ на своята снаха, която още от пръв поглед го беше очаровала.

— Какво си спомни, татко? — попита Язон, без да очаква нищо хубаво.

— Спомних си как долетяхме тук.

— Откъде? — бързо попита Язон, като че се страхуваше да не изпусне краткия миг на озарение, споходил Айзон.

— Откъде — още не съм си спомнил — виновно разпери ръце бащата.

— Добре, разказвай.

Язон напразно се опасяваше. Каквото си бе спомнил Айзон, си го беше спомнил... за останалото — извинявай.

— Бяхме трима на кораба: моята жена Нивела, приятелят ми от детинство Фел и аз. А корабът се наричаше „Овен“.

— Как се казваше жена ти? — попита за всеки случай Язон, защото реши, че му се е сторило.

— Нивела, моята жена и твоята майка. А звездолетът „Овен“ беше направен като експериментален образец. Корпусът му беше излят от особена сплав, която, според замисъла на изобретателите, беше устойчива към всякакви въздействия, включително към високотемпературна плазма, към потоци „бавни неутрино“, пси-излъчвания и даже към контакт с антивещество. Откъде ли бихме могли да сме долетели с това устройство? Не знам. Но със сигурност тук се озовахме случайно. Едновременно отказаха и главните двигатели, и генератора на джъм-режим. Опитният прототип си е опитен прототип! Трябваше да кацнем веднага на коя да е планета. И първата срещната беше Иолк. Разбира се, не можеше да се очаква помощ от местното население, а експерименталният „Овен“ се оказа сложна машинка. Пък аз какъв бях? Просто пилот. Не разбирах от сложна техника. Нивела разбираше нещо от двигатели и електронна автоматика, но виж, от новите системи за защита, които ние изпробвахме по време на този полет, разбираше само Фел, който бе физик по образование. Майсторът каквото майсторът в неговата адска кухня — защото в тая работа бяха използвани наистина чудовищни енергии, докато един прекрасен ден се оказа, че корабът вече не става за нищо. Стоеше си в околностите на Иолк като паметник на нашата глупост. Дойде време да викаме SOS из цялата Галактика. И тогава стана ясно, че Фел е повредил не само кораба. Докато ремонтирал, а може би и като последица от неговата работа, цялата планета е била обгърната от непроницаем екран. Толкова, финито. Ние бяхме в капан, който сами си бяхме построили. Оставаше ни само да се надяваме на чудо или да чакаме случайни гости. Фел продължаваше безрезултатните си усилия и обещаваше, че още ма-а-алко, още мъничко и ще намери ключ към разбулване на страшната тайна. Но после забелязах, че Фел не е съвсем наред. Нивела се съгласи с мен и отбеляза, че ние също рискуваме много скоро да полудеем. Затова оставихме феловото на Фел, а за себе си взехме мъжественото

решение да заживеем в този свят тук, където ни е захвърлила съдбата. Бяхме млади и искахме да живеем пълноценно. В края на краищата Иолк не беше най-лошото място във Вселената. Нивото му на развитие? Нищо особено. Затова пък ние, като използвахме нашите познания, бързо завзехме властта в цялата планета. По мирен начин. Аз се обявих за син на загиналия преди година мъдър любимец на народа, крал Крет. Фел, за всеки случай, бе обявен за мой брат по майчина линия. За негов баща посочихме адмирал Пойсон, загинал в битки от местен мащаб. Започнахме внимателни и хуманни реформи. Но не бяхме предвидили едно: Фел със своята физика се побърка окончателно. Той се възмущаваше от нашето поведение, крещеше, че предаваме цивилизацията, искаше действена помощ за безумните си експерименти и накрая с помощта на един наемен мръсник изби всички най-добри хора на тази планета, които вече бяхме посветили в традициите на съвременната култура, и се провъзгласи за крал. Ние с Нивела се предадохме без бой, защото искахме да сведем до минимум кръвопролитие. Тогава тя беше и бременна с теб. Подлият Фел заплаши да убие детето, веднага щом се роди, ако доброволно не се откажем от властта. Ние се отказахме. Но ти сам разбираш, Язон, че на такива хора не може да се вярва. Горях от желание да те скрия и уредих това бутафорно погребение. Тогава точно се появи Хирон, като че беше самата съдба. Той винаги се явяваше непредвидено, но този път дойде съвсем навреме. И изненадващо честно разказа как идва при нас. Това беше истинско откровение. Разбира се, ние го молахме да ни вземе със себе си. Но той ни обясни, че това е невъзможно. Бебе — да, но двама възрастни — в никакъв случай. Защо ли не предадохме по него писмо, което да изпрати в ефир? Защо въобще му повярвахме и не се опитахме да скочим след него? И досега не мога да си обясня. Но именно от този момент нашите отношения с Нивела се влошиха. Животът ни свърши още веднъж. Рухна всичко, което ни свързваше преди това. Власт, мечти, общи спомени, които изтри от паметта ни този луд физик. А вече нямахме и дете. А любовта? Любовта навярно беше свършила още по-рано.

И една нощ, докато спях, Нивела си отиде. Как се е досетила, как е разбрала, че именно тази нощ, по-точно на разсъмване, тайнственият хиперпреход ще се отвори? Събудих се рано сутринта и веднага се сетих къде е. Но когато, едва дишайки, се изкатерих по планината,

видях само малкото черно петно на рванавра, както го наричаше Хирон. То се свиваше и гърчеше, като че ли ми се присмиваше в лицето. Тя си бе отишла. Не беше важно къде. Важното е, че беше заминала далеч от мене.

Най-чудното обаче е, че видях Нивела още един път. Тя се върна след няколко години. След доста години. И не за мен, а заради нашия „Овен“. Не пожела да говори с мене. Само подметна една фраза: „Извинявай, много бързам, за всичко ще говорим после.“ И беше някак съвсем чужда. Качи се в пилотската кабина на нашия стар кораб-паметник, натисна някакви копчета и... отлетя. Корабът беше в движение! Но аз тогава нито се учудих, нито се разстроих. Отдавна бях престанал да се стремя накъдето и да било. А само чаках, чаках, чаках. Така трябваше.

Разбира се, веднага отидох при Фел и му разказах за случилото се. А той вече знаеше всичко, тайните агенти му бяха докладвали. Погледна ме с абсолютно див поглед и рече:

— Твоята Нивела е вещица!

— Какво е това вещица? — заинтересува се Мета.

— Вещица? Зла вълшебница — поясни Айзон. — Жена, която владее силите на необяснима за науката магия.

— А-а-а — проточи Мета разбиращо. — Древни митове.

— При нас тук всичко е древно, момичето ми — тъжно се усмихна Айзон, — не само митовете и легендите, а дори и животът.

— И това ли е всичко, което успя да си спомниш, татко? — поиска да обобщи Язон.

— В общи линии, да. Белите петна в паметта ми все още са много. А за Нивела повече нищо не знам. Нямахше даже какво да забравям.

— Затова пък, за Нивела знам аз — каза Язон.

И разказа за шифрограмата на Фрайкс, която бе получил Бервик.

По тоя случай бе доизпушен остатъкът от цигарите, въпреки възмущението на Мета и риска да останат без тютюн неопределено дълго време.

— Айзон, а не ви ли се струва, че вашата памет е манипулирана не само от Фел? — обади се Мета. — Ами ако Фел е само инструмент в нечии зли и много силни ръце? Само погледнете колко планети са

въвлечени в тази история. В ход е някаква галактическа игра и ние сме се озовали в центъра ѝ. Пък вашият Фел май е само дребна риба...

— Съгласен съм — кимна Айзон. — Затова сега ще отидем направо при него.

— Защо? — войнствено скочи Мета. — Да търсим нови приключения за своя сметка? На мен проблемите с Пир ми стигат. Отгоре на всичко на Язон му предстои да търси майчицата из целия галактически център! Аз няма да го пусна сам. Помислете само, кога ще се приберем у дома.

— И все пак трябва да се отиде при Фел. Аз не мога да изоставя планетата Иолк на произвола на съдбата. Прекалено много неща ме свързват с нея. Местният народ ме обича и ме почита като истински крал. Всъщност мечтая да отлетя оттук само, за да се излекувам и да си спомня своето минало. И за да усетя свободата. След това непременно ще се върна. Защото сега това е моят свят и той трябва да принадлежи на мене, а не на Фел.

— Баща ми е прав, Мета — каза Язон, като хвана любимата си за ръката. — Ти трябва да разбереш. За него Иолк е не по-малко скъп, отколкото за тебе Пир.

— А за тебе? — предизвикателно попита пирянката.

— За мене? Изглежда скоро ще се наложи да считам за своя родина цялата Галактика. Все пак стана ясно, че съм се родил тук... Не ме гледай така! Разбира се, Пир ми е най-скъп. Нима не е ясно? Да вървим при Фел.

Фел ги очакваше отпуснат подчертано небрежно на трона като в кресло. Тайните агенти бяха докладвали предварително на своя господар за всички потресаващи събития от последните часове, преди тримата бунтовници да дойдат до стъпалата на кралския дворец. Но Фел прекалено старателно си даваше вид, че не му пука. С невъоръжено око се виждаше, че той нервничи и е сломен, практически се е предал. А и нямаше как да се прави на силен. Поне така му изглеждаше на Язон.

Той започна пръв:

— Много се бях затъжил за баща си. По тази причина не намерих време да се видя с тебе, samozванецо.

Фел се усмихна накриво, като прие без възражение тази лъжа, мълчаливо преглътна дори оскърблението. С една дума — говори, Язон, говори, Диомед.

— Но сега дойдох да ти кажа, че властта на тази планета по право принадлежи на Айзон. И ако ти, Фел, не се откажеш от нея доброволно, ще те прогоним със сила. Днес ще излезеш на площада и ще обявиш пред народа, че се отказваш от властта, а ние ще намерим човек, който да управлява временно. Ще отлетим не за дълго, а само докато излекувам татко. После ще се върнем. А ти... Не, няма да те оставя тук. Баща ми е прав, на такива като тебе не може да се вярва. Ще те вземем със себе си и ще те оставим на някоя планета, където няма да умреш от глад, но пък и няма хора. Ти, Фел, си опасен за хората. Ако имаш възражения, готов съм да ги изслушам. Но те предупреждавам: има и друг вариант — да те оставя в ръцете на правосъдието. Не мисля, че това ще ти хареса повече. Все пак, необитаема планета може да се избере, а при съд едва ли ще имаш избор.

— А, да не би да се е появило галактическо правосъдие? — саркастично се осведоми Фел.

— Представи си, да! — излъга Язон без да мигне. И добави за убедителност: — Но теб ще те съдят по законите на тази планета.

— Само не блъфирай, Диомед — Фел с всяка секунда ставаше все по-весел, изглеждаше, че едва се сдържа да не се разкиска. — Ти даже не знаеш от коя планета съм. И татенцето ти не знае. Защото всичко е забравил! — тук той наистина се разхили. — Ти смяташ да лекуваш баща си от амнезия? Глупачето ми! Това не е обикновена амнезия! Това въобще не е амнезия, ако искаш да знаеш. Ще попиташ какво е? Ами и аз не знам!!!

И той се запревива от смях — продължителен, безумен смях, който изглежда му пречеше да каже докрай каквото бе намислил. Язон изведнъж усети нещо скрито в тази противоестествена ситуация. А това значеше... Значеше, Мета всеки момент може да започне да стреля и това никак нямаше да е добре.

— Успокой се, Фел! — подхвърли рязко Язон. — Дошли сме да говорим, не да се хилим.

— Не се смей на вас — ненадейно мрачно проговори Фел. — Това беше пристъп. — И извика силно: — Айзон! Тия младите ги

остави, ами ти, стар глупако, забрави ли, че не можеш да отлетиш? Че екранът няма да те пусне...?

— В как-къв смисъл? — Айзон така се стресна, че започна да заеква. — Н-не разбирам...

— Какво има да разбираш! — учуди се Фел. — Ние сме пленници на тази планета, пленници на собствения си експеримент. Опитай да се доближиш към екрана и ще изпиташ такава болка, каквато жив човек не може да издържи.

— Ти приближавал ли си се? — тихо попита Айзон.

— Да — отвърна Фел. — Приблжих екрана до себе си. Това не е трудно. И успях да науча много неща, докато вие с Нивела тук се занимавахте с глупости.

— Ние? Глупости?! Почакай?!... — Айзон като че ли изведнъж се събуди. — А Нивела как... Тя нали напусна планетата. И то два пъти.

— Разбира се. Първия път през хиперпрехода, а втория път с „Овен“. Така ли беше? Е, там, през рванавра здраво я е усукало, та вместо да попадне на Поргорсторсаанд, се изтърсила на Орхомен. Усещанията сигурно са били изключителни, та за паметта ѝ въобще не говоря. Какво има сега в главата ѝ, един космос знае. Но да оставим с това да се занимават доблестните медици от Лигата на Световете. Виж, второто ѝ бягство е много по-интересно. Аз, между другото, така си и мислех, че с нашия „Овен“ не е никакъв проблем да се прескочи бариерата. Не може тая дяволска машина да се плаши от това, което сама е създала?! Аз и досега не разбирам как Нивела успя да подкара маршевите двигатели. Ако искаш вярвай, ако искаш не, но за мене това е истинска загадка.

— Не вярвам — глухо отвърна Айзон.

— Но аз и миналия път ти казах — вещица е тя!

— Защо тогава не отлетя по-рано?

— Какво да ти кажа, братко мой — Фел гадно изхихика на думата „братко“, — заради твоето дете не ѝ се е правело, но за децата на Ахамант — веднага!

— Ти си негодник — почти шепнешком изрече Айзон.

— Може би — невъзмутимо отвърна Фел, — но ти казвам истината, а ти отново не вярваш. Твоят син и неговото момиче в

подобна ситуация могат да направят куп глупости. Наистина ли реши направо да летиш, нещастнико? Искаш ли да опиташ? Хайде тогава!

И Фел широко разтвори очи, сякаш искаше те да изскочат от орбитите си и се втренчи в Айзон. Хипнотизираше. Айзон почти веднага се хвана за главата и след няколко секунди вече се молеше:

— Недей! Какво правиш?

— Какво правя ли? Приближавам екрана. Съвсем едва-едва. Мога и повече. Още веднъж?

— Не... — съвсем обезсилен прошепна Айзон.

Язон не вярваше, че Фел със силата на мисълта си наистина приближава към повърхността на планетата прочутия елекромагнитен (или какъвто е там?) екран. Със своята повишена чувствителност към емоциите, мислените заповеди и други пси-излъчвания Язон беше длъжен да усети поне нещо от варварското хипнотизиране. А той не бе уловил никакви импулси нито от мозъка на баща си, нито от мозъка на мъчителя му. Значи всичко е физика и физиология. Най-вероятно в мозъка на Айзон е било вградено някакво устройство, а Фел, докато си върти очите и се прави на страшен, за да отвлича вниманието на зрителите, тайно натиска някое бутонче като професионален фокусник — я с крак, я с ръка, може и със зъби...

Язон решително се отказа от по-нататъшни разсъждения. Не това е най-важното! Главното е, че ролите са разменени. Съвсем наопаки. Както в битка на живот и смърт. Току-що си държал пистолет, опрян в слепоочието на врага, но той е направил някакъв дързък невероятен финт и ето — твоят пистолет сочи в челото ти! Но най-чудното в тази ситуация беше, че никой не искаше да стреля. И двете страни просто искаха да диктуват условията. А сега — няма спор, даже Мета разбира прекрасно, че условията ще диктува Фел.

— Какво искаш от нас? — направо попита Язон.

— Искам да отидете на планетата Егриси, да намерите там нашия стар кораб и да го доставите тук. Още по-добре ще бъде, ако издирите и Нивела. Но най-важното е „Овен“. Това съвпада и с вашите интереси. Надявам се ясно обясних, че няма друг начин да помогнеш на баща си. И помни, момченце — да, за мене ти си момченце! Когато се върнете на Йолк само аз ще се разпореждам с „Овен“!

— А пък ти, деденце, запомни, че ако по време на нашето отсъствие нещо се случи с Айзон, няма да ми попречи никакъв екран.

Ще те замъкна в пирянските джунгли и ще те оставя там гол, както майка те е родила, после изпод бронирания купол ще наблюдавам агонията ти. Трябва добре да го запомниш, дъртако. Да вървим, Язон! Вече ми е ясно всичко.

Мета рязко се обърна, каза последната дума в спора. Язон реши да се присъедини и, вече в крачка, подхвърли към Айзон:

— Татко, ти ще ни изпратиш ли?

— Разбира се, разбира се — той бързо се изравни с тях. — Не се безпокойте за мен. Ако тоя тип искаше да ме убие, отдавна щеше да го е направил. Уверявам ви, че нищо не ме заплашва.

Зад тях се разнесе отворотен кикот. Нито един от тримата не се обърна.

Едва на улицата Мета попита с детска непосредственост:

— Язон, кажи ми откъде се вземат такива хора? Ами той е по-противен и от шипокрил!

— Браво, скъпа! — възкликна Язон. — Пред тебе стоеше същество, по-противно и от шипокрил, пък ти даже не си извади пистолета!

— Това комплимент ли е или подигравка?

— Ти как мислиш?

— Я престани... — великодушно махна с ръка към него Мета и закрачи към „Темучин“, който предизвикателно бе приземен направо на дворцовия площад.

ОСМА ГЛАВА

— Е, пилоте, знаеш ли накъде ще полетим сега? — попита Язон, когато вече бяха в орбита и планетата Иолк бе изчезнала от всички екрани с изключение на гравитометричния дисплей, който я показваше като остър пик в началото на координатните оси.

— Към планетата Егриси, капитане! — шеговито рапортува Мета, имитирайки древните войници с вдигане на два пръста до слепоочието си. — Кълбовидно струпване номер...

— Остави! Неправилен отговор! Летим към планетата Пир.

— Защо? Решил си да не помагаме на баща ти, да го зарежеш? Не съм съгласна.

— Не, разбира се! Никого не зарязвам. Помниш ли, че ти сама предлагаше да летим с „Арго“? Беше права. И ще летим не двамата, а с пълен екипаж. Иначе на слънчевата и топла Егриси може да ни стане горещо. Планетата е също толкова дива, колкото Иолк или Орхомен, само дето разполага с тази играчка, „Ослепителният винторог“ или, ако щеш — „Овен“. Не ми се вярва, че местните царе си мечтаят да дойде законният наследник на бившите стопани и да му предадат тази удивителна чудесия. Там сигурно са мръднали на тема магически сили и божествена воля. А техните богове им повеляват съвсем друго. Така ми се струва. Значи, ще ни се наложи да стигнем и до боговете им. Ето тогава ще ни потрябват и Кърк, и Рес, и Клиф, и Стан... даже Арчи. Опасявам се, Тека също ще ни е нужен — накъде без лекар...

— Да не мислим за тъжни неща, Язон. Хайде да погледаме звездите.

Те доближиха главния илюминатор. Слой стъкlostомана, слой спектролит, слой лайко-сапфир. И зад този триплекс, дебел не повече от четири пръста, се простира космически вакуум, мрак и абсолютен студ. Язон винаги с готовност заставаше пред такива прозорчета към Вселената. На „Арго“ подобен разкош не можеше да се види: какви, по дяволите, илюминатори на боен линкор? Обзорен екран — да. И мрежа сферични датчици по корпуса. Но не е същото! Няма романтика. А тук — почти стоиш в открития космос и се любоваш на причудливите

многоцветни звездни мозайки, размазани по небето — нали корабът навлиза в джъм-режим! Колко е прекрасно: ти, любимата ти и Вселената като на длан пред очите ти.

Той си спомни как преди много години, когато летяха заедно за пръв път към Пир, също стояха така. И сега, когато се чувстваше най-щастливият човек в галактиката, той не пропусна да прегърне Мета и да я притисне към себе си.

— Ти се усмихваш — тя нарочно изрече същите думи, както тогава. — Ти също обичаш звездите.

— Аз обичам тебе, Мета!

— И аз тебе. Да отидем в каютата.

— Хайде. Няма да ми счупиш ръката, нали?

И те тихо се засмяха на шегата, която разбираха само те двамата.

Сутринта се свързаха с Бервик. Язон накратко разказа за всичко. Никак не бе лошо старият Ривърд да е в течение на последните събития. От страна на Специалния Корпус и даже от страна на Гарантите на Стабилността нямаше никаква допълнителна информация. Е, добре, и без друго информация вече имаше повече, отколкото е нужно.

След ден бяха вече на Пир.

Светът на Смъртта не ги изненада с нищо особено. Ако не се смята рядкото затишие. Преди буря? Може би. Кой да знае откъде да очаква тази буря? Нямаше нови произшествия, свързани с метални игли или летящи обратно куршуми. Наистина, бяха се появили нови форми на киборги, като например суперрогоносите — с титанов накрайник на върха на бойния рог или меднозъбите каймани, които прегризваха силовите кабели и по най-подъл начин предизвикваха къси съединения. Откриха и някакви волфрамови стършели, които издържаха на термична атака до хиляда градуса по Целзий, но бяха чувствителни към механични удари.

Изобщо, ако се обработеше информацията от цялата планета, трябваше да се признае: киборгите като цяло се бяха държали прилично и бяха нанесли минимум щети. Като никога почти нямаше

ранени и загинали, докато Язон и Мета бяха отсъствали. Активността на тварите около космодрума също бе спаднала — Язон лично се убеди в това. И профилактиката на „Арго“ беше напълно завършена. С една дума — мир, любов и божия благодат, както са казвали древните. Най-подходящото време да зарадваш съпланетците си с нови идеи.

Решиха да започнат от стоманения глиган. Бручо го размрази и изтърбуши, натъпка всяко сечение с датчици, изследва всичките му вещества и микроелементи с точност до петия знак. Включи в следствието Стан, Тека, Арчи, но никой нищо не разбра. Т.е. най-важното не можаха да проумеят: къде е направена (или отгледана) тази твар и дали има същия произход като пирянските мутанти?

— Толкова! — каза Бручо, когато най-сетне обяви почивка — поне да избърше потта от челото си. — Не ме пришпорвайте, братлета! На всички въпроси рано или късно ще намерим правилни отговори. Просто няма да е толкова бързо, колкото бихме искали.

И тогава Язон направи предложение, което според него можеше да ускори намирането на верните отговори.

Висшето ръководство на Пир изслуша заслужилия и почти признат за свой, но все пак чуждопланетец, както винаги с известно недоверие. Кърк се мръщеше. Рес загадъчно се усмихваше. Клиф и другите напиреха да започнат нова битка. Собствените пирянски твари вече им бяха скучни.

По традиция пръв взе думата Кърк.

— Отново не те разбирам, Язон. Пак нещо усукваш. Е, на Щастие усвоявахме нов свят. Завзехме го, заселихме го с наши хора, прокопахме мини. Сега той е пирянска колония, която ни носи добри доходи. Но в центъра на Галактиката — какво ще правим? Там и без нас народът е натъпкан като риба в консервна кутия. Каква изгода ще имаме от такава експедиция? Да задоволим нечие научно любопитство? Пирянци не могат да си позволят това. Ние живеем върху вулкан. Да, за момента вулканът е поутихнал, но не е угаснал, нали?

— Истина е — съгласи се Язон. — А сега ме слушайте внимателно още веднъж. Накратко ще обобщя най-важното. Първо: Пир е бил в списъка на планетите, оборудвани от някого с устройства за хиперпространствен преход. Щом разберем принципа на тези преходи, може би ще можем да разберем и тайната на Пир. Няма само

да задоволяваме научно любопитство, а ще решаваме практически задачи. Второ: направеният, отново неизвестно от кого, звездолет „Овен“ е или мощно оръжие, или универсално средство за защита, или и едното, и другото наведнъж. Нима на Пир не му трябва такова нещо? Трето: моят баща е в беда, а значи съм в беда самият аз, въпреки че вие от сантименталности не разбирате. Можете да запазите мнението си, но аз ви моля за помощ. Помощ за мен, Язон дин Алт. Или аз никога не съм ви помагал?

Отвърна му продължително мълчание. После някой шумно изпъшка от досада и, без да вдига глава, произнесе:

— Какво толкова още да обсъждаме! Който е съгласен — да вдигне ръка.

И ръцете започнаха да се вдигат една след друга.

Резултатът беше, че желаещите да летят се оказаха над двеста души — повече от онези, които тръгнаха навремето да завоюват цяла планета. Не бяха нужни толкова много. Според техническите изисквания екипажът на „Арго“ се състоеше от петдесет космонавти. Да взят пътници беше нелепо. Какви са пътниците на военен линкор? Пехота. А Язон не тръгваше да води широкомащабни военни действия, я! Е, ако се наложеше, можеха да извикат редовни части от флота на Лигата на Световите или даже щурмови отряди на Специалния Корпус. Но тази експедиция изискваше предимно работа с главата, а не с мускулите. Така мислеше Язон. Ето защо, без нито за минута да се съмнява, покани на път такъв невоенен човек като Арчи от Юктис.

Докато траеха обсъжданията, а после и окомплектоването на екипажа и опаковането на всички необходими дреболии, Мета излетя с „Темучин“ в кратък полет над планетата. Никой не знаеше защо. Някои помислиха, че това е сантиментална разходка. Но Мета бе далеч от подобни чувства. Тя бе решила да провери кристала, който ѝ подари Гваханофабр. Интересно, дали наистина на планетата е имало хиперпространствен преход? Може би и сега работи?! Макар старият Хирон да твърдеше, че вече се е затворил — кой знае...

Накъде да лети? Където ѝ видят очите ли? Не, интуицията ѝ подсказваше пътя — покрай морето и до онова място, където преди много години от страшния безмилостен взрив потъна цял архипелаг.

Кристалът започна да свети още щом звездолетът наближи предварително изчислените координати. Сиянието на кристала достигна максимална яркост именно над мястото, където някога се бе намирала пещерата, погребала отчаяните герои-пирянци, проникнали в цитаделата на врага. Но сега тук се дилеха само високите вълни на неприветливия бурен океан. „Темучин“ бе добра универсална машина, но все пак нямаше качества на батискаф. Плуването под вода изискваше съвсем друга техника.

Мета се прибра, като отложи за неопределено време тази океанологична експедиция.

Но Язон веднага я похвали.

— Мета, това, което си научила, е много важно!

— Наистина ли? — учуди се тя.

— Да, разбира се! Сега почти със сигурност знам, че всички тия киборги е изпратил на Пир лично доктор Теодор Солвиц. За да си отмъсти на нас с тебе.

— Защо смяташ така?

— Защото току-що говорих с Накса. И знаеш ли какво ми разказа той? Успели са да разберат, че всички киборги, независимо от посетнешната им среда на обитаване, са излезли първо от морето. Та така. А ти казваш, напразно летях...

Язон стана и отиде до прозореца. Навън валеше проливен дъжд, примесен с едър град. А на хоризонта небето беше яркосиньо и морето сияеше под слънчевите лъчи.

— Ех, ако бях успял да ви спра тогава! — възкликна Язон.

Мета не каза нищо, но разбра, че той има предвид онзи нелеп взрив на ядрената бомба.

— Скоро ли излитаме? — делово се осведоми Кърк, когато списъкът на участниците беше напълно уточнен и за всеки от тях бе определен заместник, оставащ на Пир.

— Ако питаш мен, колкото по-бързо, толкова по-добре — отвърна Язон. — Но попитай Мета. По време на полета тя командва.

Кърк помълча и зададе още един въпрос:

— Язон, как мислиш, ще я победим ли някога тази планета?

— Някога ще я победим — отвърна Язон философски. — Но ние с теб няма защо да бързаме.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Центърът на всяка Галактика е особено място във Вселената. Мнозинството тамошни планети не познават нощта. Синьото или зелено небе след залез слънце не става черно, а златисто от изобилието на звезди. Но така е в самия център. Малко по-нататък — в средния пояс, където са разположени повечето обитаеми светове, нощите не са толкова лъчезарни. Освен това из тези места наслагващите се едно върху друго гравитационни и електромагнитни полета до такава степен изкривяват пространствените характеристики, че правят принципно невъзможен полета в джъм-режим.

Арчи се опита да обясни на Мета теорията по въпроса, но тя го послуша, послуша, пък махна с ръка. Щом там не бива да се влиза в кривопространството, значи не бива. Да не би тя да е физик? Тя е пилот. Нейната работа е проста: да натиска ръчката на ускорителя и да не забравя да поглежда към приборите на таблото.

А таблото сигнализираше за необичайна за периферията на Галактиката гъстота на планетите. Неимоверно много планети. В това число и земеподобни. В това число и обитаеми. Воюващи, сключващи съюзи, търгуващи, съперничащи една с друга. А също и такива, които не подозират нито за съществуването на съседи, нито за междузвезден транспорт или за Лигата на Световете. Естествено, такива светове често даже не попадаха в галактическите каталози. А старият Хирон, който цял живот бе пътешествал по сложния хиперпространствен начин, наивно предполагаше, че Йолк или Орхомен могат да бъдат намерени във всеки военен, а защо не и в граждански атлас-справочник.

В никакви справочници не фигурираха тези планети. Пътят към тях беше забравен завинаги от продължилото напред човечество. Нима иначе Ривърд Бервик щеше да дава такива уклончиви координати? Някъде си от центъра на Галактиката била изпратена шифрограма от кълбовиден звезден куп номер еди-кой-си. По-точно — търси сам, не си малък! Нима би си позволил старият Бервик такива шегички с младия си приятел? Знае се, че в Специалния Корпус имат най-добрите звездни карти в цялата Галактика. На тях са обозначени такива

изгубени светове, за които нито бизнесмени, нито политици са чували, но Корпусът ги знае.

На тия никому не нужни примитивни планетки Корпусът вече беше имал някои проблеми. Например, ако в някоя такава забутана дупка се появи вманиачен изобретател, построи мощен транслятор и започне едно ми ти радиохулиганство — хайде в картотеката! И планетата — също. Или друго: намислят някои хитреци да създадат военна база на друга, още по-дива от тяхната планета — и тях в картотеката! И базата, и планетата, и хитреците. Случвало се е светове в стадий на краен упадък да стават известни на агенти от Корпуса само поради аварийно кацане. И те също биват вземани под внимание — за всеки случай. Покрай всичко останало имаше специална програма за изучаване и класифициране на деградиралите планети и беше основан фонд за оказване на помощ на слаборазвитите цивилизации. Само че тази задача се оказва непосилна и Лигата на Световете така и не намери кога да се заеме сериозно с проблема. А Специалният Корпус какво да направи? Той решава локални задачи. Строго конкретни. И трябва да му се признае, че не се справя зле.

Въпреки това най-добрите специалисти на Корпуса не знаеха нищо за Егриси, Иолк и Дарданела. А Язон и Мета вече знаеха нещичко. До Иолк просто бяха ходили. Останалите изброени светове, както подсказваше логиката, се намираха някъде наоколо, недалеч, в същия централен регион. Откъслечната информация не позволяваше да се изчислят точните координати, но можеха да се направят някои предположения. Така че в никакъв случай не търсеха слепешката. Надявах се и на случайна среща с рейсов звездолет от местните линии — пилотът би бил незаменим информатор! Обаче в обозримото пространство с радиус от стотина хиляди километра нямаше нито един кораб. И на пиряниците им се наложи да кацнат на първата земеподобна планета, която срещнаха, с цел разузнаване и, по възможност, уточняване на по-нататъшния маршрут.

Опитаха се да спазят междупланетните конвенции и да потърсят радиовръзка още от орбита, но когато приборите отчетоха нулевата активност на ефира, веднага изстреляха една совалка с десетчленен екипаж. Още по време на снижаването спектрометърът регистрира голямо струпване на желязо. Решиха да се насочат натам. Разбира се, концентрацията на този доста често разпространен на земеподобните

планети метал можеше да се окаже обикновено рудно находище или останки от загинала цивилизация. Но се оказа космодрум. Наистина — изоставен, унил, с клюмнали осветителни мачти и гъста трева, прораснала през ръждата. Десетилетия, а може би и векове не бе приемал кораби. Диспечерската му кула не работеше, наземната поддръжка — също... Но някаква служба, сигурно наблюдателна, все пак съществуваше, защото не минаха и пет минути от кацането и пристигнаха посрещачи с каручка, теглена от тройка чифтокопитни свинеобразни изроди с къдрава козина. От возилото слезе леко облечена и доста миловидна дамичка. Невероятно строга и категорична. Звънливо изкрещя няколко фрази на непознат език. В отговор Язон предложи есперанто и започна разговор.

Лекомислено облечената госпожичка първо заяви, че влизането в единствения на планетата град Елесдос (естествено, планетата наричаха по същия начин, Язон започна да свиква с това) е категорично забранено за мъже и деца. Е, деца пирянците не бяха взели, но за мъжете се обидиха. Най-вече Мета. Излезе напред и с помощта на Язон като преводач, заразпитва за какво става въпрос. Впрочем, веднага стана ясно, че местната жителка на име Спелида владее междуезика и разговорът потръгна.

Оказа се, че на Елесдос живеят само жени, размножават се чрез партеногенеза, наука и промишленост не развиват, с никого не воюват, не летят в космоса и храната винаги им стига. Защото на планетата расте вълшебният плод куромаго, който е и храна, и лекарство срещу всички болести, без него не може и да се забременее, и за развлечения бива използван все той — куромаго. Въобще куромагото се оказа не плод, а направо култов предмет. Всичко това беше страшно любопитно, но на вълнуващия пирянците въпрос, къде е разположена планетата Егриси, Спелида не можа да отговори нищо.

— Има ли начин да изкопча полезна информация, без да хапна куромаго със сестрите? — зададе си Мета риторичен въпрос.

— Ами ако хапнеш? — запита Язон.

— По-вероятно е да изкопча.

Звучеше привлекателно, но им се стори опасно да изпращат Мета сама на разузнаване. Да се връщат обратно на „Арго“ за женско подкрепление — каква глупост! Предложиха на Спелида да помисли и да се посъветва, дали градът не може да бъде посетен от смесена

група, и поне двама от гостите да хапнат заедно с домакините от божествения (или какъвто е там) куромаго и да се разберат за каквото трябва.

Спелида изчезна за малко, а се върна с цяла делегация. И беше оповестено изненадващо демократично решение: елате всички, сега може. Посрещачките бяха, боже мой, какви девойки! Една от друга похубави: стройни, мургави, гърдести, с пищни бедра, а пък облечени... Може ли тия лентички, ивички и парцалчета да бъдат наречени дрехи? Отначало Спелида се беше явила с някаква туника, макар и полупрозрачна, но все пак я имаше. А сега, сега сякаш започва конкурс за стриптизьорки. И дамичките някакви ненормално весели... Самата Спелида, преди това съсредоточено-мрачна, сега се усмихваше непрестанно като водеща на телевизионно шоу. Изобщо, беше добре, че постигнаха съгласие и всички мъже от планетата Пир за пръв път от шестотин години насам ще бъдат допуснати да влязат в Елесдос — градът на жените. Но в това имаше и нещо тревожно. Момичетата, изглежда, без да чакат гостите, предварително бяха наблегнали яко на куромагото, пък и май не само на него...

— Не ми харесва това — процеди през зъби Мета. — Само безсрамни женища наоколо! Не бих те пуснала тук сам.

— Това е глупаво — реагира Язон. — Те всичките не са жени в нашия смисъл на думата. Размножават се като пчелички, или как бяха тия... дафнии.

— Какви пък са тия дафнии?

— Ами, дафниите са вид водни бълхи, разклоненомустачести ракообразни — пусна в обръщение Язон неотдавна прочетеното за животинския свят на Иолк.

— Каква гадост! — намръщи се Мета.

— И аз същото казвам: гадост — подхвана Язон. — Най-важното е, че те нямат никаква представа за секс!

Мета разбра, че Язон вече не говореше за бълхите и го измери с дълъг внимателен поглед:

— Затова пък ти имаш представа! И то доста добра.

— Моля, мадам, за какъв ме вземате?!

— За обикновен междузвезден женкар — отсече Мета. — И на крачка няма да се отделя от тебе, разбра ли?

Свинеподобните овни пъргаво препускаха и каруцата вече влезе през вратите на светъл, красив, потънал в цветя град. Ухаеше опияняващо. Да танцуват ли беше време, или да си сложат противогази? Тека препоръча на всички за всеки случай да си инжектират антинаркотичен препарат и да си приготвят дихателни филтри. И засега да не дишат дълбоко. Така и направиха.

Посрещането бе тържествено. Да не повярваш, че само преди час категорично им бяха отказали влизане! Какво се беше случило?

— Нищо не се е случило — весело изчуруликаха девойките една през друга. — Просто от век на век тъпо и безсмислено е бил съблюдаван древният закон. Мислите, че при нас често идват пришълци? Много рядко. Ние не знаем как изглеждат мъжете. Майките ни май също не са виждали, бабите ни може би... Спелида по инерция ви е заявила, без да помисли — така и така, не може. Но после се посъветвахме и решихме да започнем нов живот. Ние ще ви помогнем да намерите вашата планета, а вие ще помогнете на нас. Става ли? Например, ще ни изпратите специална група мъже...

— А за какво са ви мъже? — предпазливо попита Стан.

— Ами казват, че по-рано са били необходими за нещо, може и сега да съобразим за какво да ги използваме!

Посмяха се заедно. Въобще, обстановката беше много приятна. Наистина, трябва да се има предвид, че вече бяха обърнали по чашка вино за запознанството. А виното се правело от ферментирал сок на куромаго. Момичетата ги уверяваха, че всички разнообразни блюда на масата са приготвени само от този плод. А той се оказа плод като плод: по форма — банан; по размери — по-скоро пъпеш; на цвят — тъмна слива; а мекото вътре — същинско месо! Даже ти става страшно, когато изпод ножа плисне истинска кръв. Но вкусът... наистина вълшебен. И не един — множество вкусове, според начина на приготвяне.

Разбира се, преди да опитат всичко това, Тека направи експрес-анализ и уточни: в плода няма бързодействащи отрови, наркотици, транквиланти, депресанти или приспивателни, но има в голямо количество слабо изследвани органични съединения, така че да не се увличат много и по-добре всеки сам да следи собствените си усещания.

Последната задача се оказа доста трудна. Защото за цялата група, слязла от „Арго“, новите усещания се оказаха необичайно много. И някои от тези особено силни чувства не бяха съвсем нови, а абсолютно разбираеми.

Първо, най-обикновено отпускане от топлината и чувството за безопасност, след безброя напрегнати часове, а за някого — дни и години, непрекъсната и напрегната борба. Второ, елементарна алкохолна еуфория от добро и вкусно вино. И накрая трето, примитивна, но не по-малка приятна сексуална възбуда.

Момичетата от Елесдос наистина не знаеха какво е секс и еротика. Но в своята естествена неосъзната прелест те бяха приказно хубави като птиците и цветята. Бяха учудващо гъвкави и музикални. Свиреха нечовешки прекрасна музика, която изтръгваха от струните на дълги дървени инструменти, огънати във формата на куромаго, и танцуваха. Движенията им бяха прости като размах на криле и точни като извивки на змия. Бяха простодушни и наивни и това безсрамие на невинни деца, а не на опитни хетери, изглеждаше като връх на еротизма.

Язон се любуваше на танцьорките от позицията на лакомник и познавач, а грубоватите пирянци, чийто полов живот беше традиционно прост, почти като на кучетата или конете, реагираха на магическото въздействие на елесдиянките още по-праволинейно и неприкрито.

„Как ли ще свърши всичко това?“ — зададе си Язон въпроса, който отдавна назряваше у него.

Абсолютно очевидният отговор, кой знае защо, му се стори смешен. Но като погледна към Мета, Язон веднага разбра, че на възлюбената му изобщо не ѝ е до смях. А имаше и още един човек, който беше нащрек и сурово стискаше устни — старият Кърк.

„Не може пък винаги да сте такива мрачни, дявол да го вземе!“ — помисли си Язон.

В този момент отляво (отдясно бе Мета) се промъкна една чисто гола хубавица и тайнствено прошепна:

— Донесох ви това, което поискахте.

И разстла върху скута на Язон подробна карта на звездния куп, в който се намираха с точни указания за всички обитаеми светове. Картата бе направена от много тънка, копринена материя (сигурно от

листа на куромаго) и веднага недвусмислено започна да се издува в средата. Момичето започна да я приглажда с ръка, със старание, което би трябвало да насочи някъде другаде. А тя все приглаждаше, приглаждаше, напевно шепнейки нещо в ухото на Язон, докато той започна да губи усещане за твърда почва под краката си. Това бе донякъде смущаващо, и той реши да се вкопчи с остатъка от изплъзващата се реалност като зададе на момичето-елесдиянка неочакван въпрос:

— Кажи, миличка, какво стана с мъжете, които са живели тук преди?

— Те ни изневериха — отвърна младата фея със същия горещ шепот. — Изклахме ги и ги хвърлихме в морето.

Не биваше да казва това!

Шепотът ѝ бе достатъчно силен, за да го чуе и Мета. Пирянката обърна глава наляво. Улови погледа на Язон. След това надясно. С поглед сякаш изкрещя на Кърк — тръгваме. И те двамата едновременно скочиха на крака.

Язон гледаше като насън, като че всичко наоколо беше безкрайно далеч. Ето я дългата маса, затрупана с мезета и кани с вино, ето ги прекрасните млади танцьорки, ето ги веселите пияни пирянци. Ето ги и Кърк, и Мета — трезви и зли, а ето го и него самия — в обятията на някаква гола глупачка. Кошмар!

Той също скочи и изведнъж се оказа, че е станал огромен като междузвезден крайцер, а целият безумен пир е някъде далеч долу под краката му. Човечетата там изглеждаха симпатични и много дребни. Беше го страх да не смачка някого, ако пристъпи. Но Мета, също такава огромна, го повлече за ръката. Напред! Към вратите! Сега той се превърна в нищожна мравка, а там, в зеещите порти, между високите като два небостъргача бели колони стояха с голи саби зловни великанки, които ненадейно започнаха да падат със страшен грохот и да се разхвърчават на късове.

Язон окончателно дойде на себе си едва на борда на „Арго“. Само двама от групата бяха пострадали така сериозно — той и Гриф. Гриф беше още прекалено млад. Пирянците, разбира се, ставаха възрастни по-бързо от другите народи. Но основните физиологични

закони не можеш да измамиш — тийнейджърът си е тийнейджър. Неукрепнал организъм плюс юношеска неумереност във всичко. Гриф беше изял и изпил едва ли не повече от всички останали взети заедно. А Язон... „Какво да очакваш от чуждопланетец?“ — би вдигнал рамене всеки пирянец. Но самият Язон имаше съвсем друго виждане за инцидента. Не бързаше да го споделя — идеята трябваше да узрее! Отдаваше случилото се първо на своята повишена чувствителност като екстрасенс. Второ, в контекста на събитията Язон съзираше нечий умисъл да бъде изваден от строя именно той. Чий умисъл? Това бе главният въпрос, който оставаше без отговор. Реши, че е рано да обсъжда това пред всички. Щеше да се опита сам да открие злодея.

Тека пък обясняваше всичко по най-простия начин. Беше взел със себе си един-два плода и заедно с Бручо ги изследваха бавно и детайлно. Изясни се, че сокът от куромаго съдържа конска доза психоделик — халюциноген от лизергиновата група, биохимически маскиран като безобидно високомолекулно съединение.

— Кой е способен да синтезира такова нещо?! — възкликна изумен Арчи.

— Природата, еволюцията — спокойно отвърна Бручо.

— Ох, никак не съм сигурен... — усъмни се младият астрофизик, но не се реши да спори с опитния биолог.

Колкото до социалния аспект, тук нещата бяха по-прости. Елесдиянките не се размножаваха по човешки, а инициираха деленето на яйцеклетките си с вещества, съдържащи се в куромаго — ето ти партеногеза. („Каква отвратително дълга и неприятна на вкус дума!“ — помисли си Язон.) Не стига това, ами те всички, отровени от химията, бяха поголовно болни и живееха предимно за сметка на психоделиците. Никак не е чудно, че в техния иреален свят се редуват пристъпи на истеричен възторг и нежност към всичко живо, с припадъци от неуправляем страх и садистичен стремеж да колят и да разкъсват жива плът.

Верен на себе си, Клиф предложи да хвърлят върху проклетия град на наркоманките-лесбийки планетарна бомба.

— Такива трябва да бъдат унищожавани като вредни насекоми, да бъдат изгаряни като пиринската флора, да бъдат изтребвани като шипокрилите! — кипеше той.

— Няма да стане, Клиф — отвърна му Кърк уморено, — даже пирянската флора, както стана ясно, трябва да пожалим, а това, братле, все пак са хора. Ти тук ще им хвърляш бомби, а пред Комисията по правата на човека в Лигата на Световите кой ще отговаря? Пак ли ти? Или дядо ти Кърк ще се влачи там с подвита опашка? А? Не може така да се мачкат хората като насекоми, братле! Не става. Тук трябва да се мисли. Ето, Язон ще ти каже. Прав ли съм, Язон?

— Какво има да му мислим? — заяви Гриф с юношески максимализъм и привързаност, без да дочака репликата на Язон. — Хората ще евакуираме, а тая гадост с която ни натъпкаха, ще изкореним изцяло.

— Това също е изход — замислено проговори Бручо, — но все пак не е толкова лесно, колкото ти се струва, Гриф...

— А и най-важното е — прекъсна го безцеремонно Стан, — че сега изобщо не ни е до това.

— Точно така — подхвана Мета. — Веселичка планета си избрахме за първи контакт. Ако върви така и нататък, рискуваме изобщо да не се доберем до бленуваната земя Егриси. А къде е картата, която дадох на Язон?

— Ето я! — показа Стан ъгълчето на носната кърпа, която се подаваше от джоба му. — След това куромаго ме хвана една хрема, нито едно лекарство не помага. Тека казва, че това било хипералергия — противно е, но бързо минава. Пък това парцалче се оказа меко и удобно...

— Нищо не разбрах! — завъртя глава Мета.

— Абсолютно менте се оказа твоята карта — усмихнат уточни Стан и кихна.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Следващата земеподобна планета се оказа за пътешествениците още по-голямо разочарование. Цивилизация там е имало, но преди. Може би не чак толкова отдавна, дори неотдавна, но какво от това? Живи хора вече нямаше. Ако, разбира се, не се бяха пригодили към живот в морето. Но едва ли. По останките от загиналата култура на единствения заселен някога остров имаше следи от масово клане с прилагане на оръжия за масово унищожение. При това ясно личеше, че аборигените, които едни други са бяха избивали, взривявали, отравяли с газове или разкъсвали на парчета, не са били на ниво, позволяващо производството на техниката, с която са разполагали. Значи някакви негодници, владеещи високи технологии, са провеждали тук социологически експерименти или са решавали някакви типично свои проблеми, за които сега можеше само да се гадае.

Лигата на Световите забраняваше сътрудничеството във военната сфера между планети с прекалено различни нива на развитие, но не успяваше да реагира навреме и навсякъде, а подобни случаи никак не бяха единични.

„Ето още една планета, която е загубила своето човечество — мислеше Язон, — а тук са живеели хора, добивали са нещо, грижливо са пазели старата техника и знания, трудът им е имал смисъл и са познавали радостта. Откъде е дошло всичко това? Злоба, завист, жестокост, пълна деградация и накрая — гибел!“

Такива мисли понякога посещаваха Язон и го измъчваха. Той по никакъв начин не можеше да намери решение на вечния човешки проблем. Къде е причината за човешката ненавист? Що е зло? Откъде се взема? Може би тези въпроси просто нямат отговор?

— Печално — проговори Мета, докато хвърляха последен поглед към тъжното място на този армагедон.

— Нека кръстим тази планета Печал — предложи Кърк.

Никой не възрази и така и постъпиха.

На другия ден Язон получи по специалния канал спешно съобщение от Бервик.

„По косвени данни нашите специалисти установиха, че звездолетът «Овен», наречен също «Ослепителният винторог», е бил построен в доста древни времена (преди хиляди години, още уточняваме колко) непосредствено за подготвяна експедиция в друга Вселена. С висока степен на вероятност може да се счита, че доктор Теодор Солвиц не е имал отношение към дадения проект, но в някакъв етап от своята дейност е проявявал жив интерес към изчезналия при неизвестни обстоятелства звездолет.“

И толкоз. Но и това бе достатъчно. Информацията от специалния корпус потвърждаваше догадката на самия Язон. Впрочем, нима Бервик беше пратил текста от името на Специалния Корпус? Казано беше простичко: нашите специалисти! По-вероятно ставаше дума за специалистите от обществото „Гаранти на Стабилността“.

Язон покани за обсъждането на последните новини само трима души. Защото само Кърк, Мета и Рес можеха да имат достъп до толкова секретни сведения.

— Приятели, не е изключено отново да си имаме работа със Солвиц — започна Язон, след като всички се запознаха с псиграмата на Бервик. — Или с негови агенти. Затова, много ви моля, на всички планети бъдете бдителни, особено за всичко, което се случва около мен. Отстрани се вижда по-добре. И се постарайте да правите разлика между обикновените опасности, без които не може в космоса, и умишлено създадени капани и пречки. Ако успеем навреме да разберем кой кой е, ще ни бъде много по-лесно после.

А на главния обзорен екран през това време вече сияеше яркосиният диск на поредния земеподобен свят.

Йоносферата над планетата не беше никак безинтересна. Местните жители се занимаваха не само с радиопредавания, но и с радиозасичания, както и със заглушаване. Това само по себе си налагаше някои изводи, а честите проблясвания на много места по повърхността окончателно затвърждаваха не особено оригиналното предположение, че това е още един кандидат за отмиране.

— Как мислиш — обърна се, усмихнат като циник Арчи към Стан, — след колко години и тази синя сестричка на всички цивилизовани светове ще се превърне в поредната Печал?

— Може да не мине и година — философски отбеляза Стан. — А може пък да се отърват? Да се запознаем с тях по-отблизо, Язон,

съгласен ли си? Според мене от военни можем да получим по-полезна информация, отколкото от луди голи девизи.

— Кой знае — усъмни се Язон, — войната също е един вид безумие.

Намекът беше неподходящ. Едва ли не всички пирянци едновременно се обърнаха към него с рефлекторно наизвадени пистолети.

— Хайде зарежете, не исках да ви обидя!

И за да смени по-бързо темата, Язон предложи:

— Да наречем тази планета „Пътят към Печал“?

Въпросът, разбира се, беше шега. Планетата отдавна си имаше име. Прослушвайки радиопредаванията, пирянци доста бързо го научиха. Както и доста други полезни сведения.

Разкъсаното от противоречия кълбо се наричаше Бипхиния. Но населението му се състоеше не от някакви бипхинци, а от толкова различните бубрици, мемрици, дъдрици и вяврици. По какъв признак се деляха на тези четири групи, никой така и не разбра, но цар на всички враждуващи племена (именно на всички едновременно!) беше един-единствен човек на име Хомик. Или поне той си мислеше, че е така. Защото срещу него се беше възправил неформален демократичен лидер, вожд на всички обидени и измъчени — Хаврик, който се беше удостоил сам със странната, но горда титла „спикер“.

— Спикер в превод от староанглийски означава „този, който говори“ — разясни Язон.

— Т.е. дрънкало — предложи собствен превод Мета.

Разбира се, спикерът Хаврик беше убеден, че тъкмо на него се подчинява цялото население на планетата Бипхиния. Но при внимателно, не разглеждане, а просто прослушване, ставаше ясно, че реална власт в този безумен свят имат само полевите командири, които ръководят подразделенията на всичките четири страни. А пък многобройните им, измъчени от войната и привикнали към всичко войници при пълно отсъствие на централно ръководство водеха хаотични, нестихващи ни денем, ни нощем, объркани бойни действия.

— Чакайте, какво става тук? — възмути се Мета — Страните са четири, а лидерите само двама. Или се чифтосват двама по двама като съюзници?

— Не си доразбрала, Мета! Те всички се ненавиждат един друг — търпеливо заобяснява Арчи. — А лидерите не са двама, а сто двадесет и двама. Просто тези, главните, са останали сигурно от някакви предишни времена. Забележи, и двамата не се причисляват нито към мямриците, нито към въвриците — към никого.

Арчи нарочно бъркаше буквите в названията на враждуващите кланове, но такъв тънък хумор можеше да оцени само Язон.

— И дяволът може да си счупи краката тук — промърмори Мета, която в последно време беше научила много древни поговорки от всеизвестния любител на мъртви езици и друг подобен филоложки антиквариат Язон.

— Кажу ми, на теб кои повече ти харесват? — любопитства Стан. — На мен ми допадат бубриците, май имат най-културната употреба на междуезик.

— Голяма работа — усмихна се Язон. — Дъдриците пък най-добре владеят есперанто. Значи са потомци на древните империи, може дори да са запазили нещо полезно от старите знания.

— Почакайте, езикови въпроси ли ще решаваме? — сурово се осведоми Рес.

— Мисля, че не — без намек за усмивка рече Кърк. — Но ще се наложи все пак да започнем преговори с някой от тях. Избираме подходящата за контакт страна.

— Мисля, че е най-добре да разговаряме направо с цар Хомик! — каза Арчи.

— Защо? — учуди се Клиф. — Ти сам каза, че от него нищо не зависи.

— Ами защото не сме дошли тук да участваме във войната, интересните за нас неща според разбиранията на местното население се отнасят към областта на историята.

— Арчи е прав — подкрепи го Язон. — Трябва да започнем именно от него.

Арчи се беше ръководил от формалната логика, Язон също, а на планетата Бипхиния точно с логиката нещата не бяха в ред. Поради това така и не можаха да поговорят с Хомик, но във военните действия се наложи да поучастват.

Личният секретар на Хомик категорично отхвърли идеята за каквито и да е контакти с чуждия кораб.

— Това е намеса във вътрешните работи на планетата Бипхиния! — крещеше той в ефира. — Настоявам незабавно да напуснете орбитата! В противен случай ще се оплачем във висшия съвет на Лигата на Световите. Вашето присъствие в опасна близост до нашата йоносфера е нарушение на точка първа от Генералното Споразумение! Правото на световите на самоопределение!!!

Той викаше и още нещо, но вече беше ясно, че в пресслужбата на царя няма да им отговорят на никакви въпроси. Този разговор обаче, както по-късно се разбра, е бил прихванат и записан от лидера на опозицията. Така че спикерът Хаврик много бързо и самолично влезе във връзка с пирянците. Коего царят не иска, ще го направи непременно спикерът, пък дали това е добре или зле за планетата — съвсем друг въпрос. Кой мисли за планетата въобще? На кого му е притрябвало? Хаврик вече беше готов да се хвърли към пришълците с отворени обятия. Но на въпросите, зададени му по радиото, реагира не по-добре от царя:

— Моля ви, господа, как да говоря с вас по такива важни проблеми, когато на всяка вълна слушат вражески уши?

Този път към планетата беше изпратена не обикновена транспортна совалка, а тежък, добре защитен и въоръжен десантен катер. Екипът разузнавачи бе подсилен с група бойци, свикнали повече да действат, отколкото да мислят, а такива измежду пирянците колкото щещ. Клиф ръководеше командосите и в предвкушване на истинска работа беше необичайно бодър и весел. Тръскаше светлите си къдрици и повтаряше:

— Е, поне от тия войници-смотаняци ще измъкна цялата информация!

Бедата бе в това, че войниците-смотаняци знаеха прекалено малко. Не трябваше да знаят. Информация обикновено се изтръсква от офицери и генерали, но до началници от този ранг на планетата Бипхиния, естествено, не беше никак лесно да се доберат.

Хаврик предложи на пирянския десант да се приземят по координати от пеленгатора. Но на три километра над земята пирянците безнадеждно загубиха радиолъча, защото на същата честота в ефира предаваха още поне десетина станции и то с твърде сходни сигнали.

Автопилотът на десантния катер се побърка като Буриданово магаре^[1], пред което бяха поставили не две, а поне шест купи сено. Закъснялото превключване на ръчно управление не промени нищо, още повече, че в следващата секунда официално поканеният кораб на пирянциите дружно бе обстрелван от няколко различни страни със зенитно-ракетна артилерия. Корпусът и жизненоважните системи, разбира се, не пострадаха, но яко ги раздруса. И понеже никой не очакваше чак толкова топло и приятелско посрещане, екипажът не мина без синини и натъртвания.

Пирянциите се озлобяваха и Язон си помисли, че ако не бъдат спрени навреме, ще вземат да завладеят целия този свят, ще победят всички бубрици-мемрици, както навремето покориа непобедимите варвари-конници на планетата Щастие. Там бяха достатъчни сто тридесет и осем души с хладно оръжие в ръцете. А тук, при наличие на цялата техника, щяха да стигнат и двадесет бойци, без резервните тридесет...

Полушеговитите-полусериозни мисли на Язон бяха прекъснати от репликата на Кърк, който ставаше от пода:

— Май някой ще трябва да си плати за това!

— Не се пали, Кърк, те сами не знаят какво правят.

Тези думи произнесе Арчи, макар че трябваше да ги каже Язон. Той можеше да си ги позволи от позицията на стар приятел. Но такава нагло изявление от страна на млад другопланетец, дошъл от затънтения Юктис!... Старият пирянски вожд онемя от изненада и ярост.

На помощ на юктисеца неочаквано и съвсем навреме се притече Мета:

— Успокой се, Кърк, Арчи е прав. Ако сега отговорим с всичките си оръжия, после може да няма от кого да научим нещо. Пуснете ме до управлението. Просто ще се измъкнем от обстрела и ще кацнем където и да е, пък тогава ще решаваме как да намерим това дрънкало Хаврик.

Старият ветеран от Света на Смъртта се успокои също така внезапно, както бе освирепял. Все пак през последните години се беше променил доста.

А Мета поведе десантния катер по сложна крива между траектории на управляеми снаряди, лъчи на лазерни прицели и димни шапки на взривове, ловко се изплъзваше от преследващи ги

самонасочващи се ракети, които понякога разстрелваше. Помагаше й Клиф, който внимателно следеше всяко нейно движение.

Тя винаги бе фантастично красива, когато управляваше кораба сама против цяла армия, сама против неукротима стихия. Язон неволно се любуваше на своята амазонка. Не — валкирия! Сега му се искаше да я нарича точно така. Все пак валкириите са по-красиви и по-женствени, а амазонките до колкото си спомняше, си режели дясната гърда, за да не пречи при стрелбата с лък. Това може ли да е нормално? На неговата Мета прекрасните гърди никога не й пречеха — нито до щурвала, нито в боя.

А, ето го и боят!

Катерът плъсна сред зеленикавото поле, покрито с обгорени черни петна, право в центъра на някакво сражение. Разбира се, веднага бе уважен от огнемети, стрелково оръжие и няколко леки оръдия. Но само от едната страна, където над окопите се мяркаха червени мундири и шлемове.

— А сега наистина трябва да се отговори — каза Язон. — Давайте! Масиран, не прицелен огън. Да разберат с кого си имат работа. Иначе и носа си няма да можем да покажем навън.

Не се наложи да повтаря. След пет секунди от онази страна на полето, откъдето бе проявена неуместната агресивност, гореше всичко, което можеше да гори. Отсрещната страна реагира с прибързано отстъпление, към гората се втурнаха войници в синя униформа. Това убеди Язон в правотата на избора му. Сините не само че не обстрелваха непознатия приземяващ се обект, но и не използваха мощното другопланетно прикритие за нова атака. Предпочетоха да се оттеглят. Това бе разумно и хуманно.

— Карай към гората — помоли той Мета.

С включена гравитационна възглавница те пропълзяха след сините, като практически не се отлепаха от земята, а само от време на време стреляха по някой червен, който си позволяваше нахалството да гърми към тях.

Сините се оказаха дъдрици, което всъщност нямаше никакво принципно значение, освен че преговорите трябваше да води Язон. Защото сержант Гумра не знаеше други езици освен есперанто. А именно той командваше взвода, чиято неуспешна атака най-вероятно щеше да свърши с пълно физическо унищожение.

— Е, братлета — тежко дишаше сержантът, още невярващ на късмета си. — Спасихте ме! От оня свят ме измъкнахте!

Язон не разбра за какъв свят става дума, но не започна да разпитва, а просто се постара да запомни, за да може като се върне на „Арго“ да провери в големия идиоматичен речник на всички времена и народи.

— Сега ти ни помогни, сержанте! Кажу как да намерим господин Хаврик.

— А! — възкликна Гумра. — За какво ви е потрябвал тоя зундей?

Тук Язон не се стърпя, въпреки че интонацията сама говореше за себе си и попита:

— Какво е това зундей?

— Какво е това зундей? — засмя се Гумра, вдигна до главата си юмруци с изпънати показалци и изблея: — Ме-е-е!

— Ясно, козел — кимна Язон. — Извинявай сержант, козел не козел, ама ни трябва!

— За какво? За какво, ви питам... — настояваше сержантът.

Язон обясни. Гумра се замисли. След това рече:

— Ще ви помогна. Ако това затишие продължи достатъчно дълго, ще опитам да се свържа с приятеля си. Той воюва за мемриците от другата страна на планетата. От тези, които познавам, той единствен си е имал работа с Белите Птици на Отмъщението.

— Те пък кои са? — учуди се Язон.

— Това са едни киборги от планетата Крейзик. Преди две години те воюваха на страната на мемриците — единственият случай на намеса на другопланетници във вътрешните работи на планетата Бипхиния. Птиците оставили на моя приятел за спомен координатите на Крейзик. А оттам до Егриси е един хвърлей място, сигурен съм.

— Благодаря сержант, ама все пак нека се опитаме да поговорим с оня зундей Хаврик.

— Упорит си, ей! — ухили се Гумра. — Добре де, той наистина се крие някъде тук. Гледай.

И сержантът разгърна направо върху тревата топографската карта на района.

Хаврик посрещна гостите с хляб и сол. Т.е. наистина имаше сервирани маси и надути момичета-сервитьорки, които поднасяха блюда и напитки. Звучеше тиха музика, миришеше на домашна топлина, пушек от камина, скъпо уиски и добър одеколон, а не като на улицата — на барут, пот, кръв, прегоряло машинно масло и изгоряла плът. Но благоприятното впечатление съсипваше самият Хаврик. Той говореше и говореше безспир, за всичко наведнъж и за нищо, за политиката на отдавна отминали дни и за своята бурна младост, за блестящите перспективи пред планетата Бипхиния и за предимствата на демократичния път, избран лично от него, от Хаврик. Говореше за необходимостта от пълна дебубризация с паралелно необубриране и никой вече нищо не разбираше. Пирянците се измъчваха в очакване на две-три фрази по същество и се мъчеха да питат за нещо, но къде ти! Хаврик не даваше да вмъкнат звук, камо ли дума в неговия монолог. Спикерът си е спикер!

Накрая Язон разби една чиния в пода и, като използва естествено възникналата пауза, съобщи гръмогласно в кънтящата трапезария:

— Господин Хаврик, много бихме искали да ни помогнете да намерим координатите на планетата Егриси. Тя е във вашия звезден куп. Не можете да не знаете!

— Егриси — автоматично повтори Хаврик. — Това ли е всичко, което ви е нужно? Координатите на някаква нещастна планетка? Ах, боже мой! Сега ще се разпоредя — ще ви ги издирят за десет, е, може би петнадесет минути. Какъв проблем е това! Дреболия! За какво говорим, господа. Чуйте сега в какво се състои моят нов проект...

„Безнадежден случай“ — помисли си Язон. И повтори своя номер с чиниите още няколко пъти.

След шестото, а може би и седмото напомняне, Хаврик най-сетне се стресна и запита:

— Но защо непрекъснато чупите съдовете?

Това бе истински напредък! Хаврик бе проявил интерес към нещо, към някого друго освен към себе си! Не е лошо като начало.

— За късмет! — нахално съобщи Язон. — Имало е такъв древен обичай.

Хаврик се усмихна някак неопределено и смутено, което удължи мълчанието му.

— Идете и се разпоредете за тези координати! — високо и едва ли не на срички произнесе Язон.

— Да, да — кимна Хаврик и веднага излезе.

Върна се подозрително бързо и обкръжен от няколко души с видеокамери.

— Внимание, Язон! Сега ще ни слуша цялата планета. Обяснете, моля ви, на хората, че аз съм единственият човек на този свят, на когото може да се има доверие. Единственият, признат даже от извънземните цивилизации.

— Добре — съгласи се Язон. — Но имайте предвид, че ще говоря само истината.

Хаврик глуповато се усмихна — изглежда не разбра шегува ли се другопланетният гост или просто намеква нещо.

Застанаха пред камерите. Хаврик заповяда включване. Дълго бълва цветисти лъжи, наговори куп нелепости за пирянците, за щастие не успя да ги обиди, още повече на есперанто, така че никой освен Рес не го разбираше. Впрочем, на тях им стигаше само и интонацията, за да извадят pistolетите. Слава богу — размина се.

Накрая Хаврик представи Язон, на когото му пъгнаха направо в лицето масивен като топуз микрофон. Едва не стана авария — Мета, която не бе запозната с такива примитивни методи за вземане на интервю, се хвърли да спасява любимия си. Но и този път се размина.

— Уважаеми братя по разум, — каза Язон, — мога да засвидетелствам, че господин спикерът Хаврик действително беше единственият човек на вашата планета, който ни покани при себе си и ни прие радушно, докато останалите само воюваха и ни предлагаха да се махаме. Но аз се обърнах към господин спикера с малка молба — да ни каже координатите на планетата Егриси. Молбата е дребна и може да се изпълни за няколко минути, обаче аз и моите приятели стоим тук вече три часа и краят на това не се вижда. Координатите все така не сме получили, така че съдете за своя спикер сами, братя по разум...

В този момент Язон забеляза, че предаването е прекъснато и пред лицето му вече няма микрофон.

Изказването му не допадна на Хаврик, разбира се.

„Е, скъпи Хаврик, какво да се прави, аз и без друго не разчитах да ти хареса. На мен ми трябват само координатите на Егриси. Само това.“ — коментира за пред себе си Язон.

— Всички са свободни! — пронизително викна Хаврик.

Обърна се към Язон.

— Беше ми приятно да се запозная с вас. До нови срещи във Вселената. А сега господа, извинете ме — имам работа.

— А къде са координатите на Егриси? — учтиво се интересува Язон.

— Търсят ги — излъга без да му мигне окото Хаврик. — Ще ви съобщят допълнително! Очаквайте отговор.

Язон преведе думите му на Кърк, който вяло предложи да откъснат главата на спикера.

Язон само махна с ръка:

— Да вървим. Остана ни сержанта.

За щастие взводът не беше преместен. Затишието продължаваше. Изтощените войници почиваха в блиндажа. Гумра, надвесен над войнишкото канче, лапаше някаква яркожълта каша с късчета месо.

— Е, какво става сержант? — без особена надежда в гласа попита Язон.

— Всичко е наред, началник! Дълговете трябва да се връщат. Дръж.

Беше надраскал координатите с писалка върху парче амбалажна мукава.

— Записвах на слух, но мисля, че всичко е точно. Не се безпокой, началник. А при тоя зундей ходихте напразно. По-добре да бяхте останали да хапнете каша с нас.

---

[1] Буриданово магаре — изразът произлиза от задачата на древния математик Буридан, в която магарето умира от глад, не можейки да избере нито една от равноотдалечените купи сено. В преносен смисъл — разкъсващо колебание в избора. (Бел.прев.) ↑

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Планетата Крейзик би могла да шашне всекиго, даже най-опитния междузвезден пътешественик. Язон не пропусна да обясни веднага на всички, че названието в превод от староанглийски и с някои промени в произношението означава „луда“. И наистина, не бяха необходими продължителни и задълбочени изследвания, за да се разбере причината за едно такова красноречиво име. Тук бяха направили световно сметище, вселенско бунище. Очевидно, на определен етап от бурното колонизиране на Галактическия център, по някакви странни и отдавна забравени критерии, именно на кислородна планета бяха започнали да стоварват всякакви елекромеханични, електронни, химико-синтетични и други техногенни отпадъци от околните звездни системи, а може би и от целия звезден куп. Във всеки случай под този многовековен културен слой не можеше да се види нищо природно, естествено и растително-животинско.

Обаче от боклук до боклук има голяма разлика. Там се срещаха както ръждиви жезла от съвсем неопределен вид, така и почти цели, годни за използване устройства. Още по-често на планетата Крейзик се срещаха съвсем нормални машини и механизми (или поне изглеждаха такива). Но тъкмо тези находки в по-голямата си част изглеждаха съвсем немислими и неразбираеми като предназначение.

Тогава Язон си спомни, че определено бе чел нещо за планета на име „безумна“. Трябваше веднага да възстанови в паметта си източника на информация. И ако се оказаше, че той не е сгрешил, екипажът на „Арго“ щеше да получи в ръцете си данни, важни за понататъшните им търсения. Поне един път през целия този екстравагантен полет пиряниците нямаше да налучкват. В края на краищата, защо Язон влачи навсякъде със себе си огромната библиотека, съдържаща най-пълните сведения за всички светове от Обитаемата Вселена?

И така, докато цели два часа мощният линкор кръжа като хищен ястреб над планетата, Язон се рови в звездните каталози, почти наслука, защото не помнеше на кой език тази планета е била наречена

Безумна. И все пак успя да намери. Още в дълбока древност този странен свят бе получил своето название на арменски език (Язон даже дума за такова наречие не бе чувал); и после, кой знае защо, не е бил пренаписван с други букви, както е било прието за топоними, а е бил превеждан седемнадесет пъти на седемнадесет различни нови езика. А координатите му през всичките тези епохи трогателно не се бяха променяли. С една дума буницето, което бяха намерили, се оказа все същото бунище от древността. Язон вече можеше с чиста съвест да разкаже на екипажа историята на това лудо кълбо.

Светът, който служеше за всеобщо сметище, е бил оборудван с най-модерната за времето си техника — работи-товарачи, работи-утилизатори, работи-транспортъори. Очевидно всички тези работи са били изпратени на Крейзик като обслужващ персонал. Но всеки знае, че простият робот-утилизатор или товарачен механизъм с малка пренастройка може да бъде превърнат в самообучаващ се ремонтен робот. Някой бе направил такава настройка. Сега можеше само да се гадае кой именно, но фактът беше налице: през дългите векове роботите бяха ремонтирали всичко, което е ставало за поправка, а което не е, те, изглежда, бяха създали наново.

По такъв начин на планетата Крейзик в течение на хиляди години бе протичал процес на истинска машинна еволюция, за която на теория бяха разсъждавали мнозина и то отдавна, но на практика...

На практика процесът се оказал сложен и комплексен, с всичките му там борби за оцеляване и естествени подбори. Хитрите работи успявали дори да се усъвършенстват един друг доколкото можели, без при това да постигат никакви особени върхове. За новите видове машини се съобщавало в някои стари справочници, даже били правени опити за класификация. Но постепенно интересът към феномена спаднал, редовните полети до Крейзик били преустановени. Механизираната планета не вземала участие нито във войните, нито в междузвездната търговия, а дали са продължавали или не да стоварват още отпадъци на планетата, вече никой не можел да каже, по-точно това вече никъде не се документирало. А население на планетата въобще никога не е било регистрирано. Да броиш роботите като глави от населението никак не върви, да не говорим, че повечето изобщо нямали глави...

Виж, това на планетата не се усещаше — наличието на население! Нито по архивните данни на Язон, нито по реалните наблюдения на пирянците.

Когато „Арго“ влезе в орбита, цялата тази игрива електронно-механична компания не само не прояви агресивност, но даже и елементарно любопитство. Радиосигналите, които роботите нямаше как да не са приели, като че пропаднаха в празно пространство. Нещо като отговор: „Чухме, чухме, но за какво ни трябва?“

— Хора не могат да реагират така — разсъди Стан. — Във всеки случай хора, притежаващи такава техника.

— Правилно казваш — съгласи се Арчи. — Но представи си само за секунда, че в тоя побъркан свят отношенията са се обърнали с главата надолу: не хората владеят техниката, а техниката владее хората. Как, смяташ, ще се държи такава техника при контакт с нас?

Макар и прекалено смело, предположението на Арчи можеше да се окаже твърде близо до истината и Язон усети как по врата му пробягаха студени тръпки. Пирянците също настръхнаха.

— Ти какво предлагаш? — попита Кърк с присъщата си практичност.

— Засега нищо. Предлагам да помислим и във всичко да бъдем крайно предпазливи. На тази планета не бива да се стоварваме, както на предишните, където живееха, макар и много различни, но все пак хора. Засега ни стигат резултатите от визуалния анализ и неуспешния опит за радиокontakt.

Язон изведнъж си спомни за Белите Птици на Отмъщението, които въпреки историческите сведения бяха взели участие във военен конфликт на съседна планета, и в ума му проблясна страшничко подозрение.

— Нека помислим, приятели — предложи той. — Възможно ли е през дългите векове на това сметище, което само се е превърнало в огромен механизъм, да не е попаднал нито един човек?

— Не е възможно — уверено каза Бручо.

— Аз също мисля така — подкрепи го Язон, — предвид местната гъстота на населението на един кубически парсек. Според мен съществуват четири варианта. Първи: хората са можели да победят, да завладеят цялата тази техника и да се спотаят. Изглежда, това не е вярно. Втори: абсолютно всички хора, попаднали тук, са били

унищожени. Трети: идеята на Арчи. Хората са попаднали в плен на машините, и сега им служат. И накрая, четвърти...

Язон умишлено направи пауза. Мета колебливо произнесе:

— Могли са да направят симбиоза. Човек и машина.

— Точно така! — радостно възкликна Язон.

Въпреки че — какво радостно имаше в това? Просто много му се искаше не той, а някой друг да изкаже тази мисъл. Така тя прозвуча много по-убедително.

— Именно! Страхотна си Мета! Симбиоза! И аз исках да ви напомня за киборгите. За тези бойни птици, благодарение на които попаднахме тук, за стоманения глиган и за другите полуживотни, които периодично се появяват на Саанд и, накрая, за новото поколение пирински твари...

— Голяма каша, Язон... — промърмори Бручо.

— Разбира се, каша — съгласи се Язон с въздишка. — Просто споделих идея и предлагам на всички да я обмислят. Да се разберем така: отбой до утре, а на сутринта ще се съберем на съвещание. Струва ми се, че в най-важното Арчи е прав: едва ли има нещо по-глупаво от това да нахлуем в тази механизирана лудница с картечници в ръце...

Сутрешното съвещание не се състоя. По-точно казано, беше бързо и лаконично. Екипажът на „Арго“ още закусваше, когато останалият на дежурство при обзорните екрани Гриф вдигна тревога. Към линкора на пирянците с достатъчно голяма скорост се приближаваше неизвестен обект и ако се съди по траекторията му и по постоянно променящия се спектър на отражение и излъчване, той беше пилотиран.

— Като че не е нито снаряд, нито торпедо, но може да бъде опасен — разсъди на глас Гриф, който за миг се бе оказал зад пулта на артилерийското управление.

Тези думи бяха предадени по интеркома във всички помещения на кораба и Язон много бързаше да предотврати евентуална стрелба. Той нахлу в командната зала едновременно с Мета и Кърк.

Непознатият обект вече отчетливо се виждаше на екрана и скоростта му забележимо бе намалена. Лесно можеше да се определи, че това е летателен апарат от универсален тип. Широко разперените му

крила, чието предназначение бе добре разбираемо в атмосферата, в космоса можеха да вършат работа само като слънчеви батерии. Носовата част на този самолет бе моделирана като красиво девическо лице, а аналогията се подсилваше от едър бюст върху долната част на фюзелажа. Подобен дизайн събуждаше спомен за древни времена, когато носът на платноходите, бродещи из океаните, е бил дърворезба с образи на хора и животни, което е нямало нищо общо с целесъобразността, а се е правело за красота или по магически съображения. Наистина, функционалността на подобен род детайли в един лайнер предизвикваше силни съмнения.

Междувременно белоснежната птица се приближаваше и всички като хипнотизирани следяха нейния полет. Язон осъзна, че думата „птица“ му е дошла естествено и закономерно. Бялата Птица на Отмъщението! Не е ли това тя?

— Максимум светлина върху обекта! Максимум информация за обекта върху монитора! Да се включат всички системи за защита, но да не се стреля в никакъв случай! Опитайте се да й предадете нашето предложение за сътрудничество.

„Да, именно «й» предайте — помисли си Язон. — Този летателен апарат просто изисква да бъде назован в женски род.“

— Няма отговор? Опитайте още веднъж! Не стреляйте!!!

Язон направо крещеше своите команди една след друга, без да ги съгласува с никого, но Мета само кимаше в знак на подкрепа, а Кърк едва забележимо с очи даваше да се разбере, че не възразява.

Колкото по-близо идваше жената-птица, толкова по-малко заплашителна изглеждаше. Мнозина успяха да пресметнат по прибори размерите на летателния апарат, но Мета първа успя да изрече:

— Та тя е с размерите на човек! Даже по-малка. Значи това не е кораб, не е устройство, а киборг.

Догадката ѝ беше по-скоро интуитивна и изпреварваше логическия ход на мисълта. Но и Язон мислеше същото.

Киборг или не, бялата птица доближи до „Арго“ съвсем плътно, сгъна криле и спусна колесник, не, не колела, а обикновени птичи крака! И кацна на конзолата на ракетната установка като на клонка. Нямаше никакво видимо оръжие, а колкото до скрити средства за нападение — не може всичко да се предвиди, я! Но в този случай се оказа, че няма какво да се предвижда. Като че беше някаква чайка,

нехайно кацнала на крайбрежните камъни, или самият гълъб на мира, добър посланик, вдъхващ надежда като бяло знаме на парламентъор.

Стандартен отговор на радиосигнала така и не дойде (по тия места май нямаше кой знае какви стандартни неща), но след известно време, когато пирянците не само успяха да се окопитят, но и започнаха да се въртят от нетърпение и бездействие, на челото на жената-птица присветнаха цифри и започна обратно броене на секунди и минути.

След седем минути щеше да се случи нещо!

Две от тях отидоха в убеждаване на пирянците да не нанасят изпреварващ удар. Клиф, например, считаше, че бялата птица (още повече — Бялата Птица на Отмъщението?!) — е обикновена бомба с часовников механизъм. Язон разби тази хипотеза на пух и прах. Щяха ли да предупреждават за времето на евентуален взрив? Пък и обикновеното оръжие не може да бъде опасно за супербронята на „Арго“ със седем дублиращи защитни системи. Ако пък беше сериозна бомба от типа на аниhilационните, тогава е невъзможно да я взривят с ракети. Единственото, което би могло да се направи в такъв случай би било това — някой да излезе в открития космос и вежливо да помоли птичката да отлети. А ако тя не пожелае, да се опита да я откъсне от кораба и да я захвърли колкото може по-далеч.

Не се намериха желаещи да се занимават с такива глупости, а през това време дисплеят на челото на гостенката смени темата и изписа пробягващо съобщение на три езика, между които и на междуезик: „Следвайте ме!“ След което обратното броене продължи. Оставаха само три минути...

В края на краищата решиха да послушат Язон — той умееше да убеждава, дори понякога просто се налагаше с авторитета си. И той се разпореди без колебание:

— Пригответе десантния катер за старт!

— Ами ако е капан? — запита Кърк.

— Там ще разберем — усмихна се Язон.

Кърк също се позасмя в отговор. Пирянците някога да са се отказвали да попаднат в капан, от който сетне да се измъкнат победоносно с чест?

А новият надпис върху „птичия“ дисплей зарадва всички със своята военна лаконичност: „Коридорът е отворен. Последвайте ме! Дистанция — до километър.“

„Едва ли това е капан — помисли Язон. — Освен ако не е лично за мен. А кой друг би се хванал в него?“

А да се страхува от капани, поставени за Язон дин Алт, е глупаво. Нали той е тук точно за да ги търси.

Игривите опити на Мета да се поотклони от курса, зададен от птицата, красноречиво показаха, че коридорът е проправен през електромагнитно поле с невъобразимо напрежение. Всеки метален предмет отскачаше от него като гумена топка. Така без специално разрешение пътят към планетата беше отворен за всички желаещи облечени в пластмасови скафандри, без ножове, пистолети и електроприбори. Тежко и горко на диверсанта, който попадне в царството на техника с многовековно саморазвитие!

Приземяването мина успешно — направо на неголяма площадка, очевидно предназначена само за това. Но всичко останало, което се виждаше наоколо, никак не приличаше на космодрум. Отпред, в огромна купчина, може да се нарече планина, зееше черният отвор на пещера (вероятно тунел). Повърхността на планетата от площадката до входа на тази доста неуютна дупка беше затрупана с неработещи устройства, дребни резервни части и останки от по-едри детайли. Такава беше гледката и от космоса, но сега отблизо поразяваше чудноватото съчетание: прекрасната в своето съвършенство белоснежна жена-птица; мяркация се в далечината робот-гигант с лъснат до блясък брониран корпус и точни смислени движения и сновящите наоколо самоходни платформи върху покрити с шипове крачещи колела; и всичко това — на фона на безкрайно хилядолетно сметище. Явно представите на роботите и киборгите за естетика се различаваха от човешките, въпреки че се бяха заселили на кислородна планета, където един обикновен хомо сапиенс би могъл да излезе и да се разхожда без допълнителни приспособления.

Пирянциите изпълниха това, което им беше заповядано, но щом скочиха сред полето от техногенен хаос, се стъписаха и ентузиазмът им се изпари. Птицата се издигна и мигом отлетя някъде нагоре и далеч, като даже и дума не изписа на дисплея си. А от пещерата — виж ти, изненада! — насреща им излезе висок слабичък старик с дълга брада, не по-малко бяла от корпуса на птицата. Андроид? Киборг? Или

все пак — човек! Поне така реши Язон, а и пирянците разпознаха в дошлия човешката природа.

— Киней — представи се беловласият абориген и заговори на странен език, абсолютно непознат даже на Язон.

За щастие старецът владееше и съвременния международен език на Галактиката.

Изглежда все пак тук човекът управляваше роботите, а не те — човека. Киней бе нещо като пазач на този „склад“. Наистина, той не знаеше със сигурност дали е сам тук, но това изглежда много не го и вълнуваше. Почтеният старец водел отшелнически живот, но когато видял в небето огромния кораб, в душата му се събудило някакво отдавна забравено любопитство и той решил да покани на гости странниците, толкова редки по тия места.

— Значи, вие ни изпратихте тази красива птица? — реши да уточни Стан.

— Може да се каже, че аз.

Всички отговори на стареца бяха така уклончиви.

— А тя наистина ли ви слуша? — продължаваше да разпитва Стан.

— Те всички слушат, но невинаги, и не за всичко.

— А къде отлетя сега?

— Мисля, че отиде да вика приятелките си.

Разговорът вървеше бавно, почти вяло. А междувременно малки платформички с манипулатори, подобни на човешки ръце, сложиха дълга маса направо под открито небе, поставиха около нея столове, и започнаха да носят блюда с ядене и бутилки с напитки като истински сервитьори. Тези примитивни устройства (или същества?), изглежда слушаха стопанина си много повече от птиците. А птиците — какво да се прави! — са високоорганизирани същества (или устройства?), поради това и горди — летят където си искат.

— А без птиците ще можете ли да ни организирате коридор обратно до орбитата? — строго попита Кърк.

— Това нека не ви безпокои — увери го старикът Киней. — Не бързайте. Нека поседим, да хапнем и пийнем, пък после ще видим.

Кърк не беше ощастливен от тази перспектива, но храната изглеждаше съвсем нормална, дори апетитна, а пирянският вожд вече бе разбрал, че тук, в центъра на Галактиката, ако тръгне да хваща бика

направо за рогата — нищо не става. Трябваше да се вслуша в съвета на Язон и търпеливо да чака. Нещо за хапване ли? Това никога не пречи.

Но точно това не успяха да направят.

Щом седнаха и се пресегнаха към дебелиите пластмасови чаши и изящните многозъби вилици, от небето, плющейки с криле, налетяха същите бели птици. Сега бяха много. Извънредно много. Язон не би се наел да разпознае сред тях онази, която ги беше съпровождала до пещерата на Киней. Напълно загубили своята женственост и красота, те грабеха от всички храни поред, разкъсваха ги на парчета, гълтаха без да дъвчат, ръмжаха, мляскаха, плюеха, задавяха се и за броени минути превърнаха разкошната трапеза в сметище като всичко наоколо. Само че този път буните от органични отпадъци — с отвратителни огризки и кости, сред вонящи локви, където се смесваше вино, сосове, подправки и птичи курешки.

Милите белокрили девойки отлетяха така внезапно, както бяха паднали от небето. Пиряниците, то се знае, бяха наизвадили оръжията си мигновено, още щом чуха шум на криле, но никой не се реши да стреля. Реална заплаха за живота им нямаше, а храната... какво толкова е храната? Все пак не са тук стопани, а гости. Може би в местните правила така да е прието — да дават на птиците всяка първа порция? Да си кажем правичката, бая голяма порция за такива ефирни създания, но... не е работа на пиряниците да отсъждат. И те търпеливо зачакаха обяснения.

Старецът бе закрил лице с ръце и между пръстите му се стичаха сълзи.

— Какво значи всичко това? — обади се най-сетне Язон.

Тогава Киней изтри сълзите с ръкава на плаща си и каза:

— Сега ще ви разкажа истината. Времето на уклончивите отговори и недомлъвките свърши. Слушайте. Аз бях цар на планетата Егриси.

Язон трепна и се приготви да слуша с удвоено внимание.

— Аз бях цар — продължи старецът, — свали ме от трона Сулели, който се нарече Исак Даниил Йот. Той твърдеше, че такава била волята на боговете. Те били счели, че аз съм прекалено жесток към своите поданици и ме заточиха тук за наказание. На Крейзик имам много слуги, но те са безсловесни. Всички са неживи или полуживи. Но най-важни за мен са Белите Птици на Отмъщението, защото тях

сам си ги отгледах. Сам изобретих тази форма на синтетичен биоелектронен живот. И сега ги развъждам като пуйки в птицеферма. С всяка изминала година моите славни птички стават все повече. Някога ние ще бъдем непобедима армия. И тогава аз ще стоваря цялата натрупана сила на моята мъст върху древната, поругана от нечестивци, земя на Егриси. А засега... Засега не сме толкова силни. Моите птички участваха в две малки военни кампании. Например на Бипхиния веднъж подкрепихме мемриците.

— А защо именно мемриците? — бързо го прекъсна Язон.

— Младежо! Преди много години моите синове отлетяха там и станаха мемрици.

— Ясно — включи се Арчи, който вече се дразнеше от словоохотливостта на стареца. — Но ние така и не чухме, защо вашите толкова забележителни слуги изплюскаха целия ни обяд. Или нещо не съм разбрал?

Навярно младият Арчи нещо попрекали с въпроса си. Белобрадият Киней отново се разплака, известно време не беше в състояние да говори, а после прошепна:

— Излъгал ме е оракулът...

При тези думи пирияните се натъжиха. Решиха, че случаят е потезък и от този с Хаврик. Въпреки че изглеждаше, ето я, планетата Егриси... Близка като собствения лакет, който не можеш да ухапеш. Старецът е явно в такова състояние, че нищо ценно не може да се изкопчи от него... И славните му птички скоро ще изкълват не само трапезата му, но и него.

Но Язон оценяваше ситуацията по съвсем различен начин. Радваше се, че пирияните отново благоразумно се въздържат от агресивни действия. Самият той умееше да чака и да изслушва другите, без да бърза. Затова Язон едва забележимо намигна единствено на Арчи: „Спокойно, приятелю, не бързай, сега сам ще си каже!“

И мъдрият старец разказа следното:

— Моите птички са много умни, не могат да говорят, но всичко разбират. Те от самото начало знаеха, че много обичам да си похапвам. Вие просто не можете да си представите какъв лакомник съм само! Направо съм чревоугодник. За мен най-голямото наказание е да нямам какво да ям. Всъщност, сигурно това ми е наказанието. Заточението

само по себе си е нищо. Какво значение има къде живееш? Ако не беше една дреболия — тук, на Крейзик, съвсем няма храна. Тъй. После птичките ми се научиха отнякъде да донасят истинска, вкусна храна. Аз, разбира се, я споделях с тях. Птичките ставаха все повече, и носеха все повече храна. После в този механизъм нещо се счупи. Започна да не стига за всички. Те нали знаеха, че за мен не е задължително да ям... И започна една... Тъкмо седна — и те веднага долитат! И изяждат всичко докрай. Никъде не мога да се скрия, нито в някоя пещера, нито в машина, нито в леглото... Навсякъде и винаги ме намират. Изяждат и закуската, и обедата, и вечерята до троха. Предлагам им — взимайте всичко предварително, аз нямам претенции. Не и не, гледат ме с едни такива ясни сини очи, мълчат и сякаш подхвърлят: „Не мързелувай, Киней, по-често сервирай масата!“ И така почти триста години ден след ден — мъка...

— Колко?! — изуми се Арчи с наивното удивление на новака. — Как така сте живи досега?

— А това за какво е? — тъжно каза Киней и дръпна ципа на хитона си.

Върху гърдите на стареца имаше плоска блестяща кутийка.

— Биоелектронна батерийка — поясни той. — Слънчевата енергия попада върху кожата ми и се превръща в химическа, химическата — ето тук, в биохимическа, и всичко е наред. Метаболизмът не е нарушен. И аз живея. Но ми се яде!!! Просто не можете да си представите как ми се яде... Та Оракулът ми обеща, че този мой проблем ще се реши от само себе си, когато на планетата Крейзик пристигне огромен кораб със силни и доблестни воители на борда.

— Благодарим за комплимента — отвърна поласкан Язон. — А сега слушайте внимателно, дядо. Вашият оракул всичко е предсказал правилно, просто трябва да се има предвид, че никой проблем не може да се реши от само себе си. Но! — Язон вдигна пръст, за да наблегне на следващите фрази: — Ние като доблестни воители ще успеем да ви помогнем. Само че за целта трябва да стигнем до Егриси. Така че, бързичко ни кажете най-краткия път за там! А ние на връщане няма да ви забравим и ще ви спасим от многовековното страдание. Е? Става ли?

Старецът Киней гледаше Язон с изумени очи. Той явно не смяташе да крие координатите на планетата Егриси и просто не можеше да повярва на късмета си. Изглежда никога досега не беше срещал порядъчни хора, а сега, с помощта на киборгската си свръхчувствителност усещаше, че не го лъжат. Беше готов да разкаже всичко, което знае. Но само желание не стигаше.

— А как ще ви обясня къде е планетата Егриси, като ме транспортираха оттам в затворен контейнер?! — изплака старикът и надеждите на всички пирянци рухнаха.

Арчи пръв успя да формулира смислен въпрос:

— Скъпи наш Киней, нима на цялата тази планета нито един робот, киборг, андроид или компютър не знае разположението на толкова близък за вас свят от съседната звездна система? Не мога да повярвам!

Киней се замисли дълбоко, после мълчаливо започна да пляска с ръце. В този миг даже Язон си помисли, че всичко е безнадеждно и е време да си ходят.

Но след деветото пляскане долетя Бяла Птица на Отмъщението и послушно кацна на края на масата, опустошена от нейните роднини.

— Ето — проговори белобрадият Киней. — Тя знае къде е планетата Егриси.

После старецът притисна голямата птица до гърдите си и прошепна със силен свистящ шепот:

— Планетата Егриси, лястовичке моя. Лети и убий Сулели. А те ще летят след теб и ще ти помогнат. Да не ги загубиш. Това е най-важното.

— Не сме ти обещавали да участваме в убийството на твоя брат Сулели — изръмжа Кърк, съзнателно преминавайки на „ти“. Страшно мразеше някой да решава вместо него.

— Но нали искате да стигнете до родната ми планета?

— Да — отвърна Кърк.

— Тогава не обръщайте внимание на думите ми, а просто летете след нея.

— А с каква скорост лети вашата птица? — попита Мета. — Аз като пилот...

— Разбрах — прекъсна я старецът. — Тя ще се синхронизира с вас. А по принцип тя може да лети със скорост, равна на две десети от

скоростта на светлината.

— Става — каза Мета.

Язон копнееше да разпита безумния старец от безумната планета още за много неща. Не успяха да поговорят за роботите, за историята, за другите хора, които са долитали досега преди тях...

Но Киней изведнъж произнесе тържествено:

— Аз ще ви чакам. А сега побързайте! След минута ще ви дадат коридор. Трябва да летите.

Егриси се оказа третата планета в системата на малка жълта звезда, известна между астрономите под името Нов Кокос. Кой би си го помислил: Арчи през студентските си години бе написал своята първа самостоятелна научна работа на тема: „Същност на цикличните промени в светимостта по данните от жълтото джудже Нов Кокос“. Наистина светът е малък! По онова време студентът Арчи е бил абсолютно убеден, че в тази система няма и не може да има никакви обитаеми планети. След това се изясни, че начинаещият астрофизик сериозно се е обърнал не само по отношение на планетата, но и дори по отношение на същността на тези промени.

Причина за тях беше не в самата звезда, а в малко нестандартната обвивка, обгръщаща светилото по цялата сфера някъде по средата между орбитите на третата и четвъртата планети. Това бе плътен метеоритен пояс с дебелина двадесет километра. Трогателно съвпадение с известната от учебниците по история дебелина на Сатурновите пръстени в онези довоенни времена, преди да ги разнесат по разни космически щитове. Метеоритният пояс около Нов Кокос беше не само плътен, но и необикновено подвижен, което определено свидетелстваше за неговата младост.

Но подобни изследвания представляваха интерес единствено за Арчи, който гледаше на света с широко отворени от научен възторг очи. Останалите от екипажа на „Арго“ бяха загрижени от съвсем практични проблеми, всъщност само за един-единствен проблем: как да се промъкнат през този пояс с минимални загуби? Направо? Възможно. Но това би означавало колосален разход на енергия, риск да излязат от строя множество жизненоважни системи на кораба и накрая,

прекалено много шум. Все пак те идваха на Егриси не като дългоочаквани гости и беше желателно да се промъкнат незабелязано.

Тогава как? Да маневрират? И това изглеждаше реално. Но тогава щеше да е нужно твърде много време за изучаване на закономерностите, по които се движат метеоритите и за съставяне на подробна програма за маршевите, маневрените и спирачните двигатели.

Трети вариант като че ли нямаше. Съществуваше някакъв междинен: да се маневрира на око, а при нежелателни сблъсквания с някой метеор — да се стреля. Но и този вариант на практика бързо се превръщаше в първия.

И когато те се доближиха на минимално допустимо разстояние до потока кошмарни черни грамади, които се блъскаха, трошаха, въртяха и разпиляваха, пътеводната бяла птица, летяща пред тях, забави рязко почти до нулева скорост и като застана в центъра на обзорния им екран, включи дисплея на челото си.

„Внимание — занизаха се думи. — Внимание! Сега в потока от метеорити ще се образува пролука, достатъчна за проникване в сферата. Можете да избегнете опасни сблъсъци с големи астероидни фрагменти само при едно условие: движете се зад мен точно на сто метра разстояние. Каквото и да става наоколо, не сменяйте посоката на движение, скоростта и разстоянието до ориентира. В случай на изчезване на ориентира се движете по същия курс и със същата скорост.“

Не се досетиха веднага какво означава това „изчезване на ориентира“. Разбраха го по-късно. След навлизането в потока известно време пътуваха изненадващо безпроблемно. Кое то не беше и изненадващо — и птицата, и корабът явно изпълняваха детайлно съставена от някого програма. Но после... Всяка програма има своите несъвършенства, не може без сюрпризи.

Две циклопични скали с прицелна точност се сблъскаха с широките си плоски издатини и премазаха малката бяла птичка. И веднага започнаха да се раздалечават, като всяка отнасяше върху себе си зелено-кафявия отпечатък на току-що работилото устройство — изящно, сложно, и доста неглупаво създание (а може би все пак същество?)

Пръстите на Мета не трепнаха ни за миг. Скалите бавно се разминаваха, „Арго“ се промъкваше, пот се стичаше по лицата на пиряниците, които в тази минута с нищо не можеха да помогнат на своя пилот. Можеха само да мълчат, да стискат зъби и да не пречат, за да не изплашат изплъзващия им се късмет.

Преминаха влудяващо бавно, почти стържейки броня в скалите, които отново се сблъскаха точно зад кораба, а други два астероида се превърнаха в прах и отломки няколко секунди пред тях.

После стана чисто черно, само проблясваха разноцветни звезди, сред които бавно се уголемяваше огненото клъбце на Нов Кокос. Сега вече можеха смело да форсират двигателите. И Мета от радост така пришпори звездолета, че целият екипаж бе повален на пода и почти сплескан от ускорението като под колела на гигантски всъдеход. Никой не бе успял да легне в креслата против претоварване, защото преди това пиряниците бяха застанали зад гърба на пилота си от солидарност. Никой не се обиди. Голяма работа — седемнайсет „g“! Нищо и половина.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Космодрумът на Егриси се оказа доста цивилизован: чистичък, подреден, с нормално работеща диспечерска служба, с бригади за летищно обслужване, с полицейски и митнически постове. Беше съоръжен да приеме дори „Арго“, но пирянциите предпочетоха да оставят в орбита своя могъщ кораб. Е, сега в него дежуряха само седем човека начело със Стан. Това бе минималният, да не кажем аварийният екипаж на линкора. А подразделението, което по своята численост можеше да бъде определено като космопехотна рота, не се побираше в десантния катер. Така че се наложи да изпратят на Егриси по-голямата и далеч по-заплашителна междупланетна канонерка. Язон не знаеше какво или кой ги причаква в крайната точка на дългия им сложен път, но за всеки случай искаше да разполага с максимална ударна мощ. Не, дула на оръдия не стърчаха навън, а и по себе си пътешествениците не бяха накачили нищо особено. Неизменните пирянски пистолети дори бяха скрити в широки ръкави — защо да плашат хората? Виждате ли? Ние сме просто туристи — очите широко отворени и усмивки от ухо до ухо.

А времето беше точно като за туризъм: безоблачно небе, жарко слънце, курортни пейзажи около космодрума — планини, море, пясъчни плажове, палми. Полицията и митницата посрещнаха другопланетците студено, но вежливо. За щастие носенето на оръжие тук не бе забранено, а на въпроса за наркотиците всеки от пирянциите с чиста съвест отговори отрицателно. Та нали даже взетия за изследване плод куромаго бе останал на борда на „Арго“.

Никой не ги попита за целта на посещението им и това беше странно. Така биха могли да се държат полицаите във високоразвити светове — отдавна влезли в Лигата, където представителите на властта автоматично разпознават своите по отличителните им знаци. Е, разбира се, въпросът за целта на посещението би бил безсмислен, даже неуместен, ако планетата водеше война, а от космоса пристигаше нова бойна единица. Но не беше нито едното, нито другото. Навсякъде цареше покой и благоденствие, а между другото нито Лигата на

Световете, нито Специалния Корпус имаха каквито и да било сведения за третата планета от системата Нов Кокос. Може би все пак имаше някаква грешка?

За да не рискува пред полица с такъв нелеп въпрос, Язон хвана за реверите някакъв обикновен шофьор, който търсете клиенти на междуезик. Шофьорите по космодрумите винаги владеят по няколко езика, макар и лошо. Но винаги за всичко са информирани. Този шофьор енергично въртеше на пръста си ключовете от своето транспортно средство, а главата му бе украсена с неописуема шапка — плоска като писта, с диаметър поне два пъти по-голям от този на главата му, плюс козирка против слънце.

— Кажи приятелю, можеш ли да ни отведеш до местното представителство на Лигата на Световете?

— Къде, къде, уважаеми? Не разбрах.

— Лигата на Световете. Лига — повтори Язон колкото се може по-отчетливо.

— Слушай, амханаги, направо да беше казал така! — зарадва се шофьорът, като продължаваше да вмъква местни думи във фразите на междуезик. — Ние имаме такъв хубав састумро. Разбираш ли, амханаги? Хотел „Лига“!

Язон, кой знае защо, веднага се съгласи:

— Давай към хотела.

Всъщност знаеше защо. Стана му ясно, че не греша — представителство на Лигата тук няма. Налагаше се да действа по някакъв друг начин. А за целта най-правилно беше първо да се настанят някъде. Да хапнат, да се запознаят с местните обичаи, да направят справки по официалните канали и в края на краищата още веднъж да се свържат с Бервик. Първата информация за Егриси Язон бе предал на „шефа“ още от борда на „Арго“. И сега бе убеден, че добрият хотел е най-подходящ вариант за тяхната група.

— Ей, приятел, пропуснах да те предупредя, че сме повече от тридесет човека.

— Обиждаш ме, ахманаги. Моята манкана побира и петдесет души.

Манканата се оказа съвсем обикновен, доста по-комфортен в сравнение с транспортните средства на Поргорсторсаанд, автобус. При това не им излезе скъпо — приветливият шофьор без никакво

колебание прие от Язон кредитни чекове. Бисерно проблясващите хартийки му бяха добре познати като платежно средство, въпреки че в космопорта нямаше специално обменно бюро. Язон бе забелязал това. Техните кредити също така бяха приети и в хотела, когато солидната делегация от никому неизвестната планета Пир поиска като на шега цели тридесет и три места в стаи категория „люкс“.

Язон помоли десетина души, начело с Рес, да останат в космопорта да наглеждат канонерката и да наблюдават другите пристигащи и излитащи кораби. Тази група пирянски бойци имаше задача и да изучи околностите, да набележи всички подозрителни типове и непрекъснато да бъде във връзка с ръководството, т.е. с Язон, Мета и Кърк. Нямаше съмнение — планета на такова технологично ниво има напълно модерни спецслужби, способни да следят всички необичайни гости още от появата им в орбита, пък даже и от по-рано.

А састумрото, т.е. хотелът, наистина никак не бе лош. В действителност се казваше „Лидо“, а не „Лига“, но това вече нямаше никакво значение. Грешката беше смешна, но може би за добро. Като поговори с портиера, Язон установи, че името е било дадено от първия собственик на хотела — някакъв италианец на име Фермо.

— В какъв смисъл *италианец*? — Язон бе заинтригуван. — Някъде тук има ли планета Италия?

— Не знам — честно си призна портиерът. — Може и да има. Но Фермо беше от някаква много далечна планета със странно име... Като че Училищна... Школна...

— Скоглио? — предположи Язон.

— Точно така! — зарадва се портиерът. — Скоглио. Благодаря, амханаги, че ми напомни. Сега ще има какво да разказвам.

Язон не помнеше човек на име Фермо, но си отбеляза да направи справка за първия стопанин на хотела. Простичката дума „лидо“ той лесно си преведе от полузабравения език. Тя означаваше „крайбрежие“, „крайморе“ и му подхождаше идеално.

Гледката от прозорците бе прекрасна. Направо да ти се прииска да плюеш на всичко и да отидеш да поплуваш...

В края на краищата, докога може само да се работи?!

— Може би ще се топнем в морето, а? — мечтателно рече Мета, след като се откъсна от прозореца и седна в дълбокото меко кресло. — Харесва ли ти тук?

— Харесва ми много — отвърна Язон, — но сега ще си вземем душ и ще отидем да обядваме. Ако успеем.

— Ама че си скучен! — Мета нацупи устнички. — Не даваш даже да помечтая. А защо да не успеем да обядваме?

— Защото помолих Гриф да намери телефона на приемната на местния цар и да предаде на този монарх, че току-що пристигналият принц по рождение Диомед, син на Айзон, иска да го види.

— Принца по рождение — това ти ли си? — изхъмка Мета.

— Разбира се, че аз — сдържано отвърна Язон. — И смятам, че рожденото ми име тук помнят повече, отколкото името на знаменития мошеник Баухил, който обра казино „Мъглявина“.

Язон не сбърка. И не само за името. Не им беше съдено да обядват в „Лидо“.

Десет луксозни, искрящи с червения си метал манкани пристигнаха пред стълбите на „Лидо“ заедно с личната покана на цар Исак Даниил Иот за аудиенция. Цели петнадесет минути шествието вървя по прекрасна автомагистрала покрай морето, после зави в стръмно издигащ се в планината път, пресечен от бариери. Царският замък беше построен на извънредно красиво място и изглежда, отпреди не едно столетие. Стените му блестяха с девствена белота, бяха грапави и даже ръбати, като че ли изсечени от захар. А медночервените остри покриви на кулите сияеха, сякаш ги полираха ежедневно. Може и така да беше, а може би покривите и автомобилите се правеха от някакъв материал, само външно подобен на обикновена мед.

Обедът, то се знае, бе царски. Беше сервирано в главната зала — не кой да е, роднина е дошъл. Араки, лудѝ и гвино се лееха като река. Впрочем, лудѝто се оказа някаква доста посредствена бира, аракието — лоша водка, а сред развеселяващите напитки с общо заглавие „гвино“ можех да се намерят доста добри вина. Обаче Язон не можеше да си позволи по-сериозна дегустация — чакаше го аудиенция при царя! Колко жалко. Най-голямо удоволствие в този момент щеше да му достави едно изтягане под палмите с бутилчица в ръка... и за нищо да не мисли.

— Елате, Диомед — деликатно се обади Иот над самото му ухо, след като се беше доближил неусетно зад гърба му. — Дойде време да поговорим насаме.

— Добре — съгласи се Язон. И добави с почти същия конспиративен шепот, както царя:

— Само че с мен ще бъде тази дама.

— Защо? — учуди се Иот.

— Защото тя е моя жена.

Аргументът прозвуча убедително. Иот се замисли и реши да не спори. Кой знае какви традиции се спазват на далечната планета Пир? Може би за тях жената да е по-важна от личната охрана? А Язон си беше довел сериозна свита. Започнеш ли да възразяваш — току си си навлякъл неприятности с тези мутри... Планини от трупове, счупени стъкла, оплескано с кръв, не ти е работа! Само ремонтът колко ще струва! По-разумно е да потърпи за малко присъствието на една жена...

— Заповядайте, Диомед — повтори царят.

Язон кимна на Кърк, че всичко е наред, връзката остава включена, Мета е с мен, оръжието си е с нас. После двамата с Мета станаха, благодариха на царя, на готвачите и на слугите за прекрасния обяд (Язон с неговите способности успя даже да произнесе няколко фрази на местното наречие — за всеобща радост на егрисианската страна) и, съпроводени от двама главорези с огромни допотопни разголени мечове (такъв беше стилът тук), те напуснаха трапезарията и се скриха в царските покои, предназначени специално за аудиенции.

Язон си представяше как би могла да изглежда приемна за особено важни гости и тайни преговори у владетеля на толкова странна планета като Егриси, където постиженията на съвременната цивилизация така хаотично са смесени с древна диващина. Там навярно ще е пълно със зле маскирани камери и микрофони, подслушвателна апаратура и автоматично огнестрелно оръжие, което се включва дигитално; механични капани и друга хитроумна техника от този сорт. Впрочем, той много се надяваше, че няма са се стигне до стрелба и възване с въжета. За мирен и положителен резултат му трябваше само едно — правилно проведен разговор.

— Мета — прошепна той на своята телохранителка. — Много те моля, помълчи, докато не те помоля да се включиш. Става ли? Не се обиждай.

Мета вече за нищо не се обиждаше. Но появеше ли се и най-малка заплаха за живота на един от тях, тя щеше да постъпи така,

както ѝ подсказат поетите още с майчиното мляко пирянски инстинкти.

— С какви новини идваш, момчето ми? — започна Иот, като демонстративно фамилиарно премина на „ти“.

— Нима не знаеш, вуйчо! — подхвана със същата прикрито-заядлива интонация Язон. — Доляях да взема принадлежащия ми по право звездолет „Овен“, доставен на твоята планета от доведения ми брат Фрайкс по волята на нашата майка Нивела. Фрайкс също бих взел. Чувам, че отдавна искал да се върне заедно с жена си и децата си. Ако нещо не е така, поправи ме, о, вуйчо мой!

Вуйчото Иот просто се шашна от това нахалство и се разкрещя:

— Нищо не е така! Нищо! Чуй ме сега. Слушай и помни. Фрайкс го няма вече. Умря преди няколко години. Децата му са тук, но дали ще искат да дойдат с тебе, е съвсем друг въпрос. Вдовицата на Фрайкс, Галка, мисли отново да се омъжва и не някъде другаде, а точно тук, на нашата най-прекрасна в цялата Вселена планета. Галка, с другата ми дъщеря Миди и синът ми Фаетон прекрасно си прекарват времето. А пък ти, Диомед — или по добре да ти викам Язон? — наистина си ми племенник, а аз съм ти вуйчо, защото Нивела е моя родна сестра. Ето защо „Ослепителният винторог“... Винторог! Разбра ли? А не звездолет! Ето защо той се оказа на моята планета. Но помни, Язон, ако щеш Диомед, след като „Ослепителният Винторог“ бе изпратен от Орхомен на Егриси, аз изпратих шифрограма направо в космоса, защото не знаех накъде да насоча сигнала. И в тая шифрограма пишеше: „Благодаря ти, Нивела, за подаръка, но не искам повече да виждам нито тебе самата, нито твоите мъже Ахамант и Айзон. Достатъчно неприятности ми причинихте и сега с помощта на устройствата, намиращи се в «Овен», аз ще се оградя от целия останал свят и моята планета ще живее най-добре в цялата Вселена, а вие, побъркани фанатици на науката, можете да продължавате своите изследвания където си щете, само че вече без мене. Поздрави Фел.“ Ето така! Помня наизуст текста на тази забележителна шифрограма. Впрочем, не знам дали Нивела я е получила, но аз успях да зачеркна от всички галактически справочници името Егриси, а метеоритният пояс, отдавна създаден около моята планета от боговете, ни позволи истински да се изолираме от близки и далечни завистници и зложелатели. Такива ми ти работи, Язон! А ти си научил за нас и си

успял да се промъкнеш дотук. Това силно увеличава твоите шансове, но все пак да твърдиш, че „Ослепителният Винторог“, една от най-древните ценности на Вселената, или звездолетът „Овен“, както ти го наричаш, ти принадлежал по право — това вече е прекалено! Той принадлежи на мене! Вече почти тридесет години!

Язон слушаше този високопарен монолог и се учудваше на нелепата откровеност на Иот. Защо му казваше всичко това? Искаше да го стресне? Да го убеди в нещо? Смешно! Нали всички нови знания увеличават силата на противника. Или царят на планетата Егриси предполагаше, че Язон предварително знае вече всичко това? Всъщност Язон знаеше много повече, но в съобщеното от Иот се съдържаха принципно важни и абсолютно нови сведения. Мозайката се сглоби окончателно и сега Язон се усещаше непобедим — ако не в друго, то поне в информационната война.

Точно тогава той си спомни истинското име на Иот, което бе споменато на два пъти — в шифрограмата на Фрайкс и лично от Киней.

— Ти говори красиво, Сулели, но сега послушай мен!

От това обръщение царят подскочи като ударен, но се въздържа от по-категорична проява на чувства, така че до стрелба не се стигна.

— Слушай ме сега. Не знаех, че си ми кръвен вуйчо. Настина не знаех. Благодаря за новата информация. Но аз се отричам от тебе. Такъв роднина не ми е нужен. Даже на такава забележителна и богата в природно отношение планета. Трябва ми само златната черупка. Дай ми я и заедно с цялата си свита ще отпътувам от твоята планета за броени часове.

— Лъжеш! — закрещя цар Иот.

Ама той наистина бил страшно задръстен, за да не кажем направо глупак.

— Ти лъжеш! Аз видях с каква войска пристигна на моята планета принцът по наследство Диомед. Ако от малкия кораб излязоха четиридесет човека, колко ще се стоварят от големия, който е на орбита? Знаем, че искате да завоювате този свят. Искате да завладеете още една планета, за да можете да притежавате природните ѝ богатства. Проучих ви. Известно ми е, че сто тридесет и осем пирянци са завоювали цяла планета. Сега искате и Егриси. Няма да стане!!!

Вуйчо Сулели-Иот бил патологичен идиот, да го слуша повече просто не е интересно, но отделни фразички са много любопитни! Например тази за проучването. Откъде, по какъв начин? По какви канали? Уж планетата била напълно изолирана от света. А цифрата сто тридесет и осем неслучайно е толкова точна. Изглежда, че освен информационната мрежа на Специалния Корпус съществува и някаква друга, сиреч вражеска. Но само луд би допуснал до такава свръхсекретна мрежа такъв И. Д. Иот!

— Слушай ме внимателно, племеннико! Вашият план за превземане на планетата е обречен предварително. Всеки влязъл в моя дворец излиза, ако аз му позволя това, каквото и да ми струва. Всички агенти на Пир, които са останали отвън, ще бъдат неутрализирани от моите специални супервоини. А корабът в орбита... Ще го накараме сам да напусне околопланетното пространство. Как? Няма да ти кажа! Нека бъде изненада.

„Слава богу — помисли си Язон, като си спомни любимата фраза на Солвиц. — Най-сетне реши нещо да запази в тайна. Вече се опасявах, че ще вземе да ми диктува паролите за общуване с личната охрана!“

— Вуйчо — каза Язон ласкаво, — не ме заплашвайте с разни глупости. Още веднъж повтарям: дошъл съм само за „Овен“. Щом го получа, отлитам обратно с целия си екипаж. Даже ще ви разреша да преброите всички лично — човек по човек, за да не останат подозрения.

Язон умишлено пак премина на „вие“, като се надяваше по този начин да успокои разбеснелия се монарх.

— Върнете ми звездолета — повтори Язон още веднъж. — И отлитаме. Честна дума.

Царят на Егриси се замисли. Самият процес мислене беше за него нещо крайно уморително и Язон в някакъв момент дори го съжали. Но Иот все пак се справи с поставената задача и съобщи решението, като първо зададе въпрос:

— Кой е стопанинът на тази планета? Аз ли?

— Вие, вуйчо — съгласи се Язон отегчено.

— Тогава слушай моето условие. Изпълни едно интересно поръчение и ще ти върна всичко, което искаш.

— Какво поръчение? — настръхна Язон.

— Не е трудно, наистина не е трудно. За такъв герой като тебе! Съгласи се, Язон, иначе... Вие може и да ни победите, всичко може да стане, но колко кръв ще се пролее... Ех, дано не доживея да видя такова безобразие... Пък и боговете няма да ни простят.

— Какви са тези богове? — бързо попита Язон.

Иот отвърна също бързо, но неясно:

— Ами, например, ние с тебе.

После като че ли се събуди и занарежда тъжната си песен:

— Не ме прекъсвай, Диомед, не ме прекъсвай, Гаутама, Тристан, Баухил, или както там те викат, имам още сили да диктувам условия на когото си поискам. Съгласявай се, Язон, или ще дам заповед на стражата да ви хване всичките.

При тези думи пистолетът на Мета се озова в дланта ѝ под широкия ръкав. За щастие, освен Язон, никой не забеляза това, даже автоматиката не реагира.

А пък Мета, браво на нея, овладя емоциите си и прошепна:

— Съгласи се, Язон.

Потресаващо! Тя заговори, без да дочака неговата команда, но каза точно тези думи, които очакваше от нея. Ето това е чудо! Навярно само истинската любов е способна на такова нещо.

— Съгласен съм — тихо проговори Язон. — Кажете какво трябва да направя.

В този момент, без никакво предупреждение, вратата се отвори и покрай ниско склонените глави на стражниците през царските покои горе мина невиджано красива крехка чернокоса девойка. Тя беше в изискан костюм за езда: черен фрак, бял брич и високи кожени ботушки, шапчица с козирка и дълъг камшик в ръка.

— Татко — каза прекрасната непозната. — Ние с Фаетон яздихме край морето...

Разсеяният ѝ поглед се спря върху Язон и не можа да се откъсне от него. Очите ѝ се отвориха широко от внезапно нахлулите чувства.

— Моята дъщеря Миди — проговори Иот.

Язон вежливо се усмихна, с намерение да представи себе си и Мета, но красавицата Миди, ненадейно застена, хвана се за сърцето и се свлече на пода.

Стражниците застинаха в напрегнати пози на объркано очакване — какви ще бъдат заповедите? Но първата заповед на царя не се оказа

адресирана към тях:

— Лекар! — извика Иот. — Бързо!

Мета се обърна и извика към отворената врата:

— Тека, на помощ!

Сигурно в двореца на И. Д. Иот имаше добри лекари, но те в никой случай не можеха да спринтират като Тека.

Именно гостът от далечната планета Пир оказа първа помощ на царската дъщеря. Това бе красив жест.

А с Миди не се беше случило нищо страшно. Обикновен припадък, какъвто в младежките години може да се случи лесно, особено ако от ранно утро, след лека закуска, се препуска с часове срещу морския вятър с бърз делфийски жребец.

Язон знаеше истинската причина на внезапното ѝ прилошаване, но нямаше намерение да я каже на глас в това обкръжение. Още повече, че деловият разговор не беше свършил.

— И така, ваше величество — напомни Язон, — кога най-после ще чуя поставените от вас условия?

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Пирянциите вежливо отказаха предложените им в царския дворец апартаменти и след час се прибраха в приятния хотел „Лидо“ на живописното крайбрежие.

Кърк незабавно свика съвещание. В луксозната стая, предназначена за двама, беше малко тясно. Отначало изслушаха Язон, който подробно им описа разговора си с царя. После започнаха да предлагат един от друг по-смели проекти за превземане на „Ослепителният Винторог“. Всеки напираше да надскочи другите, защото такава беше натурата на хората от Света на Смъртта. Язон изслуша всички, но не даде никаква оценка. Вместо това прекрати дискусиата и им предложи да се отпуснат. Преди нов труден ден се полага почивка, нали?

— Слушайте! Трябва най-после да се топнем в това топло море, а? Лично аз тръгвам веднага!

Идеята единодушно бе приета и пирянциите като тълпа безгрижни туристи се понесоха към плажа.

— Май стана — каза Язон на Кърк, — разиграхме всичко по ноти.

— Само десет човека успех да предупредя. Останалите сами почувстваха за какво става въпрос. Моите момчета може да не са хитри, но когато става дума за живот и смърт, съобразяват по-бързо от другите.

— Да, Кърк — съгласи се Язон, — по-добри войни от пирянциите не съм виждал никъде във Вселената. И главите им са на мястото си. Недей да скромничиш.

Те слизаха по тясната пътечка към морето без да се опасяват от подслушване, както пред главния вход на царския дворец, където във всяка розичка можеше да има микрофон. Именно там Язон рискува да прошепне на Кърк:

— В хотела сигурно всичко се подслушва. На съвещанието ще нападаме царя, ще го критикуваме, но за главното — нито дума. Разбра ли? Предупреди другите. Истинският съвет ще направим на открито.

И истинският съвет се състоя. На морския бряг, между скалите, едва прикриващи ги от хорските очи. За конспирация пирянци бяха почти разсъблечени — освен банските, само неизменните пистолети в кобурите се открояваха върху релефните им мускули. Лежаха в отпуснати пози, пийваха си чудесно вино и замезваха със сочни местни плодове. Е, кажете, на кого би му хрумнало, че тези размекнати от морето и слънцето туристи в действителност разработват стратегията и тактиката на една от най-великите военни операции в историята на Галактиката?

Но Язон искаше тази операция да бъде не военна, а мирна. Само дето глупавият цар на планетата Егриси и, за съжаление, негов вуйчо Сулели-Иот, сам напираше да си получи боя.

Защо му трябваше да измисля такова изпитание за племенника си?!

— Заповядвам ти да излезеш на полето зад моя дворец — бе обяснил страшният властелин, когато Миди най-после се бе съвзела и всички се бяха успокоили. — Ще засееш това поле със зъбите на дракона.

— На дракона, който охранява звездолета „Овен“ ли? — наивно попита Язон.

— Не звездолета „Овен“, а „Ослепителният Винторог“, и даже не Винторога, а златната черупка, която остана от него — поправи го Иот. — Разбира се, това не са никакви зъби, а специални зърна, но древните са ги наричали зъби на дракон, защото от време на време самият той ги изплюва от устата си. Ще ги засееш и скоро от всяко ще израсте доблестен войн. Та така! Щом ги надвиеш всичките — обвивката на „Ослепителният Винторог“ е твоя!

— Мога да си представя що за воители ще израснат от драконовите зъби — обяви Язон, като отпи глътка нежнорозово вино от висока пластмасова чаша. С тази фраза той откри историческия съвет на плажа. Продължи убедено:

— Това ще бъдат работи. По всяка вероятност бойни работи за спецзадачи. Такъв е трудно да надвиеш дори да е един екземпляр, независимо от изключителната скорострелност на пирянските оръжия. А ако бройката им надхвърли десет... Така че по принцип приемам предложението на Клиф за огнева поддръжка, но само ако му подам

условен сигнал. Вие само помислете колко е съблазнително да успея да изпълня задачата честно и да получа всичко, което ни трябва!

— Все едно — няма да го даде — тъжно отбеляза Мета. — Ще измисли някаква нова гадост.

— Може и да си права — съгласи се Язон. — Вуйчо ми е не само глупак, но и подлец. — И все пак трябва да опитаме. Винаги ще успеем да започнем война. Но имайте предвид, че в това царство ще трябва да воюваме не против девици-наркоманки, тук срещу нас ще има истински професионалисти. А на война, момчета, се дават и жертви...

Всички се умълчаха. Какво може още да се каже?

— Та ако дам сигнал отрядът на Клиф да влезе в бой — продължи Язон, — другият отряд трябва веднага да се прехвърли в Арската гора, където е необходимият ни предмет. Тя е наблизо. Рес е успял да завербува няколко местни и вече е изяснил с точност до сто метра местоположението на „Ослепителният Винторог“. Информацията е предадена на „Арго“. Утре сутринта Стан ще измъкне нашия линкор извън обхвата на примитивните им локатори и ще заеме позиция точно над тази точка. За всеки случай. Но аз се надявам, че с дракона ще се справите и без поддръжка от космоса. Така. Но повтарям: мирният начин е за предпочитане.

— Мирният начин — отбеляза мъдрият стар Бручо, — не се състои само преговори, но включва и хитрост. Да помислим как ще надхитрим Иот.

— Първият начин е елементарен — да намерим свой човек в лагера на врага — предложи Арчи с не много сериозен тон.

— Шпионски страсти — усмихна се Язон. — Сериозните агенти ги готвят и внедряват с години. А ние имаме на разположение една вечер и една нощ.

— Да — съгласи се Кърк, — но в думите на Бручо има рационално зърно. Язон, нали там, в двореца, всички са ти роднини, братя, сестри, братовчеди, зетьове, чичовци, вуйчовци... Не ги разбирам много, знаеш. У нас, на Пир, всички хора са братя. Но ти прецени, кой от твоите роднини би могъл да застане на наша страна.

Язон се замисли, но Мета се изказа преди той да отвори уста:

— Миди. Според мен, трябва да влезем в сговор с това момиче. Между другото, Язон, тя защо те гледеше така преди да припадне?

— Защо? — повтори Язон объркан и веднага изстреля: —
Защото се влюби в мен.

— Откъде накъде? — настръхна Мета.

— Ах, скъпа моя! — въздъхна Язон. — Забрави ли, че аз съм не само боец и играч, но и екстрасенс. Не умея да разшифровам мисли, но емоциите чета без грешка. Тя е влюбена до безумие. Затова припадна.

— Това възможно ли е? — учуди се Арчи.

— Случва се — каза Язон. — Но рядко.

— Тогава е още по-добре да я използваме — резюмира практичният Кърк.

— Аз съм против — възрази Язон. — Неетично е спрямо момичето...

Но не беше само въпрос на етика. Нещо ужасно не му харесваше самата същност на възникналата идея.

— Няма и да те питаме — цинично заяви Кърк. — Ние долетяхме да победим, а не да говорим за морал.

Мета, навела глава, гледаше дъното на празната си чаша и Язон ясно усещаше до каква степен и тя е против. Но неговата прекрасна амазонка вдигна глава и каза:

— Нека тая царска дъщеричка и братовчедка на нашия приятел Диомед ни помогне. Нека. Но ти, Кърк, ще говориш с нея. Няма аз да седна да ѝ обещавам Язон за награда, я!

И без да чака нечий отговор, Мета стана и бързо закрачи към морето, за да се гмурне още веднъж в неговите топли и солени вълни, които от време на време изхвърляха на брега красиви и отвратително хлъзгави медузи.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Кърк намери младата принцеса в нощен клуб „Вашли“, което в превод от егрисиански означаваше „ябълка“. Според агентурните данни на Рес, тя често прекарвала там свободните си вечери. Миди веднага разбра от чие име я търси беловласия чуждопланетен атлет, освободи личната си охрана и на пирянският вожд не му бе нужно да упражнява особено красноречие. Миди била готова да помага на когото и да било заради Язон, а това, че щяло да се наложи да играе срещу баща си, не я вълнувало много.

Старецът Сулели отдавна бил отегчил дъщеря си със своята непробиваема тъпота и неуморимо властолюбие. Принцесата от години мечтаела да се омъжи за пришълец и да напусне завинаги тази прекрасна, но омръзнала ѝ до смърт планета. По-голямата ѝ сестра Халхи или Галка, както я наричал Фрайкс, постъпила точно така. Но Фрайкс се оказал доста странен пришълец — той не бързал да се връща в родината си, страхувал се от всичко, въобще се отнасял към хората много недоверчиво и в края на краищата загинал при загадъчни обстоятелства, не била изключена възможността за преднамерено убийство. Галка и Фрайкс не се обичали. Това бил типичен брак по сметка, включващ борба за власт и тайни около „Ослепителният Винторог“, същия, който бил донесъл младият орхоменец на Егриси.

На тази планета всички се стремяли да разберат от какво и как е направен „окроткави“ — така на местното наречие наричали обвивката на Винторога, а древното име „Овен“ по неизвестна причина се смятало за забранено. Никой досега не можал да разбули магическата тайна на окроткави. Изглежда, най-близо до нея бил стигнал Фрайкс, но очевидно платил за това с живота си. Миди от своя страна също доста поразровила из древните файлове в главния компютър на планетата. За Винторога не намерила нищо, но като цяло сериозно попълнила знанията си. Във всеки случай, след такова самообразование ѝ станало скучно да говори с баща си.

За да се излекува от чувството за безизходица, момичето се заело да спортува — скокове във вода, хвърляне на копие в мишена и езда.

Увлякла се по религиите. Навярно също от тъга. От компютърните архиви Миди знаела, че по древната Земя било имало хиляди различни вярвания, които владеели умовете на хората дълго преди Епохата на Великата Експанзия, но тук, на Егриси, съществувала само една официално призната религия, наречена на междуезик „дзевесизъм“.

По принцип всички егрисианци се покланяли на великия съкрушител на кривопространството и кометоборец Дзевесо. Но това било наистина формално. В зависимост от интелекта и от образованието си жителите на планетата се отнасяли доста различно към теологическата концепция на дзевесизма, както и към свързания с нея морален кодекс. Вярна на себе си, Миди решила задълбочено да проучи това.

Използвайки високото си положение, тя се сближила с отец Фьодор, върховен жрец на храма на Дзевесо, и с часове беседвала с него, съпоставяла знанията, запазени от духовниците, и сведенията, извадени от компютъра. Картината на обкръжаващия свят добивала все по-завършен вид. Понякога това я радвало, но мечтата ѝ си оставала все същата — чуждопланетен мъж и междузвездни пътешествия. Малцина били онези, с които споделяла бляновете си. Но със старшия телохранител на принца по рождение Диомед (Кърк трябваше да преглътне това оскърбление) сигурно можеше да сподели — той не би издал нейната тайна никога. Тя мечтаела не просто за мъж, а за голяма истинска любов.

И я дочакала. Такова чувство Миди не била изпитвала досега през дългия си живот (двайсет и три години) и била убедена, че не може да ѝ се случи нищо по-прекрасно.

Старият пирянец бе принуден да изслуша внимателно и покорно този безумно дълъг, според него, девически монолог. Впрочем, поне половината от милото чуруликане на момичето Кърк с чиста съвест пропускаше покрай ушите си, тъй като със сигурност знаеше, че Язон и Мета, включени към микрофоните му, няма да пропуснат нито дума.

На финала на тази романтична среща под изобилието звезди на Егрисианското небе, Кърк обеща да предаде на своя „патрон“ (каква дума само! Да беше казала „повелител“) точното време и място на срещата. Храмът на Дзевесо, точно в полунощ. И, разбира се, без съпровождащи.

Изпращачи имаше, но те спазваха дистанция и не допускаха поверителната им мисия да бъде разсекретена. Бяха забелязани „изпращачи“ и от другата страна, но тях пириянците бързо ги неутрализираха — хуманно, с химически средства, без повреди и с гарантирана възможност за по-нататъшно пълноценно съществуване.

Язон подмина разкошния портал с мраморни колони, които изглеждаха зловещо-зеленикави в светлината на трите ярки луни и веднага видя до притворените врати на величествения храм изящната фигурка на Миди. Видя я и нерешително спря. Младата царкиня му кимна леко и със същия почти незабележим наклон на главата направи знак към вътрешността, с една дума — отивам там, пък ти върви след мен, там ще говорим.

Язон влезе в светилището на Дзевесо и се изуми. Що за църква! Това бе някакъв музей на космонавтиката. Тук се покланяха на изображенията на древни ракети и на астронавти в дебели нелепи скафандри, отправяха молитви към бога на течното гориво и боговете на астронавигацията, тук бе издигнато в култ забравеното умение да се огъва пространството и да се използва енергията на гравитационните полета. На олтара стоеше весело боядисан на ивички звездолетен двигател от петнадесето или шестнадесето поколение, но явно усъвършенстван от някой самоук гений. Язон бе заинтригуван от необичайната конструкция и разговорът с Миди започна точно оттук.

Върховният жрец тихо се отдалечи, без даже да ги поздрави. Язон отдалеч бегло зърна този високопоставен духовник, който заемаше важно положение в йерархията на планетата. Между другото, името му беше абсолютно непроизносимо за местните жители. Язон вече знаеше, че в егрисианския език не съществува „ф“! По нещо удивително познато се мярна в чертите на човека, омотан от глава до пети в розово-кремав плащ с неопределена форма. Но той изчезна в мрака и Язон престана да мисли за всички тези загадки и догадки. Малко ли хора в Галактиката си приличат! А жрецът явно беше предупреден за конфиденциалната среща между царската дъщеря и другопланетния гост, затова се държи така странно...

Язон, без повече да изпитва неудобство от присъствието на култовия служител, безцеремонно обиколи двигателя от всички страни, дори рискува да докосне някои по-странни детайли.

— Това е било вътре в окроткави, т.е. под златния кожух — поясни Миди. — Татко се опитваше да използва механизма за други летящи между планетите кораби, но нашите инженери не можаха да се справят със задачата и накрая двигателят остана в храма на Дзевесо. Фрайкс най-добре от всички се ориентираше в устройството на звездолета „Овен“ — при последните думи Миди игриво примигна с очи като ученичка, произнасяща неприлична дума. — И той твърдеше, че в двигателя нямало нищо ново, само отделни джунджурии, а най-важното изобретение на неговите прадеди по майчина линия била тъкмо златната обвивка, именно окроткави, разбираш ли?

— Разбирам. А кой е този Дзевесо?

— Дзевесо е най-висшият и най-важният от боговете.

— Не, питам те какъв е бил приживе, може би древен космонавт? Срещала ли си това име в компютъра?

— Не, но мисля, че той е бил по-скоро създател на цялата тази техника. Велик конструктор.

— Ето това е сериозен разговор! Слушай, а що за бог е този Диборан? — учудено попита Язон като продължаваше да се движи покрай стените и да изучава с интерес уникалния иконостас в храма на Дзевесо.

— Богът на течното гориво. В негова чест хората се потапят в потока Диборан и стават могъщи като междузвездни крайцери.

— Към такива легенди, моето момиче, трябва да се отнасяш критично — строго я укори Язон. — Първо, диборанът при стайна температура е газ. Така че, течното гориво може да бъде само пентаборанът и по-тежките съединения. Второ, всички тези борани са отвратителна гадост, едно варварско ракетно гориво от ранния период на развитието на астронавтиката и никого не бих посъветвал да се къпе в него...

— Язон — прекъсна го Миди, — ти защо дойде тук?

— Да те моля за помощ.

Язон като че се събуди. Увлечен по историята на науката и техниката, той съвсем бе забравил, че на сутринта му предстои тежка битка с непознат противник, а тайната на победата е в ръцете на това момиче.

— Тогава ме слушай внимателно — каза тя с интонация на млада майка, която гълчи сина си за лошо поведение.

Язон едва не прихна, но се приготви да слуша. Тогава Миди, явно уморена от ролите си, затвори очи и беззащитно и жарко прошепна:

— Обичам те, Язон!

Обратът беше изненадващ и определено доста нежелателен в този момент. След тези разговори за техника чернокосото момиче все повече му харесваше. А това съвсем не беше уместно и го отвличаше! Оставаше съвсем малко време...

Язон се овладя, после взе в ръце малките длани на Миди, студени и треперещи от възбуда и страх. Какво очакваше, от какво се страхуваше? Време беше да поема инициативата в свои ръце.

— Знам, мила, знам — прошепна Язон изцяло в нейния тон и бързо запита: — Какво трябва да правя утре? Обясни ми.

Миди се справи с треперенето и впила тънки пръсти в дланта на Язон проговори:

— Сега ще ти обясня.

— А никой ли не ни чува? — за всеки случай не пропусна да попита Язон.

— Не, сигурна съм!

— Откъде си толкова сигурна?

— Имам специално устройство.

Миди извади от своята малка чантичка черна плоска кутийка, приличаща на кутийка за козметични принадлежности, но вместо да си разкрасява лицето, тя натисна някакво копченце. Напрежението на полето около тях се увеличи и познатата на Язон екранираща сфера засия със синя светлина.

„Виж ти! — помисли си той. — И това ми било изостанала планета.“

А на глас попита:

— Кой тук прави такива устройства?

— Тази ми я подари Фрайкс два дни преди да загине. А сега ще слушаш ли?

Тя го поглъщаше с очи, а в тях блестеше нещо подобно на обида, сякаш Миди беше надникнала в бъдещето и вече бе разбрала как ще постъпят с нея пирянците.

— Слушам — колкото се може по-ласкаво прошепна Язон, отпъждайки далеч неприятните мисли.

И Миди му обясни.

Познавала добре цялата техника, намираща се в ръцете на баща ѝ. Например зърната, които утре щели да дадат на Язон, наистина ги произвежда така нареченият дракон, т.е. универсален охраняващ робот, според слуховете — производство на самия Кобалт от планетата Делфа. Да, същият Кобалт, бащата на Ина, който разруши семейството на Ахамант и Нивела и осъди на смърт Фрайкс.

„Значи, разположението на силите малко по малко се изяснява — размишляваше Язон. — Врагове застават под общи знамена: Фел, Иот, Ина, Кобалт. Кой още? Зад всички тях не се ли мярка демоничната фигура на Солвиц... Чакай, какво още разказва това мило девойче?“

Драконовите зъби или зърна, в действителност са технозародиши, кибернетични ембриони на самосъздаващи се роботи — древно, но също достатъчно добре забравено изобретение. Кобалт, известен в някои кръгове като Кадмий, е съхранил тайната на бързорастящите роботи и спекулира с нея където трябва и където не трябва. Роботите, които ще се излюпят от зърната на Кадмий-Кобалт, разбира се, ще са агресивни и здрави. Куршум, бил той взривен или кумулативен, не пробива бронята им, но виж, най-елементарен плазмен пистолет ги трепе без проблем.

„Това е отлично!“ — помисли си Язон.

Но това далеч не беше всичко. Два важни съвета му даде Миди. Първият: да сади зърната в земята не веднага, а на известни интервали, за да ги унищожават постепенно. И вторият: в случай че процесът на раждане на механичните бойци стане неуправляем, Миди подарява на Язон специален дезинтегратор, маскиран като парче обикновена гранитна скала. Ще бъде достатъчно да го хвърли в най-голямото струпване на враговете и в резултат на софтуерен срив те ще започнат да се избиват един друг.

Язон искрено благодари за всичко, а камъчето-дезинтегратор грижливо прибра във вътрешния джоб на космодесантната си куртка. Но инструктажът не беше свършил дори и с това.

— Ти си най-силният, Язон, ти си най-мъдрият — зашепна Миди, — ти си и най-красивият. — Съвсем излишно добави тя. — Но дори такива герои като теб могат понякога да сбъркат. Затова за всеки случай вземи и това. Искам да няма никакви пропуски в сражението ти с роботите на Кадмий. Ще изпиеш моите таблетки, ще натиснеш

копчето на този прибор и тогава, ако искаш, се разхождай и под артилерийски обстрел.

Язон прие новия подарък, а като видя маркировката върху тънката пластмасова обвивка на яркооранжевите капсули, едва не загуби дар слово. Това беше псироцилин — отдавна забранен в Галактиката препарат, който усилваше милионократно мощността на човешкото биополе. Неговите странични действия се считаха за непредсказуеми и поради това — смъртно опасни, но изследванията бяха показали, че тези ефекти са в пряка зависимост от времетраенето на употреба. Достатъчно краткото въздействие може да бъде считано за практически безвредно. На опаковката се мъдреше забележка, че лекарството притежава импулсно действие, т.е. механизмите на усилване на биополето се включват само в случай на крайна необходимост и то за броени мигове, свеждайки вредните ефекти до минимум. Язон беше чувал някъде за подобно изобретение, но никога не го бе държал в ръцете си. Миниатюрният прибор пък служеше за проста, но извънредно удобна автонастройка, преобразувател на псиенергията в електромагнитна. Накратко казано, като включи прибора и се нагълта с таблетки, всеки индивид би могъл само с тялото си да отразява атаките на куршуми, снаряди, бомби, танкове на пълен ход, както и форсиращи стратегически звездолети.

— Благодаря — прошепна Язон още веднъж. — Никога няма да забравя твоята помощ.

Миди мълчаливо гледаше своя чуждопланетен герой с искрящи от сълзи очи. Бъдещата лъжа ли предвиждаше или преживяваше предателството си към родната планета? А дали не я измъчваше елементарна ревност заради разкошната блондинка, долетялата заедно с Язон? Така или иначе звездният скитник, почетен пирянски гражданин и принц на Иолк по рождение, Язон дин Алт изпита болезнено съчувствие и нежност към крехката брюнетка, която му спасяваше живота от чисто сърце. Направи крачка към нея, взе я в обятията си, без нито за секунда да забравя за Мета, и я целуна, като си представяше, че целува своята любима валкирия.

Не трябваше да прави това. Целувката беше прекалено дълга. Язон скоро усети, че към тялото му не се притиска Мета, а му става все по-приятно. Засрами се и го заболя, беше и сладко, и разтърсващо, и страшно... Нима той също се влюбваше? Само това липсва!

Той я откъсна от себе си и, взрян в горящите ѝ от радост очи, каза сурово:

— Сбогом. Никога няма да забравя помощта ти.

— Довиждане — поправи го Миди, като го ослепи с белозъбата си усмивка. — Ще се срещнем утре. Тук, по същото време. Всичко ще бъде прекрасно, но... Предстои ти също така да вземеш окроткави от вълшебната Арска гора, а това също няма да успееш да направиш без мен. Довиждане, Язон!...

След като излезе на улицата и конвулсивно вдиша нощната прохлада, напоена с аромати на цветя и море, Язон механично напипа в джоба си пакета, стисна цигара в зъбите си и дълго търси из джобовете си запалка.

Ръцете му не трепереха, но извършваха доста излишни движения.

— Мета, дай огънче!

Намери от кого да иска!

— На! — отмъстително се усмихна Мета. — Да пушиш, значи да вредиш на здравето си! И ако утре на бойното поле започнеш да правиш такива красиви движения, едва ли ще получиш нещо друго, освен куршуми и напалм.

— Напразно се сърдиш — успокои я Язон, — това момиче в храма ми даде оръжието на победата, а не някакво си елементарно съблазняване. Така че, утре всичко ще мине добре. Сложното ще бъде след това — ето за какво трябва да мислим.

Той най-накрая намери запалка — спомни си за стандартния лазер в пръстена и жадно дръпна от тютюна.

Мета даже не го погледна и до самия хотел вървяха един до друг, без да си кажат и дума.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Дадоха му цял чувал технозародиши. Истински чувал от зебло, предвиден за поне петдесет килограма картофи или моркови. У дома, на Саанд, Язон неведнъж през есента бе събирал реколтата в подобна торба. Драконовите зъби, всеки от които голям колкото желяд или яйце на дребна птица, бяха значително по-тежки от картофите, така че му сипаха по-малко от половин чувал. Но все пак количеството бъдещи воители със сигурност надхвърляте не само десетки, а няколко стотици.

— Започваме! — извика гой бодро, гребна първата шепа и тръгна край разораната леха, като старателно правеше паузи между отделните засаждания.

Технозародишите се активираха с лек натиск между палеца и показалеца върху полюсите и веднага започваха да бръмчат като големи тлъсти мухи. Препоръчваше се да бъдат вкарвани по-дълбоко, тогава процесът вървял по-равномерно и по-безопасно за околните. А зрителите имаше достатъчно.

Изглежда, целият град Егриси, столицата на планетата Егриси, всички жители от мало до голямо се бяха събрали в този час по склоновете на планината, обкръжаваща полето на бъдещата битка. За почетните гости имаше издигнати специални трибуни. Не беше забравена и особено комфортната царска лежанка, където до лявата страна на И. Д. Иот седяха неговите деца — радостно-възбуденият Фаeton, печално-безучастната Галка и бледата като платно напрегнато-тържествена чаровница Миди. Пирянциите също имаха специална трибуна, но само някои заеха местата си. Другите отказаха, уж от скромност. В действителност трябваше просто да замаскират отсъствието на групата на Клиф, която след блестящо откъсване от шпионите, беше залегнала в другия край на полето, готова да нанесе решавания удар, ако се наложи.

Първите противници започнаха да се излюпват от земята, когато Язон довършваше последната шепа драконови зъби. Бързоходните и свирепи работници не успяха да заварят принца по рождение неподготвен.

Размахващи хладно оръжие, те не представляваха сериозна опасност за човек, въоръжен с плазмен пистолет свършена пирянска конструкция.

Втората генерация от чудовищата се оказа по-малко приятна — те започнаха с хвърляне на шиповидни боздугани и зъбни колела от типа на древните японски шурикени. Язон успяваше да се отдръпва от летящите остриета. Докато не се появиха третите кибернетични воители.

Изглежда роботите бяха освен самосъздаващи се, и самообучаващи се. Не можеха да възпроизведат от наблюдения пирянски плазмен пистолет, но в отчаян опит да подражават на непобедимия си враг, тези боклуци се обзаведоха с нещо като огнестрелно оръжие. Добре, че Язон успя да забележи насочените към него цеви и без да анализира какво е това — сопа като тръба или първобитен пищов, направо ги отсече заедно с крайниците, които ги държаха.

А после не му оставаше нищо друго, освен да метне в тълпата железни тела скътания за краен случай камък — подаръкът на Миди. Роботите се завъртяха на място, хаотично замятаха крайници, блъскаха се един друг със страшен трясък, изправяха се стена срещу стена, трошаха свръхтвърдите си сплави, разбиваха скъпата си електроника, прицелно унищожаваша лазерната и оптичната си системи за насочване. Наистина красиво зрелище! Не само зрителите, но и самият Язон се очарова от гледката.

Неволно се отпусна, защото трябваше да си даде така необходимата почивка след напрегнатия бой. И... едва успя да включи полевия преобразувател, щом усети едновременната заплаха на полетялата към главата му секира, летящата отзад стрела и атакуващия го отдясно рогат изрод. Даже истински пирянец не би успял да се обърне на трите страни едновременно в рамките на четвъртинката секунда, с която разполагаше Язон.

Ех, как не му се искаше да пуска в ход последната си „вълшебна пръчица“! И не защото се страхуваше да навреди на здравето си — той беше глътнал пет-шест капсули, точно колкото бе предписано, а защото в този момент го наблюдаваха хиляди очи и все някой щеше да се досети, че тук нещата не са съвсем чисти, че чуждопланетният герой е надделял пълчищата железни воители не само със собствената си сила.

Защитното поле отрази само първия удар и веднага се изключи, за да може Язон да отвърне с ураганен огън по следващия противник.

Така то се включи и изключи два пъти, докато и последният войн на дракона рухна върху изровеното от ями и осяяно с метални отпадъци поле.

Радостния вик на Язон заглъхна сред гръмки аплодисменти, пирянциите един по един притичаха, за да прегърнат приятеля си и едва не го смачкаха. А когато Мета го измъкна от тълпата необикновено екзалтирани другари, те заедно пристъпиха към царската лежа. Застанаха пред монарха, за да изслушат волята му, а Язон долови върху себе си неприкрито щастливия поглед на влюбените очи на Миди. В този момент тя не забелязваше дори Мета. Каква ти Мета! Нали всъщност те двамата с Язон победиха всички!

— Ваше Величество! Приемете работата ми! — обяви Язон с тържествуваща усмивка.

И. Д. Иот съвсем открито не споделяше радостта на своя племенник. Върху неговата безнадеждно мрачна мутра ясно личеше, че царят е разчитал на малко по-друг завършек на спектакъла. Сега трябваше спешно да измисля нещо ново. Не можеше просто така да вземе и да се раздели с пазената толкова години реликва! Още повече, че и досега не беше разбрал в какво се състои нейната ценност, пък този Язон явно знае, но не иска гадината да каже, хитрува и крие...

Мислите на Иот се прескачаха, отразяваше му се хроничното неумение да мисли и той едва чуто изхъхри, колкото да не мълчи повече:

— Ти победи, Язон, виждам, но ще получиш обещаната награда не по-рано от утре сутринта.

И. Д. Иот вътрешно се израдва на своята находчивост и наклони глава към сина си, за да чува какво му шепне. Фаетон също не се отличаваше с дълбочина на ума, но все пак бе забележимо по-умен от баща си.

— Защо? — възмути се Язон. — Защо?!

За повторения въпрос отговорът на Иот беше готов — лявото ухо не го беше подвело:

— Защото на моите специалисти им трябва време да анализират източниците на твоята победа. Ако си я спечелил нечестно...

— Стой, вуйчо, стой! — не издържа и изкрещя Язон. — Какво значи нечестно? Ние с теб за никакви правила не сме се уговорили.

— Какво значи „стой“?! — също кресна и скочи Иот. — Кой е тук господар?!

В същата секунда пистолетът вече беше в дланта на Мета. Язон и сам едва се сдържаше и добре си даваше сметка, че всички останали пирянци, включително и групата на Клиф, няма дълго да търпят и може да открият огън буквално всяка секунда. А отвъд облаците, в небето, от борда на „Арго“ ги наблюдаваше Стан с готовност незабавно да ги подкрепи. Не стига това, а и бутафорните пазачи с голите мечове също скочиха, което означаваше, че и небутафорните агенти от царската охрана някъде под трибуните или по кулите на двореца вече настройват прицелите на картечници и базуки. Не, при такъв развой на нещата без жертви нямаше да мине, а жертви никак не им бяха нужни...

Положението спаси Миди.

Младата царкиня гледаше непрекъснато само Язон и щом улови неговия разсеян поглед, бързо и едва забележимо намигна, леко наклони глава и чисто интуитивно, без никакъв опит в тези работи, телепатира: „Спокойствие! Съгласие! Покорност!“

И най-чудното беше, че Мета също прие тази вълна.

— Успокой се — прошепна суровата амазонка. — Още веднъж приеми неговите условия. Едно денонощие примирие ще бъде полезно и за пирянците.

— Извинете, Ваше Величество — гръмко произнесе Язон. — Господар на тази планета, разбира се, сте Вие. Съгласен съм да чакам до утре. Разрешете да напусна, за да хапна и да отпочина.

— Разрешавам ти и ти заповядвам, Язон! Почивай! — прогърмя Иот над разотиващата се тълпа.

И остана страшно доволен от себе си.

По пътя, водещ към спирката на манканата, ги догони някакво парцаливо човече, което приличаше на просяк и дълго ломоти нещо на неразбираем диалект, а после ненадейно произнесе на ужасен междуезик:

— Царкиня искала знай: твой помни ноц? Царкиня молила твой да каже на мой.

Язон долови ясно смисъла на фразата и два пъти бавно произнесе за пратеника:

— Предай: Язон помни всичко.

Просякът енергично закима и протегна ръка за възнаграждение. Язон му пхна кредитна банкнота.

— Цота — каза парцаливият.

— Каква е тая цота?! — ядоса се и без друго нервната Мета.

— Казва, че било малко — преведе Язон, който вече добре се справяше с егрисианския.

— Ах, малко ти било! — пистолетът ѝ вече сочеше челото на просяка. — Изчезвай оттук, докато си цял! Останалото ще получиш от царкинята, тъпанар!

Тези думи не се нуждаеха от превод — нещастникът сякаш го отвя вятър. Язон избухна в силен, неудържим и заразителен смях. Защото нищо не помага за освобождаване от натрупаното напрежение както един жизнерадостен смях.

— Пак ли ще ходиш на среща с нея? — попита Мета, когато нощта вече се спускаше над град Егриси и три масленозелени лунни пътечки заиграха в спокойните черни води на океана зад прозореца на хотела.

— Длъжен съм да отида, скъпа. Това не е любовна, а делова среща. Тя ни помогна преди, ще ни помогне и сега.

— А не мислиш ли, че тя просто помага на самата себе си?

— Разбира се, тя не забравя и своите интереси. Само лудият не мисли за себе си. Но днес нейната отдавнашна мечта да избяга от тази планета съвпада с нашите цели. А без нас не може да отлети оттук. Без нея ние не можем да получим „Овен“! Това е всичко.

— Не, не е всичко. Ти какво, смяташ да я правиш своя жена?

— Ти си откачила! Не говори глупости! — разсърди се Язон. — Смятам само да я вземем от този свят.

— Къде да я вземем? На кораба ни? Та тая похотлива котка разправя на всекиго наоколо, че не може да живее без теб.

— На кого по-точно? — поиска да знае Язон.

— На Кърк, например, във вчерашния разговор, на Върховния жрец...

— Това пък кога е станало?

— Е — леко се смути Мета, — ние сложихме „бръмбари“ в храма. И днес сутринта прослушах молитвите ѝ преди твоята битка, когато тя се изповядваше на онзи старик...

— Ме-е-та-а-а! — Язон беше направо сразен. — Изглежда е време да се връщаме вкъщи! В този проклет Галактически център ние се превръщаме в интриганти, шпиони и ревнивци, направо се видиотяваме... Още малко и ще взема да поднеса пистолета си в жертва на великия Дзевесо, а сам ще тръгна да моля боговете да ме опазят от всички напасти!

Мета неуверено се усмихна, но оцени хумора му и тихо каза:

— Добре, отивай в своя храм, пък ние ще вървим след тебе и ще бъдем наблизко както вчера.

Миди дойде на срещата облечена в костюм на космодесантчик с обемна раница на гърба. В светилището на Дзевесо дори не влязоха. Бързо затичаха през храстите по пътека с много завой, пресичаха поляни, а в тъмната гора момичето държеше Язон за ръка, но продължаваше да го води. Накрая по дъното на някакво дере прекосиха плитко поточе. Миди нищо не обясняваше, само повтаряше:

— По-бързо, по-бързо!

Най-сетне спряха на малка полянка и седнаха до ниско дърво, което ги закриваше от лунната светлина със сянката на широките си клони.

— Накъде ме влачиш? — рискува да попита Язон.

— При „Ослепителният Винторог“. Трябва да завладеем златната обвивка още сега, през нощта, докато всички, включително и твоите приятели мислят, че в този момент просто ти обяснявам плана за действие.

Изказването ѝ беше неочаквано и Язон внимателно попита:

— А твоето татенце също ли мисли, че ме инструктираш в храма на Дзевесо?

Миди не се обиди, даже не вникна в саркастичния подтекст на този въпрос.

— За нищо не мисли моето татенце! Той въобще не умее да мисли! Но не по-късно от час ще пусне по следите ни своите копои и твоите приятели ще се намесят. Един бог знае как може да свърши всичко това. Даже не искам да гадая. Ние просто трябва да успеем. Разбираш ли? Да го направим сега!

— Двамата?

— Разбира се, двамата. Ти само като видиш дракона, веднага ще разбереш, че против него и цяла армия е безсилна, ако не знаеш

тайната му.

— А ти знаеш ли?

Миди се замисли за миг, след това тихо и решително проговори:

— Струва ми се, да.

— Само ти се струва? — уплашено повтори Язон.

— Как да ти обясня... Нося най-важната част от този дракон — дистанционния процесор. Откраднах го от татко, но преди не съм го ползвала, даже не бях го виждала. Надявам се да ми помогнеш ти...

— Ще помогна — каза Язон уверено. — Казваш, че нямаме време? Тогава да вървим.

— Съвсем наблизко е, вече сме в Арската гора.

След пет минути бърз ход иззад дърветата замержеля златисто сияние, а след още три — излязоха на просторна поляна, залята с равномерна светлина, излъчваща се от лежащ в средата елипсоид с удивително хармонична форма. В единия край той се стесняваше до метър и половина в диаметър, а от другия край го украсяваха сияещи спирали, които наистина напомняха на овнешки рога. И съвсем не беше задължително да си следвал космопилотска школа, за да различиш в този вълшебно-точен контур един естествен и напълно целесъобразен дизайн на звезден кораб.

Но много повече от формата поразяваше повърхността на златната черупка. Материалът изглеждаше едновременно твърд като елмаз и мек като кожа; горещ като разтопено злато и студен като лед; непроницаем като броня и осветен отвътре като стъкло.

Язон неволно направи няколко крачки към желанния обект и едва тогава видя дракона. Танк не като танк, звяр не като звяр, някакъв хибрид между прахосмукачка и птичечовка с размерите на десетместна манкана, или както казваха на Касилия — микробус. Той изплува от мрака като мигаше с разноцветни светлинки, миганията ставаха все повече и започваха да очароват, да хипнотизират, беше време да отскочи настрана, а Язон все гледаше ли гледаше странното устройство...

И в този момент то свърна само. Не, не изведнъж, то просто се движеше в кръг и подсъзнателно Язон бе разбрал това от самото начало и затова нямаше импулс да отскочи назад. Даже нещо повече — направи крачка напред, като че изучаваше принципа на действие на охранителния рободракон. От задния му отвор изригна сноп искри и

кръговото движение на дракона видимо се ускори. Пазачът набра скорост като кабинка от въртележка в лунапарк и траекторията му стана по-сложна. Дори златната черупка престана да се вижда — нейното сияние напълно потъна в разноцветно мигащата полусфера, в която се бе превърнал роботът-охранител. Сигурно в момента той се въртеше с първа космическа скорост. И най-шокиращото бе, че всичко ставаше сякаш в безвъздушното пространство — наоколо цареше абсолютна тишина.

Язон се огледа. Миди беше редом и държеше в ръце малкото, но очевидно тежко куфарче с процесора. Капакът му бе отворен и дисплеят меко светеше, докато по клавишите и бутоните проблясваха чудновати егрисиански букви и цифри.

— Ами ако изкопаем под него тунел? — неочаквано за самия себе си предложи Язон.

— Безполезно е — махна с ръка Миди, — четох инструкцията към това чудовище — то ще започне да рие земята по-бързо от каквато и да било техника.

— Тогава кое не е безполезно? Кажи, щом си чела тази инструкция.

— Трябва да изключим захранването му. Но не знам как. Тук няма такъв бутон. Ето виж, моля те.

Язон се вгледа. Първо намери най-важния за него бутон — лингвопревключвателя. Все пак четенето на есперанто от дисплея бе далеч по-приятно, още повече, че ги притискаше липсата на време. Кой знае защо драконът-охранител нямаше звукова сигнализация, но неговото разноцветно примигване можеше да бъде засечено от всеки, така че за размисъл оставаха броени минути. Никога досега в живота си Язон не беше чел с такава скорост. Разлистваше инструкцията и неотклонно се доближаваше до същността, но все не му достигаше някакъв детайл, за да разбере...

Куфарчето лежеше на земята. Язон, застанал на колене, бясно тракаше по клавишите, които за щастие имаха стандартно разположение, а Миди полуседеше-полустоеше в нелепа напрегната поза и му дишаше право в ухото, като се опитваше да проследи хода на мислите му заради пълно незнание на есперанто.

— Изключването на захранването трябва да е предшествано от някакви базови тестове, — произнесе ненадейно тя, като си спомни

още една точка от инструкцията за охраняващи работи.

— Защо мълча досега! — Язон едва не изпсува на един от древните езици. — Кълна се в Диборан, това е много важно уточнение!

Пръстите му отново затичаха по клавиатурата, сякаш в агония, и след минути той рязко стана.

— Запомни тази комбинация — посочи той на Миди с пръст, — добре я запомни. Сега аз ще се доближа до защитната полусфера, образувана от дракона. Той ще изхвърли към мен бойните си пипала. Първо метал, после — горещ метал, след това — химически агресивно вещество, следва радиоактивен заряд и накрая — свободна плазма. Помниш, че всичко това не ме заплашва. Но след петия тест — да не сбъркаш — едва след петия! — натисни три клавиша едновременно. Покажи ми кои.

Миди посочи с треперещи от страх пръсти.

— Правилно — похвали я Язон. — И се успокой. Нали вчера ти ми казваше: „Всичко ще бъде наред?“

И той направи крачка напред. Всичко вървеше като по масло, само дето на петия тест изведнъж го заболя цялото тяло. Не, не го беше изгорила плазмата — най-после се обаждаше страничният ефект на псироцилина, достигнал до мозъчната кора. Язон почти загуби съзнание, но успя да види, че роботът-пазител спря и светлинките му една по една гаснат... Непобедимият дракон бе мъртъв!

Бяха постигнали целта. Миди плачеше от радост и прегръщаше Язон.

— Благодаря — прошепна той.

Странното бе, че каза това на егрисиански, а думата беше груба, неповратлива и трудно произносима:

— Гмадлобт.

И Миди от изблик на чувства също му зашепна на родния си език:

— Чеми, шен — чеми.

Коеето означаваше: „Мой! Ти си мой!“

И тогава някъде от мрака внезапно се появи Мета с горящи със син пламък широко отворени очи, красива и силна като никога. И произнесе, кой знае защо, също на егрисиански (о, високи звезди, кога бе успяла да го научи?!):

— Ара, чеми! (Не, мой!)

Това прозвуча така решително и непреклонно, че Миди мигновено се предаде, сви се на топка, заплака — сега вече от мъка — и прошепна обречено:

— Шени, шени... (Твой, твой...)

А Язон, който още не беше дошъл на себе си от нечовешката болка, промърмори:

— Шени, чеми... Като сте заповтаряли... Хани!

Още вчера много му бе харесала тази елегантна дума, превеждаща се като „Време е“, както и „време“ въобще. „Хани“ е като слаба отморяваща въздишка, леко подухване на вятъра, който се раздвижва, когато някой има дързостта да пътува от бъдещето към миналото и обратно...

„Бълнуване — помисли си Язон, — всичко това е пълно бълнуване. Мета, помогни ми!“

Продължаваше да изпитва болка, не както в началото, но все пак още твърде силна. През пелената на страданието и преди да падне в несвяст, той видя как бавно се снижава, маневрирайки за кацане, върху централната поляна на Арската гора десантният катер на „Арго“, съзря и проблясващите в мрака, скъпи рубинени бордови сигнали. За щастие, именно свои пристигнаха първи на мястото на събитията. А и кой би могъл да се мери с пиранците по скорост на реакциите? Такъв още не се е родил!

Или все пак някой изскочи от горския гъсталак? Някой се появи. Някакъв гаден тип, размахал плазмено оръжие, предизвика безобразна престрелка на свещената площадка, толкова години пазена грижливо от дракона. И защо ти, дракончо, не слагаш ред? Да не са ти изгорели бушоните? Ах, да! Ние с чаровницата Миди ти потрошихме и фарчетата, и цялата ти периферия похарчихме... Прощавай, дракончо...

Язон бълнуваше и почти не запомни как го товарят в катера, как раненият Стан едва успя да отблъсне специално екипираните за нощна битка гвардейци на Йот, как Мета внесе на ръце припадналата Миди и как гадния тип Фаетон отчаяно гърми направо в бронята на десантният катер с примитивната си плазмена пушка — какъв глупак само...

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Групата на Рес напусна планетата почти без загуби. По време на пробива към пирянската канонерка, която бяха оставили на космодрума, лека рана в ръката получи дъщерята на бившия вожд на груберите — Лиза. Тя, като командир на своя малък кораб, прикриваше оттеглянето на отряда до последната секунда и куршумът я настигна когато люкът почти се беше затворил.

При товаренето на окроткави и последвалата операция за измъкването на светинята — двигателя на звездолета „Овен“ от храма Дзевесо — боят беше истински. Жесток и страшен. Пирянците загубиха двамина, а ранените бяха цели девет, ако не се смята получилия тежък шок Язон.

Разяреният Клиф жадуваше за мъст, напираше към ръчките на тежката артилерия и искаше да изпепели поне град Егриси, щом не можело да взриви цялата планета с анихилационни бомби. Трябваше насила да му обясняват, че това не бива да се прави по принцип, не само поради моралните норми или заради галактическите закони, но и според законите на физиката. В центъра на Галактиката гъстотата на звездите е такава, че прилагането на свръхмощно оръжие като анихилационни бомби е опасно и за този, който ги прилага — той не може да избяга в кривопространството. Арчи трябваше два-три пъти да обяснява това на разбушувалия се отмъстител, докато аргументът най-накрая подейства.

През това време Кърк даде заповед за потегляне. Мета не беше свикнала да коментира заповеди и, въпреки че в душата си бе на страната на Клиф, не започна да спори. Тя просто с мълчалива ярост изпълни всички маневри по излизането в орбита и стартовото набиране на скорост.

Язон бе потънал в дълбок размисъл. Целта на пътешествието им бе постигната. Корабът вече бе поел обратен курс, но нещо важно все не му даваше мира. Нещо му изглеждаше недовършено, незаслужено забравено. Неудържимо искаше да се върне и да изтръска цялата информация от Фаетон, Иот и Върховния Жрец. Та пирянците така и

не научиха къде е сега неговата майка Нивела, кой е убил Фрайкс, къде се е дянал проклетия изобретател Кобалт и как да се борят с него. Но Миди, която навярно най-добре от всички можеше да отговори на тези въпроси, не само подкрепи заповедта на Кърк, но и непрекъснато напрегнато повтаряше:

— Бързо, по-бързо!

Съвсем както преди няколко часа, когато бягаха през Арската гора. Язон беше готов да отдаде това поведение на момичето на обикновен остатъчен ефект от нервното напрежение през първото в живота ѝ сражение. Наистина, тя самата не стреляше, но куршумите свистяха буквално над главата ѝ.

Язон не ѝ обръщаше особено внимание, докато Миди не рече:

— Той ще изпрати преследвачи.

— Ще преследва „Арго“? — не повярва на ушите си Язон. — Нашият древен земен линкор, усилен с най-нова техника, не може да бъде догонен. А и какъв смисъл има? За да нападнеш такава летяща планина от броня и оръжие, трябва да имаш ескадра модерни военни звездолети. Баща ти има ли такава?

— Ескадра може и да няма — тихо отвърна Миди, — но той има нещо, за което никой от нас няма и да се сети. Татко, заедно с Кобалт, е способен на ужасни неща. Вижте!

Те седяха пред обзорния екран. Внезапно появилата се върху него точка започна да нараства със скоростта на нощен кошмар.

— Това снаряд ли е? — попита Язон.

— Не — каза Миди, присвила очи, — това е суперботът на Фаетон.

— Искаш да кажеш, че той седи в него? Но той се движи с ускорение... — Язон направи справка с приборите. — С ускорение сто и петнадесет „g“! За човек това е невъзможно!

— Той не е човек! — прошепна Миди, обхваната от някакъв мистичен ужас.

— Клиф! — извика Язон в интеркома.

— Държа го на прицел — спокойно отвърна младият пирянец. — За по-сигурно ще го пусна по-близо.

— Стреляйте! — ненадейно почти изпищя Миди.

Дали рефлексивно реагира на неуставната заповед или тя съвпадна с пресметнатия миг, но Клиф прати в преследвача доста

внушителен заряд.

Суперботът се разлетя на парчета. Но после стана нещо непредвидено. Парчетата от бързоходното корабче се изгубиха между звездите, докато самият Фаетон продължаваше да ги настига с голямо ускорение. Точно така — самият Фаетон. Царският син летеше в пространството без всякакъв скафандър и тъмно кестенявите му коси се вееха в междузвездния вакуум като от вятър. Това абсолютно сюрреалистично зрелище хипнотизира дори привикналите към всичко пирянци. Още секунда забавяне и можеше да се случи непоправимото.

— Още веднъж! Стреляйте още веднъж! — отчаяно извика Миди.

Клиф даде залп.

После, при забавяне на кадъра ясно се видя, че тялото на Фаетон не изгоря, а се разпадна на множество зелено-кафяви късчета.

Нещо подобно вече бяха виждали. Ами да, да! Белите Птици на Отмъщението! Крила с пера в дълбокия космос и кафяво-зелени петна по скалите от метеоритния пояс...

А, ето го и самият пояс. На една ръка разстояние.

— Значи, Фаетон е киборг — произнесе Язон на глас.

— Да — каза Миди. — Фаетон е най-съвършеният киборг, създаван някога от човешка ръка. Но аз научих това съвсем неотдавна. Вчера тъкмо исках да говоря с татко. Помниш ли, че буквално нахълтах в покоите му, а той в този момент говореше с тебе? Слава богу, че не успях да проведа този разговор! Ако бяхте дошли един ден по-късно, кой знае как щяха да се развият нещата... Сега смятам, че той най-после ще спре преследването.

— Кой той? — Язон съвсем престана да разбира за кого говори Миди.

— Баща ми, де! Ти какво, не виждаш ли? Твоят стрелец вече пет минути държи на прицел неговия кораб. Но вече няма нужда. Сега баща ми ще се заеме да събира из междузвездното пространство парчетата на любимия Фаетон. Току-виж го сглобил отново, ако успее да намери всички отломки.

— Сериозно ли го мислиш? — реши да уточни Язон.

— Напълно! Киборгът не е човек, разрушаването му почти винаги е обратимо. А Фаетон е необикновено ценна играчка. Заради

нея може да се плюе и на родната дъщеря, и на древната реликва окроткави, заедно с нейния раиран двигател...

— Внимание! — обяви по интеркома Лиза, дъщерята на Рес, която беше втори пилот на „Арго“. — Право по курса ни е метеоритният пояс. Преминаваме в режим на забавяне.

През това време Мета стоеше зад гърба на Язон и се умиляваше от целомъдрените беседи, които влюбеното момиче водеше с нейния герой. После се приближи и прегърна любимия си.

— Мета? Защо си тук? Сега е най-сложния участък.

— Не-е — завъртя глава Мета и хитро се усмихна. — Вече не е сложен. Тези метеорити престанаха да се движат един спрямо друг. А между тях има такива пролуки, че и на автопилот може да се премине. Но аз все пак пратих на пулта Лиза.

— Нали ръката ѝ е простреляна?

— За какви дреболии говориш, Язон?

— Наистина, бях забравил, че вие всички сте откачени. Какво казва Арчи по повод на метеоритния пояс?

— Ясно какво. Казва, че това не може да бъде... — Мета се прозя. — Искам да спя. Втора нощ съм на крака. Какво ми пука, дали тук се спазват законите на физиката? Без тях даже е по-добре. Дай да плюем на всичко и да се гмурнем в кривопространството, веднага ще си бъдем вкъщи.

— Ей, скъпа! За какво говориш? Далеч сме от дома.

— Помня, не съм забравила и за твоя роден Иолк, и за твоето татенце Айзон — прозя се още веднъж Мета.

— Не всичко помниш — поправи я Язон. — Първата ни спирка е на Крейзик. Обещахме да помогнем, а дългът, както се знае, трябва да се връща.

Зарадваният Киней бързо организира коридор за пирианците и малък екип от седем души посети нещастния старец. В групата включиха, разбира се, и Миди. Като специалист по киборгите тя щеше да изиграе водеща роля в оказването на помощ. За младият ѝ талант тази задача се оказа просто дреболия. Първо, Миди веднага разбра чии уши стърчат зад изобретяването на жените-птици. Естествено, това беше поредната рожба на Кобалт-Кадмий, почеркът му се познаваше

без грешка. А Киней просто беше живял прекалено дълго на белия свят и паметта вече му отказваше, дори понякога му подхвърляше лъжливи спомени. Как би могъл старецът да измисли, че и да произведе подобни птици! Да ги използва — да. Е, използвай ги, деденце. Програмата им е зададена веднъж завинаги. Сега птичките и в супермаркет за храна ще отидат, и да се храниш спокойно ще те оставят. Предложиха на стареца да отлети с тях, но той отказа. Триста години самота формират определени вкусове и пристрастия, които е късно да променяш.

— Ще се готвя за война с Иот — заяви Киней на прощаване.

И ето, отново златистата чернота на звездното небе и никакво кривопространство — все пак никой не бе отменял законите на физиката. Трябваше да летят бавничко с пета космическа скорост, което значеше доста време път до Иолк. Раните бяха излекувани, изводите от събитията — направени, плановете — обсъдени и сега всеки се развличаше както намери за добре. Язон, например, ровеше в архивите, Арчи се върна към своите стари научни изследвания. Освен това заедно със Стан и група инженери той разнищваше схемата на необикновенния звездолет „Овен“. Направиха химичен анализ на черупката, но не можаха да разберат технологията на производството ѝ. Електрическите вериги и горивните магистрали бяха установени доста точно. Но голяма част от сложната конструкция беше безнадеждно повредена от егрисианските варвари. Арчи много се натъжи от това, но не изгуби надежда. Много разчиташе на помощта на Айзон от Иолк.

Една сутрин на закуска физикът от Юктис попита Язон:

— Как мислиш, дали мога да се харесам на Миди?

Язон престана да дъвче от изненада. После сложи длан върху челото на юктисанеца и загрижено попита:

— Ти май прекаляваш с науката, а?

— Хайде стига, де! — обиди се Арчи. — Говоря сериозно.

Седящата редом Мета не се сдържа:

— Ако говорим сериозно, на Миди ѝ харесва само един човек. И вкусовете ни с нея трагично съвпадат. Щях да я сваля още на Крейзик, ама някак не е хуманно. Нека лети с цялата компания до Иолк, но там...

— И ти не си права, скъпа! — произнесе Язон със загадъчна усмивка.

— В какво не съм права? — скочи Мета, даже пистолетът се озова в ръката ѝ.

— Снощи най-после успях да се свържа с Бервик. И той ми разказа доста интересни неща. Мислех да оставя това за после, но засега ще ти кажа, че там, на Егриси, е имало специални агенти на Корпуса. Няма за какво да се сърдим — нормална секретност, минимизация на жертвите. Не може да им се отрече, че работеха чисто. Та стана ясно, че царската дъщеря Миди се влюбила в мен така безнадеждно изключително под влиянието на някакъв вълнов прибор за дистанционно въздействие, който отдавна имали на въоръжение.

Възмутена от чутото, Мета за миг загуби дар слово. После извика, яростно размахвайки пистолет над масата:

— Ах, ще ми падне този Бервик!

Реакцията на Арчи беше съвсем друга.

— Слушай, Язон — младият физик хитро и някак плахо се усмихна. — Не може ли да помолим господин Бервик да ни послужи с този излъчвател за ден-два?

Арчи, разбира се, се шегуваше, но във всяка шега...

Язон му отвърна напълно сериозно:

— Разбира се, че можем да го поискаме, но нима наистина го искаш? Имай предвид, че резултатът от действието на „лъчите на любовта“ е доста ограничен. Люта ненавист те не могат да превърнат в пламенна любов. Така че, мисли, Арчи! От мен имаш картбланш, а по-нататък — като всички мъже във всички времена.

Язон стана от масата, но Мета го спря:

— Почакай, не разбирам, как тази дяволия може да работи, ако...

— Скъпа Мета — прекъсна я Язон, — ти си първата жена от планетата Пир, която на собствен гръб е разбрала що е любов. Арчи е уникален учен, способен да разбере всичко на света. Обсъдете този въпрос без мен. Аз отивам в библиотеката.

Язон неслучайно прекарваше пред библиотечния компютър цели дни и нощи. Един ден, преди да се приземят на Йолк, той изкопа

такива неща, че като опарен влетя в каюткомпанията, където кротко си беседваха Мета, Кърк, Арчи и Миди и заяви:

— Искам да говоря пред всички. Кърк, би ли обявил общ сбор?

Скоро в каюткомпанията стана шумно. Някой си спомни за напрегнатите дискусии в същото помещение, когато се мотаеха в орбита около Солвиц и Язон го нямаше между тях. Друг се шегуваше: „Отново сме в хотел «Лидо». Не ни ли подслушват, господа?“. Трети просто не разбираха какво става и се готвеха за ново сражение. А пирянецът винаги е готов за нова битка. Язон и преди знаеше това, но сега съвсем отчетливо го виждаше.

Все още нямаше край техният проточил се полет към центъра на Галактиката, затова търпеливите и, общо взето, любопитните по природа пирянци засега се въздържаха от въпроси като: Какво се случи на Егриси? Какви са тези богове? Кому са нужни киборгите и какво отношение към всичко това има планетата Пир? И добре, че се въздържаха. На повече от половината от тези въпроси Язон нямаше отговори. Но той си спомни какво му бе помогнало веднъж. Преди много години на планетата Щастие, докато препрочиташе историята на старата Земя, той намери вярното решение на много сложен проблем.

В древните летописи се срещаха множество познавателни, а и просто любопитни факти. А Язон отдавна смяташе историята за свое хоби. Ето и сега реши да съвмести приятното с полезното и да потърси аналогии в миналото.

Имената на планетите, колонизирани от бившите земяни, названията на градовете, реките, моретата и други подобни, много рядко биваха някакви шедьоври на словотворчеството. Топонимите най-често възпроизвеждаха названия от географските карти на Земята. В зависимост от това от кои страни произхождаха първозаселниците, такива имена даваха те на новите светове. Затова асоциации винаги се намираха колкото щещ. С думата Егриси, например, е била назована някога обширна област от древна страна с общо име Сакартвело и там говорели на картвелски език, невероятно добре запазен днес в егрисианския език. Друга информация по въпроса не успя да открие, търсенето стигна до задънена улица и той продължи по-нататък.

В езиците на съседните с Егриси планети започнаха да се появяват, макар и силно изкривени, но откровено гръцки, по-точно древногръцки корени. Това наречие се считаше за мъртво вече от

много хилядолетия, но точно на него говореха аборигените от Орхомен, Иолк, Елесдос, дори и Бипхиния. Това беше вече нещо! А след това съвършено случайно, по-скоро от скука и за разнообразие, той реши да види откъде земяните-имперци са взели името „Арго“, по-късно срамежливо заместено с примитивно-заплашителното „Недетруебла“, т.е. „Несъкрушимият“. И тогава Язон подскочи.

След като стремително погълна двеста килобайта древен текст, той стигна до чудовищен извод, който просто не можеше да не бъде споделен с целия екипаж.

— Приятели! — започна той. — Това, което сега ще ви разкажа, може да ви се стори странно или неправдоподобно. Но то е много важно! В един от древните текстове, писан преди много хиляди години, прочетох за нашето пътешествие. Този текст е писан не просто в предишни времена, а даже преди Първата техническа революция. Героите на този текст се наричали „аргонавти“, защото плували по море с кораб „Арго“ и целта им била — обърнете специално внимание! — да се сдобият с руното на златен овен! Няма да се спирам на дребните подробности, но повярвайте ми, там има маса сюжетни поврати и психологически конфликти, които точно съвпадат с реалностите, случили се с нас. Лично аз виждам само два варианта на обяснение: първият е съвсем фантастичен — примка във времето. Т.е. ние наистина четем за самите себе си, само че с поправка на естествените изкривявания при многократни преводи. Но ще оставя тази концепция за експертна оценка на моя приятел Арчи или ще я адресирам до всички мечтатели за така и несъстоялото се пътешествие във времето. Възможен е обаче и друг подход, по-трезв и по-близък до живота. Някой добре запознат с легендата за аргонавтите, разиграва този спектакъл върху вселенската сцена, а ние играем главните роли. Всичко е нагласено и ние просто сме марионетки, дърпани на конци.

— Нас? — попита Кърк. — Ни дърпат? На конци?

Той даже не се разсърди — бе готов да избухне в смях.

Язон предпочете да не започва спор по конкретни неща и смяташе да продължи разсъжденията си, когато се намеси Арчи.

— Съществува и трети вариант — резонно отбеляза той. — Обикновено случайно съвпадение! Ако съм разбрал правилно, историята не се повтаря едно към едно.

— Естествено, че не — съгласи се Язон. — Но Арчи, като прочетеш легендата, ще разбереш колко безкрайно малка е вероятността за такова съвпадение, според мен клони към нула! И най-важното, готов съм да допусна твоята стохастическа (да я наречем така) хипотеза. И какво? Тя не е конструктивна, а ние трябва да вземаме решения. И то много скоро! Навсякъде имаме врагове и дори не може да се разбере с какви оръжия воюват те. Аз и машината на времето отхвърлям точно по тази причина. Защото в случай на хронопримка, ние никога не ще променим своето бъдеще, което в действителност е минало! Не ми е интересно това, разбирате ли? Никога не започвам да играя, ако всички печалби са написани предварително. Затова ме задоволява само един вариант — да видя реален съперник. Затова, чуйте какво, според мен, става.

Язон направи пауза и изчака пълна тишина в каюткомпанията.

— Загадъчният *някой* приема по презумпция, че на мен също ми е известна древната легенда. И смята, че аз, включвайки се в играта, ще мина целия път до края. Трябва да се ожения за Миди, после...

— Никога! — изстреля Мета, без желание да слуша каквото и да било повече. — Това няма да стане, а значи твоят *някой* може да не се безпокои за по-нататък.

— Почакай, Мета, аз просто преразказвам древната легенда. И така, аз се женя за Миди, ние пристигаме на Иолк, а Фел, отдавна убеден, че няма да се върнем, вече е убил баща ми. Миди прави така, че Фел да умре от страшна смърт, за което нас двамата (не разбирам тази логика) ни лишават от Иолкско гражданство. След това на съвсем нова планета аз изменям на Миди и решавам да се женя за друга жена...

— Казах ли ти, че си женкар! — не се въздържа от коментар Мета.

— ... но Миди жестоко си отмъщава, като убива съперницата си и ме напуска завинаги. Останал съвсем сам, аз се обесвам на собствения си кораб с името „Арго“.

— Бълнуване — безмилостно резюмира Рес.

— Има вариант — кой знае защо, добави Язон, — да се прибере съвсем самотен на „Арго“ и да ме затисне рухналият гнил корпус на собствения ми кораб.

— Още по-глупаво — измърмори Стан, — като се има предвид, че сплавите, от които е направен корпусът на линкора, са преживели пет хиляди години и ще издържат поне още десет пъти по толкова.

— Колко праволинейно разбирате всичко, приятели! — въздъхна Язон. — Тук всичко е алегория, символ. Тръгвайки на пътешествие, аз всъщност съм се впуснал в търсене на собствената си смърт и съм я намерил. Ето я същността на легендата.

— Зарежи, Язон — каза Мета, която вече беше престанала да се сърди и ревнува. — Същността е съвсем друга. За Миди нека се ожени Арчи.

Младият физик от Юктис и момичето от Егриси се спогледаха с объркани усмивки: „Нима може така да се говори пред всички?“ Но личеше, че им е приятно.

— Да, да — продължи Мета — сериозно го казвам. А от всичко останало, което ти надрънка, е важно само едно — поведението на Фел. Той играе против нас и ако този гад също знае легендата... О, пространствена чернота, дано не закъснеем! Ако баща ти въобще е жив.

Всичко стреснато млъкнаха. Даже Язон не беше успял да помисли за това. Нима се беше повлиял от фаталистичната идея за непоправимостта на предназначаната съдба?

— Предлагам последните хиляди километри да ги минем на форсаж. Възражения? — попита Мета. — Тогава заемайте креслата против претоварване. И се кълна във високите звезди, че ще успеем!

— Мета, разбира се, говори красиво — промърмори Язон тихо и обидено, — но същността не е само в това, кой ни чака на Иолк. Поважно, е според мен, кой е този *някой*, който разиграва вселенски спектакъл по сюжета на древната легенда.

Язон говореше, но публиката вече се разотиваше, изпълнявайки заповедта на капитана на „Арго“, мълчаливо подкрепена от вожда на пирянците Кърк и неоспорена от ръководителя на проекта Язон.

А самият ръководител на проекта стоеше смутен и хич не разчиташе да бъде чул. Но редом до него се оказаха Арчи и Миди.

— И кой е той според тебе? — любопитства Арчи. — Може би най-любопитният човек във Вселената.

— Има само един тип, познаваме го и двамата с теб, той е напълно способен на номера от такъв мащаб.

— Солвиц? — веднага попита Арчи.

— Кой друг, освен доктор Теодор Солвиц! — кимна Язон.

— Как го каза? — трепна Миди — Теодор? Върховният жрец, отец Фьодор, понякога наричаше себе си доктор Теодор.

— А Солвиц не се ли наричаше? — усмихна се Арчи.

Но никой не сметна това за смешно.

— Фамилията Солвиц съм срещала в компютъра — каза Миди, — само че съм забравила къде.

— Постарай се да си спомниш — кой знае защо, шепнешком я помоли Язон.

Той смътно си спомняше едни тъмни маслинови очи и благородни елински черти, които бе мернал изпод розово-бялата качулка тогава в храма на Дзевесо.

— Върховният жрец е Солвиц — смело заяви Арчи.

— И ти говориш красиво — похвали го Язон. — Но не чух ли от тебе сравнително неотдавна, че Солвиц е изчезнал от нашата Вселена завинаги?

— Да, от мене — невъзмутимо се съгласи Арчи. — Само дето не съм твърдял, че Теодор Солвиц е едно-единствено лице. Помисли над това, Язон.

Последният предупредителен сигнал за настъпване на тридесеткратно претоварване ги завари доста далечко от предпазните кресла и Арчи с ужас си спомни, че Миди едва ли е готова за подобни изпитания.

Младият физик от Юктис сграбчи своята любима през кръста и я повлече на бегом, но не към креслата, а към специалните вани — за щастие „Арго“ беше оборудван и с такива прекрасни устройства за дилетанти.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Наложи се на Иолк да кацат и десантният катер, и канонерката едновременно. С катера летяха хората, а във втория успяха да наместят скъпоценния златен кожух на „Овен“ заедно с двигателя му. Инженерният екип начело със Стан успя по време на полета криволяво да сглоби звездолета, но пирянциите не рискуваха да го пускат в самостоятелен полет. Кой знае? Планетата, разбира се, беше дива, но в светлината на последните разкрития тук можеше да се очаква какво ли не — от ракетноядрена атака до спонтанно пропадане в други светове през хиперпреходите-рванаври. Не бяха пропиляли толкова време и сили за този „златен кожух“, че да я изгубят в последния момент.

Но Иолк посрещна пришълците мирно, спокойно и дори приветливо. Местни роби и даже патриции паднаха на колене при вида на спускащите се от небето богове, яхнали звездна колесница — тук така бе прието отдавна. По традиция, създадена от Мета, употребиха централния площад пред двореца на Фел за космодрум. Домът на Айзон беше само на една крачка и Язон изпрати група избрани бойци да получат отговор на най-важния въпрос. В двореца не бързаха да влизат отначало. Принцът по рождение бе дошъл при баща си Айзон, не при някакъв мошеник на име Фел!

„Ако теб, Фел, както преди те интересува звездолетът «Овен», ще излезеш сам, не пращай охраната си. Някой тук май размахва кралската си гордост и настоява да му доставят Винторога за лично и безразделно владееене? Извинявай, Фел, ама по време на полета нещата се промениха и няма да има повече отстъпки...“

Язон репетираше наум предполагаемия разговор с Фел, но не му се наложи да говори нищо подобно. По време на полета се бяха променили много повече неща, отколкото можеха да си представят всички пирянци, седящи търпеливо в своя десантен катер в този момент, взети заедно.

Парадните порти на Иолкския дворец се разтвориха и на белите мраморни стъпала се появи... Не, не Фел, даже не Айзон (Айзон в този момент идеше откъм дома си в компанията на пирянските бойци), а

многоуважаваният действителен член на всички секретни организации Ривърд Бервик. А след него, под недвусмислен конвой от четирима космонавти, облечени в синята форма на Космическия флот на Лигата, излезе господин Фел. С белезници.

„Да, приятелю мой Солвиц, днес актьорите ти сами си съчиняват реплики. Спектакълът със заглавие «Походът на аргонавтите за златното руно» пропада. Безобразно е провален!“

Айзон се хвърли в обятията на сина си буквално със сълзи на очите.

— Знаех си аз, знаех, че ти ще се върнеш, че и двамата ще се върнете, колко се радвам да ви видя, деца! — Той гледаше ту Язон, ту Мета. — Успя ли да намериш „Овен“?

— Разбира се, татко!

— И го докара тук?

— Не се съмнявай. Звездолетът е тук, зад тази броня. Сега ще те настаним в него и ще бъдеш спасен.

— О, колко съм щастлив, Язон. Този мерзавец, представяш ли си? — всеки ден измисляше нови истории за вашата гибел. Той много знае за съседните светове от кълбовидния звезден куп и винаги говори много убедително. Аз си давах сметка, че това е поредната лъжа, но все едно — не можех да не се притеснявам. Страшно се тормозех! Той ме подложи на безкрайна психологическа инквизиция. Има си някакъв специален канал за връзка с другите планети, а аз — само едностранния пси-предавател, който ти ми остави. Можех да ти пратя сигнал SOS, но не се реших и търпеливо чаках. Свикнах да чакам и да не вярвам на Фел. Нека сега с него се занимават хората на закона, въобще не искам да го погледна!

А Фел, от своя страна, гледаше нарочения си брат много странно, някак хитро и почти тържествуващо. Сигурно пак бе замислил някоя подлост. И за тази нова изненада белезниците явно никак не му пречеха. Язон не можа да измисли начин как по-сигурно да защити баща си. Да отведе гадния Фел далеч оттук? Да го изпрати в космоса? Може би просто да го разстреля на място без съд и присъда? Всичко това бяха някакви примитивни, негодни за нищо реакции, още повече, че задържаният престъпник не проявяваше никаква агресивност и изглеждаше напълно безопасен под непрекъснато наблюдение. Разбира се, заслужаваше да го прибере на „Арго“ и там, с най-съвременни

средства, да се опита да изстиска от него нужната информация. Само че ще успеят ли да опазят двамата братя-кrale да не се избият в кораба? Силни съмнения измъчваха Язон. Но други варианти, все едно, нямаше. Не му се правеше многочасово съвещание, още повече в присъствието на Бервик. Интуицията му подсказваше, че въпросът иска решение, и то незабавно! А най-големия играч в Галактиката беше свикнал да слуша интуицията си.

— В такъв случай, татко, повече нищо не ни задържа на тази планета. По-късно ти ще се върнеш обратно, ако поискаш, а сега... Виждам, че вашият жизнерадостен народ отново се събира на площада. Но, струва ми се, сега не е време да започваме пищен празник в чест на нашата победа. Да прием можем и на борда на „Арго“, а разходката по море и ловът нека отложим за друг път. Сега мисля, че ще е най-актуално да се заемем с твоето здраве и памет. Прав ли съм?

Айзон само кимаше с глава и непрекъснато се усмихваше. Той направо не можеше да говори от напирещите в душата му възторжени чувства.

— А къде е транспортът? — обърна се Язон към Бервик.

— Тук, наблизно. Какъв си решителен и импулсивен днес, Язон. Едно „здрaсти“ не сме си казали.

— Здрaсти, Ривърд. Извинете. Ние толкова често се чуваме в ефира, че не мога да си спомня колко пъти съм ви поздравявал днес — измъкна се Язон. — Още веднъж — извинете. Цайтнотът е абсолютен. Да изпратим този бивш крал на „Арго“ и да си поговорим както трябва с него!

— Смятате, че трябва веднага да се заемете с това? — попита Бервик със съмнение в гласа.

— Сигурен съм! Вие назначихте ли му заместник?

— Да — кратко отвърна Бервик.

— Прекрасно! Да стартираме. Не мога да позволя на баща ми да остане тук нито секунда повече.

Бервик погледа Язон, леко наклони глава и се усмихна само с очи. После се обърна към конвоя и изкомандва:

— Кръгом марш! Отведете обвиняемия Фел в нашия супербот и следвайте курса на „Арго“. Аз ще остана с Язон. Имаме за какво да си поговорим.

Последната фраза той произнесе за себе си, след като войниците вече бяха повели арестанта.

В този миг Фел конвулсивно извърна шия в посока към стоящите до десантния кораб и закрепя със страшен и пълен с отчаяние глас:

— Не! Не!!!

Войниците също спряха и се обърнаха. Бервик им кимна, с една дума, чакайте да видим, и равнодушно попита:

— Какво има?

— Не трябва да ме отвеждате от планетата с вашия супербот. Веднага ще умра. Също като Айзон. Само на „Овен“, само...

Неподправеният ужас, който се четеше в очите на Фел, ги накара да направят извода, че коварният владетел на Йолк не лъже. Изглежда, той наистина не искаше да умира, а и времето на наглите лъжи беше отминало. Така говореше и елементарната логика. Но можеше ли някой от тях — Язон с неговия гъвкав ум, или свръхопитния хилядолетник Бервик да се досетят колко далеч бяха от истината?

— Е, какво пък, без охраната ние напълно можем да се съберем дори в такова малко корабче — прецени Язон. — При това съм уверен, че Кърк и Мета могат да заменят четирима професионалисти от Космофлота на Лигата.

— Добре — съгласи се Бервик. — Но в такъв случай вашите приятели трябва да се свържат с белезници към задържания.

— Това задължително ли е? — усмихна се Кърк. — Моята ръка ще го държи по-здраво от вашите белезници. Искате ли да видите как ги късам с пръсти?

— Не искам — отвърна Бервик, който не страдаше от излишно любопитство. — Все пак ви моля да направите както искам.

— Не спори, Кърк — посъветва го Язон. — Има си ред.

— Добре де — въздъхна белокосият пирянец.

Бързо се качиха, да не кажем натъпкаха, в тясната кабина на триместното леко звездолетче, което бе оборудвано само с набързо монтирани и не докрай свързани прибори. Бяха шестима — Язон, Мета, Кърк, Фел, Айзон и Бервик. А в канонерката, предимно в пилотския отсек, се разположиха за всеки случай още десет човека. Останалите потеглиха към космоса с големия десантен катер.

Полетът мина съвсем нормално. Айзон успокоен бръщолевеше, без да млъква нито за секунда:

— Не чувствам никаква болка. Ни най-малка! Изобщо нищо не чувствам. Поразително. Помня това наше корабче. Чудесен звездолет, чудесен! Вярно, експериментален екземпляр, но много добър! Само дето не мога да си спомня как се управляваше. За какво например е това продълговато нещо с кука накрая? За какво? Не знам. Ти, Язон, как мислиш? Ей, Язон!

— Какво? А, ти на мен ли говориш, татко? Извинявай, бях се замислил.

— Защо е тука тази глупост?

— Не знам, татко, ние едва се оправяме във вашия „Овен“. Той наистина е костелив орех.

— Нищо, нищо, аз ще ви помогна, само да си спомня това, което знаех, и ще ви помогна. Ех, да бяхте намерили Нивела! Жалко, че така и не сте я срещнали, а имяхме специална връзка, така че всеки можеше да се свърже с всекиго от всяка точка на Вселената, само да можех да си спомня как го правехме...

Язон отново престана да слуша брътвежите на баща си и се опита да се съсредоточи върху поведението на Фел. Арестантът седеше напълно неподвижно с притворени очи и ги наблюдаваше през тесния процеп на клепачите си, а може би просто дремеше.

Прелетяха през екрана без усложнения. И почти веднага се оказаха до широко отворените шлюзове на „Арго“. За момента бяха поверили пилотирането на канонерката на Гриф, нали му трябваше практика, и в най-отговорния момент младият пирянец се изхитри да направи грешка: при влизане в хангара той не взе предвид неравномерното разпределение на товара.

Кой знае защо, в този момент Язон си помисли за разказа на Мета, как за пръв път в детството си видяла старинна разглобяема кукла от дърво. „Хубава матрьошка се получи! Три звездолета един в друг, а в най-малкия — хората.“

Не можеше да знае, че след няколко секунди матрьошките ще станат една повече.

Гриф, забравил за наклона на корпуса на канонерката, не се напасна добре към отвора, закачи с оръдието страничната рамка и целият екипаж сериозно бе разтърсен. Никой не очакваше удар с такава сила в този спокоен момент, затова даже Кърк и Мета не можаха да реагират адекватно. Те бяха готови да контролират Фел за всякакви

агресивни действия насочени към другите, но кой можеше да се сети, че трябва да го пази от самоубийство?

Главата на дремещия арестант се отметна назад по-рязко, отколкото можеше да се очаква. А вътрешните стени на „Овен“ бяха изпълнени от различни стърчащи детайли, ръчки, приборчета, джунджурийки. Тилът на Фел си избра подходяща цел — остра и твърда. Дупката, която се образува в черепа му, някога била наричана „травма, несъвместима с живота“. Някои съвременни лекари като Тека, например, биха се преборили с раната и по всяка вероятност биха му върнали живота. Но в следващите секунди здравето на ексдиктатора стана последна грижа.

Всички камери за външно наблюдение, навигационният комплекс, гравитометрите и магнитометрите, практически всички прибори едновременно полудяха. А когато показанията им се нормализираха, Язон изхвърча от „златното руно“ и се сблъска с Арчи и Стан. Кой се беше сетил пръв за случващото се, не бе важно — всички заговориха в един глас, но без да се прекъсват, а като че ли да се допълнят:

— Екранът...

— ... който...

— ... беше...

— ... около планетата...

— ... се затвори около „Арго“!

Последните четири думи те произнесоха в хор и поразително синхронно избърсаха потта от челата си. В друга ситуация това щеше да е ужасно смешно, но сега...

Бе станало нещо страшно. Какво именно? Постепенно осъзнаваха. Дупката в главата на Фел никак не се връзваше с последната новина. Не се побираше в ума на никого! Оставаше само да започнат да изобретяват игрословици в такъв момент...

Откъм стълбата, водеща към хангара, се появи Мета и каза на тримата:

— Хайде! Вече извиках Тека и Бручо.

На китката ѝ блестеше откъсната гривна от белезници. Пирянката механично прие ключето от новодошлия Бервик, щракна ключалката, с отвращение захвърли на пода стоманения пръстен и тръгна към командната зала на „Арго“.

„Какви ти екрани! — като че ли говореха гърбът и решителната ѝ походка. — Ще ги пробием!“

Изучаването на екрана, заобикалящ „Арго“, даде само един неутешителен резултат: нововъзникналата енергетична обвивка се оказа не само непроницаема за електромагнитните лъчи, но бе и нещо много по-неприятно. Тя бе непроницаема и за всякакъв метален предмет — от отделни атоми, до огромен линкор. А да се опитват да правят отвор в нея отвътре с помощта на някакво оръжие, както предложи темпераментно Клиф, си беше чисто самоубийство — все едно да се измъкваш от заварена цистерна, взривявайки вътре граната.

— Разбирате ли — обясни Стан, — радиусът на сферата, която обкръжаваше цялата планета, рязко е намален, буквално с хиляди за секунда, обвивката се е спукала, обърнала се е наопаки и е обгърнала кораба ни. И в резултат на тези свити размери напрежението на полето е нарастнало пропорционално до такава степен, че някои параметри са претърпяли качествени промени. Сега то не пропуска никого и нищо.

— Защо пък никого? Събличай се гол и давай — мрачно се пошегува Арчи.

— Тази почетна мисия я отстъпвам на теб — също така невесело отвърна Стан. — Устата ми е пълна с метални зъби.

— А между другото, момчета — отбеляза Язон, — смехът си е смях, но ако не измислим нищо друго, ще се наложи някой с пластмасов катер и свръхлек скафандър да лети обратно на планетата, за да търси помощ.

— Ще измислим, Язон, непременно ще измислим — обади се откъм вратата Бручо, който бе дошъл последен и вече няколко минути мрачно слушаше дебатите. Сега напомняше стара настръхнала птица. — Тека завършва аутопсията, но предварително мога да ви кажа, че е намерена връзката между самоубийството на Фел и всички тези физикокосмически премеждия. Ето я.

Бручо вдигна над главата си мътно проблясващ предмет с размер на орех, но повече напомнящ морски таралеж или конски кестен.

— Това беше в главата му, направо в мозъка — поясни Бручо. — Шиповете-антенки едновременно приемат и излъчват, а вътре има свръхплътна микросхема. Нарекохме този прибор регулатор на мисълта. Айзон има същия. Видяхме го на рентген. Но преди да

пристъпим към операция на вашия баща, Язон, трябва да направим експеримент с по-малоценни членове на екипажа.

— Фел жив ли е? — равнодушно попита Мета.

— Да, но е в кома.

— Задълго?

— Не знам. Комата може да продължи години. Във всеки случай, от него не може да се очаква никаква информация. Ако научим нещо — значи много ни е провървяло, ако ли не, значи не. Дано Айзон си спомни. Тека пък смята, че е напълно възможно да направим прибор, който без помощта на хирургия ще компенсира влиянието на адския регулатор върху мозъка. Това е свързано с въпроса за амнезията — може да опитаме да разкрием нови слоеве от паметта, но сериозната операция най-добре да правим у дома, а не на „Арго“. Или поне на някоя друга цивилизована планета.

Бручо успя да направи комплимент на родния Пир доста елегантно и ненадрапчиво. Честно казано, Язон предпочиташе да предостави баща си на лекарите от „някоя друга цивилизована планета“. Но решаването на този въпрос бе още в бъдещето и той просто премълча.

— Най-общо казано — продължи Бручо, — смъртта на Фел не е случайност, а самоубийство, но по заповед отвън или, като друг вариант — предварително заложен в програмата на мисловния регулатор импулс, Фел беше прав, когато преди отлитането каза на Айзон, че неговата загуба на паметта не е обикновена амнезия. Той просто не знаеше, а и не е могъл да знае, каква е тя всъщност. Човек, който се намира под влияние на мощен външен фактор, по дефиниция не знае нищо за този фактор или знае точно толкова, колкото му е позволено. Айзон и Фел са се оказали превърнати в нещо като управляеми индивиди — не андроиди или киборги, а просто в роби. Многовековната практика показва, че човек може да бъде управляем само частично. Пълно подчиняване на волята му води към неизбежна смърт на интелекта, което прекрасно е разбирал хитреца, зашил в главите им тези „таралежи“.

— Все едно, това е отвратително! — кипна Арчи.

— И още как — съгласи се Бручо спокойно, — но аз не довърших най-важното сведение за нашите техници: регулаторите на мисълта на определена честота са били в непрекъсната обратна връзка

със силовите системи на „Овен“, а нали запечатаните в тази конструкция високи енергии генерират екрана първо около планетата, а сега и около „Арго“. Остава една голяма загадка: защо този екран не е изчезнал при отсъствието на „Овен“. Но така или иначе, приятели, Фел си е праснал главата в стената строго според инструкцията.

— И чия е била тази инструкция? — попита Мета, давайки си сметка, че въпросът ѝ звучи риторично.

Затова и Бручо не отговори директно.

— Надявам се, че Тека ще излъже този малък, но хитър прибор за мозъчна компенсация и ще узнаем нещо ново за началото на цялата тази история.

Тека се справи със задачата си бързо — още привечер на същия ден. Кое не можеше да се каже за групата на Стан, която се бореше с разгадаването на екрана. Също толкова безплодни се оказаха и усилията на Арчи, който се беше посветил на дешифрирането на програмите за управление на „Овен“. Така че в края на работния ден главен докладчик в каюткомпанията се оказа Айзон. Тека беше избръснал главата му и я беше украсил със специален шлем със стърчащи във всички страни антени и две прозрачни тръбички, по които непрекъснато се подаваше овлажняващ електродите разтвор. Хитрото устройство хич не беше портативно.

С тези екзотични аксесоари Айзон приличаше на див воин от племето на Темучин или на някакъв древен шаман. Той започна да говори като същински шаман с плашещо глух, променен глас. Даже Мета трепна от това утробно мърморене, но после всички престанаха да обръщат внимание на формата на думите му — важното бе съдържанието!

Разбира се, Айзон не започна от самото начало. Той все така не знаеше на коя планета се е родил, къде се е учил, от кого е бил възпитаван. Не помнеше даже къде се е запознал с Нивела. Затова пък с абсолютна сигурност твърдеше, че прословутият звездолет „Овен“ не е бил построен специално за тях и те са били изпитатели на този експериментален образец. Те просто съвършено случайно го намерили в космоса. Пътували с обикновен изследователски кораб на име „Пинта“ и не били трима, а шестима: Айзон, Нивела, Фел, Ина, Сулели

и Кобалт. Намереният златен звездолет бил огромна ценност. Като учени те разбрали това веднага, въпреки, че далеч не във всичко могли да се ориентират докрай. Но там безусловно имало две неща, които водели до неизмерими богатства и огромна власт: уникален корпус, предпазващ практически от всякакви въздействия, и потресаващ генератор, който работел досущ като вечен двигател, т.е. като неизтощим енергиен източник.

Самата им експедиция, в състав от шестима учени, била предприета с цел да изучи културите от центъра на Галактиката, да ги приобщи към мащабни проекти, насочени към вероятното им членство в Лигата на Световете. Било известно, че упадъкът най-силно е засегнал именно централния регион. Висшето ръководство на Лигата предполагало, че рано или късно ще трябва да се заемат с този проблем и, въпреки че пред екипажа на „Пинта“ стояли предимно научни цели, не се изключвала и мисионерска роля в рамките на възможното. Шестимата много обичали да дискутират по темата за изкуственото ускоряване на прогреса на безнадеждно изостаналите планети. Но разбира се, прекрасните идеи за такова ускоряване били недостатъчни, защото средствата на Лигата както винаги не стигали.

И ето, внезапно богатство сполетяло шестимата. До този момент те били приятели и съмишленици. Но сега плановете им за бъдещето рязко се разминали. Сулели заявил, че трябва просто да плюят на всичко, да се заселят на необитаема земеподобна планета с обилни находища на тежки метали и да станат едни от най-богатите хора в Галактиката.

Кобалт, като истински фанатик на инженерното дело, настоявал незабавно да се върнат и подробно да изучат уникалната находка в сериозен технически център на родната планета.

Фел бил обладан от идеята да оказва помощ на слаборазвити цивилизации и призовавал да изпълнят поне една точка от набелязаната програма, преди да потеглят обратно.

Айзон, в опит да обобщи всички мнения, приканвал да се работи по програмата и при това не допускал мисълта за еднолично използване на звездолета „Овен“. Устройство, което имало такива мощности, евентуално би представлявало реална опасност за цели планети, а значи формално трябвало да се счита за оръжие за масово поразяване, и съответно ставало собственост на Лигата на Световете.

Без съгласуване с Висшия Съвет на Лигата не бивало даже да пускат двигателя на спящия в междузвездната пустота неизвестен кораб. Нивела подкрепила позицията на Айзон, защото по онова време тя поддържала младия си мъж във всичко.

Тогава Ина съобщила своето особено мнение. Защо да се усвояват нови планети, защо да се съветват с когото и да било, защо непременно да изобретяват нещо ново, когато в ръцете им има нещо такова, което им дава възможност да оглавят който и да било от тези изостанали светове? Нима на никого не му се искало да се наслади на истинска, безразделна, заслужена власт? „Да станем диктатори?“ — учудили се другите. „Защо? — възразила Ина, дайте да станем за тези хора богове. Благодетели, дошли от небето! Ще ни се кланят, а ние ще пръскаме сред народа светлината на знанието и радостта от материалното благополучие.“

Звучало красиво. И мнението на Ина било взето като един от основните варианти. Отначало. Но командир на кораба формално бил Кобалт, бащата на Ина, която той много обичал. Бързо застанал на страната на дъщеря си, като отказал да пилотира звездолета обратно.

Колкото се доближавали до първия населен свят (това бил Иолк), все по-ясно ставало, че и шестимата са вече болни от мания за величие. Искало им се да бъдат богове.

И станали!

Отначало всичко вървяло добре. Животът на планетата наистина се подобрил под тяхното ненатрапчиво и мъдро ръководство. Не претендирали за публична власт, само премествали фигурите по шахматната дъска на Иолк, като оставали в сянка. Вдъхновени от резултатите, те разширили кръга на дейността си: Сулели заминал за Егриси, Кобалт и Ина — на Делфа.

На някой етап все един от шестимата неизбежно щял да открие хиперпрехода, за който се знаело (въпреки че се мълчало) даже сред местните жители. Открил го Кобалт и именно рванавърът му помогнал заедно с Ина да попадне на Делфа. Защото Сулели не се върнал в уговорения срок и даже не отговарял на повикванията. Петимата останали били лишени от своя кораб, т.е. от „Пинта“. Звездолетът „Овен“ бил, разбира се, много ценен, но не можел да лети. За съжаление нито опитният специалист по космическа техника Нивела,

нито физикът Фел, нито гениалният инженер Кобалт не съумяли да съживят чуждата конструкция.

И така, Кобалт и Ина проникнали на друга планета с помощта на рванавра. Скоро се върнали, но вече трима. С тях бил човек, който се нарекъл Тюдор. Той също смятал себе си за бог и ги уверявал, че такива като него има много, че мисионерството за тези най-добри представители на човечеството е нещо обикновено. Отначало с полунамеци, а после и все по-директно той предлагал да не спират дотук, а да се стремят към абсолютна власт над всемира.

Идеята се оказала заразна. Но всички разбирали, че преди всичко им трябва „Овен“ да функционира пълноценно. Тюдор проявил изключителен талант в тази област, огледал целия кораб и заявил, че звездолетът се управлява със силата на мисълта. Затова било необходимо да направи малка, но много важна мозъчна операция на всеки, който искал да стане пилот — да им имплантира миниатюрен датчик. „Аз си имам вече такъв!“ — съобщил Тюдор и демонстрирал как включва и изключва различни системи на звездолета без нищо да докосва с ръце. Това било ефектно, но самата мисъл за операция на мозъка ги карала да настръхват.

Преди да дадат съгласие, останалите петима от екипажа на „Пинта“ дълго се съвещавали, като се опитвали да си представят ясно кой всъщност е този Тюдор. За галактическите координати на Делфа нито Кобалт, нито Ина можели да кажат нещо определено, а самият Тюдор обяснявал, че е долетял от светове на Зелената Клонка, т.е. от най-дяволски отдалечената зона на Галактиката, каквато можели да си представят. Информацията трудно можела да се провери. Но въпреки това у новия им приятел се усещало огромно обаяние и той прекрасно умее да убеждава. В това време се върнал Сулели. Не че се върнал, по-скоро долетял на гости. Бил в пълен възторг от своята планета, но един свят вече му бил малко. Сулели напълно попаднал под влиянието на Тюдор. И пръв легнал под хирургическия нож.

Нищо страшно не станало. „Овен“ покорно се подчинявал на новия си стопанин, след което възрадания Сулели, въпреки всяка логика, се качил на „Пинта“ и отлетял обратно на своята Егриси. Вече никой не се страхувал от нищо. Всички като малки деца искали да се повозят на лъскавата играчка и прословутият датчик спешно бил монтиран в черепите на останалите петима.

След това Тюдор се повъртял още малко наоколо и един ден изчезнал завинаги. Ина и Кобалт предпочели да се занимават с галактически заговор на любимата си Делфа и отново заминали за там през рванавра. На Иолк останали трима. Айзон и Нивела започнали да се съмняват в правилността на налудничавата идея за завоюване на Вселената, Фел спорел с тях, уверявал ги, че сега те са наистина богове, т.е. свръхчовеци с немислими по-рано възможности и поради това — просто нямали право да отказват властта. Айзон възразявал, че му стига и власт над една планета. Нивела заела позиция някъде по средата.

По това време започнали странните случки с тяхната памет. Далечното минало се изтрило напълно, близкото започнало да се деформира в зависимост от обстоятелствата. Лъжливата памет подхвърляла странни сюжети, например за това как те тримата, само тримата — са пристигнали на Иолк не с „Пинта“, а с „Овен“, който след това се повредил.

А „Овен“ като че ли наистина излязъл от строя... Той повече не се подчинявал на мислените им заповеди, а ръчно управление изобщо не се виждало, Фел все повече се отчайвал, все по-дълбоко се заравял в изучаване на дяволската техника — до пълна полуда. Тогава се скарали. Окончателно. Станали врагове.

Очевидно поради многократното съвпадане на лъжливите спомени с истинските, Айзон получи силна мигрена. Той помоли да прекратят тази пресконференция, още повече, че и без това все не можеха да проникнат по-дълбоко в миналото, а какво е станало после, всички знаеха.

— Накратко казано, аз разбрах — резюмира Кърк. — Боговете май са такива откачалки, които се мислят за висша раса и напират към абсолютна власт над цялата Вселена. — Той погледна Бервик и безсмъртният кимна, да, така излиза. — Айзон отказал да бъде бог, неговата изчезнала жена Нивела — също, Фел вече е в наши ръце. Остават обаче тримата други.

— Сулели не влиза в сметката — подметна Айзон. — Той е просто глупак и по свой начин е безобиден. Виж, Ина и Кобалт — те са доста по-страшни от Фел.

— И най-главното — подхвана Кърк, — важен е онзи Тюдор, или отец Фьодор, който е всъщност доктор Солвиц. Или все пак са трима

различни?

— Не знам — каза Айзон. — Но се опасявам, че са доста повече.

— Нека — заплашително изрече Кърк. — Колкото и да са, сега на пътя им стои Светът на Смъртта. Ние, пиряниците, не сме съгласни никакви маниаци да властват над цялата Галактика. Ще се борим с тях. И ако още не знаят, скоро ще узнаят — пиряниците не умеят да губят!

Кърк се отпусна на стола и в каюткомпанията надвисна тишина. Разбира се, белокосият вожд беше прав. На теория. Но Язон си представи как в този момент направо през стената влиза доктор Солвиц с цялото си самовлюбено нахалство и чувство за безнаказаност и меланхолично изръкопляска на суровия стар войн: „Браво, Кърк Пир, браво!“ Безочлив, спокоен, уверен в безумните си идеи и личната си непобедимост. Язон чак потръпна от тази така ярка и реалистична картина.

Лично той бе готов да се закълне, че прочутият Тюдор е все същият доктор Солвиц, само че сега излизаше, че той е бил поне на три, ако не и на четири планети едновременно. От мисленето над този абсурд главата го заболя не по-малко, отколкото тази на баща му при неотдавнашните тежки спомени.

„Добре де, ако ще да гори в плазма тоя Солвиц — каза си Язон. — Старият Кърк малко ме обърка. Сега много по-важна е мисълта, която ми се мярна, докато слушах печалния разказ на татко. Да, точно така! Управлението на звездолета с помощта на мисълта! А звездолетът от своя страна генерира полето около нас... Значи, екранът може да бъде премахнат с помощта на мисълта?! Сигурно не, някаква глупост се получава. Да започнем отначало. «Овен» е бил управляван мислено, но само докато край него се е намирал доктор Солвиц. Той е типичен илюзионист-мошеник, тоя безсмъртен психар. И учениците си също е обучил на илюзии. Помня как Фел причиняваше болка на Айзон, като че приближаваше екрана със силата на мисълта си. Какво всъщност трябва да е правил? Най-вероятно е генерирал тяснонасочен радиосигнал на съответната честота. Когато в мозъка има вградена железария с антени, никак не е трудно да предизвикаш болка, нали? Въпрос на чиста техника и никакви чудеса! Пси-предавателите в този случай нямат нищо общо. Тук са работили съвсем други енергии. Значи, с какво реално е бил включван могъщият «Овен»? Еврика!“

Мета, която в този момент случайно бе погледнала Язон, отвори уста, за да го попита защо изглежда толкова щастлив, но не успя. В каюткомпанията се разнесе винаги тревожният сигнал за джъмповръзка. Повикване от родния Пир.

„Ето! — помисли си Язон, и нещо в него изтръпна. — Винаги става така: щом се окажем на далечна планета, някъде в отдалечената част на Галактиката и сме в тежка ситуация, веднага на Пир непременно започват глад и мор с всички стихийни бедствия накуп и, разбира се, настъпва краят на света. Сега Накса ще поиска спешно да се прибирате, а ние ще му отвърнем: «Пращай, братле кораб, защото без твоя помощ не можем да помръднем!»“

Само едно зарадва всички в този момент: все пак някакви сигнали минаваха през проклетия екран. Минаваха! Значи още не всичко е загубено.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Язон не позна. Накса изобщо не молеше за помощ.

— Приемете важно съобщение — авторитетно изрече той. — Аз се научих да управлявам местните киборги. Стоманените шиломети, суперрогоносите и меднозъбите каймани сега се опитомяват. Зверското им начало преобладава над механичното, така че сега лесно намираме общ език. Пир си е наша планета, който и каквото да праща тук. Ние си оставаме нейни стопани и ще победим. Предайте там на вашия Солвиц, нека изобрети нещо новичко, нещо по-интересно. С киборгите вече се справихме.

Пирянците бяха потресени. Добрите вести винаги бяха считани за рядкост в техния свят. Язон попита:

— Накса, ти откъде реши, че киборгите биват изпращани на Пир именно от доктор Солвиц?

— От твоите думи, Язон, не от изговорените, разбира се, а от измислените. Извинявай, но ти прекалено интензивно мислеше на тази тема, когато се срещнахме последния път. Нас ни наричат „говорители“, но трябва да ни казват „читани“, защото не бихме могли да правим контакт с местната природа, ако не четяхме мислите й... Тъй че и твоите... Кажете, как е при вас?

Кърк взе да разказва за всички беди и премеждия на „Арго“, а Язон, щом се успокои след шока на неприятните очаквания, се върна към прекъснатите си мисли.

„Еврика!“ — беше извикал наум той миг преди джъм-сигнала. Наистина бе намерил отговора. Потърси с очи Миди и й извика:

— Донеси процесора, с който усмирихме дракона.

Драконът, заедно с процесора, бе подарен на Миди като награда за нейната неоценима помощ. Предполагаше се, че тази мила играчка ще охранява дома на младата царкиня, когато си намери мъж и планета, на която да иска да живее. По всичко изглеждаше, че на дракона му се оформя постоянно жителство на Юктис. Но засега Миди планираше да направи сватбено пътешествие на Пир и там, в страшните джунгли да изпита в полеви условия страшния си бодигард.

— Защо? — не разбра Миди.

— Дай го тук, по-бързо — помоли Язон нетърпеливо.

Миди като че ли разбра. Изтича, върна се, седна до него, съвсем както тогава.

Кърк още не беше успял да доопише на Накса целия ужас на положението им, т.е. Пир още беше на линията за връзка, когато Язон напълно потвърди догадката си. Като мърдаше устни съсредоточено три пъти провери току-що направените изчисления, набра нужния код и решително натисна бутона за активация.

Не последва нито звън на сигнална инсталация, нито шум от аплодисменти. Леко пообъркан, той каза на Миди:

— Иди сега, извикай Стан.

Миди се надигна, без да разбира какво става, но не успя дори да стигне до вратата, когато откъм коридора се чу тропот.

Запенен влетя Стан, а миг след това и раздърпания Арчи. Както си бяха свикнали, в един глас:

— Екранът...

— ... изчезна!...

— Това е всичко, момчета — каза Язон. — Работата се оказва елементарна. Драконът е просто един от изпълнителните механизми на комплекса под кодово название „Овен“, или ако ви харесва — „Ослепителният Винторог“, или окроткави. А главната му част е процесорът. Подозирам, че този пулт за управление не е бил правен в един екземпляр. Но при опит да се дадат на машината едновременно взаимоизключващи се заповеди, тя избира онази, която е зададена от най-близко разстояние. Така че нашите команди сега са извън всяка конкуренция, независимо дали е искал това Солвиц, или не.

Вече беше свършило общото събрание — много шумно, много радостно и сега седяха в тесен приятелски кръг в каютата на Язон, държаха в ръце високи чаши с изискани коктейли, пиеха за късмета си и се опитваха да повярват, че всичко ужасно е останало зад гърба им и пред тях се очертават само блестящи перспективи. Както за Пир, така и за Галактиката като цяло.

В действителност проблемите си оставаха все така цял куп. Просто всички заедно бяха решили да ги пропъдят от главите си.

Поне по време на полета.

— Мета, мила — помоли Язон, — сипи ми чисто уиски без лед и без разните му там соди и сокове. Безумно съм уморен и мечтая да се отпусна.

В този момент рязко се отвори вратата. На прага стоеше Тека с мрачен израз на лицето.

— Как да се отпуснеш на този „Арго“! — промърмори Язон.

— Господин Фел умря — съобщи Тека и добави: — Въпреки че направихме всичко възможно.

— Защо, не е трябвало да вадите онова нещо от мозъка му ли? — попита Язон.

— Не в това е работата. Просто мозъкът му прекалено дълго е взаимодействал плътно с екраниращото поле. Само неговият мозък. На мозъка на Айзон почти не се отрази свиването на екрана, уверявам те.

В този момент зад гърба му изникна споменатият Айзон.

— И още как се отрази! — съобщи той усмихнат.

— Мета, аз чакам — напомни Язон, който продължаваше да слуша с половин ухо. — И на татко сипи неразредено. Днес трябва да си пийнем, както трябва.

— Язон — проговори Айзон тържествено, — разбира се, че трябва да си пийнем. Повод има: спомних си!

— Какво си спомни? — Язон все пак отпи глътка, примижа от удоволствие и разклати кехлибарената течност в широката чаша, като се опитваше да чуе как ласкаво шумят кубчетата лед. Но той вече усещаше, че пак няма да го оставят да пийне както трябва. — Какво си спомни, татко?

— Всичко си спомних!

— Това е интересно! — оживи се Язон.

В този момент отвратително силният сигнал за обща тревога раздра тишината на каютата и ехото му дълго звъня из коридорите. Язон обърна уискито си, като едва не глътна ледените кубчета, и се понесе към командната зала. Мета, разбира се, го изпревари и бе първа пред обзорния екран.

Седящата там Лиза бе като символ на объркаността. Защото това, което в този момент летеше към тях през междузвездното пространство, противоречеше на всички представи за небесни тела — било то с изкуствен или с естествен произход: светимостта му,

скоростта му, размерът му не позволяваха обектът да бъде идентифициран нито като космически кораб, нито като комета, нито като боен снаряд, изстрелян срещу „Арго“ от коварни врагове.

Но всяка неизвестност е също опасност! Последва всичко по инструкцията — сигналът за обща тревога бе даден и доблестният Клиф вече от няколко секунди стискаше с изпотени длани спусъците на бордовата артилерия.

Но странната какофония от сигнали неочаквано се оформи в ясна фраза:

— Диомед, това съм аз, Нивела. Искам разрешение за скачване.

— Лиза — изкрещя Язон радостно, — превключвай на автоматика. — От изблик на чувства той прегърна момичето за голямо неудоволствие на Мета. — Включвай по-бързо. Мамчето е пристигнало!

Очевидно беше, че Язон вече го е хванало уискито. И кога успя? Уж започнаха съвсем културно с някакъв джин-тоник, пък после преминаха на уиски.

Думите му бяха чути от целия екипаж. Диалогът се транслираше от командната зала по целия кораб, защото ситуацията изглеждаше достатъчно спешна. Сега вече никой не мислеше да стреля. „Арго“ беше готов да приеме кораба на Нивела, колкото и странен да изглеждаше той.

А корабът се оказа едва ли не точно копие на „Овен“, затова се възприемаше така объркващо от радарите на линкора.

Нивела пък беше... Не точно копие, но нещо много подобно на Мета. Язон объркано попита:

— Как да те наричам? Госпожа Нивела? Мамо? Или нещо друго?

— Както ти харесва! — усмихната рече Нивела, която без съмнение изглеждаше по-млада от сина си. — Ако искаш, просто Нив-Нив, както някога ласкаво ме наричаше Айзон.

Ситуацията изглеждаше направо сюрреалистична. Честно казано, Язон не знаеше какво да пита майка си, още повече, че преди пет минути баща му също се заканваше да разкаже всичко поред.

— Е какво? — произнесе той смутено. — Ще отбелязваме ли тържественото събиране на семейството? Между другото, аз смятам да се оженя. Ето, запознай се, мамо — това е моята годеница Мета.

— Много ми е приятно, сине. Но защо не ме попиташ, как съм ви намерила?

— Защото се досещам. Когато с помощта на процесора ликвидирах този проклет екран, като свих цялата енергия обратно в звездолета, това е било за теб сигнал, нали?

— В общи линии, да! Ама какво умно момче си станал! — усмихна се Нивела. — Може би не трябва да ти разказвам нищо? Ти сам вече всичко си разбрал!

— Всичко — не знам — отвърна с достойнство Язон. — Понякога ми се иска да узная наистина всичко. Например, откъде се взе тук втори „Ослепителен Винторог“?

— О, това е съвсем друга история! — възкликна Нивела с ентузиазъм.

— Не — рязко възрази Мета. — Другите истории сега ще ни дойдат много. Всички тук сме безумно уморени от всевъзможни спомени, обяснения и откровения. Имаме обедна почивка!

— Язон, нима не ти е интересно да научиш — бързо заговори Нивела, — че ние принадлежим към расата на безсмъртните? Към една от расите на безсмъртните. Че Солвиц с неговата ваксина и Бервик с неговото Общество на Гарантите на Стабилността, са не повече от жалки имитатори на истинските безсмъртни с древни традиции? Не ти ли е интересно да научиш как сме създали системата рванаври, за да свържат не само планетите от нашата Галактика, но и от другите вселени? Че планетата Делфа се намира именно в друга Вселена и пътят към нея минава само през хиперпрехода? Нима не ти е интересно това, че представители на другата раса безсмъртни са мъдреците и че планетата Поргорсторсаанд, където е минало твоето детство, е била арена на вселенска битка за изходите от кривопространството към светове от различни нива? Затова именно там те посрещнаха така приветливо — с ракетни удари и стоманени глигани. Нима ти е безразлична съдбата на твоите роднини — Ахамант, който и досега чака завръщането ми, и Хала, загинала на Дарданела при нелепи обстоятелства, и Фрайкс, коварно убит все от същия Солвиц, и Екшен, неволно станал негов агент? Нима не искаш да знаеш същността на устройствата в звездолета „Овен“? Нима?

Язон я слушаше и разбираше, че всички тези въпроси са напълно справедливи, но... Всичко това и много друго продължаваше да го

интересува, но не и сега... Идваше му в повече. Просто главата му повече не можеше да поема информация.

— Мамо, Нив-Нив, за Бога (откъде ли изскочи тази архаична фраза)! Искам да науча всичко това, но не сега! Става ли?

— Добре. Но поне няколко думи за нас с баща ти...

— Не — отново рязко се намеси Мета, която виждаше колко измъчен изглежда Язон. — Не и още веднъж не! Днес почиваме! Ако искате, можете да дойдете с нас, но ви моля, никакви сериозни разговори!

Нивела се усмихна още веднъж и каза:

— Добре. Наливайте.

— Мета, интересно, ти колко от това, което се случи днес, успя да разбереш? — попита Язон.

— Всичко разбрах — каза Мета, — но по-добре да говорим за това утре.

— Наистина — съгласи се Язон. Езикът му още го слушаше, но мислите му вече се объркваха. — А днес какво?

— Ами днес очаквам да чуя от теб какво мислиш за нас двамата. Ти и аз. Как ще живеем по-нататък?

Язон мигом изтрезня от този въпрос:

— Ти очакваш да ти направя истинско предложение? Ти, жената от планетата Пир?!

— Да, аз, жената от планетата Пир. И какво от това? Добре познавам обичаите на моя свят. Но по време на последното ни пътешествие ти така често ме наричаше своя жена, или като минимум своя годеница...

— С една дума...

— С една дума, вече съм представена на твоите родители. Струва ми се, в древността това се е считало за задължителен ритуал.

— Считало се е. А ти откъде знаеш?

— Четох много книги за любов. Моите родители навярно са загинали и двамата. За майка ми вече чу, а татко... Дълго време смятах, че това е Кърк... Всъщност никога не съм познавала своя баща. Това нали няма значение, Язон, как мислиш?

— Мета — прошепна той, — колко те обичам, Мета!...

Линкорът „Арго“ отново се приближаваше към орбитата на Пир. Улисани в разговор, те пропуснаха предупреждението за настъпване на безтегловност. Тя дойде внезапно и те бавно, като насън, се издигнаха над леглото и заплуваха из стаята като в брачен танц.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.